

Miloš Zapletal

Klukovská dobrodružství na řece

Pardubické Vodní Sedmičce

Knihy taborového ohně - svazek č. 6

Miloš Zapletal: Sedmička

Obálka: Petr Barč

II. vydání

Vydal: Leprez - Praha 1993

ISBN 80-900821-4-9

Vzpomínám na svoje malý starosti
který mě trápily
když vítr mi převracel kajak
a já myslel
že jsem v nebezpečí.
Mý nešťísti zdálo se velký
a velká zdála se má snaha
překonánat věčný strasti.
A přece jen jedno je velký
jen jedno je vopravdu velký.
Doma i na dlouhejch cestách
silně prožívat velkej den
zářivej den
a vidět světlo
co naplňuje svět.

Esquymácká písnička z Kentu
(překlad L. Nováka a H. Bonna)

Zářijový den. Nebe nad Polabím je modřejší a hlubší než moře. Nikde ani obláček, jen čas od času vyryje tryskáč do tiché nebezke hladiny stříbrnou brázu, která se rozplývá jako pěna za plujícím člunem.

Na zámeckých valech žloutnou první listy v korunách javorů. Staré náměstí pod středověkou věží je zaplaveno sluncem, zdi gotických domů tiše praskají v poledním žáru, morový sloup nad kašnou se zřetelně vlní, jak se po něm plazí horký vzduch.

Na východním konci náměstí stojí prastarý dům, zvaný U Jonáše. Celé průčelí má pokryto divnými výjevy. Ze štítu strnule zírá boží oko. Nad okny v horním patře poletují nahatí andílci. Pod nimi se plácá v rozbourěných vodách ošklivá velryba. Již po několik staletí se pokouší spolknout Jonáše. Zatím si nasoukala toho vlasatého chlapíka do tlamy až po pás. Z vodních hlubin přihlíží biblické tragedii mořská panna s prstem v puse. A hned vedle ní šlape vodu mořský kůň.

Nezavedl jsem vás k domu U Jonáše jenom proto, že je tu památná stavba se vzácnými reliéfy. Před lety jsem tu bydlel a tady začal příběh, který vám teď budu vyprávět. Příběh plný vůně vod a dále, hukotu peřejí a slunečních paprsků. Příběh plný skutečných dobrodružství.

Přestřelka

Dole vrzly dveře a na horním schůdku stanul třináctiletý chlapec s černými brýlemi, oblečený v modrých plátěných kalhotách a bílém tričku. Ten chlapec - to jsem já. Když se na mne dnes podíváte, snad o tom trochu zapochybujete. Ale já se poznávám naprosto jistě; přestože uplynulo pěkných pár let od chvíle, kdy jsem tak stál na horním schůdku a mžoural do slunce. Nakrčený nos, trapně odstávající uši, vyceněné zuby, černé vlasy rozházené po čele, oči jako rozespalá suva - a k tomu podbradek! Moc inteligentně nevypadám, spíš otráveně. Tvářím se mrzutě asi proto, že jsem právě přešel pohledem chodník až k Zelené bráně, uzavírající náměstí na západní straně. Nikde nikdo. Ve staré čtvrti vládne nepřirozený klid i ve všedních dnech, nesmí sem žádné motorové vozidlo. A o nedělích je to vymřelé město. Přízračná čtvrt duchů. Nesnesitelně tichá a prázdná.

Až do večera budu sám, pomyslel jsem si. Tak jako před týdnem a před měsícem a před rokem.

Klukovská dobrodružství na řece

Sestupuju na chodník a chvíli váhám, kterým směrem vyrazit. Ať zamířím do nových čtvrtí, nebo k zámku, bude to stejné. Uvidím jen to, co jsem viděl už tisíckrát, neprožiju nic, co by stálo za zmínku. Tak jako před týdnem a před měsícem a před rokem.

Kdybych tehdy jen tušil, jak se mýlím! Kdybych jen věděl, co ta nenáviděná neděle přinese! Dřív než zapadne slunce, dají se do pohybu události a od základu změni celý můj další život. Ale já o nich v této chvíli nevím,

a tak cestou k zámku začínám hrát jednu ze svých neskutečných her.

Zvolna kráčím po liduprázdném chodníku a opakuju si: Jsem sám, sám, sám. Snad má to slovo magickou moc - domy se rozplývají a najednou tu místo nich stojí dřevěné baráky texaského pohraničního městečka. Po zaprášeném chodníku kráčí místo třináctiletého chlapce urostlý šerif, který si říká: Jsem sám, sám, sám. Celé město se ke mně obrátilo zády. Zradilo mne.

Ulice hoří v poledním slunci. Přelétnu pohledem oba chodníky. Jsou pusté. Pohrdavě se ušklíbnu. Všichni se odklidili Millerovi z cesty. Zalezli jako krysy a opatrně vyhlíží za staženou záclonou. Zbabělí kojoti! Vědí, že Miller dnes hledá jedinou oběť - a tou obětí mám být já. Já to byl, kdo osvobodil městečko od Millerovy lupičské bandy. Já dostal Millera před soud. Miller tehdy přísahal, že se mi krvavě pomstí, jen co vyjde z vězení. Včera mu vypršel trest. Pistolníci z jeho tlupy čekali od rána nad městečkem najevo příjezd. Ted jsou již někde nablízku.

Napínám uši, zda nezaslechnu klapot kopyt. A skutečně se mi zdá, že kdesi v dálce slyším dusot malé kavalkády. Klidnými, jistými pohyby uvolňuju řemínky zajišťující kolty v pouzdru. A moje dlaně zůstávají pro jistotu na pažbách. Šinu se přesně po hranici světla a stínu. Na rohu mne míjí první chodec. Když znenadání vyrazil z příčné uličky, projel mi úlek z mozku až do konečku prstů. Tisíc bodavých jehliček. Ale nebyl to Miller, jen nějaká ženská. Podívala se po mně, jako se po mně dívají všichni lidé z našeho města, když je potkám, vrhla na mě pohled, v němž se zvědavost mísila s lítostí. Sevřel jsem zlostně pěsti. Proč mě pořád doprovázejí soucitnými pohledy! Kašlu jim najejich soucit. Stačím si sám.

Nechci dát na sobě znát, že mne cizí oči jako vždy trochu vyšinuly z rovnováhy, kráčím zvolna dál a našlapuju pravou nohou jenom na špičku, aby se moje chůze co nejvíc podobala chůzi ostatních lidí.

A najednou jsem v tom. Sotva stačím vklouznout za nejbližší dveře a už dupou kolem rohu okované boty a řinčí ostruhy. Ještě nevidím ani stín poledních chodců, ale vím, že je to Millerova banda.

Nechávám je přejít. Když jsou dvacet kroků za mnou, rázným kopnutím otevřu dveře dokořán a vykročím na ulici. Zada banditů svítí v oslepujícím slunci. Sám stojím ve stínu, mám proti nim výhodu, vidím ostře, oni budou oslněni světlem, až se ohlédnou. Ruce držím stále těsně nad pažbami, ale nesmím sáhnout po zbrani první. Šerif nikdy nesmí střílet dřív, musí čekat, až ho napadnou, teprve pak se může bránit.

"Millere!" vykřiknu.

Překvapeně se otáčí a náhle mu ruce jako blesk sjedou k pistolím.

Prásk, prásk!

Jsem o zlomek vteřiny rychlejší - skočím zpátky do dveří a dvě kulky mi bzíknou kolem hlavy.

Prásk, prásk, prásk!

Začali po mně pálit i ostatní. Vletím do chodby a skryju se ve tmě pod schody. V otevřených dveřích se objevil temný obrys mužské postavy.

Z mého koltu vyšlehne oslepující záblesk. Zlosyn rozhodí ruce a klesá bez hlesu k zemi.

Rychle pryč! Divoký úprk přes dvorky. Nové přestřelky. Jeden padouch za druhým putuje do pekla. Pak mi projede pravým kotníkem palčivá bolest. Dostal jsem ji. Noha mi krvácí, ale nevšímám si toho. Stačím ještě vyřídit bídáka, který po mně střelil ze zálohy. Vypálím poslední náboj a odhodím bezcenné kolty. Tisknu se k zídce, z druhé strany se blíží tiché kroky. Vteřiny nesnesitelného napětí. Konečně před sehníi zahlédnu Millerův stín, v příští vteřině vyrazí moje levačka k drtivému úderu.

Za chvíli vycházím na ospalou ulici. Miller a jeho banda už nebudou vládnout městečku. Lidé vylézají z domů a nadšeně mě zdraví. Lehce napadám na poraněnou nohu a můj ocelový pohled míří do prázdna. Na nikoho se ani nepodívám. Skončil jsem s těmi zbabělci. Ještě dnes se vyhoupnu do sedla a odjedu odtud. Navždy.

Právě když lidem házím beze slov šerifskou hvězdu pod nohy, kdosi mne zezadu podtrhne. A v tu ránu ležím na zemi.

Setkání

Znáte ten trik. Potichu se přiblížíte ke krácejícímu člověku, a když odlepi od země zadní nohu, zlehka mu ťuknete špičkou do paty, on si zakopne o přední nohu. A nádherně sebou práskne. Přesně tohle mi udělali. A já se rozplácl na ulici jako tuleň. Dopadl jsem tak nešikovně, že mi brada křísla o žulový obrubník. Byla to pecka, úplně se mi při ní zatmělo před očima. Potom jsem chvíli viděl jen duhové bublinky, takové, jako když foukáte brčkem mejdlovou vodu. Poslední z těch bublinek se konečně rozplynula a texaské město bylo pryč. Ležím na špinavém chodníku uprostřed střední Evropy a slyším nad sebou dvojhlasý řehot. Chci začít nadávat, ale pak zahlédnu Koldu s Hájkem, dva kluky od nás ze třídy.

"Tě pic, Pajdo," povídá Kolda.

"Copak tam hledáš!" šklebí se Hájek. Idiot. Mám ohromnou chuť vrazit mu jednu do čenichu. Takovou, jako před chvílkou Millerovi. Direkt levačkou. A k tomu hák pravačkou. Byla by to podívaná, kdyby se tady válel. Dal bych za to všechny peníze, vidět ho, jak žere prach. Představuju si, jak by to vypadalo, kdyby to tak bylo doopravdy, a dost se mi to daří. Vážně, já toho debila Hájka skoro vidím, jak ryje svým ciferníkem dláždění. Trochu mě to rozveselilo a už mi tolik nevádí, že jsem to vlastně já, kdo tady líže chodník. Rychle se zvedám a oprašuju si kolena.

"Ty jsi ale ubožák," povídám Hájkovi.

"Co-o?" ptá se, jako kdyby mi nerozuměl.

"Říkám, že na takové vtipy se vzdám jenom duševní trpaslík."

"To myslíš mě?" řekl Hájek. Ten kluk má někdy tak dlouhé vedení, že když mu něco řeknete, můžete si klidně odskočit a vrátit se až za půl hodiny, dřív mu to určitě nedojde.

"Kdepak tebe. Mluvím asi o tvém pradědečkovi."

"Nekecej," řekl Hájek: "Já ti nohu nepodsekl."

"Ty nekecej," povídám.

"Já nekecám. Ty kecáš!" řekl Hájek

Neviděl jsem ho, když mi podtrhával nohu, ale vsadil bych se, že to udělal on. Jenže tak docela jistě jsem to přece jen nevěděl, a tak jsem se zpytalvě podíval na Koldu. Kolda tam stál a tiše se šklebil. Mě stejně už pomalu přecházel vztek. Vymluvil jsem se z něho. Když se můžu vymluvit, nikdy v sobě neudrím zlost. Jen když musím mlčet - jako třeba ve škole nebo doma - tak to ve mně bublá dlouho. Abych řekl pravdu, byl jsem vlastně docela rád, že jsem kluky potkal. Kdybych je nepotkal, byl bych do večera sám. A mně se teď strašně chtělo s někým někam jít. To se ví, že bych šel raději jen s Koldou, bez Hájka bych steskem nezahynul. Ale radši s Hájkem, než bez Koldy. Jen když nebudu muset courat po městě sám.

"Kam si to hasíte, pánové?" měním směr řeči.

"Rovnou za nosem," řekl Hájek.

"Nikam," povídá Kolda.

"Můžu se k vám přidat?" ptám se.

Kolda pokrčil rameny. Nevyskakoval nadšením, ale neřekl taky ne. Hájek se na mě podíval:

"Člověče, kam ty chceš chodit? Radši si někam sedni. Do parku na lavičku nebo tak."

Narážel na moji nohu. Prostě mě s sebou nechtěl. Bylo mi to jasné, ale tvářil jsem se, jako bych nechápal, co mi tím naznačuje.

"U zámku prodává jeden strejda senzační zmrzlinu," řeknu lhostejným hlasem, i když mám po Hájkových slovech trochu stažené hrdlo. "Pojďte, zacvaknu to."

Skočili mi na tu udičku a slupli ji. I s navijákem. Za pět minut už lízáme vanilkovou zmrzlinu. Kluci spokojeně mlaskají a já si uvnitř potichoučku předu jako náš kocour. Člověk má na světě spoustu trápení, otravují ho všelijaké blbosti, ale jsou i věci, které stojí za to - třeba mít kamarády, courat s nima za krásného letního dne po městě a lízat báječnou zmrzlinu.

"Ty, Pajdo," promluvil najednou Kolda, "jak tak na tebe koukám, měl bys chodit vždycky jen po kraji chodníku."

Nechápavě jsem se na něho podíval.

"Proč?"

"Potom by vůbec nebylo vidět, že pajdáš. Našlapoval bys levou nohou na silnici a pravou na chodník."

Nevím, proč to řekl. Asi to měl být vtip. Jestli to byl vtip, potom byl pořádně uhozený. Neodpověděl jsem, jen jsem zaťal zuby. Kulhám na pra-

Klukovská dobrodružství na řece

vou nohu už skoro tři roky a pořád jsem si na to ještě nezvykl. Hrozně se mě dotkne, když o tom někdo začne mluvit. Nebo když na mě někdo čumí. Někdy se mi zdá, že na mě čumí kdekdo. Úplně cizí lidi. Ale taky známí. Jako kdybych byl nějak divné zvíře nebo co. V takových chvílích si hrozně přeju stát se neviditelným, prostě se rozplynout, zmizet a nebýt. Obyčejně to skončí tak, že někam zalezu a užívám se.

Mlčel jsem a tvářil se jakoby nic. Jenže tam byl taky Hájek, tomu samozřejmě Koldův uhozený vtíp nedošel, myslel, že to Kolda minil vážně. A začal se taky vážně zajímat o moji pravou nohu. Vyptával se mě, jestli si ji nemůžu dát trochu prodloužit, když ji mám po úrazu o něco kratší. Vysvětlil jsem mu, že to nejde. A ten kůň začal filozofovat o tom, jestli by se tedy nedala zkrátit i ta levá. A pořád to myslel smrtelně vážně. Mně vám bylo hrozně. Snad se divíte proč. Sám to pořádnevím. Ale bylo mi vážně úplně nanic. A potichu jsem si říkal, že všechno na světě stojí za starou belu. Žádná radost si nedokážete udržet déle než pár vteřin. Hned se najde někdo, kdo vám ji zničí. Pak vám zbude jen trápení.

Hájek pořád mlel a mlel a ve mně zvolna stoupal vztek. Až jsem na něho vyjel:

"Drž zobák!"

Zůstal na mě civět s otevřenou klapáčkou, asi ho překvapil můj tón. Potom sklapl a neříkal už nic.

Koupil jsem si ještě jednu zmrzlinu, ale už jsem z ní neměl to potěšení.

"Ty, Pajdo," řekl Kolda, když jsem strkal peněženku zpátky do kapsy, "přihraj mi tu svou prkenici."

Podal jsem mu ji se slovy: "Je nová. Táta mi ji dal k narozeninám."

"Hm, ta je ...," zabručel Kolda pochvalně. "Bezvadně by se hodila na jednu prima zábavičku. Znáš to?"

"Co?"

"Ten trik s peněženkou na nití."

"Ne."

"To já znám," zubí se Hájek. "To je ohromná psina."

"Uvažeme ji na nit," vysvětluje mi Kolda. "Pak ji položíme na chodník a schováme se za vrata. Chápeš?"

"No," řeknu trochu nejistě. "A proč ji tam položíš?"

"Bóže," chytá se za hlavu Hájek, "ten kluk má ale vedení!"

Pěkně mě tím dohrál. Taky by vás naštvalo, kdyby vám řekl, že máte dlouhé vedení, právě kluk, který má sám nejdelsí vedení na světě.

"Mně je to jasný," řekl jsem dotčeně. "Jenom nevím ..."

"Prostě až půjde někdo kolem," skočil mi do řeči Kolda, "a sehne se pro tu peněženku, tak já cuknu nití."

"To bude hlina," rehtá se Hájek, "jdeme na to."

Snad je to skutečně dobrá zábava, ale že bych jásal, to zase ne. Není na ní zatím jediné škrábnutí. Na dláždění se odře.

"Víte, kluci," vykrucuju se, "ona je vážně úplně nová. Dejte někdo svoji." A raději беру peněženku Koldovi z ruky.

"S novou se ten trik daří nejlíp," naléhá Kolda.

"Nebav se a naval ji," natahuje pracku Hájek.

"Ne, vážně, nejde to."

"Co se bojiš, nic se s ní nestane," slibuje Kolda.

"Hele, Koldo, když nechce, tak no nech. My s ním přece nemusíme chodit," řekl najednou Hájek.

Byl to hnusný nátlak. Věděl jsem, že se na mě vykašlou, když se jim nepodrobím. Měl jsem z dřívějšíka dost zkušeností. A tak jsem podal tu novou krásnou hnědou peněženku z jemné kůže zpátky Koldovi. Nechtěl jsem být sám.

Kolda vylovil z kapsy udici a začal vázat peněženku na silonový vlasec. Pořád mu to nějak nešlo. Hájek mu ji nakonec vzal z ruky a vyvrtal do ní díрку. Mně vám bylo, jako kdyby špičkou nože zajížděl do mé vlastní kůže, cítil jsem přitom opravdickou bolest. Když byla v peněženke dířka, šlo už všechno hladce. Nacpali jsme dovnitř papíry, aby vypadala, jako kdyby v ní bylo deset tisíc. Pak jsem zalezli do průchodu před první zámeckou bránou a číhali jsme.

Trik s peněženkou

Dost dlouho kolem nás nepřešla ani noha. Slunce tavilo dláždění, a kdo nemusel, neležel z chladku na ulici. Pak nás minulo pár lidí, ale ani jednou jsme to neriskli. Byli to kluci o něco větší než my. Potřebovali jsme nachy-

Klukovská dobrodružství na řece

tat někoho staršího. Abychom hladce upláchlí, kdyby ...

Věžní hodiny na Zelené bráně právě odbíjely třetí, když se z Kostelní uličky vynořila jakási starší paní. Hájek na nás mrkl a nenápadně pustil peněženku doprostředka chodníku. Hned nato jsme znovu zapadli do průchodu. Ústí Kostelní uličky je odtud sotva třicet metrů, a přesto té paní trvalo snad hodinu, než k nám došla. Hodina to tedy nebyla, ale trvalo jí to skutečně dlouho. Byla tutiž hrozně tlustá. Skoro kulatá. Když jsem viděl,

jak ztěžka se pohybuje, projela mi hlavou zvláštní myšlenka: přece jen jsou na světě lidi, kterým se chodí ještě hůř než mně. A trochu jsem zaváhal, nebyl jsem si jistý, zda máme trik s peněženkou vyzkoušet právě na tomhle člověku. Připadalo mi to dost sprosté. Jenže to bylo taky hrozně napínavé. Těžké, pomalé kroky se stále blížily, teď už jsme slyšeli sípavé oddychování. Konečně se ta žena objevila v našem zorném poli. Viděli jsme, jak se náhle zastavila a překvapeně kouká na peněženku. Kulila na ni oči celou věčnost. Potom se pátravě rozhlédla - nejdřív k náměstí a pak dozadu k zámku. Nikdo zřejmě nebyl v dohledu. Ztěžka se předklonila a natáhla ruku. Hájek si zachoval chladné nervy do posledního zlomku vteřiny. Trhl vlasem, až když se peněženka skoro dotýkala. Peněženka trochu poskočila. Tlustá paní se lekla, ale hned za peněženkou popošla. To se ví, Hájek zase cukl. A hned nato začal peněženku přitahovat k sobě. Jela po dláždění jako hnědá ještěrka. Ta bude zřízená, pomyslel jsem si s lítostí, a přitom jsem měl co dělat, abych se nahlas nerozchechtal. Překvapená žena hleděla na prchající peněženku tak užasle, jako by pořád nic nechápala. Vylezli jsme z úkrytu za vraty a Hájek si zastrčil peněženku do kapsy.

Prohlédla si nás a pak nám začala nadávat. Lidi, ta měla slovník! Myslím, že tolik nadávek neznají ani všichni kluci z naší třídy dohromady. Zasypala nás jmény, za která ve škole dávají dvojku z chování. Kolda s Hákem se přitom váleli smíchy. Já jsem se taky řehtal jako kun, ale jenom krátkou chvíli, protože mi najednou začalo být té paní líto. Ani sám nevím proč. Prostě jsem měl z ničeho nic pocit, jako bych byl v její kůži. Nevím, jestli dobře chápete, co tím myslím - zkrátka jako bych byl hrozně tlustá ženská a stál uprostřed liduprázdné ulice a koukal na tři kluky, jak se mi pošklebují, a nemohl jim ani dát pár facek a musel poslouchat jejich výsměšný řehot. No - a pak už mi nějak do smíchu ani nebylo. Připadalo mi to od nás ubohé, troufnout si právě na tak bezmocného člověka.

Rozezlená paní se nakonec unavila a odešla. A my jsme začali vyhlížet novou oběť. Tentokrát jsme nemuseli čekat dlouho. Ze zámecké brány vyšel starý muž s hůlkou v ruce. Byl to jeden z těch dědků, co chodí věčně do muzea a kterého v létě v zimě vidíte jen s kloboukem na hlavě. Už jsem naznačil, že bylo vedro jako v Africe, ale ten člověk měl nejen klobouk a sako, ale pod sakem dokonce vestu. Mohlo mu být tak šedesát nebo sto let, to já nikdy přesně neumím odhadnout. Byl to zkrátka děda.

"Zapadnout," sykl Kolda.

Moje krásná nová peněženka opět ležela uprostřed chodníku. Tentokrát držel konec vlasce Kolda. Ťuk-ťuk-ťuk, blížila se hůlka v pravidelném rytmu. Děda je již na tři kroky od peněženky a dosud ji asi nevidí, nezazřel se, ani nekouká upřeně do místa, kde peněženka leží. Páni, on ji snad přejde, říkáme si otráveně. Ale tu se děda náhle zastavil a bleskurychle se ohnul. Prál bych vám to vidět, nikdy byste do takového staříka neřekli, že by sebou mohl tak mrsknout. Kolda ovšem pohotově cukl. Jenže mu to bylo houby platné. Děda přišlápl vlasce! Ať Kolda cukal, jak chtěl, nehnul peněženkou ani o píď. Potom se zablýskl stříbrný nožík, a fik!

Moji krásnou novou peněženku si ten cizí člověk zastrčil do náprsní kapsy, jako kdyby byla odjakživa jeho. Ani se nepodíval dovnitř. Jeho hůlka už zase ťuk-ťuk-ťuk - míří k náměstí.

"No tohle!" zajíkl se rozhořčeně Kolda.

"Peněženka je v čudu," poznamenal věčně Hájek.

"Byla úplně nová," řekl jsem zoufale. Vsadil bych se, že mi v hlase bublaly slzy.

"Ted si pro ni běž," vyjel jsem na Koldu.

"Proč bych pro ni chodil," řekl Kolda. "Není moje."

"Ale chtěl jsi ji ode mě," řekl jsem.

"Maž za ním!" osopil se na mě Hájek.

"Nejdu, já ji tam nepoložil," stál jsem na svém.

Kolda se opřel zády o zed a začal si pískat. Byla to hra nervů. Věděl jsem, že by měl peněženku zachraňovat on. Nebo že by ji musel zaplatit. Ale taky jsem věděl, že pro ni nepůjde. A že já nebudu mít nikdy odvahu, abych

Klukovská dobrodružství na řece

z něho tahal těch padesát korun, co peněženka stála. Jednak proto, že bych z něho stejně nedostal ani kačku, a pak - znamenalo by to konec našeho přátelství. Kolda je totiž můj jediný kamarád. Jestli vůbec mám nějakého kamaráda. Ví to, že je můj jediný kamarád, a někdy toho využívá. Já zase vím, že toho využívá, a jsem přesto rád, že s ním můžu courat po městě.

Hráli jsme tu hru nervů asi minutu a děda s hůlkou došel zatím skoro na náměstí. Metelil si to pořád dál a ani jednou se neohlédl. Dostal jsem strach; že zahne za roh a zmizí v některém baráku a peněženka bude navždycky pryč.

"vy blbci," vyjelo ze mne vztek, ale polykal jsem přitom tajně slzy. A pak jsem se rozběhl za tím dědou.

Dohonil jsem ho až před radnicí, mně se běhá dost mizerně.

"Pane, prosím vás ..., " spustil jsem rozpačitě.

Nejdřív dělal hloupého: "Peněženku? Ty? Já? U Průchodu?" Ale když jsem se tam nakonec doopravdy rozbřečel, změnil tón.

"Tak já ti ji tedy vrátím, Pepíčku," řekl. "Ale měl bys vědět, že jsem tento trik provozoval už před šedesáti lety. To jsi tak hloupý, že si neumíš vymyslet něco nového?"

A přetáhl mne tou svou hůlčičkou přes zadek, až jsem vykvikl. Peněženku mi však skutečně vrátil.

Na zelené bráně

Hru s peněženkou nám ten dědek dokonale zošklivil. Protože nás nenapadlo nic lepšího, vylezli jsme pak na Zelenou bránu. To je středověká kamenná věž a má vyhlídkový ochoz pěkně vysoko nad náměstím. Než se tam vyškrabete, leje z vás jako z křopicí konve, zato ten rozhled! Někdy dohlédnete až do Krkonoš a na Orlické hory!

Dnes nebyl vzduch průzračný, ale i tak toho bylo vidět víc než dost. Celé město. Bludiště ulic a uliček. Komíny velkých chemiček u Sementína. Kunětická hora s hradem. A na jižním obzoru modravé hřbety Železných hor.

My jsme sem ostatně nelezli proto, abychom zírali po krajině. V kapsách nám chrastily kamínky. Když takový kamínek pustíte ze Zelené brány, letí strašně dlouho, než dopadne. A nikdy nevíte docela přesně, kam vůbec dopadne. Když ho tak sledujete očima, najednou se vám zdá, že letíte zároveň s ním. Trošku se vám přitom sevrou plíce, slyšíte tlukot vlastního srdce, a ten kamínek letí a letí, země se přibližuje závratnou rychlostí a celým vaším tělem projíždí cosi jako slaboučký elektrický proud. Myslím si, že podobné pocity mají parašutisti při seskoku.

Házeli jsme kamínky do všech světových stran, na staré náměstí a na střechu spořitelny, ke kostelu i na východní křižovatku. Když se dole vynořil nějaký chodec, spustili jsme mu kamínek přímo před nos a hned jsme zapadli pod zábradlí a vykukli znova až za malou chvíli. Někdy se ten člověk ještě rozhlížel, kdo to po něm hází, točil se na všechny strany a koukal po oknech, nikoho nenapadlo, že ty mrňavé střely přilétají až shora z věže. Měli jsme z toho ohromnou psinu, i když vím, že to vlastně celkem nic nebylo. Nebylo to vůbec nic proti tomu, co jsme měli prožívat už v blízké budoucnosti. Ted to jasně vidím, bylo to jen takové malinkaté, pitomoučké vzrušeníčko, ale tehdy se nám zdálo, že to přece jenom něco je, a tak jsme pouštěli hladké křemínky, nasbírané na hromádce stavebního písku, tak dlouho, až nám nezůstal v kapse ani jediný.

"Mrkněte, řeka," řekl Kolda a ukázal k severovýchodu.

"Co?" zeptal se Hájek. "Co s ní je?"

"Jak se leskne," řekl Kolda.

Opravdu, Labe se lesklo v odpoledním slunci, vypadalo to, jako by v něm teklo místo vody roztavené stříbro. Plul jsem očima vzhůru proti tomu zářivému proudu, který se klikatil mezi lukami a nekonečnými poli, občas mizel v zelené džungli olší a vrbiček nebo mezi ostrůvky košatých topolů. Dorazil jsem až k zátoce nad městem, v níž ústí do Labe Loučná a kde začíná Halda, prastarý průplav, vroubený hradbou stromů. Zpátky jsem putoval tím nekonečným zeleným tunelem, dovedl mne mezi předměstské domky a nakonec k železnému jezu na Chrudimce, třetí řece. A jak jsem se tak v duchu plavil po všech těch vodách, vůbec mě nenapadlo, že se po nich budu zanedlouho plavit ve skutečnosti a že přitom prožiju příhody, o kterých jsem zatím jen četl v knížkách.

Skoro jsem zapomněl, že vedle mne stojí Kolda s Hájkem, díval jsem se a díval a docela mi ušlo, že si Hájek potichu stoupl za mě. Potom mě znenadání uchopily dvě silné paže zezadu kolem pasu a prudce mě nadzvedly,

Klukovská dobrodružství na řece

jako by mě chtěly svrhnout přes pažení. Posedl mě šílený strach, že přepadnu do té hrozné hlubiny, která se pod námi otvírala, ale nemohl jsem zarvat, ani pohnout rukama. To nevysvětlitelné ochromení trvalo vteřinu nebo dvě, ale mně to připadalo jako celá věčnost. Pak se ve mně zvedla strašná síla, sám nevím, kde jsem ji vzal. Vzepřel jsem se Hájkovi tak prudce, že odletěl až na kamennou zed. Musel jsem se tvářit asi hodně divoce, protože Hájkův úšklebek rychle zhasl. Teď měl on v očích smrtelnou hrůzu. Já se totiž na něho vrhl a začal jsem ho zuřivě tlačit k zábradlí. Věděl jsem, že to byl jen fór, jeden z debilních hájkovských nápadů, věděl jsem, že mě pevně držel a chtěl mi jenom nahnat trochu strachu, tohle všechno mi bylo jasné, a stejně jsem ho měl chuť zabít. Nemínil jsem ho ovšem shodit dolů, protože jsem nezešílel, chtěl jsem si ulevit a udělat něco takového, aby toho kluka jednou provždy přešla chuť na podobné vtipy.

"Pust', pust'," syčel Hájek.

"Co děláš, Pajdo!" vykřikl Kolda.

Nepustil jsem Hájka dřív, dokud nezačal volat o pomoc a dokud se na mě nevrhl i Kolda.

"Blázne jeden," vydechl Kolda stísněně.

"Vole," odplivl si Hájek. Víc ze sebe v první chvíli nevymáčkl.

"No co, měl jsem letět já, nebo ty?" řekl jsem.

"Krávo," řekl Hájek. "Copak jsem tě chtěl shodit."

"Ne? Nechtěls?" Začal jsem si z něho trochu utahovat.

"To se ví, že ne."

Ani mě nenapadlo, abych vysvětloval, že já ho taky nemínil svrhnout z věže na náměstí. Aspoň si příště nezačne.

Normálně by se člověk asi tak hrozně nenaštval, kdyby ho někdo jako chtěl shodit přes zábradlí. To se vám asi už taky stalo a jen jste se lekli nebo z vás nanejdvůz vyletěla nějaká nadávka. Jenže já jsem v těch několika vteřinách

tam nahoře na Zelené bráně zakusil pekelná muka. Vrátily se nejhorší chvíle mého života. Znovu jsem prožil to, co se mi přihodilo před třemi léty na Spálavě. I když se to tentokrát nestalo ve skutečnosti, jen v mých představách, nebyl to zážitek o nic lepší, spíš ještě horší. Protože tenkrát na Spálavě jsem nevěděl, co to bude znamenat pro celý můj další život.

Byli jsme s našima na prázdninách v Železných horách. Táta postavil stan u rybníka za Trhovou Kamenicí. Dokud pražilo slunce, řádili jsme ve

vodě, když se po nebi hnaly mraky a fičel studený vítr, chodili jsme na objevitelské výpravy do okolí. Máma s Jitkou obvykle zůstávaly v našem maličkém táboře. A mne s tátou lákaly dálky. Jednou mi táta řekl:

"Víš, kam vyrazíme dnes?"

"Kam?"

"Na Mount Everest."

"Na Everest?" opakoval jsem pochybovačně. "Ten je přece v Himaláji."

"Domorodci mu pochopitelně říkají jinak," řekl táta. "Ale je to nejvyšší vrch v Železných horách."

"Everestu říkají Čomolungma," pochlubil jsem se svými zeměpisnými vědomostmi.

"Téhle hoře říkají Spá-la-va," řekl táta.

Vypravuji vám to tak podrobně proto, abyste viděli, jaký náš táta je. A že jsem s ním od malička ohromně užil.

Vydali jsme se tedy na Spálavu a cestou jsme jako obvykle sváděli šiškové bitvy, šplhali na stromy, prolézali největší houštiny, trhali borůvky a přecházeli potoky po padlých kmenech. Tak jsem dospěli až na malé návrší, o kterém byste nikdy neřekli, že je to hora. A ona to skutečně byla hora. Dokonce nejvyšší hora v celých Železných horách. Šest set šedesát dva metry nad mořem. Jen třípatrový triangl naznačoval, že je to významný bod.

Mrkli jsme s tátou na sebe. Lezeme!

Chlebník letí do trávy a už mám za sebou první žebřík. Šplhání, to bylo vždycky moje. Po stromech jsem lezl snad už jako kojenec. A výšky mi nikdy nenaháněly strach. Táta na mne byl dost pyšný, sám kdysi patřil ke známým horolezcům.

Stojím na plošině v prvním patře spálavského trianglu a slyším, jak na mě táta zdola volá:

"Počkej, prvolezce budu dělat já!"

Ale mně se nechtělo čekat. Musím být nahoře první. Tohle je nejvyšší bod Everestu, a kdo stane až na samém vrcholku první, o tom bude mluvit

Klukovská dobrodružství na řece

celý svět. Táta na mne zdola něco volal, ale já ho snad neslyšel. Nebo jsem ho spíš nechtěl slyšet. Zdálo se mi, že stoupám do samého nebe. Vypršené mraky plachtily nízko nad úbočím a některé se trhaly o špičky starých smrku.

Druhé patro mám za sebou. Poslední žebřík. Nahoře chybí dvě příčky, zachytávám se rukama vrcholové plošinky a rychle se přitahuju vzhůru do otvoru.

A vtom se to stalo. Nahoře cosi povolilo, ozvalo se jen suché lupnutí a už jsem letěl. Jestli chcete vědět, jak mi bylo a co všechno jsem při tom hrozném pádu prožíval, tak vás asi zklam. Často se říká, že člověk ve smrtelných úzkostech prožije před vnitřním zrakem znovu celý svůj život v nesmírně zhuštěné zkratce. Tak to já tedy ne. Neviděl jsem nic. Snad ani ten kus prohnitého prkna, co pode mnou praskl a kterého jsem se křečovitě držel až dolů. Snad mi vůbec nedošlo, že letím, první úlek mě dokonale ochromil. Potom přišel náraz a kolem mne se udělala púlnoční tma. Více nevím. To ostatní mi později řekl táta, který na můj pád bezmocně koukal ze žebříku.

Bylo to vlastně úžasné štěstí v neštěstí. Dopadl jsem na plošinku v druhém patře. Staré dřevo nevydrželo ten náraz a povolilo pode mnou, ale přece jen zabrzdilo prudkost pádu. Co vám mám povídat, prorazil jsem plošinku i v prvním patře a nakonec jsem přistál dole na trávníku. A přežil jsem to. Asi proto, že to byly vlastně spíš tři menší pády za sebou než jeden pád velký. Kdybych letěl hez zastávky ze špičky do přízemí, byla by ze mne placička.

Snad vás může ještě zajímat, že mě dávali tři měsíce v nemocnici dohromady. A že mi pravá noha, zlomená nadvakrát, špatně srostla a dlouho hnisala. Od té doby kulhám.

Tyhle zlé chvíle přede mnou ožily nahoře na Zelené bráně, když mě Hájek znenadání chytil a zvedl nad zábradlí.

Vrbičková zátoka

Vycházeli jsme dole z věže úzkou lomenou brankou a u ní stál ten chlápek, co tam vybíral vstupné. Předtím seděl na židli u rozvrzaného stolečku, ale teď se zvedl a stoupl si ke vchodu. Čekali jsme, že nám poděkuje za návštěvu a řekne, tak, mladí pánové, příště přijďte zas. Byli jsme totiž za celou tu dobu jediní návštěvníci, nikdo jiný neměl dost odvahy vylézt v pekelném horku tak vysoko.

Kolda šel první. Hájek druhý, já kousek za nimi. Sotva Kolda proklouzl brankou, ten chlápek mu dal facku. Jen to mlasklo. Pak dostal facku Hájek. Asi to byl nějaký bývalý boxer nebo zápasník, protože Hájek měl ještě za čtvrt hodiny na levé tváři červenou skvrnu. Měl ji tam dokonce i druhý den, ale to už byla krásně fialová a zelená. Mně to hned došlo - aha, kamínky! A zůstal jsem stát vzadu v chodbě. Neměl jsem nejmenší chuť slyšet ten nepříjemný žvuk potřetí.

"Tak polez, holomku," řekl chlápek.

Já na to nic.

"Mám si pro tebe dojít?"

Horečně jsem přemýšlel, jak se z té kaše vylízat.

"Dostaneš dvě!" ozval se hlas před brankou.

Pořád mě nic nenapadlo.

"To se řekne," slyšel jsem venku Hájka. "Přivedu si na vás fotra."

"Jen si ho přived," odpověděl chlápek.

"Taky že ho přivedu!" Hájkovi krásně přeskakoval hlas, byl asi pořádně naštvaný.

Místo odpovědi to venku znova mlasklo. Potom se rozhostilo hluboké ticho. A to ticho mě zkrušilo nejvíc. Vzdal jsem to tedy. Nebudu čekat ve věži až na zavírací hodinu. Stejně bych svému osudu neušel. Když jsem prolézal těsnou brankou, připadal jsem si jako poslední muž, který zbyl v obléhané pevnosti. Vystřílel všechny náboje, došly mu zásoby, nikde nezůstala ani kapka vody. Tedjde na smrt.

Jen jsem se vžil do nové role, hned mě přešla chuť vydat se nepříteli na milost a nemilost. Stejně bych skončil na popravišti. Aspoň se pokusit o únik.

"Kolik jsem ti jich slíbil?" řekl chlápek.

Byla to řečnická otázka, ani ho nenapadlo čekat, co mu odpovím. A mě zase ani nenapadlo čekat, až mi jednu vsolí. Sotva jsme zahlédli letící ruku, rychle jsem se přikrčil. A moje nohy vyrazily kupředu. Dovedete si asi

klukovská dobrodružství na řece
představit, jakou jsem měl s tou pajdavou nohou naději, že uniknu. A přece tu jistá naděje byla. Museli byste přesně znát místní strategickou situaci a pak byste pochopili můj plán. Udělal jsem několik klokaních skoků dopředu, pak prudká změna směru - a už je tu velký průchod pod Zelenou bránou. Počítal jsem s tím, že mne nebude daleko pronásledovat, protože by mu zatím mohl někdo štípnout prachy z otevřené pokladny na stolku před brankou.

Manévr se podařil. Dorazil jsem na staré náměstí a pořád mě nikdo nedržel za límec. Nikdo za mnou dokonce ani neběžel. Mám dojem, že mě ten chlápek ani nezačal pronásledovat, prostě se na mě vykašlal. Nebo ho už bolela ruka od těch facek, které vrazil Koldovi a Hájkovi.

Táhli jsme pak starým městem do Polabin. Vábila nás tam řeka plná roz-taveného stříbra. Ani ty facky v nás nezničily tak docela její obraz. Chru-dimku jsme přešli pod železným jezem. Tady na mostě se musím vždycky zastavit aspoň na chvíličku. Rád pozoruju vodní proud, jak se vrhá otevře-ným stavidlem do hloubky a mění se dole na kamenech v bílou pěnu a jem-nou mlhu, rád poslouchám zpěv řeky, teskné hučení a šplouchání vln o nábřeží.

Kolda s Hájkem pospíchají dál kolem mlýnů, mezi posledními domky-a už cítíme pod nohama místo dlažby prach a písek a před námi se otvírají daleké obzory, vroubené trávou, křovisky a košatými topoly. Na stéblech a větvičkách vlají stříbrné nitky babího léta. V louce září ocúny, plamínky dohasínajících prázdnin. Ale slunce pere jako v červenci.

Míříme k Labi a Kolda najednou začne zpívat bláznivou písničku beze slov. Není to vlastně ani zpěv, spíš skřeky, divošská radost z krásného dne. Přidáváme se k němu, já troubím na hubu a Hájek napodobuje bříkání činelů. Kdyby nás někdo viděl a hlavně slyšel, pomyslel by si asi, že jsme kapela, která právě uprchla z blázince.

K řece jsme dorazili přesně v těch místech nad soutokem s Chrudimkou, kde se řečiště obloukem stáčí k severu. Břeh je tu vysoký aspoň tři metry, holý a úplně kolmý, protože jej voda věčně podemílá. Korytem se hnál žlu-tohnědý proud a s tichým šploucháním dorážel na hlinité břehy. Na hladině kroužily malé víry.

"Mít nějakou loď," povzdychl si Kolda.

"Třeba motorák," řekl Hájek.

"Stačila by kánoe," poznamenal jsem. "Nebo aspoň stará pramice." Zás bylo chvíli ticho.

"Vím o jednom bezvadném plácku, kousek proti vodě," řekl Hájek.

Pobřežní pěšina se proplétala polabským bušem. Někde nám křoviny sahaly vysoko nad hlavu a člověk měl dojem, že se najednou ocitl v porůčí

Konga. Mně to aspoň tak připadalo, zelené šero, nasládlý pach pobřežního bahna, sykot ubíhajících vod. Kdybych šel sám, malinko bych přihmouřil oči a už bych skutečně byl v Africe. Ale s klukama se mi moje kouzelná hra nějak nedařila. Snad to bylo tím, že pořád kecali. Bavili se celou cestu o tom, jestli včera hrála líp Sparta nebo Slavia. Bylo jim fuk, že to spartani i slávisti projeli. Kolda s Hájkem totiž patří mezi ty trhlé kluky, co se věčně hádají, jestli je lepší Sparta nebo Slavia.

"Tak, tady to je," řekl Hájek.

Spustil se na všechny čtyři a po kolenou vlezl do nízkého-tunýlku v hustých vrbičkách. Neměli jsme s Koldou moc chuti plazit se za ním jako užovky. Ale Hájek na nás volal z hloubi zelené džungle:

"Polezte! Proč nelezete?"

"Co tam je?" houkl Kolda.

"Je to tu o-ri-gi-nál!" křičel Hájek.

Nejdřív se do tunýlku ponořil Kolda a za Koldou já. Připadal jsem si jako píďalka jablečná a posílal jsem v duchu Hájka ke všem čertům. Teď bych ho za to měl odprosit. Tím tunýlkem jsme totiž lezli přímo do středu vel-kých událostí, které na nás od samého poledne trpělivě čekaly. Stačilo málo - třeba se na Hájka vykašlat a zůstat na pěšince - a celý můj život by asi vypadal jinak. Nepoznal bych nic z těch skvělých věcí, které jsem měl zakrátko objevit, neprožil bych ani jedno z těch vzrušujících dobrodružství. A vy byste samozřejmě tento příběh nečetli.

Když si pomyslíte, jaké následky může mít někdy i ten nejmenší, nejbez-významnější čin, když si uvědomíte, že o vašem osudu rozhodne například to, zda někam vrbičkami prolezete nebo neprolezete, tak vás to asi trochu vyšíne. Možná že vás to vyšíne hodně. Aspoň já jsem z toho úplně vedle, když na to teď myslím. Zatím jsem tady na Hájka pořád jenom nadával,

Klukovská dobrodružství na řece

a taky jsem měl proč, ale bez něho bych byl vlastně o moc přišel.

Tunýlek v houštině se všelijak točil a než jste se z něho vyplazili na druhé straně, měli jste kalhoty jako písaři. A k tomu trochu popálený chobot. Ten tunýlek totiž vedl nejen mladými vrbičkami, ale taky kopřivovým polem. Nejdřív jsme s Koldou chtěli Hájka zmlátit za to, že nás tam vylákal, sotva však zůstala listnatá hradba za námi, rychle nás to přešlo. Ocitli jsme se totiž na louce, kterou ze tří stran obtékala řeka. Od ostatní pevniny ji oddělovaly neproniknutelné houštiny. Hájek nekecal, když říkal, že je to bezvadné místo. Klidně bych si dovedl představit právě tady konec světa. Není sem vidět z vody ani z pobřežní pěšinky. A sotva se najde takový šílenec, a šem lezl po břiše jako my.

"Co tomu říkáte?" zeptal se Hájek vítězoslavně.

"No," řekl jsem pochvalně.

Kolda jen zálibně mlaskl jazykem.

Vzápětí přišlo rozčarování. Jak tak prolézáme nově objevené královstvíčko, narazíme v jednom cípu na hromadu kůlů a prken.

"To tady posledně nebylo," řekl Hájek rozhořčeně.

"Někdo tu bude stavět chajdu," poznamenal Kolda.

A já byl tak otrávený, že jsem neřekl vůbec nic. Vážně, dneska už nenajdete na celé zeměkouli místočko, o němž byste si mohli myslet, že patří jen vám. Všude někdo vleze. A postaví si tam chatu.

"Jdeme pryč," řekl Kolda.

"Je tady senzační koupání," řekl Hájek. "Na dně nejjemnější píseček."

Táhl nás kamsi na opačnou stranu zátoky.

"Hele, schůdky! Ty tady taky minule nebyly," řekl Hájek.

Schůdky byly čerstvě vyryté v hlinitém břehu a sestupovaly příkře k vodě. A dole na hladině tiše seděly tři pramičky. Podobaly se velkým vodním ptákům, kteří se snesli před západem slunce na řeku.

Rychle jsme se k nim seběhli a vlezli si každý do jedné lodě. Rozhoupaly se pod námi a řetězy na přídi začaly kovově zvonit.

"Jč a ty máš na přídi žraloka!" ukázal Kolda prstem na mou pramici.

"A ty mrožel!"

Pramice byly temně modré a bílé vlnolamy na nich vesele svítily. Na přídi měly kovový štítek a na každém štítku byl namalovaný jiný vodní živočich.

Chvilku jsme tam blbli - odstrkávali se, cákali, houpali s lodí, skákali z jedné paluby na druhou.

Potom Hájek řekl:

"Neprojedem se?"

"Zkoušel jsem zámek," řekl Kolda. "Nejde to."

"Tak tomu pomůžeme," ušklíbl se Hájek.

Sebral v říční náplavce dva kameny a sklonil se k zámku.

Na palubě žraloka

Nemyslete si, že Hájek bušil do zámku jako kovář. Ozvaly se celkem asi tři rány a náhle jsem cítil, že se řeka začíná s mou lodí rozbíhat. Moje ruce rychle chňaply po převislých větvíčkách. Řeknu vám, že tam proud pořádně táhl! Měl jsem co dělat, abych se udržel.

"Chyťte mě za řetěz," křikl jsem tlumeně. Ani jsem se neodvážil na kluky zařvat, aby mě snad někdo neslyšel. Bylo mi jasné, že Hájek urazil zámek. A že sedím na ukradené lodi.

Houby, nechceme ty pramičky přece štípnout. Jenom si je na chvilku vypůjčíme. Malinko se na nich povožíme a pak je zase vrátíme. Tohle jsem povídal sám sobě, zatímco jsem se držel ze všech sil větvíček. Pruty se pekelně ohýbaly a ruce se po nich hrozně smekaly. Cítil jsem hořkou vůni vrbových lístečků, rozmaškaných v dlaních. Cítím tu vůni ještě teď po letech, když vám o tom vyprávím, pronikla hluboko do mé paměti. Snad proto, že jsem měl dost nahnáno. Báł jsem se, že mě strhne proud a ponese dolů k městu jako bezmocného trosečníka. Na palubě nebylo žádné pádlo a nic.

"Tak mě chyťte, choboti," volám znovu na kluky.

Kolda s Hájkem stáli na nejdolejším schůdku. Měli pusy od ucha k uchu.

"Já se pustím!" začal jsem vyhrožovat.

"Neboj se, v Hamburku tě chytanou," řekl Hájek.

"Jestli tamtudy náhodou nepoplaveš v noci," přidal se k jeho vtípkování Kolda.

"To bys měl smůlu," poznamenal Hájek.

Klukovská dobrodružství na řece

"A ocitl by ses uprostřed Atlantického oceánu," řekl Kolda.

Věděl jsem, že si ze mne utahují, a přece mi blesklo hlavou, že bych se neoctl v Atlantickém oceánu, jen v Severním moři. Ale to všechno byl samozřejmě nesmysl. Moje plavba by skončila na prvním jezu.

Potom jsem se vážně pustil. Vlastně nepustil, jen povolily vrbové větvičky. Než jsem se však mohl doopravdy rozjet, Kolda chytil řetěz a přitáhl mě ke schůdkům.

Vylezl jsem na břeh a zas mě trochu píchlo u srdce. Na zemi ležel rozbitý zámek. Z Hájka by asi byl vynikající zámečník. Nebo kasař. Věřím, že by dokázal těmi kameny otevřít trezor ve Státní bance. Má úžasně šikovné ruce.

Koukal jsem na rozbitý zámek a střídaly se ve mně dva pocity - strach s radostí. Ale strach slábl a radost se mi pomalu rozpínala v prsou, chtělo se mi křičet hurá nebo sebrat placák a mrsknout s ním až na druhý břeh.

"Skoč pro tři prkýnka," řekl Kolda Hájkovi.

"Rozkaz!" zasalutoval Hájek.

"Vycákej lod," přikázal Kolda mně.

"Rozkaz, kapitáne!" odpověděl jsem. "Ale čím?"

"No - třeba uchem," řekl Kolda.

Pak už jsem se na nic neptal a vlezl jsem na palubu Žraloka, kde bylo vody nejméně. Z dlaní se daly udělat docela dobré lopatičky a hladina v podpalubí se rychle snižovala. Potom se přihnul Hájek a skočil za mnou do Žraloka.

"Pozor," houkl Kolda. "Zvedáme kotvy."

Odrazil příd od břehu a proud nás hned začal unášet.

"Zabrat!"

Chopili jsme se prkének a začali s nimi pádlovat. Lod se potácela a nebezpečně nakláněla z boku na bok, protože jsme zabírali každý jinak. V boji s proudem se Žralok dostal ke druhému břehu, do tišiny. A tam se pak zvolna probíjel proti řece. Trvalo nám skoro hodinu, než jsme se doplazili pod Hřčáky. Dál to nešlo. V peřejích letěla voda tak rychle, že jsme stáli na místě i při nejsilnějších záběrech.

"Pádlujte, lenoši!" hulákal na nás Kolda.

Ale nám se už nechtělo. Štouchli jsme s Hájkem do sebe loktem. A na palubě Žraloka vypukla vzpoura. Vrhli jsme se na kapitána. Pramička se pod námi bláznivě rozkymácela, do podpalubí se začala hrnout voda. A bylo po vzpouře. Sedli jsem si zase na lavičky, ale už jsme nepádlovali. Nechali jsem se nést zpátky proudem. Blížil se večer. Slunce stálo nízko nad městskými komíny, bylo obrovské a celé červené. Člověk se do něho mohl klidně dívat. Nebe, ještě před chvilkou temně modré, začínalo blednout a popelavět. Seděli jsme na palubě Žraloka a máchali si ruce ve vodě.

"Si zaplavčím," řekl Hájek.

"Já taky," přidal se k němu Kolda.

"Nemám plavky," nakrčil jsem mrzutě nos.

"My přece taky ne," zubí se Hájek.

"Trenýrky nám neuschnou," namítám.

"Pojd alá šerík," vybízí mě Kolda.

"Co je to?"

"No bez."

Moc se mi nechtělo. Tedy ne že by se mi nechtělo do vody. Do vody se mi chtělo až moc. Jen jsem neměl chuť ukazovat se světu nahatý. Nejsem už batole.

Plesk! Kolda přistál na hladině.

"Hehé, to byl placák," šklebí se Hájek. "Já udělám vlaštovku. Číhni se, Pajdo, vlaštovka!"

Cáklo to, jako když do vody spadne sud. Jestli tohle byla vlaštovka, tak nevím. Spíš létající kráva.

Hrome, ta voda je ale teplá!

Rozhlédnu se. Ticho. Nikde ani noha. Ani oko. Ze břehu na mě nemůže nikdo vidět přes vysokou hradbu keřů. No co, i kdyby mě někdo viděl, neošlepne.

Tričko mám dole hned. Potom kalhoty. Nakonec trenýrky. Stáhnou je jako blesk a hups.

"Exportní kufr!" křičí na mě Kolda.

"Hele, hele, dělám delfína," prská vodu Hájek. Zvedne ruce nahoru a pak zajede do hloubky. Nad hladinou zasvítí jeho zadek. Vypadá to, jako kdyby měl na opáleném těle bílé trenýrky.

Myslel jsem si, že si pořádně zaplavu. Ve vodě mi totiž pravá noha vůbec

klukovská dobrodružství na řece
nevadí, plavu jako štika. Sotva jsem však udělal dvě tempa, kolda tlumeně vykřikl:

"Jede sem lod!"

Od Hřčáků zazníval pleskot pádel a mnohohlasý zpěv. Éj, uchněm ...

Rychle jsme vylezli na palubu: Ani jsme na sebe nestačili naházet šaty a ze zátoky se vynořila pramice. Okamžitě jsme ji poznali. Byla přesně stejná jako ta, na které jsme pluli my. Celá modrá, s bílým vlnolamem.

Zase mě píchlo u srdce. A znovu jsem viděl před očima uražený zámek.

"Rychle na břeh," řekl kolda.

Modrá pramice se kvapem blížila. Na palubě bylo šest kluků a dospělý chlap. Písnička najednou utichla. Zřejmě nás zpozorovali. Museli by být slepí, kdyby nás neviděli.

"Zabírej, vole!" syčel na mě Hájek.

Nemohl jsem ani udržet prkénko, tak se mi třásly ruce.

"Přidejte, nebo nás čapnou." Poznal jsem z Koldova hlasu, že je pekelně nervózní. Zabral jsem tak prudce, div jsem nepřeletěl přes vlnolam.

Loď se

zase rozkymácela a ztratila směr. Hájek mi začal vztekla nadávat. Ale břeh už byl skoro na dosah. Ještě tři záběry a jsme zachráněni.

Honička

"Stůjte!" volali na nás z druhé lodi.

To se rozumí, že nás ani nenapadlo poslechnout. Naši pramičku dělily od zarostlého břehu poslední metry. Kolda se vyznal v ledačem, ale o kormidlování neměl ani páru. Místo abychom přistávali přídí, blížili jsme se k pevnině levým bokem. Ještě než se loď dotkla země, kolda z ní vyskočil. Opustil palubu první, přestože si předtím pořád hrál na kapitána. Hned za Koldou skočil Hájek. Pramice se zpětným rázem odsunula dál do proudu.

"Stůj - nebo střelím!" ozvalo se znovu z lodi, která nás pronásledovala. Tentokrát byl hlas mnohem blíž. Věděl jsem, že to řvou jen tak, aby nás postrašili, a že bych si z toho nemusel nic dělat. A přesto jsem měl dost nahnáno. Kolda s Hájkem se drápali vzhůru po břehu. Ani se po mně neohlédli. Za pár vteřin zmizí v pobřežní džungli. A mě chytanou.

Ta představa mi dodala zoufalou sílu. Kdysi jsem slyšel o jednom chlapíkovi, kterého hnál ve skalách rozzuřený grizzly. Chlapík doběhl k místu, kde stezka najednou končila před průrvou širokou nejmíň sedm metrů. Za zády mu funěl grizzly, pod jeho nohama se otvírala bezedná propast. Neměl na vybranou - odrazil se a skočil. Šílený strach mu dodal tolik síly, že přeletěl průrvu a zachránil se. Ta historka mi teď bleskla hlavou. Břeh nebyl od vlnolamu dál než tři metry. Musím doskočit na břeh, musím!

Hop! A stál jsem po kolena ve vodě. Tisíc kapiček vyletělo do vzduchu, a když začaly padat zpátky k hladině, daly mi pěknou sprchu.

"Chyťte ho!" Rval kdoši za mými zády.

Měl jsem jedinou naději. Rychle nahoru na břeh a zapadnout někam do houštin. Věděl jsem, že se svou pajdou daleko neuteču. Vrbičky se přede mnou rozletěly, jako kdybych byl tank. V neuvěřitelné krátké době jsem z nich vypadl na druhé straně. Pobřežní pruh křovin byl v těch místech strašně úzký. Přede mnou se táhla k městu řepná pole. Viděl jsem Hájka s Koldou, uháněli jako zajíci o podzimním honu. Bylo mi jasné, že mají dost velký náskok a nikdo na světě je nedohoní. Aspoň Hájka ne, ten kluk má senzační běhy. A kolda zase výdrž. Přehlédl jsem jediným pohledem celou strategickou situaci. Zachránit mě mohou jen křoviny kousek proti vodě, tam se pásmo pobřežní džungle značně rozšiřuje. Stáhl jsem se tedy zpátky do vrbiček. Ted už jsem se nesměl prodírat jako slon, mohli by mě zaslechnout nebo zpozorovat pohyb listí. Padl jsem na všechny čtyři a plazil se po kolenou pod nejnižšími větvíčkami. Bylo mi fuk, že mě kopřivy švihají přes holé ruce, ani jsem je necítil. Ne snad že by to nepálilo a že by mi nenaskakovaly po kůži červené pupínky, jenom jsem si v duchu říkal: ta žahavá bolest není nic proti tomu, kdyby mě tady chytili jako zloděje.

Potom kdesi blízko najela lodní příd na břeh. Hned nato se ozval dupot, svištění rozhrnovaných větvíček a zmatené hlasy. Spoléhal jsem na to, že mne nemohou slyšet, když sami dělají tolik hluku, a jel jsem dál po zemi jako skutečná užovka. Já si vždycky myslel, že s tou svou nohou nemůžu vyvinout žádnou rychlost, a najednou jsem viděl, že mi kratší pajda ani moc nepřekáží. Běžet bych nemohl nějak zvlášť rychle, ale po kolenou mi to šlo ohromně.

Klukovská dobrodružství na řece

"vidím je," křičel písklavý klukovský hlas. "Ženou k městu."

"Jenom dva," řekl jiný hlas. "Kde je ten třetí?"

Pochopil jsem, že proběhli pásmem houštin a dívají se za koldou a Hájkem.

"Nebudem je honit."

Hned jsem poznal, že promluvil dospělý chlap, kterého jsem předtím viděl u kormidla. Při jeho slovech se mi udělalo líp. Ale dlouho to nevydrželo, protože vzápětí mužský hlas řekl:

"Ten třetí je někde tady."

Dovedl jsem si živě představit, jak ukazuje do vrbiček, kde jsem schovaný. Najednou jsem se nemohl ani nadechnout, ani vydechnout, všechno se ve mně prudce stáhlo.

Potom stejný hlas vydal několik krátkých povelů. Přitiskl jsem se hlavou ke kořenům košatého keře a zůstal nehybně ležet. Pronásledovatelé se rozběhli na různé strany. Odevšad se ozýval praskot větviček a šelestění listů. Připadal jsem si jako letec, kterého sestřelili nad džunglí a teď na něho podniká honičku oddíl nepřátelského vojska. Všude kolem se hemží postavy v maskovacích šatech, s ocelovými přilbami, samopaly připravené k výstřelu. Zbývá malá naděje, že uniknu z pasti, vím, že mi pistole, kterou mám v zadní kapse, nebude proti tak vyzbrojené přesile nic platná. Beru osobní doklady a chvatně je zahrabávám do země, aby nepadly nepřátelům do rukou.

Jak tak ležím přikrčený pod nejhustším keřem zahlédnu znenadání čísi nohy. Bosá chodidla, svalnatá lýtka, hromotlucká kolena a nad nimi kousek modrých trenýrek s bílými lampasy na bocích. Vynořily se nečekaně z clony listů a prodírají se houštinou v nebezpečné blízkosti mého úkrytu. Přestal jsem dýchat a instinktivně tisknu tvář do písku. Jako pštros. Slyším šustot listů a bouchání vlastního srdce. V hlavě mi zmateně bloudí jediná myšlenka: konec, je se mnou konec! Čekám, že mě chytanou cizí ruce za krk a zvednou mě do vzduchu nebo že uslyším vítězný řev. Zatím se však neděje nic. Husté listí mě zřejmě dobře kryje.

Po dost dlouhé době jsem se znovu odvážil zvednout hlavu. A pěkně to se mnou cuklo. Bosé nohy stály přímo přede mnou. Můj pohled jel vzhůru, až se střetl s pohledem kluka, který se na mě díval a tiše se šklebil. Mohlo mu být tak šestnáct nebo sedmáct let, měl na sobě modrobíle pruhované námořnické tričko a bílou čepičku, takovou, jakou nosívali v létě batolata.

Pomaloučku se zvedám a znovu si připadám jako sestřelený letec v džungli, nad nímž stojí nepřátelský voják s namířeným samopalem. Tentokrát je to pouze krátký záblesk. Kdyby to byl jen živý sen, zvedl bych ledabylým pohybem ruky, samozřejmě že ne až nad hlavu, sotva k ramenům, jako sekáči ve filmech, a na tváři by mi zahrál pohrdavý úsměšek, protože bych

věděl, že se mi podaří brzy ze zajetí uprchnout. Teď však na takovou hru není ani pomyslen.

Prodrali jsme se vrbičkami na volnou louku, já vpředu a ten čahoun s černými vlasy a srostlým obočím dva kroky za mnou. A už se k nám hrnou ostatní kluci, všichni mají pruhovaná trička a legrační kojeneckou čepičku na hlavě.

"Admirále, Ad-mi-rá-léé!" řvou nadšeně. "Máme ho!"

"Kdes ho chytil, Jespáku?" vyptávají se čahouna. Z houštin vyšel na louku chlápek, kterého jsem viděl už na lodi. Má na sobě také modré trenýrky s bílými lampasy, stejné tričko i tu uhozenou čepičku jako kluci. A kluci na něho Admirále, Admirále. Je to nějaká střelená parta. Jindy bych se jim asi poškleboval, ale teď mi nebylo moc do smíchu. Začali mě hned vyslýchat. Hlavní slovo měl ten starší kluk, co mě chytil a kterému ostatní říkali někdy Jespák a někdy ho oslovovali kapitáne. Zasypal mě spoustou otázek. Asi jsem měl mlčet a nic neříkat, prostě se jim výsměšně dívat do obličeje a nevydat ze sebe jedinou hlásku ani při nejhorsím mučení. Jenže když na mě vystřelil první otázku, kde jsme vzali tu lod, vyjelo ze mne, že ve vrbičkové zátoce. Vykecal jsem jim všechno, i to, jak Hájek urazil zámek. Až do této chvíle mě vyslýchali celkem klidně, ale když jsem jim vyličil, jak Hájek vzal dva šutry a rozbil zámek, hrozně je to rozčílilo.

"Co s ním uděláme?" zeptal se Jespák.

"Zmrskat koncem lana," řekl kdosi.

"Uvázat kámen na krk a šup s ním do vody," navrhl druhý.

"Hodit ho žralokům!"

"Pověsit na ráhne."

Předháněli se ve vymýšlení krutých námořnických trestů, byly to jen

Klukovská dobrodružství na řece

takové řečičky, které by možná nahnaly strach pětiletému špuntovi. Mně se při nich trochu ulevilo. Báł jsem se, že začnou vyhrožovat sížností doma a ve škole.

"Já znám jedno prima mukání," řekl nejmenší šprček. "Svázat ho a nasy-pat mu do trenýrek rezaté mravence."

"Odvezem ho do přístavu," zakončil debatu Jespák. "A tam ho postaví-me před námořní soud."

Potom vlezli zpátky na palubu své lodě a vzali do vleku naši pramici. Mě posadili do přídě. Pod zlatými pádly zavířila voda a malý konvoj se vydal dolů po řece. Na nebi se rozsvěcely hvězdy jako vzdálené majáky a jejich zář minutu od minuty sílila. Z pobřežních houštin stékalo na hladinu řeky večerní šero a chlad. Nikdy bych nevěřil, že po tak horkém dni může přijít tak studený večer. Mokrě nohavice se mi nepříjemně lepily na tělo, na holých pažích mi naskočila husí kůže. Přitáhl jsem si kolena k bradě a objal je rukama. Ale i tak mi po hřbetě přejížděly mrazivé vlny a brada se mi začala nezadržitelně chvět.

Plavba do Vrbičkové zátoky nám netrvala déle než pět minut. Ještě než jsme najeli přídí na písčité břeh, vyskočil šprček, který seděl vpředu, na dolní schůdek s řetězem v ruce a rukou ztlumil náraz.

Zmizelé pramice

"Kde je Mrož s Delfínem?" řekl udiveně Admirál.

Teprve teď jsem si všiml, že přístaviště u hliněných schůdků je prázdné. Dvě pramice, které jsme tu nechali, zmizely.

"Nevím, byly tady," řekl jsem nejistě.

"Ukradli všechny tři," řekl rozhořčeně Jespák.

"Vylodit!" zavelel Admirál.

"Lez ven první," řekl mi šprček, který pořád ještě stál na schůdku a držel lod za řetěz.

Vystoupil jsem po schůdcích nahoru na loučku. Tam se na mě znova vrhli.

"Kde jsou ostatní pramičky?"

"Nevím," řekl jsem zmateně. "Když jsme odjížděli, byly tady."

"Nelži!"

"Vážně, kluci, nelžu."

"Vyklop, jak to bylo!"

"Byly tady, čestný slovo."

"Měly jeden zámek," řekl Admirál. "Možná že je špatně uvázali a sebral je proud."

"Jak jste ostatní dvě zajistili?" uhodil na mě Jespák.

"Nevím, já je neuvazoval. To Hájek nebo Kolda."

"Kdy jste urazili zámek?"

"To je už dost dlouho. Hájek to udělal aspoň před hodinou."

Když si teď po letech vybavuju tehdejší rozhovor, vidím, že jsem se cho-val jako sketa. Všechno jsem shazoval na Hájka a Koldu. Já vím, byla to fakticky jejich vina, já jim neříkal, aby urazili zámek, ale stejně to ode mne bylo odporne.

"Mohly zatím doplavat až někam k rosickému mostu," řekl Admirál.

"Jestli se utrhly hned. A jestli je někde někdo nechytí." Potom vydal něko-lik úsečných rozkazů. Kluci sebrali pádla a rozběhli se dolů po řece. Zůstal

jsem na loučce sám s cizím chlápem, kterému ostatní říkali Admirál.

Mohlo mu být tak třicet nebo kolik, nosil brejle jako já, jenže takové ty sta-rodávne s kulatými stříbrnými obroučkami. Byl to úžasný klíďas, protože po celou tu dobu, co mě kluci vyslýchali, stál s rukama založenýma na prsou a jen poslouchal. Ted chladně poznamenal:

"Jestli ty lodě nenajdeme, přijde vás to dost draho. Každá má cenu nejmíň tisíc korun."

Nenadával mi, nevyhrožoval a nic, ale já dostal teprve v tétn chvíli skutečný strach. Předtím to byly jen nepříjemné pocity, ale opravdický strach to nebyl, protože se vlastně nemohlo celkem nic stát. Mohli na nás píchnout, že jsme jim urazili zámek a trochu se projeli po řece, ale zámek stojí nejvýš deset kaček a my jsme se chtěli vážně jen projet a zas pramičku vrátit. V uších mi pořád znělo: dva tisíce korun, když se ztracené pramičky nenajdou.

Čekali jsme ve Vrbičkové zátocě hrozně dlouho. Věžní hodiny odbily v dále devátou, potom čtvrt a půl desáté a teprve pak se posádka vrátila. Pěšky po břehu, udýchaná, zpocená - a s prázdnou.

Klukovská dobrodružství na řece

"Prohledali jsme všechno až po pivovar," hlásil Jespák Admirálovi:

"A nikde nic."

"Byla už strašná tma," dodal jiný kluk. "Nedohlídli jsme ani do půli řeky."

"Ohlásím ztrátu lodí na Bezpečnosti a na poříční správě," řekl Admirál.

"Mroží a Delfini nebudou mít na čem jezdit," řekl zoufale šprček.

Cítil jsem, jak se všechen hněv, vystupňovaný únavou a beznadějným pátráním po ztracených lodích, obrací proti mně.

Věděl jsem, že v tom šeredně lítám. Měl jsem ještě dost duchapřítomnosti, abych na otázku, jak se jmenuju a kde bydlím, odpověděl bez nejmenšího zaváhání:

"Pavel Zahradník, Kostelní ulice číslo 7."

Byla to adresa vymyšlená od á do zet. Mám ji připravenou asi už od sedmi let. Tehdy jsem chodil do školy s klukem, který se jmenoval Pavel Zahradník a bydlel v Kostelní ulici číslo 7. Byl sígr první třídy, každou chvíli ho někdo při něčem nachytil. Když se ho ptali, jak se jmenuje a kde bydlí, řekl vždycky adresu nějakého jiného kluka. Jednou ho čapli na třešních na zámeckých valech a tenkrát prohlásil, že se jmenuje Jiří Hora, bydlí na Perštýnském náměstí číslo 51 a chodí do staroměstské školy. Já to tehdy pěkně schytil. Marně jsem vysvětloval, že jsem nikde na třešních nebyl a žádné větve tam nelám. Všichni uvěřili spíš než mně písemné stížnosti, kterou na mě správce zámku poslal domů i do školy. Odskákal jsem to, ale získal jsem do života dobrou zkušenost. Od té doby lidem, kteří mě načapají při nějaké nepravosti, říkám jméno a adresu kluka Zahradníků.

Několikrát mi ten trik vyšel. Dnes bohužel selhal. Na celé čáře. Ti kluci na něj totiž neskočili. Myslel jsem, že si zapíšu adresu a pak mě pustí. Jespák mě však doprovodil až do Kostelní ulice a čekal, dokud nezazvoním u Zahradníků. Já jsem se k tomu samozřejmě neměl, a tak nakonec stiskl knoflík sám. Pak to prasklo. Jespák mi dal policejní chvat a musel jsem s pravdou ven. Pořád páku přetahoval, dokud jsem ho nedovedl k domu U Jonáše. A dokud se ve dveřích neobjevila vyděšená máma. Hned jak se máma na mě vrhla, Jespák vycouval. Čekal jsem, že bude žalovat, zmizel však jako noční stín. Doma se stejně strhla pekelná bouřka. Protože už bylo málem deset a já nebyl od oběda doma. A to naši ani netušili, co všechno se za dnešní odpoledne událo a že budou muset možná vyklopit hroznou spouť peněz. Měl jsem hlad, ale když jsem si vzpomněl na ztracené lodě a na ty dvě tisícovky, nemohl jsem polknout ani sousto. Před spaním jsem si potíchu říkal, panebože, jen ať se ty lodě najdou, jen ať se najdou!

Byla to mizerná noc. Nejdřív jsem dlouho nemohl usnout, a pak jsem se probudil velice brzy, ještě před svítáním. Ty dvě ztracené lodě mi pořád ležely v palici. To jsem celý já. Někdy si dovedu dělat těžkou hlavu i pro úplnou maličkost. Já vím, že to vypadá dost divně, zkrátka jsem takový cvok. Mohl bych vám o tom vyprávět celé ságy, kdybych chtěl a kdybyste mě vydrželi poslouchat. Když mi bylo osm, nadělali jsme si jednou s Hájkem fůru papírových koulí a potom jsme se těmi koulemi strefovali do nákladních aut. Ne snad že bychom je házeli po řidičích, když kolem nás přefrčel nějaký nákladák, pokoušeli jsme se mu vhodit papírovou kouli dozadu na korbu. Při téhle pitomoučce zábavě nás viděl řída z naší školy. Chytil nás s Hájkem za ucho, zeptal se, do které třídy chodíme a nakonec nám přikázal, abychom se u něho hlásili druhý den před vyučováním. Já měl z toho tenkrát takový vítr, až jsem málem onemocněl. Myslím, že jsem skoro celou noc nespál. A víte, co nám řída nazítří ráno řekl? Hoši, hoši, ať se to víckrát neopakuje! kvůli téhle větě jsem prožil skutečná muka!

Dvě ztracené lodě - to je ovšem něco jiného. Dva tisíce! Taková hromada peněz! A stejně jsem byl kuň, když jsem na to pořád myslel a trápil se, vždyť se tím nic nemohlo napravit. Vykašli se na to, říkal jsem si, tys ani neurazil zámek, ani jsi ty lodě neuvazoval, udělal to Hájek, ať si v tom lítá. Jenže Hájek s koldou chrněli o pár ulic dál bezstarostně jako miminka. Nevěděli ještě nic o tom, že mě při honičce v pobřežních houštinách chytili a že z přístavu pod vrbičkovou zátokou zmizely dvě pramice. A já se těch tisícivých myšlenek ne a ne zbavit. Jeden kluk z vedlejšího baráku taky stípl loni v létě auták, mrňavého fiátka, a svezl v něm své dva kamarády. Moc daleko nedorazili, za cihelnou naletěli do sloupu a dost se potřískali. Potom to odskákali všichni tři, ačkoliv zámek otevřel jenom jeden z nich. Ti druzí dva se dostali k soudu za napomáhání při krádeži. Na tenhle případ jsem si vzpomněl právě ve chvíli, kdy jsem se utěšoval, že já za nic vlastně nemůžu, to všechno Hájek.

Naším jsem o tom samozřejmě ani nemukl. Zato druhý den ráno ve škole

Klukovská dobrodružství na řece

jsem hned běžel za Koldou a Hájkem, abych se toho trýznivého tajemství co nejrychleji zbavil. Když kluci uslyšeli, že ty dvě další pramice uplaval, mávlí bezstarostně rukou.

"Mají smůlu," vtipkoval Hájek.

"To si zacvičili, než je vytáhli proti proudu," řekl Kolda.

Teprve pak ze mě vylezlo, že mě chytili. A že se ty dvě pramky už večer nenašly. Kolda s Hájkem se přestali pochechtávat. A když jsem jim řekl, co povídal ten chlápek o dvou tisících, začali mi hrozně nadávat. Nechtějte po mně, abych tu opakoval, co mi řekli, taková slova by v tiskárně ani nevytiskli. Hájek nakonec prohlásil, že když jsem takové kulhavé kopyto a nechal jsem se chytit, budu si platit všechno sám. Hodil jsem po něm taškou, za to kulhavé kopyto. Potom jsme se strašně poštěkali a pak jsme na sebe úplně přestali mluvit.

V příštích dnech jsem žil tak trochu jako ve snách. Nic mě nebavilo, každou knížku jsem odložil po několika stránkách. Domů jsem se vracel se strachem a pokaždé, když zazněl na chodbě zvonek, všechno se ve mně roztrásl, nemohl jsem pořádně vydechnout ani polknout slinu. Byly to hrozné pocity a vždycky se ukázalo, že na mě ten strach padl zbytečně, jednou zvonila sousedka, podruhé vezli uhlí. Nikdo nepřišel žalovat, naši nedostali žádný dopis. Kolda s Hájkem pustili ztracené lodě dávno z hlavy, jen já jsem na ně ustavičně myslel. Kdybych se už konečně dověděl, co se s nimi stalo, bylo by mi hned líp - i kdyby snad ty pramice nenašli. Nejhorší ze všeho je nejistota, ta mě nejvíc ničí. Já to snad mám v povaze, malovat si budoucnost nejčernějšími barvami.

Ve středu jsem to už nevydržel. Navečer jsem se tajně vypravil k řece za město. Ve Vrbičkové zátoce bylo тихо a prázdno, jen hromada stavebního dříví o poznání vzrostla. Sestoupil jsem po hliněných schůdkách až k vodě, srdce mi rozčileně tlouklo. Na vodě se pohupovaly modré pramice s bílým vlnolamem. Byly jen dvě. Žralok a Hroch. Delfín s Mrožem tu chyběli.

Pospíchal jsem zpátky k domovu a za mnou se neslyšně plížil strach. Co bude dál? Jak tohle všechno skončí?

Poselství od Admirála

Bylo páteční odpoledne, ležel jsem v okně a koukal na staré náměstí na morový sloup, který právě natírali zářivou zlatou barvou, civěl jsem na lidi kteří přicházeli od Zelené brány, zíral jsem mrzutě na nebe, pořád ještě modré, ale už ne bez mráčku, protože od rána se na něm usazovala stříbřitá plíseň, závoje průsvitných par. Ubíjel jsem dlouhou chvíli a nemyslel na nic, dokonce ani na ty dvě ztracené lodě, neměl jsem do čeho píchnout, tak jako včera a před týdnem a před rokem. Ze hřiště pod sokołovnou zalétal až k našim oknům řev, všichni kluci z okolí tam litali za mičudou. Něco mě mezi ně pořád táhlo, dal bych asi půl života za to, kdybych se tam mohl rozběhnout a začutát si s ostatními, ale kdo vezme do fotbalového mužstva kluka, který kulhá na pravou nohu? Musel jsem sám sobě přikazovat: Nikam nechod! Radši koukat z okna do prázdna než na ostatní kluky, jak se šťastně honí po hřišti.

Jak tak vyhlížím na náměstí, spatřím mezi chodci povědomou postavu. Toho kudrnatého šprčka, kterého jsem poprvé viděl v neděli na modré pramici. Přichází od Zelené brány a rozhlíží se po domech. Stáhnu hlavu za záclonu, brejlím po něm z úkrytu. Vidím, jak valí oči na Jonáše a na velrybu - a najednou vykročí přímo k našim domovním dveřím. V tom okamžiku mi došlo, že ho nezajímaly gotické domy s renesančními štíty - hledal adresu: Perštýnské náměstí číslo 51.

V předsíni zadrnčel žvonek. Hned nato ještě jednou. Nejdřív jsem zůstal tiše stát. Neotevřu mu, ať si zvoní třeba hodinu. Pak mě napadlo, že se vrátí později, až budou doma naši nebo Jitka, moje starší sestra. A odemkl jsem.

"Admirál ti vzkazuje," vyhrklil ze sebe šprček, "abys přišel v sobotu ráno do našeho přístavu. Máš tam vzít taky ty dva kluky."

"Ty pramičky se nenašly, že ne?" vyjelo ze mne.

"Ale našly," řekl šprček. "kluci pro ně museli až do Srnojed ..."

Šprček byl sdílný, já jsem však už skoro ani neposlouchal. Když řekl, že se ztracené lodě našly, odvalil se mi z prsou ohromný balvan, který mě tam tížil od nedělního večera. Cítil jsem se najednou tak lehký, že stačilo málo a mohl bych vzlétnout. Ty blažené pocity mi bohužel vydržely jen několik vteřin, protože šprček dál povídal, jak pramice pluly po řece celou noc a někdy před svítáním je proud donesl k jezu u Srnojed. A tam se zřítily z vysokého přepadu do kamenitého koryta.

Klukovská dobrodružství na řece

"Pekelně se rozmlátily," skončil svoje líčení.

Zase mě drtila ta neviditelná tíha, nejistota, strach. Ale před šprčkem jsem si hrál na lhostejného klidasa.

"A když v sobotu nepřijdeme?"

"Tak si to pěkně vypijete," řekl šprček výhružně. "Admirál říkal, že by si pak došel přímo k vašim. Aby to zacvakli."

Potom se obrátil a rychle sbíhal ze schodů, jako by ze mě dostal strach.

"Nejdu," prohlásil Kolda, když jsem mu vyřizoval Admirálův vzkaz.

"Ani mě nehne," přidal se k němu Hájek.

V sobotu ráno se mnou ale šli oba dva, taky měli dost nahnáno, přestože se tvářili, jako by jim bylo všechno fuk.

Na lukách za městem ležela mléčná mlha. Než jsme dorazili k vrbičkové zátoce, zvedl se svěží větřík, mlhu rozehnal a rozšuměl na břehu Labe štíhlé topoly. V korunách lind se zatřepaly tisíce stříbřitých praporků, z javorů za veslařským klubem se snášely k zemi barevné listy. Blížil se podzim, voda v řece však byla po horkých dnech ještě plná letního slunce.

Do vrbičkové zátoky jsme už nemuseli lézt klikatým tunýlkem, v houštích byla čerstvě vysekaná branka. Za listnatou hradbou se ozýval mnohohlasý hovor, křik a smích. Potom tam zaznělo písknutí, které mi připomínalo zvuk lodní sirény. Prošli jsme branou a zůstali rozpačitě stát. V dolním cípu loučky svítil štíhlý stožár. Ten tu v neděli ještě nestál. Nebyla to obyčejná kláda, jakou člověk vídá na kdejakém táboře, tenhle stožár čněl zatraceně vysoko a ve třech čtvrtinách výšky k němu bylo připevněno příčné břevno. V místě, kde se břevno křížilo se stožárem, trčela šikmo vzhůru další štíhlá tyč. Ze všech ramen se sbíhaly k patě stožáru bílé šňůrky. Nedávno jsem něco podobného viděl ve filmu Černý korzár. Je to vlastně lodní stěžeň s ráhnem. A teď se k němu ženou ze všech stran kluci v pruho-
vaných tričkách a bílých námořnických čepičkách. Nejsou tu jen kluci, i několik dospělých mužů v civilních šatech. Kluci se rozestavili u stěžeň na tři strany velkého čtverce, Admirál a ti velcí chlápkové si stoupli do čela. Jespák mezitím připevňoval na lanko modro-bílo-modrou vlajku.

"Admirále, posádka Žraloka nastoupena v plném počtu," hlásil z levé strany starší kluk. Námořnickou čapku měl posunutou hluboko do čela, a když podával hlášení, salutoval. Admirál přitom také držel prsty u čepice. Hájek, potichu vyprskl a Kolda řekl:

"Hele, hrajou si na vojáčky."

Potom Admirál přijal se stejnou obřadností hlášení posádky Mrože, Hrocha a Delfína. Nakonec předstoupil před Admirála jeden z dospělých civilistů a stejně vážným hlasem řekl:

"Admirále, k plavbě připraveno šest vikingů."

"Oddíle, pozor!" zavelel Admirál. "K vlajce hleď!"

Všechny oči se upřely ke stěžni a klukům vylétly pravice k námořnickým čepičkám. Jespák zatahl za lanko a modro-bílo-modrá vlajka začala rychle stoupat vzhůru. Když došplhala do půli stožáru, jihozápadní větřík ji vesele rozevlál. A jak vlajka letěla vzhůru k obloze, všichni zpívali:

Hej ho-la ho-la, my jsme vo-dá-ci,
před naší Sed-mič-kou překážky se ká-cí.
Hej ho-la ho-la, myjsme vo-dá-ci,
překážky se ká-cí, hej-hej-hej!
Bublej, bubblej, bubblej, vodo, bubblej, bubblej bubblej vodo,
bubblej, bubblej, bubblej, bubblej, vodáky po-lej !

Byla to zvláštní písnička, nikdy jsem ji neslyšel. Podle neumělých slov jste hned poznali, že ji složil někdo z těch kluků. Z jejího nápěvu dýchala svěžest a radost. Vlajka při zpěvu došplhala až na špičku stěžeň. Třicet hlasů nadšeně zpívalo dál:

Hej, hola, hola,
jedem přes peřeje,
příroda nás volá,
slunce pěkně hřeje
Hej, hola, hola,
jedem přes peřeje,
příroda nás volá,
hej, hej, hej.

A znovu refrén, který mi připomínal šplouchání vln nahoře na Hrčácích.

Klukovská dobrodružství na řece

Bublej, bublej, bublej vodo ...

Když zpívali třetí sloku, pochopil jsem, že je to jakási jejich hymna, protože pořád ještě drželi prsty u námořnických čapek.

Na palubu skočím,
až se loď rozhoupe,
v zátoku zabočím,
kde se racek koupe.
Na palubu skočím,
až se loď rozhoupe,
v zátoku zabočím,
hej, hej, hej!

Potom jsem se přistihl, že si bzučím refrén Bublej, bublej, bublej, vodo spolu s těmi cizími kluky a nenápadně jsem mrkl na Koldu a Hájka. Hájek se pořád výsměšně šklebil, ale Kolda se už dávno přestal pochechtávat. Na něho to asi taky trochu zapůsobilo, tak jako na mne. Nevím, snad si hráli na vojáčky, když stáli ve vyrovnaných řadách a salutovali vlajce, a přesto všechno člověk cítil, že je to docela zvláštní parta. Mohli jste si myslet, že jsou trochu střelení, ale neubránili jste se obdivu a třeba se vám v koutku srdce probudila i tajná závist, bylo vám trochu líto, že nemůžete stát pod stěžněm v námořnickém a zpívat společně s ostatními oddílovou hymnu a pozorovat svou vlajku, jak se vesele třepetá vysoko nad zátokou.

Galeje

Po úvodním obřadu přednesl Admirál slavnostní řeč.

Byla stručná:

"Milí mořští vlci, nadešel dlouho očekávaný den. Zahahujeme stavbu nové loděnice. Chyťme se společného lana a napněme všechny síly. Ať se náš dávný sen co nejdřív promění ve skutečnost. Vzhůru do práce!"

Po celou tu dobu jsme my tři stáli u branky, vysekané ve vrbičkách. U stěžně nás dávno zpozorovali, ale teprve po rozchodu k nám zamířil Admirál. A zas byl tak stručný jako při slavnostním proslovu.

"Jak to dopadlo s pramičkami, které nám vaší vinou uplaval, víte." Ostře si prohlížel Koldu s Hájkem. "Naš oddíl utrpěl citelnou škodu. Budujeme loděnici, potřebujeme každou korunu, šetříme každou minutu na práci. Na opravu pramíků jsme museli koupit prkna za dvě stě korun. A naši chlapci promarnili hledáním, transportem a opravou rozbitých lodí dobrých stopadesát pracovních hodin. Dáváme vám na vybranou. Bud nám splatíte těch dvě stě korun v hotovosti a odpracujete sto padesát hodin na stavbě loděnice, nebo uhradíte celou škodu v penězích. V druhém případě vám budeme počítat za jednu pracovní hodinu pět korun."

Když si teď Admirálovu řeč opakuju, vidím, že byla slušná, věcná, logická. Mohl to na nás píchnout ve školu, nemusel se s námi vůbec bavit. A přece nám dal tuto velkomyslnou nabídku. Že byla velkomyslná, to vidím až dnes. Tenkrát mě dost otrávil. Ale aspoň jsem mlčel. I když jsem to nebyl já, kdo urazil pod vrbičkovou zátokou zámek. Hájek zámek skutečně urazil, a přece teď začal svým drzým, typicky hájkovským způsobem řečnit. Znal jsem jeho tón ze školy, někteří učitelé při něm vyskakovali z kůže. Admirál Hájka vyslechl s ledovým klidem a řekl:

"Nikdo vás nechce okrádat. Nikdo s vámi nebude taky dál vyjednávat. Myslel jsem, že třeba rádi nahradíte škodu sami. Jestli k tomu nemáte chuť, obrátíme se na vaše rodiče."

Hájek sklapl. Asi si představil, co by tomu řekl jeho táta, kdyby dostal účet na několik stovek. Já náhodou starého Hájka znám. Ten by ze svého synáčka nadělal několik trpaslíků.

Nakonec jsme přijali první nabídku. A stali se z nás na delší dobu galejníci.

"Vidíte ty kolíčky?" zavedl nás Admirál na horní konec vrbičkové zátoky. "Kolem každého musíme vykopat jámu hlubokou půldruhého metru."

Takových kolíčků se kolem ježila spousta, celkem šestapadesát. O pár dnů později tu místo nich vyrostly tlusté kůly - celá loděnice měla stát na pilotách, metr a půl nad zemí. To jsme v této chvíli nevěděli a bylo nám to celkem jedno, galejníkům bývá zpravidla fuk, na čem pracují, pro ně je práce jednotvárná dřina, z níž stejně nemají žádný užitek. My tři jsme se

Klukovská dobrodružství na řece

cítili jako skuteční galejníci, když jsme rýčem, motykou a polní lopatkou hloubili jámy, vyhazovali hlínu a písek smíšený s prastarými oblázky.

Já se odmalička docela rád vrtám v zemi, kdysi jsem s klukama ze sousedních baráků chodil pod železný jez a tam jsme kopali v zarostlém břehu dlouhé podzemní chodby, tenkrát jsme se skoro prali o právo sfárat do díry a kutat zem, jenže to jsme dělali z vlastní vůle a pro čistou zábavu. Tady jsme se taky každou chvíli pohádali, ale jinak než tehdy, vnucovali jsme si navzájem lopatu a rýč a jeden jsme hlídali druhého, aby náhodou nepracoval o něco míň.

Kolem nás se hemžily jiné party, většinou kopaly hluboké jámy na piloty nebo přivázely z druhé strany řeky na lodích trámy a celé dřevěné stěny. Někteří z těch kluků se taky občas ulejšvali, dokonce jsme párkrát slyšeli Admirála, jak někomu sjel. Kapitáni své posádky vždycky jen nechválili, a přece se jim pracovalo líp než nám, poznali jsme to už podle toho, jak si při práci povídali a vtipkovali a jak se chechtali. Jestli si myslíte, že jsme se

mohli válet, tak to jste vedle. Za každou jámu nám totiž počítali celkem tři pracovní hodiny, takže jsme museli vyhloubit jednu díru za hodinu. Půldruhého metru, to vlastně nic není, zpočátku to opravdu šlo jako po másle, ale když jste se prohrabali do metrové hloubky, zjistili jste, že si musíte lehnout na břicho, strčit do jámy nejdřív ruce s rýčem a za nimi makovici.

A v té nesmyslné poloze jste pak měli sekát rýčem do země nebo po troškách vybírat uvolněný písek. Zrníčka hlíny vám padala do vlasů, potili jste se jako lední medvědi a v duchu jste kleli jako převozníci: Proč jen jsme my blbci na ty cizí pramičky lezli!

Ani jsem vám vlastně neřekl, jak nás napadlo to jméno galejníci. Později přišli do Vrbičkové zátoky ještě asi tři chlapíci a jeden z nich ukázal na nás a zeptal se, jestli jsme plavčíci, noví členové oddílu. Jespák jim řekl, že ne, že jsme galejníci. No a pak jsme si tak říkali sami, protože to jméno bylo na nás přesně šité. Při práci jsme pozorně sledovali cvrkot kolem nás. Skoro na každém kroku jsme viděli něco zvláštního, nezvyklého. Žraloci přivezli na své lodi kormidelnické kolo a kůl s velkým zvonem. Postavili je kousek před vlajkový stěžeň. Jeden z kluků potom každou půlhodinu několikrát udeřil na zvon. V půl desáté třikrát, v deset čtyřikrát, o půl hodiny později pětikrát. Trvalo nám dost dlouho, než jsme se dovтіpili, že zvuk zvonu oznamuje čas. Tak jako na palubě námořní lodi. To se mi moc líbilo. Ale byla to jen předzvěst ještě divnějších a zajímavějších věcí, které nás čekaly v blízké budoucnosti.

Právě když jsme hloubili druhou jámu, přihrnul se do Vrbičkové zátoky blondatý chlápek. Vlasy měl učesané na pěšinku, na opáleném těle mu svítila bílá rozhalenka, štíhlé nohy mu čouhaly z manšestrových kraťasů. V tomhle oddíle jste neviděli žádné sušinky, ale blondák byl mezi ostatními skutečná vazba. Kluci ho ze všech stran zdravili a vikingové mu podávali ruku.

"Kdo je to?" zaslechl jsem šprčka, který pracoval vedle nás.

"Ty ho neznáš?" podivil se Jespák.

"Ne."

"To je přece Racek."

"Racek?" opakoval šprček a očička se mu rozsvítila jako dvě modrá světýlka. "To je ten Racek, eo se jmenuje Jan Kouba a je ..."

"Jo, to je on," řekl Jespák, dřív než mohl šprček dokončit svou otázku. Ale šprčekji přesto dořekl:

"...mistr republiky ve vodním slalomu?" Říkal to s jakousi nábožnou úctou, asi to musel říct, aby se mu ta slova nevzpříčila v krku jako rybí kost. Prohlížel si blondáka tak, že mu div nevypadly oči z důlků. Abych se přiznal, se mnou ta slova taky dost zamávala, nikdy jsem nestál hned vedle člověka, který je mistrem republiky. To se ví, že jsem si Racka podrobně prohlížel, ale nečuměl jsem na něho tak idiotsky nápadně jako šprček.

"Ty vole," řekl Kolda Hájkovi, "to je vážně ten chlápek, co vyhrál na jaře slalom. Koukal jsem na to v televizi."

"Já to taky viděl," řekl Kolda, "to je přesně von."

Cívěli s otevřenou klapačkou na Racka a zapomněli přitom samozřejmě vyhazovat písek z díry.

Mistr republiky si vyměnil pár slov s Admirálem a pak zamířil rovnou k nám. Tedy ne ke mně a Koldovi s Hájkem, ale k Jespákově posádce, která

"Tak jak vám to jde, Hrošani?" řekl mistr republiky. "Vezmete mě do party?"

Klukovská dobrodružství na řece

"Staré Hrochy bereme na palubu vždycky," řekl Jespák. Celá jeho posádka se nafoukla pýchou, že se k ní hlásí její bývalý člen, dnes tak slavný muž.

"Kdopak je tohle," podíval se Racek na kudrnatého šprčka. "Toho ještě neznám."

"To je Chrostík," řekl Jespák, "naš nový plavčík."

Mistr republiky pokročil ke šprčkovi a potřásl mu rukou.

"Jestlipak víš, že je to letos právě deset let, co jsem nastoupil do posádky Hrocha jako novopečený plavčík?" Řekl to spíš jen tak sám pro sebe, ale Chrostík se celý rozzářil. Asi si v té chvíli představoval, že z něho bude za deset let taky mistr republiky.

A právě v tomto okamžiku se utrhł Hájek a fofrem se rozběhl ke skupině Hrochů. Nejdřív jsem myslel, že si chce sáhnout na živého mistra republiky, ale Hájek vytáhl z kapsy notýsek.

"Pane, prosím vás, mohl byste se mi tadyhle podepsat?"

"Tebe taky neznám," řekl mistr republiky. "Ke které posádce patříš?"

"Nikam," řekl Hájek, "já jsem tady jako galejník."

"Koukni, galejníku," usmál se mistr republiky, "k čemu by ti byl můj podpis? Nemá to smysl, já tohle nedělám."

Jenže to neznal Hájka. Hájek ho otravoval tak dlouho, až mistr republiky vzal notýsek a udělal do něho několik rázných tahů. Hájek pak přijal sklapnutý notýsek a hned letěl zpátky.

"Hele, mám jeho podpis!" otevřel notýsek pyšně Koldovi před nosem.

Kolda mrkl do notýsku a hlasitě se rozehechtal. Nakoukl jsem Hájkovi přes rameno. Na čistém listu se skvěl čerstvý podpis:

"Napoleon Bonaparte."

"Povídal jsi, že sbíráš podpisy slavných osob" řekl klidně mistr republiky. "A tak jsem ti přidal do sbírky jednoho skutečně slavného muže."

Vlajková soutěž

"Ten na ně píská jak na psy," řekl Kolda, když Admirál opět svolal posádky k vlajkovému stěžni.

"Číhnete na ně," řekl pohrdavě Hájek, "jak se můžou přerazit, aby tam byli co nejdřív."

Všiml jsem si toho už předtím. Sotva zazněla lodní sirénka, každý z těch kluků sekl s tím, co právě měl v ruce, a hurá ke stěžni. Posádka, která stála celá na svém místě, zařvala unisono svoje jméno. Admirál vždycky vytáhl zápisníček a cosi do něho zaznamenal. Teprve zadlouho jsem se dověděl, co si tam pořád píše. Mezi posádkami probíhala po celý rok ostrá soutěž a do té prazvláštní soutěže se počítalo, jak je která posádka rychlá a pohotová.

"Delfíni!" zaburácelo Vrbičkovou zátokou.

"Žraloci!" ozvalo se o zlomek vteřiny později.

Nemohli jsme pochopit, že kluci sami od sebe Admirála poslechnou na slovo, i když na ně nerve a nepohání je nadávkami. Stačil kratoučký hvizd lodní sirénky a už byli všichni v pohybu. Nerozuměli jsme tomu. Nerozuměli jsme skoro ni emu. Ale se zájmem jsme všechno kolem sebe pozotovali. Některým věcem jsme se tajně posmívali, jiné nám připadaly dost uhozené, protože jsme nechápali jejich smysl.

"Vyhlášu vlajkovou soutěž," promluvil Admirál k nastoupeným posádkám. "Před chvílí složilo auto na druhém břehu posledně část pilot. Jsou na obvyklém místě, asi sto metrů proti proudu. Je jich tam celkem padesát šest. Čtrnáct pilot na jednu posádku. Jsem zvědavý, která posádka dopraví svoje kůly nejrychleji sem na břeh."

Admirálovo poslední slovo, rozchod, zaniklo ve všeobecné vřavě.

"Hroši! Pádla a za mnou!" houkl Jespák na své mužstvo.

"Žraloci!"

"Delfíni!"

"Mroži!!!"

Rozkaz stíhal rozkaz, divili jsme se, jak kluci vlastně poznají, který platí jim.

"Chrostíku, kde couráš!" Poznávám Jespákův hlas, i když bouří dole u přístaviště.

Šprček pobíhá zmateně po louce, zastavuje ostatní kluky a prohlíží jejich pádla.

"Nemáte náhodou moje?" vyptává se a má slzy na krajíčku.

Klukovská dobrodružství na řece

"Chrostíku!" Teď už volá z přístavu celý sbor hlasů. "Mrskni sebou!"

"Když já nevím, kde mám pádlo."

"U rezavé kotvy," hromuje kapitán Hrocha, "máš ho přece tady!"

Pod hlinitými schůdky se mele klubko těl, křik, strkanice a z nepřehledného zmatku postupně vyplouvá jedna pramice za druhou.

"A - hop, záběr!" volají kormidelníci.

"Krab, ty líná kůže!" bouří Jespák.

"Želvo, neboj se dát do záběru trochu síly!"

Anebo jen výhružné:

"Laehtane!!!"

Všimli jsme si, že Admirál mluví vždycky tichým hlasem, zato kapitáni dovedou na svou posádku pořádně zařvat.

"Já bych se nechal takhle honit," řekl opovržlivě Hájek. "Kdyby na mě někdo zařval, řekl bych mu, ať si trhne protézou."

Jeho slova se mě trochu dotkla. Já vím, že se to jen tak říká a že to říkají všichni kluci, ale od jisté doby sebou vždycky trochu šubnu, když někdo řekne trhni si protézou. Nejsem si jistý, jestli to není narážka na mne. Hájek to řekl ecn tak, a stejně jsem se naježil. A pomyslel jsem si: Co tady kecá, byl by rád, kdyby ho vzali na loď!

Jedna pramice za druhou mizela v zátoce. Vrátili jsme se opět k jámě, ale práce nám nešla od ruky. Mně naskočil na pravé dlaní puchýř od toho jak jsem v ní svíral násadu. A pod námi na řece se odehrávalo divadlo, na které jsem musel pořád čumět. Byly to skutečné závody, i když úplně jiné než na jaké je člověk zvyklý koukat. Každá posádka šla na úkol jinak. Žraloci začali tahat kůly na palubu své pramice. Byly to dlouhé kmeny, dlouhé tři metry, nechtěl bych je zvedat. Čtyři kluci měli s jedním co dělat.

"Héj - rup!"

"Hop - lá!" zalétaly k nám z druhého břehu sborové pracovní pokřiky.

"Bacha!!" vynikl z té vřavy Chrostíkův ultrazvukový hlásek.

viděli jsme, jak se kluci rozprchli na všechny strany, někteří dokonce naskákali do vody. Shora se řítit kůl, který Chrostík odkoulel tak blízko k okraji srázu, až se dal do pohybu. Teď se valí jako rozjetý tank.

"Chrostíku, jsi normální?" piští komár. "Chceš nás povraždit?"

"Dejte mu sverací kazajku!" řve Krab.

Kůl naposledy poskočil a s hlučným šplouchnutím dopadl na hladinu. Jespákovi bleskl hlavou geniální nápad. Polovina Žraločí posádky převáží na své pramici čtyři kůly a loď má pod těžkým nákladem nebezpečně velký ponor. Delfini vzali první část kůlů do vleku na lanech za lodí. Ale Hroši koulejí svých čtrnáct pilot kousek proti proudu, do místa, kde je v pobřežních houštinách druhý průsek. Tam spouštějí jeden kůl za druhým po svahu, tak jako to předtím udělal Chrostík. Sotva kůl dopadne na hladinu, už se za ním vrhá jeden z Hrochů a plave s ním k protějšímu břehu. Za chvíli je na řece šest plavců a každý zápasí s kládou, jak umí. Jespák se jí drží ze zadu, krauluje nohama a kláda zvolna pluje napříč korytem jako velké torpédo s živým motorem. Krab, menší zavalitý kluk, vždycky svůj kůl prudce odstrčí, kůl popojede kupředu a Krabovo tělo se odsune zpětným rázem zpátky. Hned nato udělá několik prudkých temp a zakrátko kůl dohoní, aby jej znovu postrčil k cíli. Zato ti nejslabší svádějí s plujícími kmenem zoufalý zápas. Chrostík se kolem svého kůlu hrabe jako mravenec, který se znenadání ocitl ve vodě. Proud ho strhává níž a níž, mívá přístaviště a není ještě ani uprostřed řeky. Jespák povytáhl u přístavních schůdků svůj i kmen na břeh a teď plave Chrostíkovi na pomoc. Sleduju jejich zápas s řekou a tajně si přeju, aby je proud spláchl hodně daleko, nemohu jim zapomenout, že mě tenkrát chytily a že kvůli nim musím galejnicit. Neuplynulo snad ani půl hodiny a celý náklad pilotových kůlů leží nahore ve Vrbíčkové zátoce. Čtyři posádky zase stojí u stěžně a poslouchají Admirálova slova:

"Ve vlajkové soutěži zvítězili Mroži."

Kapitán Mrožů přistupuje ke stěžni; upevňuje na boční lanko trojcípou vlajku s bílou mroží hlavou v blankytném poli a pak ji vytahuje vzhůru k levému konci příčného břevna. Mroži provolávají svůj vítězný pokřik, jejich lodní vlajka se třepetá pod oddílovou vlajkou a ohlašuje celému světu, že v této chvíli jsou ze všech posádek nejlepší, nejschopnější, nejzdatnější, nejrychlejší.

My tři galejníci šioucháme do sebe loktem, ťukáme si významně na čelo, naše gesta však nejsou upřímná. V koutku duše cítíme, že všechno, co vidíme kolem sebe, je sice nezvyklé a nové, ale svým způsobem docela zajímavé.

Skok smrti

Od stěžně zazněl zvon. Umím si už vypočítat, že těch šest dunivých úderů ohlašuje jedenáctou hodinu, ale pro kluky v námořnických tričkách to je šestý zvon dopolední hlídky, mluví tu a myslí tak, jako kdyby pluli na palubě námořní lodi a kolem dokola se vzdouval nekonečný oceán. Poslouchám zlaté chvění lodního zvonu a můj pohled zabloudí až na vršek stěžně. Ve svěžím jihozápadním větríku se třepetá modro-bílo-modrá vlajka. Stěžeň, vlajka, lodní zvon a dole pod břehem šplouchání vody - chvílkami se sám tak trochu cítím jako na lodi. Stačilo by malinko popustit uzdu fantazii a houštiny kolem Vrbičkové zátoky by se proměnily ve vzduté zelenavé vlny, udupaná tráva v omšelou palubu. Zatím nemám moc chuti začínat svoji tajnou hru, pořád ještě ve mně kypí hněv. Kašlu jim na jejich idiotskou hru na námořníky!

Zvedl jsem lopatku a vyryl drn u dalšího kolíku. Táhlý hvizd sirénky. Všichni odhazují pracovní náradí a letí k vlajkovému stěžni. Jen Kolda, Hájek a já zůstáváme u lopat a motyk. Ale neunikne nám ani slovo, ani jediný pohyb.

"Konec dopolední práce," ohlašuje Admirál. "Rejnok pro vás připravil malé povyražení."

Čtyři posádky, rozestavěné do čtverce, se zavlnily.

"Nevím, co tomu řeknete," začal trochu rozpačitě kapitán Žraloka a posunul si svoji námořnickou čapku hlouběji do čela. "Je to jenom taková maličká, jednoduchoučká zkouška odvahy. Kdo se k ní hlásí?"

"Nejdřív řekni, co to bude."

"Nebojte se, není to nic těžkého," ujišťuje Rejnok. Z jeho tváře poseté pihami září dobrácký úsměv.

"Tak to řekni," naléhají na něho kluci. Asi mají s Rejnokem jisté zkušenosti.

"Já tomu zatím říkám sám pro sebe skok smrti."

Nové zavlnění mezi mužstvem. U Delfínů kdosi vyprskl.

"Pojďte, ukážu vám to. Není to vážně vůbec nic."

Vede oddíl do horního cípu Vrbičkové zátoky. Břeh tu spadá strmě k vodě a mezi houštinami je úzký průsek.

"Tady se rozběhnete," ukazuje Rejnok nahoru na louku, "tady se odrazíte," jeho prst míří do míst, kde rovný břeh začíná prudce klesat k vodě, "tenhle záhonek přelítne vzduchem," máchne k hustým kopřivám na srázu ..."

"... a támhle se zaryjete do břehu," skočil mu do řeči Komár z posádky Hrocha.

"A tady vám pak postavíme pomníček," doplnil Komára Krab.

Všeobecný řehot.

"... a dopadnete do vody," klidně dokončuje výklad Rejnok. "Hned pod břehem je třímetrová hloubka." A znovu se ptá: "Tak kdo se hlásí?"

"Nejdřív nám to předveď ty," piští Chrostík.

"Ale pánové, rád vám dám přednost," zubí se Rejnok.

Odložili jsme lopatky a jdeme se podívat trochu blíž. Břeh tu není moc vysoký, asi tak tři metry. Kdo z něho chce skočit až do vody, musí přeletět další tři metry nad pevninou. Kromě toho skokan při rozběhu až do poslední chvíle nevidí, a kam vlastně skáče, to je na tom asi nejhorší.

"Žádný zájem?" naoko se diví Rejnok. "Myslel jsem, že se budete prát, kdo si smí skočit dřív. Nevěděl jsem, že máme v oddíle samé padavky."

"Zkusím to," řekl Kajman, kapitán Mrožů. A už si pečlivě vyměřuje rozběh. Všechny oči se upřely na jeho štíhlou postavu. Zastavil se po patnácti krocích, pohledem ještě jednou přeměřuje loučku pak vyráží vpřed. Nabírá rychlost, ale rozběh mu nevyšel, odráží se téměř o metr blíž. Celou věčnost

letí nad souší. Jeho pavoučí nohy dělají ještě ve vzduchu komíhavé kroky, sleduju jeho let a připadá mi to tak trochu, jako kdybych se teď sám snašel velkým obloukem na řeku, moje srdce zrychlilo tep, malinko jsem se zajíkl a v žaludku cítím svíravý tlak. Hlučné šplouchnutí. Roje kapek v povětří. Po hladině se rychle šíří vysoká kruhová vlna. Nahoře na břehu bouřlivý jásot. Hurá, Kajman skočil! V tůni pod průsekem bublá a vře voda, pak se vynořuje hlava se splihlými vlasy, rozzářená šťastným úsměvem.

"Nebojte se," křičí Kajman, "nic to není."

"Teď jdu já," hlásí se Čáp.

"Podepsal jsi přihlášku?" zastavuje ho Komár.

"Jakou?" ptá se nechápavě Čáp.

"Do společnosti přátel žehu."

Čáp jen pohrdavě mávne tlapou: "Nezapomeň se tam zapsat hlavně ty."

Rozbíhá se trochu těžkopádně, na konci loučky však letí jak rozjetý rychlík. Odráží se až na posledním centimetru, jako kdyby si rozběh vyměřil metrem. V kritickém okamžiku se však pod ním utrhá drn, a Čáp místo aby vzlétl do výšky, klouže na zádech po strmém břehu, projíždí kopřivovým polem a zastavuje se teprve u vody. Diváci nahoře padají nadšením na zadek.

"Opakovat, o-pa-ko-vat!" skandují.

Ale strach ze skoku smrti je zlomen, jedno tělo za druhým hlučně dopadá do řeky, také ti menší to zkoušejí, není to vlastně ani tak těžký skok, i když se člověk odrazí méně, setrvačnost ho donese až na hladinu. A přece některí po prudkém rozběhu před odrazem odbočí stranou nebo se zarazí, protože v posledním zlomku vteřiny ztratí pracně nastrádanou odvahu.

"Můžeme to taky zkusit?" slyším Hájkův hlas.

"Proč ne," povídá Admirál.

Hájek se rozbíhá, zapíná svoje rychlé běhy na plné pecky, ale neodráží se jednou nohou jako všichni skokani před ním, tukuje o břeh oběma špičkami najednou a už plachtí vzduchem s roztaženými rukama, je to bezvadná vlašťovka, křik na břehu rázem utichá, všechny oči užasle sledují Hájkovo opálené tělo. Jen já nejsem moc překvapený, protože Hájka dávno znám, vím, že je to sebevrah. Odváží se skočit šipkou i z nejvyššího oblouku červeného mostu. Když tu všichni skákali po nohou, musí je on samozřejmě trumfnout šipkou, to by jinak ani nebyl Hájek.

Ozvaly se pochvalné výkřiky, kdosi dokonce zatleskal a jiní se k němu přidali. Hned za Hájkem skáče Kolda, ale to není tak nádherný let vzduchem, Kolda má nohy jako skoby. Nedá se mu však upřít odvaha, i on letí střemhlav.

"Co vy na to?" obrací se ke svému oddílu Admirál. "To je pro nás výzva!"

"Tak jsem to taky myslel," přikyvuje Rejnok. "Po nohou si troufne skočit i kojenec."

Teprve teď začíná skutečná zkouška odvahy. Na břehu je hrobové ticho. Chvilku pozoruju kluky a v prsou mi zvolna stoupá podivný pocit, je to lítost nebo co, lítost, že taky nemůžu vyzkoušet svou rychlost a odvahu, že tady musím jen stát a koukat na ostatní, jak běhají a létají vzduchem. Najednou se mi to všechno zprotivilo, nemohl jsem se už na to rádně ani dívat a začal jsem si tajně přát, aby se někdo z těch kluků rozbíl, aby si polámal nohy nebo se zaryl hlavou do břehu a pořádně si namlátil čumák. Nevím, kde se ve mně tahle ošklivá myšlenka vzala, najednou mi bzučela v mozku a nemohl jsem ji odehnat, a já se ani nepokoušel ji zahnat, protože jsem měl vztek na všechny zdravé, veselé kluky, záviděl jsem jim, že jsou zdraví a veselí. Proč zrovna já musím mít v životě takovou smůlu, proč zrovna já musím kulhat?

Znovu do zátoky

V poledne jsme si jen odskočili na oběd a už opět galejničíme ve vrbičkové zátoce. Když jsem doma řekl hned po jídle ahoj, máma se mě podezíravě zeptala:

"Kam zase letíš? A kdes byl vlastně celé dopoledne?"

Zabručel jsem, že jdeme s klukama k vodě. A že se vrátím asi dost pozdě. Ani mě nenapadlo, abych mámě něco vyprávěl. Nechtělo se mi mluvit o tom, že dělám galejníka. Doma se nikdy moc rád nesvěřuju s tím, co dělám venku. Pokud někdy přece jen něco řeknu, máma se hned vyptává dál, chtěla by vědět všechno, kam chodím, s kým kamarádím - no a mně jsou tyhle výslechy proti srsti. Dávno jsem poznal, že je lepší zabručet nějakou vyhýbavou odpověď a vypadnout ze dveří.

Do vrbičkové zátoky je to kus cesty, a tak jsem si vzal kolo, abych tam byl dřív. Ráno jsem si všiml, že spousta kluků přijela na bicyklech. Ujížděl jsem pěšinkou mezi labským břehem a řepným polem a pískal jsem si všelijaké melodie. A najednou se přistihnu, jak si na plné pecky hvízdám Bublej, bublej, bublej, vodo, refrén písničky, kterou zpívali vodáci ráno u stěže. Ještě jedna věc mě zarazila. Zpozoroval jsem, že dupu do pedálů až moc rychle. Jestli mám říct čistou pravdu, já se do vrbičkové zátoky tak trochu těšil. Aspoň se nebudu otravovat sám doma nebo na ulici. Těšil jsem se na ten cvrkot, který ve vrbičkové zátoce panuje. Prostě tam je nádherně živo. Pořád se něco zajímavého děje. O některých věcech jsem vám už

klukovská dobrodružství na řece povídal, ale ještě jsem se nezmínil o tom, že jsme se při práci taky dost nachechtali. Vzpomínáte si, jak jsem vám vyprávěl o tom sekáčovi, co přišel o něco později a ze kterého se vyklubal náš nejlepší slalomář? Ten kudrnatý šprček Chrostík mu podal ruku a řekl:

"Racku, prosím tě, řekni: Transformátor."

Porazilo mě, že mu ten mrňous hned tyká. Mistru republiky. Teprve později jsem poznal, že v téhle partě tyká každý každému, i ten nejmenší špunt nejstaršímu chlápku. Ale v této chvíli jsem to ještě nevěděl a dost to se mnou zacvičilo. Čekal jsem, že ho mistr republiky sjede a že mu řekne, co si to dovoluješ, ty smrkáči. A on se jen zazubil a povídá:

"Proč to mám říct?"

"No řekni to," žadonil Chrostík. "Řekni: Transformátor."

"Transformátor," povídá tedy mistr republiky.

A víte, co mu na to ten šprček řekl?

"Máš na zádech trpaslíka!"

Mistr republiky na něho asi vteřinu udiveně zíral, ale pak se rozřehtal jako cirkusový kuň. A přátelsky plácl Chrostíka přes záda.

"Dobřej hec," povídá. Vzápětí však dodal: "Znáš tu starou oddílovou hádanku?"

"Kterou?" řekl Chrostík.

"Dole je to bílé a mazlavé, uprostřed skořicové a mastné, nahoře zlaté a tvrdé. Co je to?"

"To neznám," zavrtěl šprček rozpačitě hlavou. "Co je to?"

"Hádej," řekl mistr republiky.

"Nevím," zatvářil se Chrostík bezradně.

"Musíš trochu namáhat svoje mozkové závity."

"Já opravdu vůbec nevím. Dám se poddat."

"Tak lehká hádanka," řekl mistr republiky, "tu uhodne i prvňáček."

Chrostík se červenal a rozpačitě pomrkvával po ostatních Hroších, kteří se jen chechtali.

"Tak já ti to prozradím," povídá Racek. "Je to krupicová kaše, pobitá mosazným plechem."

Šprček neřekl nejdřív nic, asi si to všechno přerovnával v makovičce, a teprve když mu to došlo, otráveně si odplivl:

"To je ale blbá hádanka."

Byl to docela dobrý kameňák. A takových věcí, řečí a legrácek tam bylo pořád plno. Já jsem se někdy rozesmál s ostatními, jestli mi něco kazilo náladu, tak to byli kolda s Hájkem. Ti dva mi pořád nemohli zapomenout, že tady dřou kvůli mně. Nebyla to sice pravda, aspoň ne tak docela, ale nechtěli přiznat, že si to všechno nadrobili sami. Já to nebyl, koho napadlo urazit zámek, já jsem nevyskočil první z lodi a nenechal koldu s Hájkem v rejži. Od skoků smrti už Hájek tolik nenadával, a když jsme šli na oběd, celou cestu se chvástal, jak těm klukům vytřel zrak a jak všichni zírali s otevřenou klapáčkou na jeho senzační šipku.

Odpoledne jsme tedy znovu galejníci. Vyhlobili jsme další jámu pro pilotu a pak jsme si na chvíli sedli vedle kluka, kterému ostatní říkali Krab. Trochu jsme odpočívali a ještě víc kecali. Vyptávali jsme se Kraba na všelijaké věci, kterým jsme nerozuměli, co třeba znamenají ta prapodivná slova blejtík, brýzha, oprůhel, štabor, každou chvíli jsme něco takového zaslechli. Krab s námi ochotně klábosil. Nejdřív jsme jen seděli a cucali stéblo, potom jsme se opřeli lokty o zem a nakonec jsme se pohodlně natáhli, složili si ruce pod hlavu a koukali do nebe, po němž pluly konvoje bílých obláčků. A najednou nad námi stojí Admirál. Krab hned vyskočil a my jsme se taky rozpačitě zvedli. Admirál nás samozřejmě viděl už z dálky, že si tam lebedíme, ale nezačal nám nadávat. Jen tak mimochodem prohodil:

"Krabe, co budeš dělat, až vyjdeš školu?"

"Já - já ještě nevím," řekl Krab rozpačitě. "Asi to zkusím na průmyslovku."

"Věděl bych o něčem," řekl Admirál, "co by ti ohromně sedělo."

Mluvil pořád vážně, ale Krab asi něco tušil, a tak na to neřekl ani popel:

"Byl by z tebe vynikající přístavní povaleč."

Vyprskli jsme a Krab ve tváři nápadně zrudl. Hned se začal zprudka hájit.

"Až dotedka jsem dřel jako mezek. Člověk si nesmí ani minutu odpočinout."

"Já přece nic neříkám," chlácholil ho Admirál. Museli byste Admirála vidět, jak se tvářil dubrácky a udiveně. "Jen si trochu schrupni, proti tomu nikdo nic nemůže mít. Co kdyby ses zchvátil? Co by si bez tebe Hroši

počali?"

Říkal to pořád takovým tónem, že byste mu málem uvěřili. Krab se chvíli-ku krabíl, ale pak propadl lopatku a začal s ní zuřivě kutat v jámě. Admirál kamsi zmizel. Krabovi to vražedné pracovní tempo vydrželo jen asi pět minut, pak zase házel písek normálně jako my a ostatní Hroši.

Lov

"Nechcete si s námi zahrát? zastavil se u nás Admirál. Tři dunivé údery od vlajkového stěžně právě ohlásily třetí zvon první psí hlídky, čili půl šesté odpoledne. Měl jsem práce plné zuby, pekelně mě pálily dlaně, protože jsem si puchýře samozřejmě krásně strhal. A ruce mi sahaly málem až ke kolenům jako opičákovi, tak byly vytahány od nošení kamenů.

"Fotbal?" zeptal se Hájek.

"Ne," řekl Admirál, "fotbal hrajeme málokdy. U nás v oddíle pěstujeme trochu jiné zábavy."

Nesměle jsem namítl, že já asi nebudu moct, protože mám tu nohu.

Admirál mávl rukou:

"Ta ti vadit nebude. Máme na programu lovení ryb o závod. A na lodích je pár volných míst."

Kolda s Hájkem, staří pytláci, ožili. Kolda si poklepal na kapsu, v níž měl jako vždy destičku s navinutým vlasem, splávkem, olůvkem, a háčkem:

"Jdem na to."

Mně lovení ryb nic neříkalo. Párkrát jsem hodil udici do řeky, ale rybář se ze mě nikdy nestal. Teď mi bylo trochu hloupé říkat ne, když mě zvou. Za ten den ze mne vztek dost vyprchal. Vážně, chovali se k nám docela pěkně.

"Admirále, přivezli jsme starý škuner," řekl mistr republiky. "Vikingové vyjedou na lov taky. Rádi si to rozdají s ostatními posádkami."

Vikingové - tak si říkali všichni dospělí chlapi, které jsme tu viděli. Od rána pomáhali při stavbě loděnice, někteří sice během dne odešli, ale místo nich se objevili noví. Většinou byli mladí, jen dva z nich měli šedivé vlasy. Dost mi vrtalo hlavou, proč si říkají Vikingové. Až jsem se na to zeptal Chrostíka.

"To je přece jasná věc," řekl mi. "Jsou to naši předchůdci. Chodili do oddílu před dávnými časy, brázdili řeky v pradávných dobách."

Admirál nás tři rozdělil do různých posádek.

"Neumíte pádlovat, budete u sítí," řekl.

Hrome u sítí! Jen abych při tom něco nezbodal. Já tedy zrovna nevynikám zručností. Nenápadně jsem se po těch sítích rozhlížel a nikde nic.

"To se jen tak říká," vysvětloval mi Jespák. "Žádné sítě nepotřebuješ. Taháš prostě ryby z vody holýma rukama."

Abych se přiznal, měl jsem z toho dost velký vítr. Že si uríznu před tolika cizími lidmi ostudu. Strachoval jsem se zbytečně. Byl to úplně jiný lov, než jsem si myslel. A než si mysleli Kolda s Hájkem. Z přístaviště vyrazilo pět pramic. Na každé přidi klečel jeden rybář. Rybáře jsem dělal já u Hrochů, Hájek u Mrožů, Kolda u Žraloků. Admirál předtím rozházel nahoře nad Vrbičkovou zátokou stovku dřevěných kolíků. To byly ty ryby. Jestli se divíte, tak vám prozradím, že jsme se divili taky. A byli jsme trochu otrávení. Ale jen zpočátku. Protože pak Admirál hvízdal a všechny posádky začaly ostře pádlovat. Pluli jsme proti proudu a div nám nevypadly oči z důlků, jak jsme koukali po těch kolíkách. Já jsem se zvedl, abych přehlédl větší díl řeky. Pak jsem si zase radši klekl, Hroši pádlovali tak zuřivě, že pramička při každém záběru poskočila a já se div neskácel přes palubu.

"Á hop, á hop," hulákali kormidelníci.

Pět lodí se hnalo vzhůru proti řece. Potom jsme slyšeli Hájka vykřiknout:

"Támhle plavou, u protějšího břehu!"

Komár tam hned stočil kormidlo, a protože jsme měli blíž k levému břehu než Mroži, dorazili jsme k prvním třem rybám dřív. Rychle jsem je vyhodil na palubu, nejdřív jednu, pak druhou. Pro třetí jsem sáhl přes levý vlnolam, Hájek pro ni už už natahoval pracku. Vyfoukl jsem mu ji před nosem. Jespák však na mě houkl:

"Hodji tam zpátky!"

Neměl jsem nejmenší chutí vzdávat se třetí ryby, tím spíš, že by ji sebral ten chobot Hájek. Jespák na mě křikl podruhé:

"Tu třetí hod zpátky do vody!"

Bylo mi jasné, že jsem ji sebral proti pravidlům, směli jsme lovit ryby jen z přídě, ne z boků, ale koho by napadlo, že kluci berou pravidla tak doslo-

Klukovská dobrodružství na řece
va? Kdyby něco, klidně bych Hájka uhádal. Jespák na mě potřetí tak zařval, že jsem poslední rybu hodil zpátky. Měl jsem vztek, a tak jsem mrskl kolíkem hodně daleko a na opačný bok než plul Mrož.

"Ty krávo," vyštěkl Hájek. "Naval ten klacek sem, tady ležel!" A píchal prstem do vody před svou příd.

"Nekecej a lov," odsekl jsem.

Začali jsme se trochu hádat. Jako vždycky lítali vzduchem volové, krávy, bejci a podobná méně inteligentní zvířata. Kolda mezitím vyhazoval na palubu Žraloka jednu rybu za druhou.

"Drž zobák," křikl na mě Jespák, "a koukej po rybách!"

Ale já nedokázal klapačku zavřít. Vzpamatoval jsem se teprve, když Čáp sekl pádlem do vody a pořádně mě zlíł. Potom se rozpoutala o kolíky pravá bitva. Všechny pramice divoce kličkovaly po hladině, často hrozila srážka, ale kormidelníci vždycky v posledním zlomku vteřiny uhnuli. Vpřed, stop, kontra, lego, pravá vpřed - levá kontra, byl jsem z těch povelů jelen a stejně na tom houby záleželo, protože jsem měl jediný úkol: tahat z vody ryby. A nalovit jich víc než ostatní rybáři. Klečel jsem na přídi, připravený chňapnout po plovoucím kolíku, všechny myšlenky, které člověku jindy pořád zmateně víří hlavou, zmizely, podobal jsem se lovicímu zvířeti, jež číhá nad hladinou na světelný záblesk, s napjatými svaly, se všemi smysly soustředěnými na kořist. Pokaždé když jsem vylovil nový kolík, projel mi celým tělem blažený záchvěv, takový, jaký asi cítivají rybáři, když táhnou z vody na vlasci štika, nebo jaký projede vydrou, když drží v prackách rychlého pstruha. A přece to všechno byla jen hra, hra na rybáře a na námořníky, zábava kluků z polabského města, skvělé manévrovací cvičení pro kormidelníky i pro pádlaře. Při té obyčejné, a přitom tak zvláštní hře mi najednou blesklo hlavou, že jsem si vlastně už tři roky pořádně nezahrál, protože žádná parta nikdy nechtěla kulhavého kluka mezi sebe při fotbale, při pozemním hokeji, ani při těch nejvšednějších hrách na plácku mezi domy. Ponořil jsem se do lovu ryb s takovým nadšením jako asi nikdo jiný, a když Admirálova sirénka zavolala lodě zpátky do přístavu, padl na mne smutek, jaký člověk cítí nad poslední stránkou napínavé knihy nebo po vzrušujícím filmu.

"S největším úlovkem se vrátili Žraloci," ohlásil Admirál. Celý oddíl se zahleděl na stěžeň, z něhož zvolna klesal bílý mrož v blankytném poli. Potom letěla vzhůru trojúhelníková lodní vlajka Žraloků a vítězná posádka ji doprovázela radostným pokřikem:

Nekonečný oceán
a v něm Žralok-
hlubin pán !

Pro Žraloky lovil ryby Kolda. Oči mu svítily jako kocourovi. Bouchl mě do zad a povídá:

"Ty vole, to jsme vám to natřeli."

Admirál, který stál v hloučku za našimi zády, se obrátil a řekl Koldovi: "Víš, kamaráde, my tu nestavíme chlív, ale loděnici. A tak ty vole, krávy a bejky nechte přistě někde na louce. Nejsme pasáci, jsme vodáci."

Přesně tohle mu Admirál řekl. A já jsem si uvědomil, že člověk ty kluky v námořnických čepičkách vážně nikdy neslyší sprostě nadávat. Pokřikují na sebe ty hádátka nebo ty škeble, ale ani jednou si neřeknou ty vole nebo ty blboune. Je to fakticky hrozně zvláštní parta.

Plavba na Hrčáky

Jihozápadní větřík, který cvakal po celý den v topolech a syčel v lískách a babykách na pobřeží, navečer utichl. Vlajky na stěžni visely schlíple, bez hnutí. Slunce se zvolna potápělo pod obzor. Nejdřív se podobalo zářivé mosazné desce, pak půlce ohromného pomeranče, a než zmizelo docela, kardinálskému klobouku. Lidé i stromy najednou ztratili stíny a celé Polabí bylo zaplaveno měkkým podvečerním světlem. Hradba bílých oblaků nad plochým horizontem se proměnila v nachové pohoří, a když jste se do nich na chvíli zadívali, měli jste dojem, že hledíte najakousi tajemnou planetu. Pracovní ruch ve Vrbíčkově zátocě ustal, kluci i dospělí se začínali rozcházet a rozjíždět domů. Odevšad se ozývalo námořnické ahoj, brankou v křovinaté hradbě projíždělo jedno kolo za druhým, z pobřežní pěšinky zaléhalo svištění pneumatik a cvrčení zvonků.

Kolda s Hájkem vypadli hned mezi prvními. Já jsem nijak nespíchal.

Klukovská dobrodružství na řece

Na kole je stejně za chvíli dojedu. V zátoce se pořád ještě hemžilo asi deset lidí, kterým se zřejmě taky nechtělo domů.

"Tak co, galejníku," zastavil mě Admirál, "Ta projížďka vás přišla zatraceně draho, že? Kdybyste jeli rychlíkem do Prahy a tam si najali na odpoledne salónní parník, asi by to bylo lacinější." Pak najednou změnil směr řeči. "Máš čas? Projed se s námi na Hřčáky."

Jestli si myslíte, že jsem nabídku odmítl, tak to jste úplně vedle. Dost jsem se sice za ten den nadřel, ale taky jsem si dost užil. Kromě toho jsem upozoroval, že se k plavbě chystá i Racek. A tak jsem pozvání na lod přijal.

Vypluli jsme na dvou pramicích. Vrazili mi do ruky pádlo, ukázali, jak je mám držet a jak s ním zabírat - a už příd naší lodě rozrážela proud. Když si na svoje vodácké začátky dnes, po letech, vzpomínám, musím se smát.

Tomu, jak jsem se křečovitě snažil něco nezbodat, a proto jsem samozřejmě zbodal všechno, co se vůbec zbodat dalo. Každou chvíli jsem narazil svým pádlem do pádla Skokanovi, který seděl za mnou. Občas jsem táhl list pádla po záběru tak nešikovně kupředu, že dostal Chrostík přede mnou pořádnou sprchu. V jednom kuse jsem koktal promiň, já nechtěl - a kluci z toho měli povyražení.

Nakonec mi kapitán Jespák řekl:

"Hele, neomlouvej se pořád, všichni jsme nějak začínali."

Ze mne stejně ještě asi desetkrát vyjelo promiň, když jsem udělal nějakou krabárnu.

Na tu jízdu nezapomenu do nejdelší smrti. Jednak proto, že to byla vůbec moje první plavba na pramici, pokud nepočítám tu nepovedenou projížďku s Koldou a Hájkem. Za druhé proto, že se mi podařilo urvat místo vedle Racka. A za třetí byl takový krásný, tichý podvečer. Z luk voněly otavy, nad řekou prováděli leteckou akrobacii netopýři, oblačné hory na západním nebi hořely odleskem ztraceného slunce a od východu připlouvalo po vodě večerní šero. Museli byste to prožít na vlastní kůži, abyste pochopili, co se ve mně uvnitř dělo. Zůstalo by to ve vás taky navěky. Šplouchání vlnek o příď, syčení mrňavých vírů, které se roztáčely na hladině za každým záběrem pádla, a k tomu tajemné kouzlo řeky, přitékající z neznámých dalek a do dalek zas odplouvající. Mně vám se najednou udělalo tak krásně smutno, nebyl to vůbec ošklivý pocit, spíš takové slastné trnutí, přál jsem si rozjet se po té řece někam daleko, daleko, až tam k těm neskutečným nachovým horám, plout až do krajů, kde člověk nikdy necítí bolest a stesk, kde na něho čeká plno krásných příhod, o nichž zatím jenom četl nebo na které závistivě koukal v televizi, zkrátka ujet z nudy a všednosti a změnit celý svůj život.

Pak se ozval vpředu hukot Hřčáků a se sněním byl konec. Klidnou říční hladinu vystřídalý nesčetné splávky a peřeje. Voda se tu tříštila na ohlazených balvanech, z nichž některé trčely nad hladinou a jiné se skrývaly těsně pod ní jako zrádné útesy. Odevšad k nám doléhalo syčení, šplouchání, pleskání letících vod, boky naší lodi zkrápěla tříšť zpěněných kapek. Museli jsme se rvát o každý metr, někde lod doslova stála na místě, i když jsme zabírali ze všech sil, občas nás proud strhl zpátky, naše pádla narážela na kameny, ve tváři se nám usazovala jemná vodní mlha.

Kormidelník na nás řval povely, ještě teď slyším komárův pisklavý hlas, seděl na zádi svíral dlouhé kormidlo oběma rukama a jeho křik podivně souzněl s divokým zpěvem peřejí. Nikdo se neodvážil komárovi odporovat, i Racek, dospělý člověk a mistr republiky, vykonával poslušně všechny povely. Tady jsem poprvé poznal na vlastní kůži, jaké slovo má kormidelník na palubě a jak tvrdá kázeň v oddíle vládne.

A najednou vplul Hroch do večerního ticha. Řeka zase zvolnila běh, hladina se tu leskla jako zamžené zrcadlo a v tom zrcadle se obrazilo mihotavé světýlko - měsíc. V boji s peřejemi nám ušlo, že se vyšplhal za Haldou

po jasanových kmenech do korun a odtamtud skočil na nebe. Ted si majestátně plul mezi oblaky a my jsme mlčky koukali na jeho odraz ve vodě.

"Vidíš," slyšel jsem Rackům tlumený hlas, "tohle je jedno naše malé tajemství. V našem, vodáckém světě krouží dva Měsíce. Obyčejní suchozemci mají jenom jeden."

Viděl jsem měsíc mockrát, ale dnes se ve mně něco tiše, neviditelně pohnulo. A přitom mě udeřila úžasná myšlenka, že po celou tu dobu, co jsem na lodi, při hře, při plavbě tichou zátokou i při divoké jízdě peřejemi vůbec mi nevadí, že mám jednu nohu o něco kratší. Nikdo to na mně ani nepozná!

Klukovská dobrodružství na řece

Z řeky začínala stoupat jemná mlha a měsíční paprsky ji měnily v živé stříbro.

"Lego," zavelel komár.

Složili jsme pádla na kolena a naše lod doplouvala setrvačností k přístavním schůdkům. Chrostík už stál na špičce a v ruce mu zvonil řetěz. Když se břeh přiblížil na dva metry, skočil na dolní schůdek, bleskurychle se obrátil a zachytil před pravým chodidlem. Bylo to dokonalé přistání, bez nejmenšího nárazu.

Opouštěli jsem jeden po druhém palubu a Chrostík držel loď, dokud nevystoupil na pevninu i kormidelník. Potom přivázal řetěz ke kůlu.

"Ještě spustíme vlajky," řekl Admirál.

Postavili jsme se ke stěně do řady a dívali se, jak oddílová vlajka klesá k zemi. Kluci v námořnických čepičkách ji zase zdravili zvednutou rukou a přitom zpívali:

Zapad den,
slunce svit
vymizel
z údolí,
z temen hor.
Odpočín
každý, kdos
boží tvor.

Byla to táhlá, tcskná melodie, člověku se při ní trochu svíralo srdce. Zpívali ji pak ještě dvakrát, podruhé ztišili hlas a při třetím opakování jen bzučeli nápěv beze slov. Poslouchal jsem večerku a nevěděl, že mě tahle písnička bude provázet po celá léta, že se její tóny i slova spojí v mé paměti s tisíci drobnými příhodami, které prožiju na řekách a jezerech a že si ji budu zpívat i sám pro sebe na osamělých plavbách. Stačilo, abych vám tu kouzelnou melodii teď zabzučel, a před mým vnitřním zrakem ožil první večer s oddílem tak jasně, jako kdyby se to všechno odehrálo včera. A zatím je to už tolik, tolik let...

"Nemohl bys mě vzít na špačka?" řekl hlas za mými zády, když jsem vyváděl kolo brankou ze zátoky na pobřežní pěšinku. Poznal jsem ten hlas, poznal bych ho mezi tisíci hlasy podle zvláštního kovového zabarvení a hlavně podle nepatrného zadrhávání. Nemyslete si, že snad Racek koktal, jen vyslovoval některá slova tak, jako kdyby se rozmýšlel, jestli je má říct nebo ne, a teprve v posledním zlomku vteřiny se rozhodl, že je řekne.

Myslel jsem, že to povídá jen tak a mlčky jsem se na něho usmál.

"Jestli mě nechceš vézt ty, povezu já tebe."

Zřejmě to myslel vážně. V prsou se mi rozlil zvláštní, příjemný pocit, ani nevím, jak bych to popsal. Prostě jsem se zatetelil blahem. Pochybuju, že by to s vámi na mém místě taky tak nezacvičilo, kdyby na vás promluvil mistr republiky a řekl, že vás svezete na kole.

Předal jsem Rackovi řídítka a vylezl jsem dopředu na rám. A pak jsme se rozjeli. Moje kolo tedy není žádný závodní favorit, je to stará plechárna po tátovi, ale jezdí se na něm dost dobře. Jenom nemá dynamo a reflektor. A stejně jsme je nepotřebovali, protože nám na cestu svítil měsíček a pěšinka se v jeho záři temně leskla jako klikatý had.

"To byla senzace, ta jízda přes Hřčáky," řekl jsem.

"Pěkně svítil měsíc," řekl Racek.

"Nevěděl jsem, že jsou to tak nebezpečné peřeje."

"Víš," povídá Racek, "Hřčáky ani tak nebezpečné nejsou. To se ti jen zdá, když přes ně jedeš poprvé. Kluci z oddílu by ti mohli vyprávět, co to jsou opravdické peřeje. Zeptej se jich někdy na loňskou plavbu po váhu. Nebo si přečti v kronikách, jak jsme sjížděli Vltavu v dobách, kdy na ní nebyla jediná přehrada."

Pod předním kolem tiše praskaly hrudky hlíny a vystřelovaly kamínky, zadní blatník kovově drnčel. A já jsem se cestou dověděl, že ti kluci v pruhovaných tričkách, s námořnickými čepičkami nejsou jen taková mírně střelená parta, ale oddíl vodních skautů s dlouhou a slavnou tradicí. Poslouchal jsem Racka a před mým vnitřním zrakem se střídaly řeky a jezera s lahodně znějícími jmény. Mže, Lužnice, Nežárka, Orava, Jizera, Orlík, Hron, Malý Dunaj, Seč, Hornád, oddílová flotila plula snad po všech větších řekách, brázdila vlny mnoha velkých přehradních jezer a dokonce se odvažila do cizích zemí. Ti nejlepší z nejlepších sjížděli dravé řeky v Německu, Jugoslávii, bojovali o ministrovské tituly pod rakouskými

Klukovská dobrodružství na řece
a italskými Alpami. Ve mně se při tom vyprávění znovu probudil stesk po
dálkách, touha rozjet se někam daleko, daleko, daleko.

Rozmluva s Admirálem

Seděl jsem na zádi a pevně svíral v dlaních kormidlo. Pádla pleskala
o hladinu v pravidelném rytmu, ale naše lod stále zvyšovala rychlost.
Ďábelské přejeje byly již nablízku. Jejich smrtonosné dunění nabývalo kaž-
dým záběrem na síle.

"Pevně se držte!" zvolal jsem na posádku drsným hlasem. "A přesně
plňte moje rozkazy!"

Cítil jsem, jak se jim do duše plíží strach. Řeka letěla soutěskou, sevře-
nou nebetyčnými skalními stěnami. S ledovou tváří jsem hleděl do obrov-
ských vln, které se divoce tříštily o útesy. Jekot běsnících vod mi zněl jako
lahodná hudba.

Náhle se naše příd vyhoupla vzhůru, aby vzápětí sjela po hřbetě obrovské
vlny do vodní propasti. Gejíry ledových kapek nám zastřely výhled. Něko-
lik lodníků se křečovitě chytilo vlnolamu, jako kdyby se báli, že je příští
vlna smete přes palubu.

"Zaberte, zbabělci!" rozkřikl jsem se zuřivě. "Nesmíme ztratit rychlost,
jinak ztroskotáme."

Loď proletěla clonou vodní tříště jako vystřelený šíp a přímo před námi
se vynořil skalnatý útes. Plavčíkovi na levoboku se vydral z hrdla zděšený
výkřik:

"Jsme ztraceni!"

Prudce jsem strhl kormidlo doleva a zrádná skála se mihla kolem našeho
boku v úděsné blízkosti. Na rtech mi zahrál spokojený úsměv. Jeden z nej-
nebezpečnějších úseků máme šťastně za sebou. Ještě nás čeká žraločí
tlama, místo, kde se koryto doslova ježí skalisky ostrými jako dýka. A kou-
sek níž po proudu stěna smrti - řeka se tam zběsile vrhá přímo proti hladké
skále a po marném náporu se prudce zatačí doprava. Běda lodi, kterou strh-
ne proud, roztrhne se o stěnu smrti a celá její posádka bídne zhyne.

Nedopluli jsme ani ke žraločí tlamě, najednou mě to přestalo bavit. Otev-
řeným oknem proklouzl do temného pokoje měsíční paprsek. Vylezl jsem
z postele a potichu přetapal k oknu. Měsíc právě proploval mezi dvěma
mraky. Zářil jako stříbrná mince. Ale byl jenom jeden.

"To je naše malé tajemství," slyšel jsem Rackova slova. A ocítl jsem se
znovu na klidné, hluboké řece vysoko nad městem. Jeden měsíc zářil naho-
ře, druhý přímo před naší příd. Dnes jsem nemusel snít s otevřenými
očima, stačilo přivolat si zpátky to, co jsem skutečně prožil. Ďábelské pře-
je, to byl jen sen. Když se člověk probudí z příjemného snu, zdá se mu sku-
tečnost ještě prázdnější a šedivější než předtím. Když si však promítnete na
temný strop nočního pokoje to, co jste opravdu prožili, naplní se vaše srdce
pocitem nesmírného blaha.

Znovu jsem klečel na přídi a vyhazoval na palubu ulovené "ryby", znovu
jsem seděl vedle mistra republiky a plul přes Hřčáky, ještě jednou jsem pro-
žíval vzrušení, když naše pramice najela v plné rychlosti na skrytý loupák
a do podpalubí začala prýštit voda.

Než jsem usnul, pevně jsem si umínil, že si zítra promluví s Admirálem
o jedné straně důležité věci.

Ve Vrbičkové zátoce jsme strávili i celou neděli. Za konvojem beránek
s flotilou velkých oblaků připluly od západu dešťové mraky. Slunce se ani
neukázalo, od řeky dýchal chlad a modro-bílo-modrá vlajka hlučně pleskala
o špičku stěžně. Chvillemi drobně přšelo, ale práce na stavbě loděnice
pokračovala s nezmenšeným úsilím. Místo v pruhovaných tričkách dnes
kluci přišli v černých gumácích a v holínkách.

A jako předešlého dne, po hodinách vyčerpávající dřiny odplavila malá
napínavá hra všechnu únavu. Po obědě zapadly do vyhloubených jam první
kúly. Sotva byly zasypány a udusány, začali na ně klást podlahové trámy
a na trámy přibíjet první podlahové dílce. Po celou tu dobu jsem chtěl oslo-
vit Admirála. Nejdřív mi k tomu chyběla odvaha. Dvakrát jsem k Admirá-
lovi zamířil a v posledním okamžiku mi selhaly nervy. Místo abych na
něho promluvil, předstíral jsem, že si jdu pro nějaký pracovní nástroj nebo
že cosi hledám. Potichu jsem sám sobě nadával zbabělců, a stejně to nebylo
nic platné. Propásl jsem tak několik krásných příležitostí, když byl Admirál
sám. Později se kolem něho pořád někdo motal. Před jiným člověkem bych
se ho nezeptal ani za milión na to, nač jsem se chtěl zeptat. Sám nevím
proč. Asi jsem se bál, že se mnou vyběhne, a nechtěl jsem, aby u toho byl

někdo jiný.

Teprve na samém konci dne, když se oddíl začínal rozcházet, řekl jsem potichu:

"Teď - anebo nikdy!"

Admirál obcházel s vodováhou položené díly podlahy a přezkoumával, zda leží v dokonalé rovině.

"Smím se vás na něco zeptat?" oslovil jsem ho nesměle.

"Copak potřebuješ?" řekl a dál pozorně sledoval bublinku na vodováze.

Já vám měl tak hroznou trému, že mi slova zadržávala v hrdle.

"Jen bych rád věděl, jestli...to...berete do oddílu nové členy."

"Nové členy?" mrkl po mně a hned se zase věnoval vodováze. "To víš, že bereme. Ale jen když se v oddíle uvolní místo."

Cítil jsem, jak mi srdce padá z krku až kamsi k žaludku. Vždyť jsem si to myslel, zbytečně se namáhám. Prostě mi řeknou, že teď žádné volné místo nemají, nebo si najdou nějakou jinou výmluvu.

"Proč se ptáš?"

"Jen tak - zajímá mě to," řekl jsem vyhybavě.

Snad jsem se měl zeptat Admirála přímo: Nevzali byste mě do oddílu? Ušetřil bych si tím krušné chvílky nejistoty. Jenže člověk někdy radši kličkuje jako zajíc, než by šel přímo. Prostě má strach, že ho ten druhý pokorí odmítnutím, a tak si předem obhlíží terén ze všech stran, aby věděl, zda vůbec má vyslovit tu otázku, na které mu tak záleží.

"Náš oddíl se podle staré tradice skládá ze čtyř družin, kterým mi říkáme posádky," začal mi vysvětlovat Admirál. "Máme čtyři pramice a na každou se vejde sedm lidí. Čtyřikrát sedm, to je náš železný zákon. Po letošním táboře se uvolní dvě místa."

Admirál zvedl vodováhu a přešel na druhý trám. Plamínek naděje, který ve mně málem uhasínal, se znovu prudce rozzářil.

"A kdo se může k vám do oddílu hlásit?" řekl jsem rychle.

"Každý kluk, kterého baví to, co děláme," odpověděl Admirál. "Voda, lodě a dobrá parta."

Chystal jsem se položit Admirálovi poslední, tu nejdůležitější otázku, ale než jsem k tomu sebral dost síly, Admirál se znovu rozhovořil:

"Na ta dvě volná místa už máme zájemce. Copak ti to Kolda s Hájkem neřekli?"

Kolda s Hájkem! Jako kdyby mě Admirál praštil palicí do hlavy, přesně tak zapůsobila jeho slova. Kolda s Hájkem mě tedy předešli. Že se mi ty skety o tom ani nezminily!

Admirál na mně nejspíš poznal, co se ve mně děje, protože dodal:

"To ale neznamená, že už jsou ta dvě volná místa obsazena. Každý nováček se musí podrobit přijímací zkoušce. A ta je dost perná."

Teprve teď jsem ze sebe vysoukal:

"Směl bych se k té zkoušce přihlásit taky?"

"Proč ne," usmál se Admirál. "Aspoň si můžeme vybrat dva nejlepší."

Vodní Sedmička

Pospíchám setmělou ulicí. Dlažba se studeně leskne v namodralé záři lamp, staré topoly u sokolovny strašidelně huší. Vítr mi vrhá do tváře pršky drobných kapek, usazují se mi na čele a na obočí jako chladná večerní rosa, občas mi jedna z těch kapek přistane na špičce nosu a roste a roste, až ji nakonec mocným fukem srazím do tmy. Jindy bych nadával na hnusné počasí a zalezl s knížkou v pokoji ke kamnům, ale dnes by mě doma nezadržel ani tajfun.

Na Olšinkách je pusto, jen skleněná stěna velkého osamělého domu září do deštivé tmy jako okna pohádkového zámku. Blížím se k němu s divnými pocity. Vítr a podzimní déšť mi zmrazují obličej a přitom mi tváře žhnou vzrušením. Až k sokolovně jsem skoro běžel, čím víc se však blížím k cíli, tím je můj krok volnější a kratší. Nemohu se dočkat, až budu uvnitř, a přece

dost dlouho bloumám kolem budovy, zašel jsem dokonce i na břeh Chrudimky. Ve dne má její voda barvu špinavého písku, teď je temná. Plyne zvolna mezi břehy zarostlými olšemi a vítr žene vzhůru proti proudu nekonečné řady vln. Jindy by na mě padl v tuto dobu na tak opuštěném místě stesk, snad bych pocítil i záchvěv strachu, dnes mi však večerní řeka připadá milá, přátelská. Zhluboka vdechuju její nahořkle zelenou vůni a rozčilení a napětí a tréma ve mně poněkud slábnou, až konečně vykročím k osvětleným schodům, nad nimiž rudě žhne neónový nápis LÁZNĚ.

Klukovská dobrodružství na řece

Rychle jsem naházal šaty do kovové skříňky a navlékl si gumovou pásku s klíčkem na levé zápěstí. Ze sprch se valí oblak páry, a když tam člověk vleze, připadá si jako v horské mlze, není vidět na dva kroky. Prošel jsem několik oddělení, všude se motalo plno kluků i dospělých chlapů, ani jedna sprcha nebyla volná a já neměl chuť se cpát mezi cizí lidi. Počkám, až se některá sprcha uprázdní, zatím se mrknu kolem. Vyjdu z chodby do haly, v níž se vlní velký plavecký bazén a okouzleně koukám na prozářenou vodu. Plácají se v ní desítky lidských postaviček, do uší mi vnikne nerozlišitelný šum hlasů a pleskajících vln. Kdesi uvnitř ve mně vytryskl malinkatý pramínek radosti, rychle sílí a tak mě zaplavuje, až dostanu strach, že se tím zalknou. Abych se toho tísnivě radostného pocitu zbavil, popojdu až na kraj bazénu k žebříku, sestupujícímu po kachlíčkované stěně průzračnou vodou až na dno. A sotva stanu na nejhořejší příčce, zaburácí nade mnou chraptivý hlas:

"Kdo bude za tebe chodit do sprch, ty šplndíro?!"

Ani jsem nepostřehl, odkud se vynořil starý plavčík. Prsa má zarostlá jako orangutan, břicho mu přetéká z trenýrek, ale to mu nebrání, aby mě nechytil za ucho.

"Chtěl jsem si jen sáhnout, jaká je voda," řeknu dotčeně.

"Já ti dám sáhnout, smrkáči prolhaná," láteří plavčík a vleče mě ke vchodu.

Nevěřili byste, jak to bolí, když vás taková medvědí tlapa táhne za ucho, z očí mi vytryskly opravdické slzy. A nejhorší na tom bylo, že se na mě dívali všichni lidi, co tam vůbec byli, zvláště na mě čuměly všechny holky. Aspoň jsem měl ten dojem. Plavčík mě dovlekl do sprch a tam mě konečně pustil. A jen mě pustil, dal mi ošklivého masáka - jestli víte, co to je. Hrozně mě to naštvalo, tím spíš, že jsem skutečně nechtěl lézt do bazénu, dávno vím, že do vody smí jen ten, kdo se pořádně umyje ve sprchách. Už jsem otvíral zobák, že řeknu plavčíkovi něco hodně ostrého, třeba něco o negramotném sádelníkovi. Ale pak jsem si to rozmyslel, kdybych to opravdu řekl, plavčík by se mnou vyrazil dveře. Dnes večer bych nesměl v bazénu ani smocit palec, natož skládat přijímací zkoušku k vodákům, kvůli které jsem vlastně přišel. Možná že by si mě plavčík zapamatoval a vyběhl se mnou i příště, mě si s tou mou nohou zapamatuje kdejaký mamut. Držel jsem už klapáčku, zato jsem se teď doopravdy vůbec neumyl, ačkoliv jsem se předtím chtěl pořádně vydrbat. Ve sprše jsem se jenom otočil, sotva mi plavky nasály dost vody a z vlasů mi začaly stékat po zádech kapky, odkráčel jsem rovnou do bazénu.

Víte, kdo mi vlezl do cesty hned po startáku? Lehce to uhodnete, protože já vždycky musím kápnout na toho nejlepšího člověka. Jen jsem se vynořil na hladinu, přímo před mým nosem se plácal Hájek. Kolda šlapal vodu o pár metrů dál.

"A jéje, Pajda," vyfrkl Kolda vodu jako velryba, "kde se tady bereš?"

Hájek neřekl ahoj a nic a já jsem se taky nenamáhal se zdravením. Hájka a podobné nosorožce rád přehlídnou. Jako placatou krajinu.

"Co tady děláte vy?" řekl jsem Koldovi místo odpovědi.

"My jsme sem přišli ...," spustil Kolda a vtom ho Hájek kopl. Bylo to pod vodou, ale mně Hájkův pohyb neušel, protože u nás v bazénu je voda tak průzračná, že v ní vidíte všechno až na samé dno, "... no - plavčíme si tady," dokončil Kolda nakousnutou větou.

Můžete si vypočítat na prstech jedné ruky, že mně bylo jasné, co tady dělají. Jdou na zkoušku. Já jdu na přijímačku taky, ale Kolda s Hájkem to o mně zatím nevědí. Jak je vidět, nemají moc chuti mi o sobě něco povídat. Proč bych jim tedy měl vyprávět nějaké legendy já?

"Taky si tady jen tak plavčím," řekl jsem Koldovi. Hájek mi už stejně přestal věnovat pozornost. Zblíkl dvě holky od nás ze třídy a hned se k nim rozjel tím svým podvodnickým kraulem. Viděl jsem ho, jak se za jejich zády potopil. Vsadím se, že některou z těch holek chytne pod vodou za nohy a stáhne ji pod hladinu!

Škoda že jste si se mnou nepláclí, tu sázku bych samozřejmě vyhrál. Jednu holku skutečně stáhl pod vodu a pak se vynořil vedle té druhé. A dal jí pasana. Holky začaly pištět a Hájek byl ve svém živlu. Něco holkám ve vodě vypravoval, nejspíš nějaké uhozené vtipy, a ty dvě káči se hloupě hihňaly, bylo jim zřejmě hrozně milé, že se s nimi Hájek baví. Všechny holky na Hájka odjakživa drží, nejspíš proto, že má obličej jako jezule. Nic proti holkám nemám, ale nechápu, jak se někdo může chichotat debilním vtípům jen proto, že je říká kluk, který má pomněnkově modré oči, zvlněné vlasy a na levé tváři mateřské znamínko. Kdybyste se mě na to přímo zeptali, tak

Klukovská dobrodružství na řece

se ani za nic nepřiznám, ale možná že jsem míval na Hájka dopal i proto, že to byl takový hezoun. Co já jsem se natrápil se svou kšticí, ať jsem vlasy česal, jak jsem chtěl, pořád byly nemožně rozházené. Hájek jen pohodil tou svou zvlněnou hřívou a už vypadal, jako kdyby právě vylezl z dámského kadeřnictví. Kolikrát mi taky Hájek vyčetl moje oslí uši ... ale radši o tom nebudu dál mluvit.

Zatím co se ty dvě holky vesele bavily s Hájkem, Kolda vylezl na břeh a potom skočil mezi ně s rozběhem a všechny je pořádně zlil. Nechal jsem je plavat a sám jsem se rozjel na opačnou stranu bazénu. Nejsem zásadní nepřítel holek, ale taky za nima nelezu. Stačí mi, že vedle nich musím sedět denně spoustu hodin ve třídě. A že mi jedna taková káča zpříjemňuje život i doma - pochopili jste, doufám, že teď mluvím o své starší sestře.

Jekot plavčíkovy píšťalky naplnil halu až po strop. Konec koupání pro veřejnost. Když poslední plavci vylézali na břeh, začali se hrnout ze sprch kluci, které jsem znal z vrbičkové zátoky. Všichni měli modré plavky s bílým pruhem na boku. Znovu mě to udivilo a pomyslel jsem si, že ti kluci mají ve svých oddílových barvách snad i pyžama. Pak jsem si všiml, že každý kluk má na pravé straně plavek vyšitý znak své družiny. Kecal bych, kdybych řekl, že se mi to nelíbilo.

Admirál zvedl pravou ruku nad hlavu a v tom okamžiku se kluci začali řadit podle posádek do jedné dlouhé řady. Šlo to všechno ráz na ráz a v bazénu najednou zavládlo neslýchané ticho.

"Sypte, sypte, sypte," zuřivě mával z dálky plavčík na mne, Koldu a Hájka. "Co tady ještě zevlujete!"

"My patříme k nim," řekl Kolda.

"My dva," ukázal Hájek na sebe a na Koldu. A hned se na mě obořil:

"Tak už odprejskni, emajle. Nás dva sem pozvali."

"Nasad si buřinku," řekl jsem Hájkovi s příšerným klidem. "Mě pozvali taky."

V té chvíli vyhodil Admirál nad bazén gumový míč. Vyletěl až kamsi pod skleněnou střechu, všichni kluci sledovali jeho dráhu očima i nataženou rukou a přitom pískali sešpulenou pusou. Dokud míč stoupal vzhůru, byl pískot tenčí, vyšší, když začal klesat, pískavé tóny se také snižovaly. Připomínalo mi to zvuk padající bomby, pískot byl taky tak roztřesený. Pak míč dopadl na hladinu a kluci zařvali jedním hlasem:

"Žbluňk!"

Vteřinová pauza.

"Sedm!"

Další kratičká přestávka. A po ní protáhlé, bublavé:

"Ž-b-l-ů-ů-ů-ň-k!"

Jako když se na hladinu vyvalí z hloubky vzduchové bubliny.

Vodáci měli už dávno sevřené rty a ozvěna oddílového pokřiku ještě burácela halou. Ten pokřik symbolicky vyjadřoval jméno oddílu. Říkali si odpradávná Vodní Sedmička v. S. To znamená taky vodní skauti.

Přijímací zkouška

Ještě než poslední ozvuky pokřiku utonuly ve vlnách, rozjela se naplno plavecká tréninková hodina. Kdo by do bazénu jenom nakoukl, mohl by si myslet, že tam vládne naprostý zmatek. Jenže ten zmatek byl dokonale organizovaný. Sotva kluci dokřičeli táhlé žbluňk, Admirál řekl:

"Rožplavání po mužstvech. Honička."

A pak zvláštním způsobem rozhodil ruce. Oddíl se v tu ránu rozprchl na všechny strany. Posádky měly v hale zřejmě svoje stálé stanoviště, protože za pár vteřin stála každá v jiném rohu bazénu. Za dalších pár vteřin všichni naskákali do vody. A vypukl ten zdánlivý chaos. Kluci plavali sem a tam, potápěli se, vylézali na břeh a znovu se vrhali do vln. Kdo dostal babu, převzal i takovou tu stupidní čepičku, jakou nosívali na hlavě hráči vodního póla. Rychle si ji nasadil a zašal pronástedovat ostatní ze své posádky. Jako malé škrvně jsem hrával na honičku hrozně rád, ale teď se můžu jen dívat na druhé. A to mě nebaví. Abyste mi rozuměli, já se bez hry na babu docela dobře obejdu, ale když si někdy u něčeho uvědomím, že to už nikdy v životě nemůžu dělat, i kdybych žil dvě stě let, je to hrozný pocit. Třeba bych si už stejně na babu do smrti nezahrál, i kdybych mohl, protože jsem na takové hry moc velký. Mě vlastně ničí jen vědomí, že už nikdy, nikdy hrát na babu nemůžu, i kdybych náhodou chtěl.

Kluci ze Scdmičky byli vlastně taky dost velcí, některým jsem sahal sotva po bradu, a přece si hráli jako malí Jardové. Chci tím říct, že je to

Klukovská dobrodružství na řece

strašně bavilo, hrát si na babu. Blbli ve vodě jako prvňáci, řádili, chechtali se, pokřikovali, dělali žabronožky a cákali na sebe. Admirál na ně koukal a vůbec je neokřikoval.

"Pojďte, my se rozplaveme spolu," řekl Admirál po chvíli. "Nebudeme tady stát jako Eskymáci zamrzlí do ledu."

Podal Koldovi jednu tu debilní pólístickou čepičku a řekl: "Máš babu"

A už se jelo. Skočil jsem do bazénu. Kolda v patách za mnou. Potopil jsem se. Kolda za mnou. Udělám pod vodou prudký obrát. A skoro vletím Koldovi do náruče. Pět rychlých záběrů a lezu po žeríku na břeh. Kolda se mě drží jako pijavka, jen mi nedosáhne na hlavu. A baba se předává jediné plácnutím přes kokos. Na břehu udělám povolené tři kroky a musím zpátky do vody. Mohutný starták, prorážím vodu jako torpédo. A hned nasazuju krátká, ostrá tempa. Plavu a plavu a plavu. Získávám centimetr za centimetrem. Ve vodě jsem totiž jako doma. Tam nedošlapuju na kratší nohu. Kolda vidí, že mě jen tak nedostane, a najednou mění směr za Hájkem. Lidičky, já si vlastně teprve teď uvědomuju, že doopravdy hraju na babu! S tou svou nešťastnou pajdou! A že to Kolda zabalil. Nechtyl mě!!!

Když jsme se dost vyřádili, Admirál vylezl na břeh a zvedl pravou ruku vzhůru. Aha, jsou to vlastně jakési němé signály. Drží ruku nahoře asi třicet vteřin a v bazénu postupně utichá ruch. Kluci se zastavují a jeden upozorňuje druhého: Pozor, stůj, ticho, Admirál nám něco chce!"

"Dýchání!"

Jediné slovo a každý ví, co má v příštích dvou minutách přesně dělat. Všichni se zachytávají odtokového žlábků a rytmicky ponořují a vynořují hlavu. Nad hladinou se rychle nadýchnou, potom zvolna vyfoukávají vzduch pod vodu.

"Plavat umíte," řekl nám Admirál uznale. "To je u nás ze všeho nejdůležitější."

Mysleli jsme, že máme zkoušku za sebou, a to jsme se ošklivé sekli. Neměli jsme za sebou vůbec nic. Celá přijímací zkouška nás teprve čekala.

Delfíni, Hroši, Mroži a Žraloci plavali v postupných vlnách na délku bazénu. Každý měl před sebou malou polystyrénovou desku, přidržoval ji v natažených pažích a krouloval nohama. Některým to jelo docela rychle, jiní se posunovali pomalu jako píďalky, bylo na nich vidět, že s kroulem teprve začínají. Dostávali ostré kapky a celkem jsme si nevšimli, že by se někdo nějak zvláště ulejšoval. Ani to dost dobře nešlo, protože Admirál na ně dožíral ostrý zrakem. Kluci se mohli dost vyřádit nejdříve při honičce a později při vodních soubojích, ale když třeba po vodním ragbáčku přišlo

na pořad splývání, nesměl nikdo dát sousedovi pasana nebo nějak jinak řídit. To hned Admirál zahřimal:

"Krab - do sprch!"

A Krab poslušně vylezl z bazénu a zmizel ve sprchách. Po pěti minutách se vrátil a už dal až do konce hodiny pokoj. Kdyby Admirál houkl jeho jméno podruhé, musel by odejít domů. Bez jediného slůvka protestu.

Kázeň byla v Sedmičce pekelná, to je fakt. Fakt je i to, že bez přísné kázně by zavládl v bazénu opravdový zmatek. A nedalo by se nic dělat.

"Tak začneme," řekl Admirál, právě když posádky odstartovaly k štafetovým závodům. Odvedl nás tři na volný konec bazénu.

"Mám tady tři stříbrné kameny," povídá. "Hodím je do vody a vy se pro ně potopíte." V dlani mu zasvítily tři obálky, obalené staniólem. "Kdo na jedno ponoření vytáhne všechny tři, získá do přijímací zkoušky tři body. Kdo vynese nad hladinu jen dva, bude mít dva body."

"A když nevylovím ani jeden?" zeptal se nejistě Kolda.

"Nedostaneš nic, to je snad jasné," řekl Admirál.

"Jdu první," hrnul se dopředu Hájek.

Admirál se naklonil nad vodu, natáhl ruku a pak otevřel dlaň. Tři stříbrné

kameny se zablyskly ve světle reflektorů a dopadly na hladinu. Dívali jsme se za nimi, jak zpomaleným pohybem klesají ke dnu. Vlny je trochu rozhořdily, ale pořád byly dost blízko sebe. Potom dopadly na dno a zůstaly tam ležet. Chvilími se zdálo, jako kdyby se v té hloubce pohupovaly, byl to jen optický klam, způsobený zvlněnou hladinou.

Hájek se zhluboka nadýchl a skočil šipkou do bazénu. Viděli jsme, jak jeho tělo prudce klesá a vzdaluje se od kamínků - skočil přece jen moc šikmo. Potichu jsem se z toho radoval, ale navenek jsem se tvářil smrtelně vážně.

"Škoda, zajel moc daleko," řekl jsem pokrytecky. vůbec jsem nelitoval,

Klukovská dobrodružství na řece

že Hájek kamínky minul. Ztratil orientaci, asi dvakrát změnil směr, zřejmě stříbrné kamínky dole u dna neviděl. My jsme je ovšem viděli shora nádherně.

"Kousek zpátky," křičel Kolda, jako by ho Hájek mohl pod vodou slyšet.

"Plav dál tímhle směrem," pobízel jsem Hájka. Ovšem jenom neslyšitelným hlasem. Soustředil jsem se na ten příkaz celou svou vůlí, jako to dělal jednou jeden hypnotizér ve varieté. A přitom jsem nahlas řekl, jako bych ho bůhvíjak litoval:

"Ten kluk má ale smůlu."

Jak vidíte, byl jsem tehdy dost velká sketa, když jsem se uměl tak přetvářovat. Nikdo po mně nemohl chtít, abych držel palce svému soupeři, když bylo tolik v sázce. Admirál nám přece řekl: Máme v oddíle místo jen pro dva. A vezmeme ty lepší. Kdybych byl mlčel, bylo by to v pořádku. Ale něco jiného říkat a něco jiného si myslet, to bylo ode mne hnusné. Ani jsem teď o tom nechtěl mluvit, potom jsem si však řekl, hele, to bys byl pořád

taková sketa jako tehdy, na Hájka tady vykecáš kdeco a sám se ustavičně stavíš do lepšího světla.

Zkrátka snažil jsem se Hájka zhypnotizovat, aby plaval pryč od stříbrných kamenů. Buď jsem neměl žádné magické schopnosti, nebo mi přenos myšlenek kazila voda – prostě Hájek změnil směr potřetí a v příštích vteřinách posbíral ze dna všechny tři stříbrné kameny a vyjel s nimi na hladinu.

"Mám!" zaječel vítězně. Nebylo to skoro vůbec slyšet, neměl už v plících žádný vzduch. Potom se držel asi minutu žebříku a dejchal jako uhoněný vlčák. Ten kluk vydržel pod vodou pěkně dlouho!

"To je senzace," řekl Kolda. "Já ti držel všechny palce!"

Tvářil jsem se, jako kdybych z toho také měl bůhvíjakou radost, a zatím se mi v prsou rozléval hořkokyselý pocit.

Németh

Kolda nevydržel v hloubce ani polovinu té doby co Hájek. A vynesl s bídou jediný kámen. Potom jsem se ponořil já. Šel jsem na to chytřeji než kluci, slezl jsem až na dno po žebříku. Jen se však pustím příček, začalo mě

to vynášet nahoru. Rychle vyfouknu z plic trochu vzduchu. Jsem pod hladinou sotva deset vteřin a připadá mi to jako věčnost. Cítím v uších nepříjemný tlak a srdce mi skáče v prsou tak bláznivě, že mi div nepřerazí žebra. Začnu rychle šmátrat dlaněmi po dně – kameny nikde. Otevřu oči, abych se podíval, kde vlastně ty stříbrné mršky leží. A v tu ránu mě začaly pekelně pálit oči. Já tedy plavu docela slušně a umím se dost dobře potápět, ale pod vodou se pohybuju jako slepýš. Když se někdy pokusím otevřít oči, tak mě to strašně divně tlačí na panenky a radši je hned zase zavřu a jedu poslepu. V bazénu je to horší než v řece. Tady vám chlór div nevyštípe oči. Vím, že závodní plavci mají oči otevřené i pod vodou, jenže já to fakticky nedokážu. Teď jsem to musel zkusit, v sázce bylo hrozně moc. Potřeboval jsem vylovit aspoň dva stříbrné kameny, víc než Kolda. Jenže já nemohl donutit svoje vlastní oči, aby zůstaly otevřené, hned se mi, potvory, samy zavíraly. Připadal jsem si jako krátkozraký kapr, kterému spadly brejle. Divoce jsem

rejdl po dně a hledal kameny po hmatu. K tomu všemu mi rychle docházel dech. Nesmíš nahoru, dokud nebudeš mít aspoň jeden, prikazoval jsem si. Nebylo to moc platné. Najednou se moje nohy odrazily ode dna a jel jsem přímo vzhůru. Byl taky nejvyšší čas, potreboval jsem se zoufale nutně nadechnout. A nadechl jsem jsem se asi o půl vteřiny dřív, než jsem měl, těsně pod hladinou. Takže jsem se příšerně rozkuckal. Lapal jsem potom asi minutu po dechu a kašlal jako nasydlý Eskymák. Všichni kluci po mně čuměli a já neměl v ruce ani jeden stříbrný kámen. Byl to trapas.

"Co jsi dělal, Pajdo," volal na mě Kolda, "člověče, tys lezl přímo mezi těma kamínkami!"

Byl jsem otrávený jako myš. A měl jsem vztek. Na Hájka, že vylovil tři stříbrné kameny. Na Koldu, že má aspoň jeden. Ale nejvíc na sebe. Takhle se znemožnit před Admirálem!

Potom nás Admirál nechal plavat pod vodou na dálku.

"Víte, tohle musí umět každý vodák. Aby se uměl vyhrabat na hladinu, když se s ním převrátí loď."

Řekl jsem si, že se radši utopím, než bych byl zase poslední jako při love-ní stříbrných kamenů. Hned po startáku jsem začal dělat rukama pod hladi-

Klukovská dobrodružství na řece

nou dlouhá prsařská tempa a stříhal jsem nohama jako padesát žabáků. Podarilo se mi uplavat celých patnáct metrů, Kolda se vynořil už na dvanáctém, Hájek těsně před čtrnáctým. Vítězství mi trochu spravilo náladu. Myslel jsem, že dostanu tři body, Hájek dva a Kolda jeden. A tak mě zklamala Admirálova slova:

"Do přijímací zkoušky jste získali všichni po třech bodech."

Tři body se zkrátka dávaly každému, kdo uplavat pod vodou aspoň dvanáct metrů. A stejně jsem byl pyšný, že jsem doplaval nejdál.

Po kratičkém oddechu nás Admirál znovu hnál na startovní bloky. Změřil, za jak dlouho kdo uplaveme padesátku. Hájek se chtěl vytáhnout a nasedl hned po startáku kraul. Už jsem říkal, že ten jeho kraul je pěkný podvod. Hájek sice zabírá rukama jako skuteční kraulaři, ale kebuli má pořád nad vodou. A zmítá se jako deštovka. Zůstal jsem ze začátku trochu vzadu. Bojovali jsme s Koldou o druhé a třetí místo. To mě nemohlo rozházet, Hájek se po dvaceti metrech vyplivne a přejde na prsařský styl. Při něm mi to jede o dost rychleji.

Hájek se bičoval, byl už v půlce bazénu a pořád krauloval. No nic, zabalí to na třicátém metru, říkám si. Všimám si víc Koldy, který se tlačí do mé dráhy a ošklivě mi zatápí. Čtyřicet metrů - a ten avar Hájek vám ne a ne s tím podvodnickým kraulem přestat. Je pořád dobré dva metry před námi. Ale viditelně vadne. Jenže my s Koldou jsme taky dost vyplivnutí.

A je tu cíl.

"Hájek - minuta-devět-čtyři," hlásí Admirál. "Kolda - minuta-dvanáct-osm, Pajda - minuta-třináct-dva."

Do pytle, jsem poslední! Ani tomu nechci věřit. Neplavu přece o nic hůř než Kolda s Hájkem. Spíš líp. Jak je možné, že mě oba vzali? Jsem našťavný. Neusmírí mě ani fakt, že dostávám s Koldou stejný počet bodů - jeden jediný. Hájek dva!

"Kdybych měl bodovat váš styl," řekl Admirál, "nedostali byste nic. Plavete jako spleštule blátivé. Ale styl se při zkoušce neboduje."

Potom jsme skákali z třímetrového prkna a pak nás Admirál nechal plavat na výdrž. Tím to zhaslo. To byl konec přijímací zkoušky. Naštěstí jen pro dnešek. Protože kdyby to byl úplný konec, tak se mnou byl taky konec. Byl jsem totiž poslední. Hájek měl dohromady třináct bodů, Kolda devět. Já jen osm.

"Ale já mám tu nohu," řekl jsem Admirálovi.

Čekal jsem, že mi řekne: Vidiš, na to jsem zapomněl. Nemůžeme tě bodovat stejně jako kluky, kteří jsou absolutně zdraví. Jenže Admirál místo toho řekl: "Nevymlouvej se, Pajdo. Kdybys trochu trénoval, strčíš Koldu s Hájkem do kapsičky u trenýrek."

Jindy o své pravé noze radši vůbec nemluví, ale tentokrát jsem se na ni nepřestal odvolávat.

"Já se nevymlouvám," řekl jsem. "Jen mi to nemůže nikdy jít tak jako ostatním."

"Na konci zkušebního období budete plavat, skákat a potápět se ještě jednou," řekl Admirál. "Abychom zjistili, jaký jste udělali pokrok." A pak dodal: "Jestlipak jsi někdy slyšel o Némethovi?"

"O Némethovi? Ne, neslyšel."

"To byl maďarský plavec," řekl Admirál. "Před lety držel po nějakou dobu světový rekord na sto metrů. Představ si, že ten člověk měl jen jednu nohu!"

To mě silně zaujalo. Světový rekordman - a jednonohý!

"Když ti někdy něco nepůjde, řekni si: Németh. Uvidíš, že se hned budeš cítit líp. Németh. To by mělo být tvoje tajné heslo."

A to je všechno. Víc mi Admirál neřekl. Jen když jsme se pak oblékali v šatnách, vytáhl z aktovky tři knížečky. Uvnitř byla spousta listů popsaných krátkými texty, s mnoha nalinkovanými tabulkami. Při prvním zalistování jsem s údivem zjistil, že jsou tu podrobně vypsány všechny body přijímací zkoušky. Ty dnešní věci - to byl teprve začátek. Čeká nás ještě řůra jiných zkoušek. I když jsem zatím za Hájkem i Koldou, nic není ztraceno. Příště podniknu velký nápor. Už v ničem nesmím být poslední. Németh, řekl jsem sám pro sebe. Když se člověk s jednou nohou mohl vyšvihnout nad nejlepší světové plavce, musím já porazit Koldu s Hájkem. To by bylo, abych to nedokázal. Zametu s nimi! Mám přece obě nohy!

Den Hrochů

Přijel jsem do Vrbičkové zátoky o půl hodiny dřív, než mi řekli. Sraz byl

Klukovská dobrodružství na řece

až ve čtyři, ale já už to doma nemohl vydržet. Strašně jsem se těšil. A přitom jsem měl dost velkou trému. Jakkak mě kluci přijmou mezi sebe? Na společnou pracovní schůzku oddílu jsem si klidně troufl, bylo tam vždycky tolik lidí, že jsem se mezi nimi klidně ztratil. A pak - tam se mnou jezdili Kolda s Hájkem. Kromě toho v sobotu a v neděli jsme vlastně museli chodit. Přihláška do Vodní Sedmičky neznamenalala konec galejí. Admirál nám to taky hned jasně řekl: Staré účty musíte zaplatit. Do poslední koruny.

Byl tichý podzimní den. Stromy a keře v Polabinách se za poslední týden zázračně proměnily. Žlutá, oranžová, červená - to teď byly hlavní barvy. Na pobřežní pěšině šustilo pod koly spadané listí. Z polí vanula hořká vůně hlíny, jakou tu cítíte vždycky jen v říjnu. A z řeky stoupal chlad.

V zátoce bylo ještě prázdné. Zagarážoval jsem kolo mezi piloty a lezu nahoru na verandu. Dovnitř se už člověk bez klíčů nedostane. Pokud tam nechce vlézt střechou. Příští sobotu položíme poslední střešní díly a tím dokončíme hrubou stavbu loděnice.

Z verandy mě moje nohy samy zanesly dolů do přístavů. Klekl jsem si na záď Delfína a nechávám se kolébat proudem. Hladina se leskne jako stříbrná deska, zrcadlí se v ní vysoké světlešedé nebe, převislé větve a moje tvář. Zajedu rukou do vody. Brr, ta je studená. Drobné vlnky, které se rozběhly od mé ruky, rozhoupaly můj obraz. Musím se nahlas zasmát tomu, jak mám najednou šišaté čelo a kudrlinkovitý nos.

Žbluňk! Placatý kámen zapadl do vody kousek ode mne. Nahoře nad schůdky stojí Čáp.

"Nepřeskočilo ti náhodou?" volá na mě. "Čemu se tam řehtáš?"

Lezu rychle po schůdkách vzhůru - jsem rád, že už tu nebudu sám.

"Ahoj," zdravím Čápa.

"Ahoj," opětuje můj pozdrav a podává mi levou ruku. Uvnitř se mi rozleje blažený pocit. Podle toho pozdravu a podané ruky jsem poznal, že je ke mně docela přátelsky naladěný. Nepovažuje mě už za vetřelce, zloděje lodí. I když ještě dávno nejsem členem Sedmičky. Z toho jsem měl největší strach, jak se na mě budou tvářit kluci z posádky.

"Jménem admirality," stálo v lístku, který mi včera odpoledne doručila oddílová pošta, "přiděluju tě po dobu zkušebního období na palubu Hrocha jako plavčíka."

Proto jsem dnes tady. Posádka Hrocha má totiž každou středu ve čtyři odpoledne sraz u loděnice. Jak už jsem řekl, moc jsem se na ten sraz těšil, i když mi nebylo jasné, co se tam vlastně bude dít.

Schůzka začala jako obvykle, ale místo modro-bílo-modré vlajky oddílu zavlála na nejvyšší špičce stěžně trojčipá vlajka s hrochem. Dnes tu jsou Hroši jedinými pány. Celý přístav patří jen jim. Je to den Hrochů.

Sotva skončil zahajovací obřad, představil mě kapitán Jespák svému mužstvu. Každý kluk řekl svoje oddílové jméno a hodnost.

"Čáp, první důstojník."

Trochu to se mnou zacvičilo, měl jsem co dělat, abych nevyprskl.

"Komár, lodní lékař."

"Krab, radiotelegrafista."

Všichni mi oznamovali svou hodnost smrtelně vážně, bylo vidět, že je to pro ně samozřejmá věc. A mně to už nebylo k smíchu. Pochopil jsem, že kluci mají rozdělené úlohy jako na opravdické námořní lodi.

"Chybí nám loďmistr," řekl Jespák. "Po táboře jsme ho škrtnuli z lodního seznamu. Přestalo ho to v oddílu bavit."

Trochu jsem se podívil. Jak může někoho přestat bavit to, co se v Sedmičce děje? Kdyby mě vzali, neodešel bych z oddílu nikdy.

"Skokan, lodník," řekl mi předposlední v řadě.

"Chrostík, plavčík."

Potrásl jsem si s každým rukou a tím to skončilo. Totiž jen to představování. Všechno ostatní teprve začínalo. Nejdřív byl program na pevnině. Jespák vytáhl z loděnice lana a kluci začali vázat námořnické uzly. Nekecám, pravé námořnické. Lodní smyčku. Škotovou spojku. Rybářský uzel. Kruhovou smyčku. Koukal jsem jim pozorně do ruky a stejně jsem nevěděl, jak se co dělá. Když mi pak vrazili jedno krátké lano do ruky, připadal jsem si jako slon ve školním kabinetu. Naštěstí ani Chrostík toho neuměl o moc víc. Komár s Čápem se nás ujali, vysvětlovali nám a pomalilinku ukazovali postup při vázání nejjednodušších uzlů. Stejně jsem se ukázal jako pěkný levák. Nikdy bych neřekl, že mám tak nešikovné prsty. Lano mi v jednom kuse padalo z ruky a párkrát jsem na něm místo prostého uzlu uvázal

jakou-
si neuvěřitelnou šmodrchanici. Naštěstí se mi nikdo nesmál. Kluci si asi

Klukovská dobrodružství na řece

dobře pamatovali, že to ještě nedávno taky tak krásně bodali. Nakonec jsem se naučil aspoň lodní smyčku. Teď už by mi žádná pramička neuplavala. Vzal bych řetěz, takhle s ním překřížil ruce a nahodil obě oka na přístavní kůl.

Vás to možná otravuje, že vám tady povídám o námořnických uzlech. Mě by to asi taky nebavilo o nich jen číst, ale když je zkusíte vázat, je to docela prima zábava. A s každým nově naučeným lodnickým uzlem máte pocit, že jste se tak trochu přiblížili skutečným námořníkům.

Potom jsme se těmi lany chvíli přetahovali. Dost jsme se vyblbli. Mě postavili nejdřív proti Chrostíkovi, nejspíš si mysleli, že nemůžu pořádně zabrat, když mám špatnou jednu nohu. Jenže já s Chrostíkem okamžitě zametl. A tak proti mně vyslali Skokana. Zaryl jsem paty mezi drny a táhl a táhl jako traktor. Kluci se rozdělili na dva tábory. Někteří fandili Skokanovi, Jespák s Čápem zase povzbuzovali mě.

"Zaber, Pajdo!" volal Čáp.

"Smet ho, Skokane," ječel Chrostík, který si hrozně přál, aby někdo pomstil jeho porážku.

Jespák s Čápem pak skandovali:

"Pajdo, Pajdo, Pajdo!"

Napínal jsem všechny síly, až mi na čele vyrazily kapičky potu. Ale Skokan nebyl Chrostík, měřil o pohlavek víc než já a měl od pádlování vytrénované bicepsy.

Dohrou minutu jsme supěli a funěli na místě, potom se podarilo Skokanovi získat asi centimetr půdy a pak ještě další dva nebo tři.

"Bojuj!" povzbuzoval mě Čáp.

Když si mě Skokan přitáhl o další krůček, došlo mi, že musím přidat k síle chytrost. Nafilmoval jsem, že už mi jako docházejí síly a najednou jsem popustil lano. Skokan to samozřejmě nečekal a málem sebou sekl. Jeho vterinového zaváhání jsem plně využil. Zuřivý nápor - než se můj protivník vzpamatoval, byl za střední čarou.

Lidi, já z tuhu měl strašnou radost. Větší, než kdybych přetáhl samotného kapitána. Jestli nevíte proč, tak vám to řeknu. Já jsem se totiž zatím nezmínil o poznámce, kterou Skokan utrousil, když mě Jespák představoval posádce Hrocha.

"Proč nám dali právě tady toho kluka?" řekl polohlasně komárovi.

"S tím toho moc nevyhrajem."

Jespák ho hned okřikl a já jsem se tvářil, jako kdybych si toho ani nevšímal. I když mi to samozřejmě neušlo. Věděl jsem, že mu vadí moje noha. Teď aspoň vidí, že nejsem taková padavka.

Halda

"Nalodit!" zavelel kapitán.

Jeden člen posádky za druhým vstupoval na palubu a Hroch se prudce rozkolébal, ale Chrostík pevně držel řetěz.

"Připravit!"

Zvedli jsme pádla nad vodu.

"Vpřed!"

Na hladině se roztočilo šest malých vírů a příď modré pramice vyrazila do proudu. Zamířili jsme na Hráčky, nebyla to však obyčejná vyjížďka do peřejí. Kormidelník zabočil nad prvními prahy k levému břehu. Říční koryto se tu zařizlo dobrých pět metrů do ploché krajiny a strmé stráně zarostly neproniknutelnou křovinatou džunglí. Dvakrát byla naše invaze odražena, teprve při třetím přistání se nám podařilo proniknout až nahoru na břeh. A tam na nás čekalo velké překvapení. Nikdy jsem se nedostal proti Labi tak vysoko nad město a teď mi vyklouzlo užaslé:

"To je senzace!"

Za hradbou trnek a hlohů se táhl tenký pruh pevné země s vyšlapanou pobřežní pěšinkou. Tahle šíje nebyla širší než dva metry a z druhé strany ji uzavíralo jiné pásmo houštin, jímž prosvítala vodní hladina. Pět metrů nad labským korytem tekla druhá řeka!

"Tady se říká v úzkém," řekl mi Čáp.

"A ta druhá voda je Halda," doplnil jeho informaci Krab.

Vydali jsem se na průzkumný pochod proti proudu. Byl jsem v životě už leckde, ale ještě se mi nestalo, abych šel po pěšině a měl po levé ruce jednu řeku a po pravé ruce druhou. Já vím, Halda je vlastně umělý průplav, ale průplav tak prastarý a zarostlý, že v něm dnes ani nepoznáte dílo vytvořené lidskou rukou.

Klukovská dobrodružství na řece

Postupuju vzadu za posádkou Hrocha a připadám si pořád jako v nějakém filmu. Dole v hloubce řvou labské peřeje, na druhé straně plyne zvolna, tiše Halda, její hladinu nerozčeří jediná vlnka. A co tu je nejpodivuhodnější - stromy. Oba břehy Haldy jsou porostlé jasany, duby, olšemi, topoly a lípami. Mezi nízkými lískami a babykami prosvítá tu a tam bělostný kmen a tvoří nekonečný zelený tunel. Nemyslete si, že Halda je nějaký mrňavý potůček, její šířku jsem odhadl nejméně na šest sedm metrů.

Vydržel bych tam až do večera, ale Jespák se zastavil v místech, kde houštiny na příkrém labském břehu poněkud zřídly.

"Pokusíme se prorazit tudy!"

Kdybych byl věděl, co tahle slova znamenají, asi bych se byl vzbouřil. O chvíli později jsme totiž začali přenášet pramici z Labe na Haldu. Umíte si snad představit, jaká to byla nádherná práce, když nás ze všech stran švi-

haly větvičky, škrabaly trny a šlahouny divokého chmelu se nám zaplétaly mezi nohy. Na vodě mi Hroch připadal lehoučký jako pířko. Stačilo zabrat pádlem a pěkně poskočil kupředu. Když jste ho však vytáhli z vody, rázem

se proměnil v obludu těžkou jako opravdický hroch.

"Héj - rup, héééj - rup!" udával kapitán rytmus. Pokaždé jsme zabrali a posunuli Hrocha o pár centimetrů dál. Na rovině by to jakžtakž šlo, ale tady byl břeh jako střecha. Ještě teď po letech mě při vzpomínce na tu dřinu

rozbolely ruce. Konečně jsme vyvlekli pramici až nahoru a já jsem se okamžitě svalil na lavičku. A to jste měli slyšet, jak mě kapitán sjel.

"Nebyl pohov, Pajdo!"

"Já už nemůžu," řekl jsem tiše.

"Nemůžu - tohle slovo zapomeň."

Skokan po mně šlehl výsměšným pohledem, který jako by říkal: No jo, plavčík! To mě dohrálo. Nedovolím, aby se mi vysmíval kluk, s kterým jsem při přetazích zamával. Sebral jsem poslední zbytečky sil. O minutu později Hroch přistál s hlučným šplouchnutím na klidné hladině Haldy.

Řeknu vám, že ta dřina stála za to. Ocitli jsme se najednou v jiném světě. Nad hlavou klenba z nádherné zbarvených listů, pod lodí světlounce hnědá, téměř bílá voda. Halda plynula souběžně s Labem několik set metrů, pak se její tok obrátil k jihozápadu. Z pobřežních houštin čas od času vykukla zeď kryté chaty, všechny však měly zavřené okenice a byly ponořeny v hluboké mlčení. Někdy prozradil blízkost obydlí malý můstek nebo schůdky sestupující až do vody. S příjemným vzrušením jsme vplouvali do nových a nových zákutí. Copak nás za tímhle ohybem čeká? S takovými pocity pluli asi dávní objevitelé po neznámých řekách.

Plesk!

Z tiché hladiny vytryskl sloup vody a rozpadl se na tisíc stříbrných kapek. A když je gravitace přitáhla k zemi, dostala paluba Hrocha pěknou sprchu. A my s ní.

Plesk!

Tentokrát rozerval výbuch hladinu těsně před naší přídí. Celá posádka zahlédla letící projektil. Veliký drn.

Plesk!

Plesk!

Dostali jsme se do těžké palby. Ale kdo to, u mořského koně, po nás hází?

Plesk! Nový drn dopadl přímo na palubu Hrocha a způsobil posádce těžké ztráty. Komárova světlezelená bunda se rázem proměnila v cosi co nápadně připomínalo mokrý hadr na podlahu. Čáp plival hrudky úrodné polabské hlíny. A já měl brejle tak ohozené, že jsem neviděl prakticky vůbec nic.

"No tohle!" zajíkl se Jespák. Hned si však uvědomil svou kapitánskou povinnost.

"Přistát k levému břehu!" přikázal kormidelníkovi "Bleskově vylodit!"

Vyskákali jsem do trávy jako přepadové komando. A ocitli jsme se tváří v tvář nepříteli, skřítému za křovinatou hradbou. Byli to domorodci. Hemžilo se jich tu aspoň dvacet. Většinou nám nesahali ani po bradu, ale motalo se mezi nimi pár větších klacků. Teprve teď jsme zpozorovali, že naše výzkumná výprava dorazila na sám kraj města. Mezi stromy prosvítaly přízemní předměstské domky.

"Hrr na ně!" zvolal Jespák a jako skutečný velitel vyrazil první k protiútok.

Domorodci se obrátili na zmatený útěk. Měli početní převahu, zato jim

Klukovská dobrodružství na řece

chyběl statečný duch, jaký ovládal Hrochy. Uměli přepadnout cizí mírumilovné plavce ze zálohy, ale když jim byl vnucen otevřený boj, vzali do záječích. Místo bitvy se rozpoutala na břehu divoká honička. Zakrátko se Čáp, Krab a Jespák vraceli s třemi zajatci. Zajatci se vzpírali a ječeli, jako kdyby je někdo mučil. Než jsme je mohli podrobit výsledku, situace se znovu obrátila. Domorodci dostali čerstvou posilu - chlapíka s holí, zřejmě tátu jednoho z těch skrčků. Co bych povídal - nebyla s ním rozumná řeč. Byli jsme nakonec rádi, že jsme mohli naskákat do lodi a rychle zvednout kotvy.

Večer na řece

Za plavby po Haldě jsme ani nepozorovali, že se blíží večer. Mraky zakrývaly celý den slunce, a tak stejně nebylo vidět, kdy zapadlo pod obzor. Ostatně v průplavu pod listnatou klenbou vládne světlé příšeří i v pravé poledne.

Kousek pod místem, kde nás tak zákeřně přepadli domorodci, jsem najednou s úžasem zjistil, že vlastně proplouváme zahradami. Při levém břehu stála řada malých přístavních můstků, k nimž vedly ze zahrad schůdky. Brzy mi došlo, že dřevěné plošinky nejsou určeny lodím, na jednom z nich klečela babka a máchala prádlo.

"Je půl šesté," řekl Jespák. "Musíme se vrátit."

"Ještě aspoň tamhle do té zátoky," žadonili jsme.

"Ne, opravdu to nejde," trval na svém rozhodnutí kapitán. "Za chvíli bude tma."

"Levá kontra!" zavelel kormidelník.

Kluci, kteří seděli na levém boku, začali zabírat zezadu dopředu, my tři na pravé straně jsme pádlovali stejnoměrně jako dřív. Kormidelník současně obrátil špičku kotrče ostře doleva. A Hroch se otočil takřka na místě o sto osmdesát stupňů.

"Dáme si pětiminutovku," řekl kapitán.

Zase jedna věc, kterou jsem neznal. Zbytečně jsem se nevyptával, zkušnost mě naučila mlčet a bystře pozorovat ostatní. Pádlaři sklouzli z laviček na jedno koleno. Klekl jsem si tedy také.

"Vpřed!" houkl kormidelník. "Áhop, áhop, áhop!"

Po půlminutě kormidelník malinko ubral páru. Záběry byly delší, vláč-nější. Hroch mířil přídíl proti proudu, ale nepluli jsme o nic pomaleji, než když nás voda nesla. Tak to byla ta pětiminutovka. Pět minut závodnické jízdy. Malý trénink na boj o Modrou stuhu Labe. O Modré stuze jsem ještě nic nevěděl. Nevěděl jsem dosud spoustu zajímavých věcí, a přece mi už bylo jasné, že Sedmička je bezvadný oddíl. A že jsem měl vlastně ohromné štígro, když jsem se o ní dověděl. Musím udělat všechno pro to, abych se do Sedmičky skutečně dostal.

Do úzkého jsme dorazili skoro za tmy. Kluci byli dost unavení, my dva s Chrostíkem úplně vyplivnutí. Když nás kapitán vyhnal z lodi, podklesávala mi kolena. Naštěstí si toho ve večerním šeru nikdo nevšiml. Ani by mi tak nevadilo, že mě bolí ruce, kdybych neměl příšerný hlad. Ten mě ničil nejvíc.

Vytáhli jsem Hrocha na úzkou šíji. Byl jsem moe rád, že Halda teče nahore a Labe dole. Kdybychom teď měli pramici vláčet do stráně, asi bych to nepřežil. Takhle jsme ji lehounce sešoupli po spadáném listí. Jenže Komár při té operaci málem přišel o sosáček. Kráčel vpředu, opíral se zády o příd a současně ji oběma svými ploutvemi přidržoval.

"Nepouštět!" vyhekl kapitán.

Chtěl po nás, abychom drželi loď ve vzduchu a nepokládali ji na zem. Mně to připadalo zbytečné vzpírat metrákové břemeno, mohlo by přece jet dolů samo, vlastní váhou. A tak jsem zád pustil. Tedy nepustil jsem ji docela, jen jsem povolil napnuté svaly. Skokan stál hned naproti mně, a když jsem já povolil, dolehla na něho zád Hrocha náhle dvojnásobnou tíhou.

"Pajdo!"

Ani na mě nemohl pořádně zařvat, tak ho to strhlo. Vzápětí pustil i on. Sám zád neudržel. Pak to šlo jako lavina. Hrozná váha vytrhla bok z ruky i Čápoovi přede mou. O Chrostíkovi, jeho partákovi, ani nemluví. No a pak už nesli lod prakticky jen Jespák s Krabem a Komárem a ti sami to nemohli zvládnout. Zběhlo se to všechno úžasně rychle, kapitán nestačil ani houknout svoje: Zpropadeně! Buch - Hroch ležel na zemi. A hned se dal do pohybu. Jestli jste neviděli jet pramici po suché zemi, tak já ji tedy viděl. Řeknu vám, že je to pěkný svistot. Stačí k tomu obyčejný třicetistupňový svah. Jak jsem naznačil, Komár šel vpředu a opíral se o příd zády. Hroch

Klukovská dobrodružství na řece
ho hned na začátku své dábelské jízdy odhodil a potom kolem něho přefičil v nejtěsnější blízkosti. Asi tak na pět milimetrů. Kdyby sebou komár byl plácl jen o kousek víc vpravo, mohl vážně přijít o sosák.
"Vy mamlasové!" rozkřikl se Jespák. Viděl jsem ho předtím asi dvakrát rozčileného. Tentokrát však doslova běsnil. Nedalo mu moc práce zjistit, kdo to vlastně zavinil. Nebudu tady opakovat, co všechno mi pověděl. Nemohl jsem na to říct ani ň. Jenom jsem se hrozně červenal. Bylo mi jasné, že jsem se zachoval jako absolutní blátošlap a ne jako vodák. Na tu lekci jsem nikdy nezapomněl. Od té doby vím, že vodáci vždycky musí všichni táhnout za jeden provaz.
Dál se až do přístavu neudálo celkem nic. Jen jsme tak trochu lenošili. Normálně se kluci snaží dostat co nejčastěji ke kormidlu a vydržet tam co nejdéle. Teď nabízeli kormidlo jeden druhému. Kormidelník byl totiž jediný, kdo musel pracovat. Za posádku pádloval proud.
Tma byla už taková, že jste si málem netrefili prstem do vlastního nosu. A nad celým Polabím se vznášelo nepřirozené ticho. Aspoň se to tak zdálo, protože přestaly lítat tryskáče. Hukot Hřčáků za námi před chvilkou docela zmlkl. Ticho a tma. Člověka spojoval s okolním světem jen jediný smysl, a to právě ten, který si často vůbec neuvědomujeme. Zvláštní vlhká vůně vám říkala, že plujete po řece. Nahořklý pach ohlašoval pásma vrbiček na pobřeží. A nad tím vším dech zoraných polí. Tma, ticho a nezapomenutelná směs vůní. Nevím, čím to bylo, najednou se mi do srdce vkradl podzimní stesk. Kluci to nejspíš cítili taky a uměli svou náladu vyjádřit.

Ej, uchněm,

začal zpívat Jespák

Ej, uchněm,

přidaly se k němu další hlasy

Ješčo razik,
ješčo raz.

Prastará písnička plavců na volze

Razom bjom my berjozu,
razom bjom my kudrjavu.
Aj da da aj da, aj da da aj da,
ješčo razik,
ješčo raz.

Ani pořádně nerozumím jejím slovům, ale je mi hned blízká. Cítím v ní dálky, širé prostory, smutek a stesk unavených plavců. I tiché štěstí, které naplňuje jejich duši. Přesně tyhle pocity mám i já. Opřel jsem si lokty o kolena, složil bradu do dlaní a poslouchám dvojhlasy zpěv posádky, nemohu se té písničky nasytit.

A je tu přístav. Kapitánovy povely. Chrastění řetězu.

Měkký náraz na břeh.

Posádkový den však ještě neskončil. Jespák rozsvěcí v loděnici lucernu, otvírá velkou knihu vázanou v modrém plátně - lodní deník - a zapisuje do ní, kudy dnes Hroch plul, koho měl na palubě a kolik kilometrů jsme urazili. Pak ještě pokřik, stáhnout vlajku a konečně ujíždíme po pěšince k městu, které září v dálce jako světelný ostrůvek v nekonečném oceánu podzimní tmy.

Nečekaný úder

Zase prší. Prší teď skoro každý den. Poslouchám fukání dešťových kapek na okenním plechu a kvílení větru v podstřeší. Z kamen dýchá příjemné teplo, v průhledném okénku poskakují barevné plamínky. Hrozně rád se na ně dívám. My totiž nemáme v pokoji nějaký hloupý radiátor ani obyčejné klubky, ale starodávná kamna, která se tak trochu podobají kosmické sondě. Mají zavalitý, pětiúhelníkový trup, stojí na třech křivých nožkách a vpředu je okénko, rozdělené stříbrnou mříží na síť průhledných čtverečků. To okénko se mi na našich kamnech líbí nejvíce, vydržím se třeba půl hodi-

ny koukat, jak ze tmy a dýmu vyskakují ohnivé jazyky, zhasínají a znena-
dání se znovu rozsvěcují. A když se koks pořádně rozpálí, vydávají kamna
přízračnou rudou zář.

Má to ovšem i svou stinnou stránku. Na podzim a v zimě je kolem našich
kamen ustavičně velká tlačení. Teď nás tu sedí taky všech pět - máma,
táta, Jitka a já. Ten pátý je Ferda, siamský kocour. Kdybyste k nám nakouk-
li, asi by vás udivilo, jaká tu vládne pohoda. Táta sedí nad knížkou a občas
zalistuje v tlustém francouzsko-českém slovníku. Ani se nemusím dívat na
titul a můžu vám říct, co čte. Něco o horolezcích. Před mámou leží

proutě-
ný košík, napěchovaný prádlem. Máma šije a poslouchá rádio, dudáckou
muziku. Takové to mečení a kvílení a pištění. Divím se, že se vůbec najde
na světě člověk, který to vydrží poslouchat pět minut. A vidíte najde se.
Naše máma je do dudáků celá pryč. Už ani neprotestujeme. Zvykli jsme si.
Je to pro nás zvuková kulisa jako třeba ječení lokomotiv pro lidi, kteří bydlí
u nádraží.

Jitka se rozvalila v ušáku a piluje si nehty. Z toho hned poznáte, jaká je to
káča. Jestli jste náhodou viděli film Sněhurka a sedm trpaslíků, tam měla
přesně takové nehty zlá královna. Musím přiznat, že Jitka zlá není, ale káča
je to hrozná. Mám na ni teď dopal hlavně proto, že zabrala ušák. To je

křes-
lo s vysokým opěradlem. Když si do něho sednete skoro celí zmizíte.
A máte pocit, že ležíte na tom nejměkčím mechu. Sedí se v něm prostě
báječně. Takový ušák máme jen jeden a svádíme o něj od nepaměti velké
bitvy. Dřív jsme se o něj občas doopravdy prali, ale od té doby, co Jitka
začala chodit na ekonomku a co já mám tu nohu, bijeme se hlavně slovně.
A nastražujeme si všelijaké léčky. Podle nepsaných válečných konvencí
platí, že ušák patří tomu, kdo v něm právě sedí.

Houpu se na obyčejné židli, v ruce držím otevřenou učebnici angličtiny,
ale místo abych četl mírně praštěné věty, jako například The hen is grey, the
chick is yellow, horečně vymyslím lest, na kterou by Jitka skočila. Zadek
mám od té pitomé sesle celý otlačený a ne a ne na něco kloudného přijít.

"Jirko, nehoupej se," zvedla máma oči od šití. Řekla mi to dnes už
podvacáté. Radši jsem vstal. Stejně jsem si potřeboval kamsi odskočit.
Právě když jsem vycházel z té mrňavé místnůstky, zadrnčel zvonek.

Vykouknu za dveře. Stojí tam holka s červeným paraplíčkem, rozpuštěné
vlasy jí sahají až někam k pasu, rty má jako levhartice, která se vrací
z lovu. Lidičky, já div neprobouřel strop, jak jsem vyskočil radostí.

"Nazdar," povídá ta holka, "nemohl bys mi na chvíli zavolat Jitku?"

Jindy bych na takovou otázku odpověděl: "To se ví, že nemohl," abych ji
trochu dohrál. Ale teď jsem ochotně přikývl.

"Jitko, máš tady nějakou káču," hlásil jsem hned po příchodu do pokoje.
A nedokázal jsem přitom potlačit radostný úsměv.

"Na to ti tak skočím," řekla Jitka.

"Ty si myslíš, že kecám. Jenže já fakt nekecám," řekl jsem. A přitom
jsem se skoro nahlas chechtal. Měl jsem strašnou radost, že se konečně
zmocním ušáku.

Jitka na to nic. Ani ji nenapadlo, aby se zvedla. Prostě mi nevěřila. Mys-
lela si, že je to moje nová lest.

"Mně je to jedno," řekl jsem důrazně. "Když ji tam chceš nechat stát do
rána ..."

"Tak jí řekni, ať jde dál."

"Řekni si jí to sama," odsekl jsem.

Z předsíně se ozvalo slabé zakašlání. Jitka se po mně znovu podívala, ale
nedůvěřivý úsměv se jí rázem ztratil z tváře.

"Jestli mi sem vlezeš, tak uvidíš!" řekla výhružně.

"Zdravím tě," řekl jsem. A zmizel jsem v uprázdněném ušáku. Potom
jsem z něho zase vyskočil a rychle sebral na polici modrou knížečku. Tu,
kterou mi dal Admirál po plavecké hodině. Začal jsem v ní zvolna listovat.
Hned za titulní stránkou bylo oddílové heslo: Zaber a vytrvej! Právě
když jsem dočítal kapitolu o vzniku a historii Sedmičky, o legendárních
kamarádech, kteří si před dávnými a dávnými lety postavili o prázdninách
první pramičku a vypluli s ní na řeku, přihrnula se do pokoje Jitka.

"Vypadni," řekla mi.

Ignoroval jsem ji.

"Hele, mamí, von mi tam vlez," žalovala.

"Ticho!" řekla máma. "Poslouchám rádio."

"Tak slyšíš?" obrátila se Jitka znovu ke mně.

Pokynul jsem jí malinko zdviženou rukou:

"Nazdar!"

Vsolila mi pohlavek.

"Ať si nezačíná!" řekl jsem varovně.

"Dejte pokoj!" zvýšila máma hlas.

Táta si zacpal uši.

Ani vám nebudu vypravovat, co se dělo dál. Samozřejmě že jsem se nenechal z ušáku vypudit.

"No počkej!" řekla Jitka. Byla úplně bezmocná. Vrátil jsem se k modré knížečce a na chvíli jsem se těšil pohledem na stránku, kde byly vypsány podmínky plavecké zkoušky. Všechna okénka už byla zaplněná. Volné zůstaly jen řádky pod nadpisem: kontrolní časy. Zato další stránky zely dosud prázdnotou. Zkouška síly. Šplh. Výroba pádla. Šití lodního pytle. Semafor. To všechno patřilo do první části, k přijímačce. Druhý oddíl nesl nadpis: Lodnické zkoušky. Třetí oddíl: Námořní akademie. Docela vzadu byl nadvakrát přeložený list. Přihláška do oddílu. Mluvílo se v něm o zkušební lhůtě, která potrvá několik měsíců. A dole se měli podepsat oba rodiče na důkaz, že souhlasí v mém vstupu do Sedmičky. Tento list mám přinést Admirálovi. Trochu mi to pokazilo náladu. Já jsem vlastně doma až dodnes neřekl o Sedmičce prakticky vůbec nic. Když se mě naši ptali, kde jsem byl, zabručel jsem obvyklou výmluvu: venku.

"Tati, mohl bys mi něco podepsat?" zahajuju vyjednávání.

"Hm," řekl táta a ani nezvedl hlavu od knížky.

Mrknu na Jitku. Sedí na druhém konci stolu. Rychle tedy tátovi podám přihlášku a zapadnu zpátky do ušáku. Táta vytáhl z kapsy propisovačku a už se chystal papír podškrábnout. V poslední chvíli se zarazil. Pochopil jsem, že právě začal vnímat, co je na něm napsáno.

"Co je to?" zeptal se.

"Vždyť vidíš přihlášku," odpověděl jsem.

"K vodákům?" podivil se táta. "Odkdy máš zájem o vodu?"

Nevěděl jsem, co mám honem říct. Přece nebudu vyprávět o tom, jak jsem si s Koldou a Hájkem vypůjčili jednou v neděli cizí lod.

"Víš, my se s Koldou a Hájkem chceme přihlásit ...," začal jsem rozpačtě.

Táta nedůvěřivě vrtěl hlavou.

"Že tak najednou ... Jestli tě to bude bavit, nic proti tomu nemám."

Položil přihlášku na desku a rychlými tahy ji podepsal. Potom podal papír mámě. Přečetla si pozorně předtištěný text a řekla:

"A co tam budeš dělat?"

"Jezdit na pramičkách a na kánoích," vysvětloval jsem. "V létě má Sedmička vždycky námořní tábor. Někde u velkého jezera. A pak sjíždí po divokých řekách ..."

Myslím, že jsem zbytečně moe mluvil. Mluvil jsem sice s nadšením, ale na mámu to neplatilo.

"Tak to tedy ne," řekla rázně. "To ti podpisovat nebudu."

Byl to pro mě nečekaný úder. Ta slova mě dost polekala. Naše máma je hrozně důsledná, to jí zase neznáte. Ta když jednou řekne ne, tak s ní člověk jen tak snadno nehne.

"Nechci, aby ses mi utopil."

"Proč bych se měl topit?" namítl jsem. "Umím plavat."

"To nevadí," řekla máma. "Je to stejně nebezpečný sport. Vzpomeň si na Kozákovy."

Věděl jsem, že je moc zle. Paní Kozáková je mámina kamarádka z mládí. Žije sama na druhém konci města. Její muž a patnáctiletý syn zahynuli před léty na vodě. Sjížděli o velikonocích na kánoi řeku a proud je strhl z vysokého jezu. Kdysi jsem o tom neštěstí slyšel, ale vzpomněl jsem si na ně, teprve když máma řekla to jméno.

"Jestli to chce Jirka zkusit ...," řekl mírně táta. Máma ho nenechala ani domluvit.

"Nedovolím!"

"Můžeme to rozumně uvážit," zastal se mě znovu táta. Byl bych mu nejraději skočil kolem krku.

"Jednou jsem se nechala přemluvit," zaútočila máma. "A dobře víš, jak to dopadlo."

Táta zbledl a už neřekl nic. Mámina slova jsem pochopil i já. Narážela na spálavu. Každou chvíli to tátovi vyčítá. I když jsem si tehdy všechno zavínil sám. Protože jsem neposlechl. Dřív se táta uměl mámě postavit, nehádal se s ní, ale když byl přesvědčený, že má pravdu, tak neustupoval.

Klukovská dobrodružství na řece

Od té doby, co jsem měl ten ošklivý úraz, máma užívá někdy taktiky, která není právě fair. V této chvíli to udělala taky. Neříkám, že je naše máma zlá, jen je trochu moc úzkostlivá. Pořád má o nás strach. Táta nechal lezení vlastně kvůli ní, přestože kdysi patřil k našim nejlepším horolezcům.

Zkusil jsem zahrát citovku.

"Mami, dovoř mi to," začal jsem lítostivě škemrat.

"Řekla jsem jednou ne, tak ne."

Rozbrečel jsem se. Byl to dost dobrý herecký výkon, překvapil i mne samotného. Jenže máma se nedala obměkčit.

"Já si tě na svědomí nevezmu."

Zvedla se a odešla do kuchyně.

A mně bylo jasné, že je doopravdy zle.

Racek

Tašku s učením jsem hodil za dveře do předsíně a hned mířím ven. Nohy mě samy nesou uličkou ke klášternímu kostelu a od kostela k zelené budově soudu. Nechám je jít, kam samy chtějí, protože mou hlavu zaměstnávají těžké starosti. Prožil jsem v Sedmičce zatím jen pár dní, podnikl s ní plavbu na Hřáky a po Haldě, zahrál si několik malých her, a přece jsem v oddíle už zapustil kotíčky. Já vím, dosud mě nepřijali, teprve dělám zkoušku a je mi jasné, že budu muset o místo v některé posádce tvrdě bojovat s Koldou a s Hájkem. Do toho zápasu bych se pustil s velkým nadšením, jen kdybych jej vůbec směl podstoupit.

Od včerejšího večera si lámu hlavu problémem, který se zdá neřešitelný. Co dělat, aby mě máma mezi skanty pustila? V hlavě se mi vylíhlo tisíc nápadů a žádný z nich není uskutečnitelný. Možná se mi budete smát, ale v jedné chvíli jsem si dokonce říkal, že uteču z domova. Napíšu dopis na rozloučenou a zmizím. Nevrátím se, dokud mi máma nepodepíše přihlášku. Asi hodinu jsem o tom uvažoval docela vážně. Z toho aspoň poznáte, v jakém jsem byl stavu. Taková blbost. Jako kdybych naši mámu neznal už celých třináct let. Na ni se musí vymyslet něco docela jiného.

Zatímco jsem ponořen do smutných úvah, nohy mě samy nesou k Chrudimce. Labe teče od východu k západu a dotýká se jen okrajových čtvrtí. Chrudimka však míří od jihu k severu a protéká prakticky středem našeho města. Na nábreží za soudem jsem zůstal stát. Nasávám z plných plic ostrý podzimní vzduch. Bodá v prsou jako neviditelné jehličky a je to příjemná bolest. Po hladině pluje spadané listí, nad železným jezem z něho vyrůstají pestrobarevné ostrovy. Městský ruch sem doléhá jen jako vzdálený nerozlišitelný šum, téměř splývající s hukotem jezu.

Loudám se na své oblíbené místo, na starý most u mlýnů, rád se dívám do zpěněných vod pod jezem. Vždycky znovu si s údivem prohlížím oblodnou konstrukci železných stavidel, trčících nad hladinou do úctyhodné výšky, připadám si tu tak trochu jak v jiném světě. Tentokrát jsem si však železného jezu skoro ani nevšiml. Sotva jsem stanul na mostě, padl můj pohled na řeku a v tom okamžiku mě přestal jez zajímat. Voda, nahoře nad stavidly téměř nehybná; se dole pod přepadem řítí korytem mezi vysokými kamennými stěnami. Prolétne pod mostem a o pár desítek metrů dál se vrhne do velké peřeje. Dlážděná navigace tu náhle končí a navazuje na ni svažnatý břeh, porostlý trávou a býlím. Řeka se v těchto místech značně úží a vytváří mohutné vlny. A právě zde bojovaly s proudem čtyři lodě. Racka jsem poznal na první pohled. Jeho blondaté vlasy září v chladném podzimním slunci jako zlato. Klečí ve slalomářské kánoji, co vypadá spíš jako kajak, protože má celý hořejšek krytý a jezdec klečí v malém otvoru uprostřed paluby. Shora z mostu mi Racek připadá jako fantastický vodní tvor s člověčí hlavou a trupem, jenž náhle přechází v doutníkovitý spodek. Nohy mu vůbec není vidět, má je schované pod nepromokavým krytem. Zpoza člověk, zpoza loď.

"Racku!" vykřikl jsem radostně.

Můj hlas zanikl v hukotu vod. Racek mě možná i zaslechl a nemohl odpovédět. Bylo to ode mne taky chytré, křičet na něho, právě když má před sebou nejvyšší vlny. Sleduju očima Rackovu loď, je to vzrušující divadlo. Prudký nájezd do peřeje. Tři rychlé záběry pádlem. Proud popadl příď

a smýkl s ní doleva. Kánoe se nebezpečně nahnula. Racek vyklonil trup na druhou stranu a získal zpět ztracenou rovnováhu. Série mohutných záběrů. Příď mizí ve zpěněné vlně. Vzápětí se z ní vynořuje. Po krytu stékají lesklé proudy. Rackova soustředěná tvář je už blízko, skoro pod samým mostem.

Klukovská dobrodružství na řece

Pak se mi na okamžik ztrácí z dohledu. Přebíhám vozovku ke druhému zábradlí. Modrobílá kánoe se blíží pod otevřená střední stavidla. Už se zdá, že ji zavalí běsnící vodopád. Ale Racek včas provádí bleskový obrát a nechá se unášet nejrychlejší vlnou. Pod mostem se jen mihne. Obrát. A začíná nový boj s řekou.

Na mostě se za tu chvíli shromáždil houfek čumilů. Je to skutečně dramatická podívaná, pozorovat dole Vikingy, jak zápasí s divokou řekou. Že to jsou Vikingové, to jsem poznal nejen podle Racka, i na dalších kánoích pádlovali chlapíci, které jsem viděl ve Vrbičkové zátocce.

Někteří zvědavci se podívané brzy nasytili a odcházeli. Jen já jsem se nemohl odtrhnout. Nemám ostatně co na práci. Tady člověk aspoň zapomene na všechno trápení.

Potom se jeden z Vikingů znenadání překlopil. Právě v těch nejohrožnějších vlnách. Hlouček diváků se vzrušeně zavlhl.

"Utopí se!" vykřikla jakási žena.

Vypadalo to skutečně ošklivě. Zelenobílá kánoe plula dncm vzhůru. Tři ostatní lodě dál kličkovaly v peřejích. Nikdo z vodáků si zřejmě nevšiml, že se jejich druh převrátil.

"Pomozte mu někdo!" volal jiný hlas.

Vteřiny mijely nekonečně pomalu. Rozčilením jsem zapomněl dýchat. A tu se náhle dno překocené lodě začalo otáčet. Pod hladinou zablýsklo žluté tričko. Potom se z vody vynořilo jezdcovo tělo, jako kdyby je někdo odstrčil ode dna. V dalším okamžiku již seděl na svém místě. Kdyby mu po obličejí a po gumovém krytu nestékaly proudy vody, ani byste nepoznali, že se před chvílíkou udělal. Vypadalo to jako kouzlo. Nebo jako filmový trik – pád do vody puštěný pozpátku.

"To byl senzační eskymák," vysvětloval vedle mne kluk v texaskách holce, kterou držel za ruku.

Poprvé v životě jsem viděl na vlastní oči eskymácký obrát, kterým si zkušený vodáci pomáhají zpátky nad hladinu. Když zelenobílá kánoe plula dnem vzhůru, vypadalo to tak beznadějně, a přece stačilo zachovat rozvahu a provést v pravý čas správný manévř. Takového eskymáka bych teď potřeboval udělat já. Jen kdybych věděl jak!

Eskymák ho sice zachránil, ale stejně toho měl viking v žlutém tričku dost. O kousek níž vylezl z lodě na pravý břeh. Hned za ním přistála i modrobílá kánoe. Racek nejspíš vysvětloval tomu druhému slalomáři, jakou udělal chybu. Cośi do něho hučel a ukazoval pod jez. Odlepil jsem se od zábradlí a rychle odpajdal dolů po nábreží.

"Ahoj, Racku!" zavolal jsem shora.

"Ahoj," zamával na mne mistr republiky. "Co tady děláš?"

"Nic. Koukám se na vás," řekl jsem.

"Líbí se ti to?"

"Uhm," přikývl jsem.

Rackova přátelská slova mě povzbudila, pomalu slézám po travnaté stráni k lodím. Druhý chlápek si ždímá mokré tričko. Asi mu není nejtepleji, třebaže svítí sluníčko. Sluneční paprsky nemají skoro žádnou sílu ani za nejmodřejšího dne. A teď je navíc filtruje stříbřitý opar.

"Za nějaký čásek budeš tady trénovat taky," řekl Racek. "Jestli u nás vydržíš."

Mluvil tak, jako by mě do sedmičky už natrvalo přijali. Rackova slova ve mně oživila bolest. Kdyby to tak bylo pravda, co Racek říká. Kdybych tu jednou já mohl bojovat s peřejemi. Nahoře na mostě by se opírali o zábradlí čumilové a bez dechu sledovali můj statečný zápas s dravým živlem ...

Ještě než jsem mohl živý sen rozehrát naplno, rozbila mi ho syrová skutečnost. Nikdy sem nepřipadluju na kánoi od soutoku s Labem, vždycky budu stát jenom na mostě a závistivě koukat, jak tu jiní svádějí napínavý zápas s řekou.

Vysypal jsem Rackovi všechno, co mě tížilo.

"Říkáš, že by ti táta přihlášku podepsal?" zeptal se.

"Na tátovi nezáleží. Hlavní slovo má naše máma," řekl jsem sklíčeně.

"Můžeš tady chvíli počkat?" uzavřel Racek rozhovor.

"Třeba hodinu," přikývl jsem.

"Pokusím se všechno tvé mamince vysvětlit."

Vypravuju vám to spíš proto, abyste viděli jaký je Racek člověk. A jací vůbec jsou v sedmičce lidi. Myslím, že málokterý dospělý chlap by šel někam k cizím lidem a tam se s nimi dohadoval jen proto, aby směl nějaký obyčejný kluk s pajdavou nohou jezdit na pramici. Racek byl dospělý a k tomu mistr republiky. A přece obětoval svůj volný čas, kterého měl tak

Klukovská dobrodružství na řece
málo. Když jsme došli k domu U Jonáše, Racek se zastavil a koukal na průčelní reliéfy. Stál tam celou věčnost a nakonec řekl:

"Ten váš dům ti teda závidím."

Tohle je celý Racek. Přesně on. Někam s ním jdete nebo o něčem mluvíte a najednou odbočí v myšlenkách docela jinam. A vy na něho chvíli civíte s otevřenou pusou, než vám dojde, kam vlastně míří. Mně to taky trvalo asi půl dne, než jsem pochopil, že Racka nadchl Jonáš a velryba a vodní panna a mořský kůň hlavně proto, že souviseli s vodou. Připadali mu jako pozdrav vzdáleného moře.→

RACKŮV BOJ

Když jsem otvíral dveře do předsíně, nebylo mi dvakrát dobře. Měl jsem dost velký strach. A trému. Najednou mi to připadalo úplně beznadějně, znám přece naši mámu. Kdyby naše máma byla chlap, zaručeně by nosila plukovnícké hvězdy. Dovede jedinečně komandovat. A nikdy neustupuje.

"Já počkám tady," řekl Racek a zůstal stát hned u dveří.

Strčil jsem hlavu do kuchyně. Máma měla na sobě zástěru a škrabala brnmbory.

"Nazdar, mami," řekl jsem hrozně nepřírozeným hlasem. Já když mám z něčeho vítr, tak mluvím, jako kdybych měl v krku ježka.

"Ahoj, Macíku," řekla máma.

Pěkně mě tím Macíkem dohřála. Racek to určitě slyšel. Máma mi tak říká asi už od tří let. Když mi to řekne jen tak mezi námi, klidně to spolknou, ale před Rackem mi to bylo nepříjemné.

"Je tady jeden pán," řekl jsem rozpačitě. "Chtěl by s tebou mluvit."

"Se mnou?" podivila se. "Kdo je to?"

"Racek," uklouzlo mi. Vzápětí jsem se opravil. "Pan Kouba."

"Kouba? Žádného pana Koubu neznám. Kde je?"

"Na předsíni," řekl jsem a rychle stáhl hlavu zpátky.

Máma si sundala zástěru a umyla ruce. Potom se otevřely dveře a já jsem zacouval do rohu za skříň.

"Dobrý večer," řekl Racek. "Promiňte, že jsem vás tu přepadl bez ohlášení."

Nestačil jsem ani mrkat, jak to Racek válel. Ohromně zdvořile se mámě představil a řekl, že by s ní rád o něčem naléhavém mluvil. Potom se obrátil ke mně:

"Snad by bylo lepší, kdybys nás nechal chvíli o samotě."

Máma pak pozvala Racka do pokoje. A já jsem zapadl do kuchyně. Přecházel jsem asi dvě minuty jako tygr od okna ke kamnům, potom už to bylo nad moje síly. Opatrně se plížím zpátky do předsíně. Z pokoje se ozývají střídavě dva hlasy. Racek mluví klidně, spíš tiše, máma svým normálním učitelským tónem. Nevím, jestli jste si toho někdy všimli, ale všechny učitelky mluví vždycky tak, jako kdyby rozprávěly s nahluchlým člověkem,

"Mmmmm mm mmm mmm mmm. Mmmmm m mmm mmmmm," řekl Racek.

"A co když se mu něco stane? Co mi pak bude platné vaše ujišťování?" odpověděla máma.

"Mmmmm mm, mmm mmmmm," řekl na to Racek. A hned pokračoval. Musel bych mít uši jako slon, abych něčemu rozuměl. Umíral jsem napětím i rozčilením. Dal bych za to doopravdy všechny prachy, které mám, kdybych slyšel, co říká Racek. Po špičkách se plížím k pokojovým dveřím, jako by mě tam přitahoval nějaký strašně silný magnet. Položím ucho na klíčovou díрку.

"... naším oddílem prošlo několik set chlapců," slyším Rackův hlas.

"Sjeli jsme desítky řek a nikdy se nám nikdo neutopil. Máme pravidelné plavecké tréninky. Kdo neumí dokonale plavat, nesmí na loď ani vkročit..." V zámku zarachotil klíč. Odletěl jsem od dveří jako tříška. Do předsíně vplula Jitka. A v patách za ní táta.

"Máme tady návštěvu," řekl jsem. Dost se mi ulehčilo. Když bude táta Racka podporovat, může se všechno obrátit k lepšímu.

"Kdopak přišel?" zajímala se Jitka.

"Jeden můj známý. Mistr republiky ve vodním slalomu."

Jitka po mně šlehla okem a řekla:

"Nežvaň."

Nechal jsem ji. Nestála mi teď za slovní potyčku. Ta káča si ani nesvlíkla kabát a už nakoukla do pokoje. Hned zase stáhla hlavu s omluvným:

"Pardon."

"Kdo je to, Macíku?"

Chtěla mě naštvat. Ale mě nemohla rozházet.

"Už jsem ti to říkal. Mistr republiky."

"Kecáš," řekla znovu Jitka.

Dveře od pokoje se znovu pootevřely a v nich se objevila máma.

"Táto, přijď sem pak na chvílku."

Natáhl jsem krk jako žirafa a podařilo se mi zahlédnout Racka. Seděl na kanapi a právě si bral sušenku z talíře, který máma postavila před něho na stolek. Tvářil se tak, že jsem z toho nepoznal absolutně nic. Ale ještě ho máma nevyhodila a to bylo dobré znamení. Táta pověsil kabát na věšák, přezul se a zamířil do pokoje. Jitka za ním.

"Nelez tam," řekl jsem jí varovně.

Myslíte, že mě poslechla? Klidně tam vlezla. I když ji nikdo nezval. Ale aspoň jsem mohl znovu přitisknout ucho na dveře.

"Váš Jirka potřebuje kamarády," zaslechl jsem Racka. "Teď je vlastně pořád sám. V oddíle najde třicet dobrých přátel..." Racek mluvil svým rac-kovským způsobem, jeho nepatrné zadrhávání znělo vážně, jako kdyby na svá slova kladl zvláštní důraz.

Jen jsem se trochu zaposlouchal, cvakla klika a já málem vpadl dovnitř do pokoje.

"Nejsi náhodou drzej?" řekla Jitka. To mi vzalo dech. Sama drze vlezla do pokoje, kde nemá co dělat, a pak řekne: Nejsi náhodou drzej? Než jsem se vzmohl na pádnou odpověď, Jitka zmizela v kuchyni. Hned odtamtud zase vyplachtila a řekla:

"Macíku, skoč do samoobsluhy pro kafe."

Asi si umíte představit, co jsem jí odpověděl. Jenže nakonec jsem přece jen šel. Protože to kafe bylo pro Racka. Kdyby to bylo kvůli Jitce, ani bych nehnul prstem. Pro Racka bych ale šel třeba na konec světa. A ještě o kousek dál.

V samoobsluze jsem vystál jako obvykle hodinovou frontu. Takže dodnes nevím, jak se Rackův boj s mámou vyvíjel dál. Když jsem se konečně přiritil zpátky, Racek se chystal k odchodu.

"Nesu kafe," řekl jsem.

"Neměls nikam chodit," usmál se Racek. "Já stejně kafe nepiju."

Trochu mě to otrávil. Ale ne moc, vycítil jsem, že je všechno na dobré cestě. Racek na mě spiklenecky mrkl. Máma se taky nemračila, a když se s Rackem loučila, podala mu docela přátelsky ruku. Jitka ho doprovázela až ke dveřím a tam se na Racka zvlášť líbezně usmála. Neušlo mi to. Mám Jitku přečtenou jako staré noviny. Tyhle velké holky se rozplývají před každým starším klukem, který nemá tvář zrovna jako lívanec. A Racek žádný ošklivý není, to si pište. Viděl jsem, jak to Jitka na něho nahrála. Na mistra republiky se zřejmě šklebí kdejaká husa. Racek se na Jitku podíval tak nějak zvláště, nejspíš pochopil, jak to na něho filmuje. Trochu jsem se za ni styděl. Já mám vážně úplně nemožnou sestru.

Když Racek zmizel za dveřmi, zasedla rodinná rada. Máma s tátou. Přizvali si taky Jitku. Já mezi ně pořád ještě nesměl. To se ví, že jsem zase poslouchal u klíčové dírky. Nejvíce mě udivilo, že se k tátovi přidala i Jitka. To bych od té káči nikdy nečekal.

"Nech ho tam chodit, mámo," řekla. "Když ti pan Kouba slíbil, že na něho dá pozor, tak se nemusíš bát."

Jitka je sice káca, ale přece jen se s ní někdy dá vyjít.

Asi za čtvrt hodiny mě pozvali dovnitř. To už jsem znal výsledek jejich rokování. Musel jsem rychle vyměnit vítězný úsměv za ustaranou tvář.

Když na to teď vzpomínám, vidím, že jsem byl pěkný komediant.

"Pan Kouba mi všechno vysvětlil," spustila máma. "Nechci, abys mi někdy vyčítal, že jsem ti zkazila klukovské roky. Já ti tedy tu přihlášku podepíšu. Ale musíš mi slíbit, že na sebe budeš moc opatrný."

To se rozumí, že jsem to mámě slíbil. Byl bych jí slíbil všechno na světě.

Lidičky, já měl takovou radost, že se mi chtělo zpívat nebo křičet.

Rychle jsem nacistal do pytle plavky, mýdlo a ručník. Jednu překážku mám za sebou. Když jsem zvítězil nad mámou, musím porazit i Koldu s Hájkem.

Németh. To je teď moje heslo.

V krytém bazénu bylo jako obvykle milión lidí. Mohl jsem si chvíli plavat jako všichni ostatní a pak sedět na břehu a kecat s klukama z naší třídy.

Jenže jsem musel pořád myslet na Admirála a na loděnici ve Vrbičkové zátoce a na toho maďarského plavce, co měl jen jednu nohu a přece držel světový rekord. To všechno mi posilovalo vůli. Trénoval jsem přesně tak jako minule kluci ze Sedmičky. Dýchání do vody. Splývání. Odrážel jsem se znovu a znovu od stěny bazénu a jel kupředu s nataženýma rukama

klukovská dobrodružství na řece a napjatýma nohama, dokud mě odpor vody docela nezabrzdl. Neodradilo mě ani pár kluků, kteří na mě přitom narazili nebo se mi pošklebovali. A když mi jeden chobot skočil ze břehu málem na hlavu, řekl jsem si potíchu Németh - a začal jsem znovu. Potom jsem zkoušel zabírat zvláště pažema a pak pro změnu jen stříhat nohama. Zdálo se mi, že jedu kupředu pořád tak pomalu, asi pětkrát jsem už chtěl všeho nechat, ale tajné heslo mi dodalo vždycky novou chuť do tréninku. Když mohl Németh s jednou nohou, můžu já s oběma taky! Budu chodit do bazénu každý den aspoň na hodinu, dokud mi to nepojede jako Némethovi. Nebo dokud aspoň nepobiju koldu s Hájkem.

LODNÍ TELEGRAF

V pátek, právě když nás máma volala k večeři, rozdrnčel se v předsíni zvonek. Za dveřmi stál Chrostík.

"Muhažuhounemuhkekoháovi," vychrlil na mě.

"Cože?" zeptal jsem se nechápavě.

Chrostík začal divoce šermovat rukama a k tomu znovu něco drmolil, ale já mu na mou duši nerozuměl ani ň, byl tak udýchaný. Vrazil mi tedy do ruky složený lístek.

"Uhonehum."

Mrkl jsem do papírku. Stálo na něm: Pozor, poplach. Sraz všech posádek okamžitě v parčíku u pomníku bratranců Veverkových.

"Tak dobrá," řekl jsem Chrostíkovi, "já se navečeřím a pak tam přijdu."

Chrostíka to zřejmě neuspokojilo. Vyskočil, jako kdyby šlápl na ježka, a začal na mne znovu chrlit slova. Tentokrát jsem mu přece jen rozuměl, protože si mezitím trochu vydechl. Prostě nechtěl ani slyšet o tom, že bych se snad mohl navečeřet. Prý musím okamžitě a bleskurychle s tím lístkem ke Komárovi. A hned pak na sraz do parku. Je prý to lodní telegraf.

Vzpomněl jsem si, jak mě Jespák hned na první schůzce v loděnici zavedl k desce, na jejímž horním okraji stál řvoucí hroch. Mezi všelijakými cedulkami svítil pruh kladívkové čtvrtky s rozepsanými jmény celé posádky. Na prvním místě byl Jespák. Od něho ukazovala šipka ke Krabovi, od Kraba k Čápovi. Jespák tehdy řekl:

"To je náš lodní telegraf. Když potřebuju předat mužstvu naléhavou zprávu, předám ji prostě Krabovi a Krab s ní hned letí k Čápovi. Čáp zprávu odtelefonuje Skokanovi, a tak můj vzkaz putuje od jednoho ke druhému a zakrátko o něm vědí všichni, až po nejmladšího plavčíka. Tebe, Pajdo, zařazuju do lodního telegrafu mezi Chrostíka a Komára. Ti k tobě mají nejbliž. Kdybys někdy dostal zprávu lodním telegrafem, musíš odhodit všechno, co máš právě v ruce, a prchat s poselstvím ke Komárovi. Chápeš?"

Přikývl jsem, že rozumím. Ale pak jsem to samozřejmě pustil z hlavy. Teď přede mnou stál Chrostík, a když řekl lodní telegraf, došlo mi, že sebou skutečně musím mrsknout. Máma sice protestovala, ale Chrostík jí řekl:

"Milá paní, to se nedá svítit. Když je poplach, tak váš Pajda musí jít, i kdyby měl na sraz lízt po čtyřech!"

Hodil jsem na sebe bundu, a než byste si utřeli nos, stál jsem u dveří s mosaznou tabulkou: Novotný.

"Dobrý den, je Pavel doma?" vychrlil jsem na menší, hubenou paní, která mi přišla otevřít. Pobaveně se na mě podívala a povídá:

"Snad už zase nemáte poplach."

"No!" horlivě jsem přikyvoval.

Načež ta paní se obrátila a zavolala do pokoje:

"Komáre, poplááč!"

Úplně mě tím přizemnila. Nejen proto, že volala na svého syna Pavla Komára, ale že přitom cinkala zvonečkem, který se podobal zmenšenému lodnímu zvonu. Prostě ho sebrala z poličky a zvonila a křičela poplach. Pomyslel jsem si, že Komár má asi senzační mámu.

Předal jsem vzkaz a hasím si to k parčíku, kde sedí na kamenném podstavci dva svalnatí chlápkové. Jeden má v ruce kladivo, druhý mrňavé železné ruchadlo. S tou mou špatnou nohou nerad pospíchám, protože pak skutečně příšerně pajdám, ale teď jsem sebou švihl, i když mi nebylo dvakrát milé, že na sebe upoutávám pohledy čumilů. Nechtěl jsem přijít na sraz poslední, Jespák by mě pěkně sjel.

Kolem pomníku bratranců Veverkových se už hemžila spousta kluků ze všech posádek.

Klukovská dobrodružství na řece

"Honem, Pajdo! Dělej!" křičeli na mě Čáp se Skokanem, sotva jsem vykroužil roh kolem jánského kostelíka.

"Hroši - v řad nastoupit!" zavelel Jespák..

Rychle jsem se přilepil na konec za Chrostíka.

"Admirále, posádka Hrocha nastoupena v plném počtu!"

Byli jsme zkrátka první. Trochu jsem se cítil nesvůj, civěli na nás kolemjdoucí chodci, jenže našim klukům to bylo zřejmě fuk. Asi jen já jsem takový kůň, že se pořád koukám na druhé lidi, jestli po mně nekoukají.

"Děkuju," řekl Admirál Jespákoví. Potom se obrátil k ostatním posádkám; "Vidíte, jak sebou Hroši dovedou mrsknout? To jsou, pane, chlapíci!"

Chrostík se při té pochvale nafoukl pýchou. Přiznám se, že i mne Admirálova slova příjemně polechtala. Jespák takovým zvláštním způsobem rozdolil ruce a celá naše posádka... Snad bych vám to ani neměl říkat, třeba vám to bude připadat trapné. Prostě všichni Hroši zařvali posádkový pokřik. Nebudu vám ho opakovat, ani to dost dobře nejde. Jeho hlavní složkou je pekelný řev. Prý tak skutečně řvou skuteční hroši. Stmívalo se, a stejně jsem se začervenal. Zato naši kluci jako kdyby z toho měli hec, že řvou uprostřed města plného cizích lidí. Zkrátka pořád ještě jsem neměl dost hroší kůži, abych dělal takové psí kusy a přitom se ani nezačervenal.

Asi dvě minuty po nás dorazil na sraz poslední Delfín. Kapitáni Žraloka a Mrože ohlásili Admirálovi, že jejich posádky nejsou a nebudou úplně, rychlí poslové nezastihli některé členy doma. Admirál si pak stoupl zády k bratrancům Veverkovým a řekl:

"Mám pro vás radostnou zprávu. Mnohé z vás asi rozesmutní. Podařilo se mi sehnat pro oddíl práci. Dost výnosnou. V neděli budeme prodávat programy na velkých dostizích."

Admirál nikdy nenadělal moc řečí. Dodal, že z každého prodaného výtisku dostaneme dvacet haléřů. Aby nedošlo k omylu - dostane je samozřejmě oddíl. Z tisíce prodaných programů dvě stě korun. Z pěti tisíc rovnou tisí-

covku. Za ty peníze si Sedmička nakoupí krásná široká prkna. A v zimě z nich postaví v loděnici celou flotilu maňásků.

Když kluci uslyšeli o práci, netvářili se nadšeně. Všichni už měli práce až po krk. Každá sobota a každá neděle od konce prázdnin padla na stavbu loděnice. Při zmínce o stavbě maňásků se však tváře starých mořských vlků rozjasnily.

"To je sloveso," řekl Čáp. A Rejnok si zamnul ruce:

"Už se těším na ty senzační vodní bitvy!"

Mně slovo maňásek zatím neříkalo celkem nic. Nebyl jsem však proti tomu, vydělat si pár desetikorun. Aspoň zaplatím oddílové pokladně dluh a přestanu být konečně galejníkem.

"Tahle práce má jednu výhodu," uzavřel Admirál svůj krátký proslov.

"Uvidíte zadarmo nejtěžší překážkové dostihy na evropském kontinentu."

Potom jsme dostali instrukce, abychom si přišli v neděli v osm ráno pro první dávku programů. A za pár minut bylo kolem pomníku bratranců Veverkových zas ticho a prázdno.

PRODAVAČI PROGRAMŮ

Moje kroky duněly po pustém chodníku a jejich ozvuky se rozplývaly v husté mlze. Prošel jsem kolem kašny a nezahlédl ani čerstvě pozlacenou sochu na vršku morového sloupu. Stejně neprůhledná mléčná stěna uzavírala i nové město za Zelenou bránou. Věžní hodiny odbily tři čtvrtě na osm a hlavní třída dosud zela prázdnotou. Nic nenasvědčovalo, že začíná den velkých dostihů. Jen z výkladních skříní na mě civěly tabule s koňskou hlavou a plakáty, na nichž pádili ušlechtilí plnokrevníci s nahrbenými jezdeckými v sedlech. Koně byli všude, v kdekaké trafice, dokonce i v prodejně skla a porcelánu. Rád bych viděl takového koně živého mezi těmi vázami a sklenicemi a kafovými hrnkami!

Podle spousty namalovaných a vyfotografovaných koní byste si mohli myslet, že v našem městě je bůhví kolik koní. Houbec! Našli by se tu nanejvýš takoví koně jako třeba Hájek, ale o skutečného koně s hřívou a kopytama tu prakticky ani nezavadíte. Leda o velkých dostizích na závodisti. Velké dostihy se tu konají každý podzim. A protože jsou to hrozně staré a slavné závody, sjedou se na ně desetitisíce lidí z celých Čech, dokonce i ze zahraničí. Pro naše město je to slavný den. Já pochopi-

telně na velké dostihy vždycky jdu jako všichni ostatní kluci, i když si nemyslím, že by to byl nějaký zvláštní sport. Mně se na nich líbí především žokejové, většinou to jsou legrační mrňousi. A ty jejich obleky, ty jsou taky za všechny peníze. Když člověk vidí takového prcka oblečeného v bílých lesklých rajtkách a červenobílé košili s ohromnými kostkami, hned ho napadne, že je to cirkusový klaun. A ze všeho nejlepší jsou na žokejích jejich praštěné čepice, co se vzadu zavazují na stužku a mají štítek jako polévkový talíř.

Žokejové si je narážejí na hlavu hluboko přes uši. Z toho všeho mám vždycky velkou psinu. Hlavně proto se chodím dívat na velké dostihy.

Z mlhy vyplul červený trolejbus. Jeho rozžaté reflektory se marně snažily prorazit bílou clonu. Přesuměl kolem mne jako přízrak a znovu se ponořil do mlhy. Za sklem jsem však zahlédl Jespákovu černou hřívu. To mi připomnělo, kam jdu. Odtrhl jsem se od výkladu, v němž byly vystaveny vavřínové věnce, křišťálové poháry a bronzové plakety a vydal jsem se na další pochod.

V kanceláři jezdeckého klubu se hemžili naši kluci. Snad vám to připadá divné, že říkám naši, když přece ještě nemám přijímací zkoušku za sebou. Já se za tu krátkou dobu s oddílem tak sžil, že prostě musím říkat naši kluci. Někteří měli velké aktovky, jiní chlebníky a Krab právě předváděl zájemcům tlustou náprsní tašku, kterou si vypůjčil od svého strejdy, vrchního z Grandhotelu.

"Vidíte to?" rozevřel tašku jako harmoniku. "Má deset oddělení. Pište si, že bude do večera plná!"

Vzadu u sražených stolů seděl Admirál s dospělým člověkem, kterého jsem neznal.

"Na kolik si troufneš?" zeptal se mě Admirál.

"Pro začátek bych si vzal sto programů," řekl jsem.

Neznámý muž mi vydal dva balíky a řekl:

"Podepiš to."

Poděkrábl jsem se mu, samozřejmě úplně jinak, než chtěl, a musel jsem proto autogram opakovat.

"Já si беру tři stovky," řekl za mými zády povědomý hlas. To se ví, Hájek, ten aby se nechtěl vždycky blejsknout. I ti nejstarší kluci z oddílu si nevzali víc než dvě stě programů. Hájek je musel trumfnout.

"To neunesíš," řekl Admirál.

"Pch," ohrnul Hájek pysk, "klíďo-píďo."

"Je to šest balíků," upozornil ho cizí chlápek.

"Mám na ně venku vozejk," řekl Hájek.

"Když tedy chceš...", řekl Admirál rameny. Z jeho hlasu bylo znát, že si o Hájkovi myslí, jaký je to sekáč.

Trochu mi to pokazilo náladu. Taky jsem si mohl vzít ze sklepa starý kočárek, nemusel bych se vracet od závodiště zpátky do jezdeckého klubu, až prodám první stovku programů.

"Pojd mezi nás," kýval na mě Jespák, když jsem se odklidil s dvěma balíky od Admirálova stolu.

Hroši postávali v opačném koutě klubovny, hlavy u sebe, zřejmě se konala jejich tajná porada.

"Musíme prodat nejvíc," řečnil Čáp. "Prostě Žraloky, Delfíny a Mrože zesměšníme."

"Obsadíme všechny strategické body," rozvíjel Jespák svůj plán. "Čáp se skokanem budou držet nádraží. Spousta lidí přijede vlakem. Já s Chrostíkem si počítáme na autobusy. Krab má na starosti parkoviště osobních aut u závodiště. Komár s Pajdou se zakopou u železničního přejezdu. Naše heslo: zdvořilá drzost!"

Jespák to měl opravdu chytře promyšlené. Musíme divákům vnutit program dřív, než dojdou k vstupní bráně. Teoreticky mi to bylo jasné. Prostě každého přesvědčím, že chodit na velké dostihy bez programu je holý nesmysl.

Vypadl jsem z jezdeckého klubu na ulici spolu s ostatními Hrochy. Venku se k nám přidal Hájek. Mlha trochu zřídla a zezlátla, jak do ní shora svítilo ranní slunce. Na chodnících se objevili první chodci. Hájek začal vyvolávat jako kamelot:

"Dostihový program! Dostihový program!!"

Levou rukou táhl vozík, v pravé mával jedním sešitem. Mně vám najednou bylo trapně. Zpomalil jsem krok, aby si snad někdo nemyslel, že patřím k Hájkovi. Já vím, že je to blbost, stydět se za to, že něco prodávám.

Klukovská dobrodružství na řece

Jen se proděte po hlavní třídě a potkáte aspoň pět dědků, kteří prodávají losy a podobné nesmysly. Hulákají na celé kolo a je jim fuk, že na ně zírá spousta lidí. Když se nestydí dospělí strejcové, proč bych se měl stydět já? říkal jsem si. A přesto jsem se hrozně styděl.

"Vyřveš se," řekl Komár Hájkovi.

"Nevyřvu," řekl Hájek. "Takhle volat vydržím třeba čtrnáct dní a čtrnáct nocí."

Vtom ho zastavil starší pán.

"Kolik stojí program, hochu?"

"Dvě koruny," řekl Hájek co nejzdvořileji. "Jsou v něm startovní listiny, tipy pro sázkaře..."

"Dej mi jeden," řekl pán a podával Hájkovi desetikorunu.

"Můžete mi dát drobné? Nemám zpátky."

"Bohužel," zavrtěl pán hlavou.

"Tak si kupte ode mě," přiskočil jsem k němu. "Já vám vrátím." A už jsem sahal do kapsy pro svou novou peněženku. Starý pán vrátil Hájkovi jeho program a vzal si výtisk ode mne. Vykoktal jsem zmatené poděkování.

"Do pytle," řekl Hájek rozhořčeně. "Já vyvolávám a ty prodáváš!"

Vydělal jsem oddílu první dvacetník. Úspěch u starého pána mi dodal trochu odvahy. Ale zase ne tolik, abych začal taky pořvávat. Až bude chodit víc lidí, ujišťuju potichu sám sebe. Zatím to nestojí za to. Ulice jsou pořád zpola prázdné. Ačkoliv nad střechami začíná promodrávat obloha.

U podjezdu jsme se rozpadli na dvě party. Jespák a další tři kluci zahnuli k nádraží a k autobusům. Já s Komárem a Krabem jsme táhli dál k závodisti. Hájek se od nás odlepil a jel s vozíkem zpátky do středu města. Jeho

pró-gramýy bylo stále tišší a tišší, až docela umlklo. Prošli jsme několika předměstskými ulicemi a vyschlým borovým lesíkem. Krab odbočil k parkoviš-

ti, Komár zůstal stát před železničním přejezdem.

"Tady si dáme pohov," řekl.

Shodil jsem balíky na zem. Pak jsem na ně složil svoji kostru. Zde za městem mlha znovu zhoustla. Pár metrů za kolejem stojí brána závodisti a my z ní nevidíme zhora nic. Brejlím do mlhy, jestli už někdo nejde. Nikde

ani noha. Admirál to trochu přehnal, když nás sezval už na osmou. Nebo se náš kapitán trochu spletl v časových výpočtech. V tak časnou hodinu by člověk musel nabízet programy lidem do postele, pak by snad nějaké prodal. Velké dostihy začínají až odpoledne.

Seděli jsme na balících a byla nám pekelná zima.

PŘED VELKÝMI DOSTIHY

Kdybch vám podrobně popisoval, co jsme s Komárem dělali potom, asi by vás to otravovalo. My dva jsme se totiž u přejezdu taky otravovali. Od devíti do jedenácti. Za tu dobu kolem nás přešlo pět a půl lidí a ti měli namířeno stejně do Svítkova. Taky tudy přešla babka s kozou. Komár jí ze zoufalství nabídl program a - budete se divit - ta babka si ho nekoupila.

Před jedenáctou to však začalo. Od města se zničeho nic začaly valit davy lidí. Do zahájení dostihů zbývaly tři hodiny a tohle byli chytráci, kteří si chtěli včas obsadit nejvýhodnější místa. Hlavně u nejtěžších překážek,

kde se toho dá vidět nejvíc. Stál jsem na levém chodníku, štůsek programů na ruce a občas jsem řekl:

"Programy."

Chtěl jsem to vždycky vykřiknout, ale nějak mi selhávaly hlasivky, a tak moje volání úplně zaniklo v šumotu kroků a hovoru proudících davů. Sem tam se mi samozřejmě podařilo nějaký program prodat, ale byla to spíš zásluha mých zákazníků, kteří si všimli, že svírám v ruce podezřele mnoho programů. Dal jsem si asi pět odkládacích termínů - až dojde ke mně támhleta skupinka, začnu řvát na plné pecky. Nebo: až jich prodám první desítku, budu pokřikovat jako Hájek. Pokaždé však z toho sešlo, buď se mezi lidmi objevil někdo, koho jsem tak trochu znal, nebo jsem v posledním okamžiku ztratil odvalu. Zkrátka ukázalo se, že jestli nemám k nějakému zaměstnání vlohy, tak je to pouliční prodavač.

Potom jsem zahlédl mezi lidmi známou postavu. Hájek přijížděl od města

a táhl za sebou zelený vozíček.

Sunul se želvím tempem a v jednom kuse hulákal:

"Dostihový programy! Za dvě koruny. Po dvou korunách! Chcete vyhrát deset tisíc? V našem programu najdete tipy nejlepších dostihových odborníků. Za program dvě koruny vydáte a deset tisíc hravě získáte!"

Skoro jsem zapomněl prodávat a zíral jsem na Hájka. Byl to samozřejmě nesmysl, s těmi deseti tisícičkami, ale Hájek to vyřvával tak přesvědčivě, že mu na to možná leckdo skočil. Než dojel ke mně, prodal minimálně deset programů. Já v té době s bídou jeden.

"Programy!" povykoval Hájek. Pak se zastavil a řekl mi: "Nechceš si taky jeden koupit, chlapečku?"

"Odraž," řekl jsem mu. Potom můj pohled padl na korbu zeleného vozíčku. "Nevypadá to, že bys jich nějak moc prodal," řekl jsem jedovatě. Měl jsem hlas jako brejlovec.

"Budeš se divit," ušklíbl se Hájek, "tohle je už druhá dávka."

"Datel," řekl jsem pochybovačně.

Hájek jen pokrčil rameny:

"Když nechceš věřit, nevěř."

U přejezdu obrátil vozík a táhl zvolna zpátky k městu proti davům. Nejdřív mě to našňuplo - když bude Hájek před námi, já tu budu jen paběrkovat. A hned mi bleskl hlavou znamenitý nápad. Přilepím se na Hájka! Od té chvíle jsem ho sledoval jako jeho vlastní stín. Hájkovi došlo výjimečně brzy, že vlastně vyvolává i za mne. A že mu odlákávám polovinu všech kupců. Přestal na chvíli vykřikovat a popošel ke mně:

"Vymajzni."

Místo odpovědi jsem prodal další dva programy. Hájek se tedy rychle vrátil k vozíku a začal znovu volat, aby na sebe upozornil chodce. Občas udělal pravou rukou gesto, které mělo jasný význam: zmiz. To se ví, že mě ani nenapadlo ho poslechnout. Když Hájek přešel nalevo od vozíku, přesunul jsem se napravo. Když Hájek stál u ojky, postavil jsem se za zadní kolečka.

Byl to souboj nervů. Hájek v jednu chvíli úplně zmlkl, ale dopláceli jsme na to oba dva, lidi nás přecházeli bez povšimnutí. Hájek proto vydržel potíchu jen asi tři minuty, pak začal znovu vykřikovat ta svoje nesmyslná hesla o zaručené výhře deseti tisíciček.

A najednou jsem držel v ruce poslední výtisk. Kapsy se mi nadouvaly korunami a malými bankovkami. Pohled na hodinky mi řekl, že už nestojí za to chodit do jezdeckého klubu pro další balík. Než bych se vrátil k závodisti, bude po dostizích.

"Nechceš jeden balík ode mě?" zeptal se Hájek.

Bylo půl jedné a Hájkovi dosud zbývalo dvě stě programů. Jestli si skutečně vzal druhou dávku, tak to přehnal. Ted měl vítr, že to sám nestačí prodát. Proto ta velkomyslnost. Aspoň jsem si jinak neuměl vysvětlit jeho

nabídku. Rychle jsem uvažoval. V jednom balíku je padesát kusů. Kdybych z nich prodal polovinu, vydělám pětikačku. Pět korun za půl hodiny, to není špatný obchod. Od města se valily celé pluky diváků, vypadalo to jako u zimního stadiónu po ligovém zápasu.

"Přihraj ho sem," řekl jsem Hájkovi.

"Nezapomeň, že jsou napsané na moje jméno," řekl Hájek. "Abych potom náhodou nemusel klopit prachy za tebe."

"Neboj se," řekl jsem.

Naše malá obchodní dohoda přispěla ke smíru. Prodávali jsme svorně až do půl druhé a já jsem občas taky zvolal programy!, aby si Hájek nemyslel, že jsem sketa.

Pak jsme se rychle přesunuli na závodisti. Pořadatel nás nejdřív zastavil, ale když viděl programy, neřekl už ani ň. Zbývalo nám všeho všudy asi třicet výtisků a Hájek s nimi zmizel kdesi pod hlavní tribunou. Moje nohy zamířily samy k Taxisovu příkopu. Normálně tam smějí jen fotografové a filmaři. Já měl na rukáve pásku PROGRAMY s kulatým úředním razítkem jezdeckého klubu a tahle páska mi všude otvírala cestu jako kouzelné zaříkadlo. Mohl jsem se s ní dostat, kam jsem chtěl, třeba na hlavní tribunu do vládní lóže. Dal jsem přednost Taxisu, protože jestli člověk může při velkých dostizích někde něco zajímavého vidět, pak je to právě tady.

Uvelebil jsem se na trávě a čekám, až začne hlavní závod dne. Občas se přežene kolem smečka jezdců na koních, nikdy však neskáčou přes Taxisův příkop, protože přes tuhle vražednou překážku se skáče jen při hlavní jízdě, velkých dostizích. Mezi jednotlivými závody je vždycky dlouhá pauza.

Klukovská dobrodružství na řece

Jindy bych se nudil, ale tentokrát jsem měl o zábavu postaráno. vytáhl jsem z kapsy všechny prachy a začal je rovnat a počítat. Za stopadesát programů jsem měl mít rovné tři stovky. A k tomu osmnáct korun svých vlastních. Ať jsem počítal, jak jsem počítal, nenapočítal jsem dohromady víc než dvě stě osmdesát devět korun. Jednou mi dokonce vyšlo jen dvě stě osmdesát čtyři, ale pak jsem objevil kovovou pětikačku v notýsku, zapadla mi mezi listy. Po pátém sčítání peněz mi došlo, že se někde stala chyba. Ale kde? Schází mi dvacet devět korun. Což je průšvih. Úplně mi to otrávil úvodní dostihy. Na překážkách padali koně, žokejové jim létali přes hlavy jako cirkusoví akrobati, ve vodním příkopu se plácal jeden jezdcík jako hastrman – a já z toho neměl skoro nic. Těch devětadvacet korun mi pořád leželo v palici. Kde jsem o ně mohl přijít? To mi nešlo na rozum. Nakonec jsem se smířil s tím, že mám skutečně jen dvě stě osmdesát devět korun místo tří set osmnácti. A uvědomil jsem si, že jsem vlastně za celý den vydělal oddíl jen jedinou korunu. Okamžitě mi bylo jasné, že to budu muset zatahnout ze svého. Byla by to ostuda, vydělat za pět hodin korunu. Dvacet halířů za hodinu! To je asi ten nejprodělkovější výdělek, o jakém jsem kdy slyšel. A muselo se to stát zrovna mně!

TORNÁDO

Šum hlasů, který ke mně doléhal z hlavní tribuny, náhle ztichl. Natáhnu trochu krk a vidím, že u startu přešlapuje velká skupina koní. Z rozhlasových reproduktorů řinčí hlas, oznamující start největšího překážkového dostihu. Nacpal jsem peníze zpátky do kapes. A přestal jsem na těch pitomých devětadvacet korun myslet. Kašlu na ně. Když jsou pryč, jsou pryč. Nohu si proto za krk nedám. A přece i potom ve mně zůstal hořký pocit, už jsem neměl tu radost z krásného podzimního dne a z napínavých závodů. Nejspíš proto, že jsem v podstatě tak trochu škrob. Nikdy nevydávám rád peníze. Když si někdy koupím nějaký nesmysl, obvyklejné toho moc lituju. A tajně si nadávám. Teď jsem vyhodil dvacet devět kaček úplně za nic. I když jsem na ně už vážně nemyslel, pořád jsem se uvnitř kvůli nim malinko užíral.

Startovní síť před tribunou vyletěla vzhůru. Koňská kopyta zaduněla na vyschlé dráze a kavalkáda jezdců se vydala na sedmikilometrovou jízdu. Nevím, jestli jste velké dostihy někdy viděli, je to hrozně slavný překážkový závod a každý rok ho vysílají v televizi. Jestli jste na to sami koukali, nemusím vám líčit, jaké je to rodeo. Při velkých dostizích koně neskáčou přes proutí nebo směšné dřevěné klandříky, na trati jsou živé ploty, příkopy, potoky, hluboká oranice. Některé překážky jsou tak dábelské, až se divím koním, že si ně vůbec troufnou. Asi si troufnou proto, že jsou to koně. Já kdybych byl takový kuň, neskočím přes Taxisův příkop ani zanic. Protože tam jde silně o sosák. Každý rok tu nějaký kuň zařve. Někdy i víc koní najednou.

Stejně je to od lidí ošklivý podfuk. Kuň se musí štvát celých těch sedm kiláků s jezdcem na hřbetě a jezdec ho za tu obětavost někdy tříská bičíkem a kope do slabin. A když ten kuň pak náhodou vyhraje, žokej shrábne velké

prachy sám, koňovi dá nanejvýš trochu sena navíc. Nebo pár kostek cukru či co se koním dává za odměnu. O koních se většinou říká, že jsou to chytrá zvířata. Já si o nich myslím, že jsou blbí, přestože mají tak velkou hlavu. Chytré zvíře by přece nedalo se sebou tak orat.

Já tady plkám a po závodisti zatím letí mračno jezdců. Chvilku je vidím uhánět jedním směrem, pak zmizí v zatáčce, a když se znovu objeví, míří rovnou ke mně. Taxis je na trati čtvrtá překážka. Živý plot a za ním suchý příkop, hluboký přes dva metry a pět metrů široký. Zvedl jsem se, abych

líp viděl přes keře. Jezdci se rychle blíží. Velké koňské hlavy a nad nimi ty směšné čepice přikrčených žokejů. Dusot kopyt připomíná výjev z filmové kovbojky. Posledních padesát metrů před taxisem. Bičíky roztínají vzduch. Jezdčíci nutí koně k nejvyššímu vypětí. A už první lesklá těla vzlétají nad živý plot. Tři koně skočili skoro najednou, další dva v těsném závěsu za nimi. Kolem mne cvakají spouště kamer. Fotoreportéři jsou ve svém živlu. Vytřeštěné oči, otevřené tlamy s kapající pěnou, stažené tváře žokejů. Břejlí na to bláznivé divadlo a zapomínám při něm trochu dejchat. První kuň dopadl zadními kopyty dolů do příkopu a žokej mu přelétává přes hlavu. Je

Klukovská dobrodružství na řece

to hlína, vidět ho zblízka, jak plave vzduchem. Drží se pořád v takovém postoji, jako kdyby měl mezi nohama sedlo. Teď se konečně rozplácí na drnu. Měl dost kliku, těsně kolem něho se přehnal jiný kůň. Asi tak pět centimetrů od jeho kokosu. Slyšel jsem, jak fotografové sykli úlekem. Snad jen potichu zakleli, že nepřetočili dost rychle film a nemohli to vyfotit. Nebo sykli lítostí nad tím, že ten kůň ležícího žokeje nepřišlápl. Já si osobně o fotoreportérech myslím, že si vždycky přejí, aby se stalo něco strašného,

patří to jaksi k jejich zaměstnání, lovit takové záběry.

Další dva koně přistáli rovnou na dně Taxisu. Prostě se málo odrazili a nedoskočili na druhou stranu. Třetí kůň zůstal stát už před živým plotem a nechce se dát za nic na světě přemluvit ke skoku. Jediné chytré zvíře. Do toho zmatku najíždí další skupina. Div mi nevypadnou oči. Dobře jsem věděl, proč jít k Taxisu! Jinde bych viděl jen běžící stádo koní, zato tady je to hotová kovbojka. Žádný švindl jako třeba ve filmu, tady když sebou někdo práskne, tak sebou práskne doopravdy. Musím se chechtat žokejovi s šaškovsky červenýma puntíkama na blůze, spadl za Taxisem ze svého hnědáka jako zralá hruška a teď honí svého koně jako v grotesce.

Někteří z těch, co se tu vyváleli, zase rychle nasedají a jedou dál, ale chlápek, co

letěl dlouho vzduchem v postoji, jako by pořád seděl v sedle, ten leží a nějak se mu nechce vstávat.

Málem bych vám zapomněl říct, že před malou chvilkou se kolem mne mihl ryzák s číslem třináct. Trochu mi zatrnulo u srdce, když jsem ho zahlédl a rychle jsem sevřel oba palce v dlaně. Nemyslete si, že jsem pověřivý a věřím na třináctku. Tohle číslo má totiž Tornádo, kůň odkudsi z Moravy. Četl jsem o něm v programu, že je to moc dobrý kůň, kterého před lety vyřadili z pražské dostihové stáje, protože malinko kulhá na jednu přední nohu. Tajil se mi dech, když jsem Tornáda sledoval, jak se odráží před živým plotem, mimoděk jsem nadzvil jednu nohu, jako bych mu chtěl pomoci do výšky, ale Tornádo to nepotřeboval, přeskočil Taxisův příkop tak nádherně, jako by to byla nějaká bezvýznamná díra v zemi. Hned za příkopem se zase dal do ostrého cvalu. Byl asi uprostřed pole jezdců, ani moc vpředu, ani moc vzadu.

Potom se přihrnuli chlapi s nošítkama a naložili na ně toho žokeje, co se rozplácí jako žába a pak se neměl k tomu, aby vstal. Nebyl jsem si jistý, jestli to nemaskuje, já kdybych slítl z koně před tolika fotografy a před televizní kamerou, asi bych taky neměl nejmenší chuť vstávat. Jenže za chvíli

hlásil rozhlas, že se na Taxisu vážně zranil jezdec Morávek a byl převezen do nemocnice. Slova z rozhlasu se mi bolestně zapíchla do srdce, najednou jsem se cítil sám před sebou trapně za to, že jsem se chechtal, když ten člověk letěl vzduchem. Vypadalo to skutečně legračně, ale já nejsem takový padouch, abych se mohl chechtat někomu, kdo se vážně zraní.

Od Taxisu jsem se přesunul k nedalekému vodnímu příkopu, jezdcí sem dorazí po velkých oklikách. Netrvalo to ani tak dlouho. Tornádo skákal třetí! Neudržel jsem se, abych nevykřikl:

"Jeď! Tornádo, jeď!"

Skupina koní se pořádně roztáhla a mě poprvé napadlo, panebože, Tornádo by mohl nakonec vyhrát! A tak jsem si to zamířil k cílové rovině. První jezdcí zmizeli v terénu nad závodistištěm, teď se plácají někde v hlubokých zoraných polích, a já myslím na Tornáda. Ani vám nemusím říkat, proč mu

držím palce.

Hlasatel hlásí z trati, že překážku číslo devět překonala ze všech nejdřív jakási bulharská kobyla. Tornádo o dvě délky za ní. Lidi začali tleskat a ten

potlesk patřil určitě Tornádovi, protože tleskalo prakticky celé hlediště.

Bulharů tam asi moc nebylo, aby fandili svému koni. Od té chvíle jsem věděl skoro jistě, že Tornádo vyhraje. Nebudu vám povídat, co lidi dělali, když se hnali cílovou rovinkou tři koně a za nimi dlouho nic a pak dva další. Všichni diváci, kteří předtím seděli, vstali, a ti, co stáli, se vytáhli na

špičky. Tornádo se držel za bulharskou klisnou, už nebyl pozadu ani o celou délku. Viděl jsem oba jezdcíky, ten Bulhar vpředu se v jednom kuse otáčel po svém soupeři, asi z něho měl vítr. A taky měl proč. Žokej, který vedl Tornáda, vstal v sedle a nahrbil se tak, že měl skoro aerodyna-

klukovská dobrodružství na řece
mický tvar. Začal švihat Tornáda přes boky a přes zadek a Tornádo
letěl jako opravdické tornádo. Co vás budu napínat prostě na rovině před cílem
ty Bulhary vzal. Lidi šileli, já samozřejmě šilel s nimi. Načisto jsem zapo-
mněl na prodělaných devětadvacet korun. Celé hlediště tlesklo Tornádovi
proto, že vyhrál, ale já mu tleskal jako blázen proto, že to byl tak trochu
kulhavý kuň. Prostě jsem měl ohromnou radost, že to dokázal i s tou svou
pajdou natřít koním s úplně zdravýma kopytama.
Jestli si teď myslíte, že jsem si toho chromého vítěze velkých
dostihů vymyslel, tak vám musím říct, že jste bohužel úplně vedle. Přestože to
vypadá dost nepravděpodobně, je to čistá pravda. Můžete se přesvědčit ve
starých novinách. Tornádo od té doby vyhrál velké dostihy ještě dvakrát!
Neříkám, že kulhal nějak hrozně nápadně, jen měl jednu nohu malounko
kratší. To je fakt.
Vracel jsem se k městu s první vlnou diváků a měl jsem zase bezvadnou
náladu. V jezdeckém klubu mi kolda půjčil jedenáct kaček, abych mohl
odevzdat peníze za všechny prodané programy. A pak jsem pádl domů.
Doma jsem sebral jen kus chleba a plavky s ručníkem. Cestou k Olšinkám
jsem pořád myslel na Tornáda a na Németha. Když to ti dva mohli všem
tak natřít, musím to dokázat taky!

PRÁCE A SNY

Víte, kolik vydělal náš oddíl při velkých dostizích? Dva tisíce sto dvacet
šest korun čtyřicet halířů. Pamatuju si to dodnes naprosto přesně. Byla to
ohromující suma. Admirál zářil jako sluníčko. V loděnici na oznamovací
tabuli visela listina a tam stálo černé na bílém, kdo kolik programů prodal
a jaký podíl má na těch dvou tisících. U mého jména byla třicítka. Moc
jsem se radoval, že nikdo neví, jak závratnou částku jsem vydělal ve sku-
tečnosti. Hájkovo číslo tu radši nebudu říkat. Hájek to stejně všude rozke-
cával. I ve škole. Nechci se šířit ani o tom, která posádka prodala nejvíc
programů. Hroší to tedy nebyli. Pamatujete si, jak Čáp v neděli ráno řekl,
že musíme Žraloky, Delfíny a Mrože zesměšnit? Jestli jsme někoho
zesměšnili, tak leda sami sebe. Měl jsem na našem neúspěchu lví podíl.
I s tou třicítkou jsem skončil na posledním místě. Víc programů než já pro-
dal i Chrostík. Báľ jsem se, že mě za to moje posádka zbije, ale nestalo se
nic. Kapitán mi jen řekl:

"Pajdo, Pajdo. Z tebe jednou bude určitě ministr obchodu."

Řekl mi to ve středu, to se Hroší jako obyčejně sešli navečer v loděnici. Po
návratu z plavby se ke mně znovu obrátil a povídá:

"Měl bys mít už pomalu svoje pádlo. A lodní pytel."

"Řeknu našim, aby mi je koupili," pípl jsem nesměle.

"Co tě napadá, milánku," řekl Krab, "to bys ty věci získal moc
lacině."

Nemyslete si, že se snad ve sportovní prodejně dostane pádlo za pár
babek. Náhodou je dost drahé. A lodní pytel stojí ještě víc, pokud ho
vůbec
seženete.

"U nás v Sedmičce si musí každý plavčík udělat pádlo sám. A ušít lodní
pytel," vysvětlil mi Jespák.

"Patří to k přijímací zkoušce."

Při jeho slovech jsem si vzpomněl na modrou knížečku. Něco tam sku-
tečně bylo o loďasu a pádlu.

"Máš se nač těšit," řekl Skokan. "Když jsem já šil lodní pytel, propíchl
jsem si sedmkrát jehlou prst."

"Čápe, ty bys mu měl vyprávět, jak sis při výrobě pádla zhobloval
ucho," řekl Krab a kluci se rozesmáli. Myslel jsem, že to řekl jen jako vtip,
ale

později jsem se dočetl v kronice, že se Čáp kdysi dávno skutečně strouhl
hoblíkem do ucha. Tehdy byl zelený plavčík jako já. Hobloval list pádla
a chtěl se podrbat na hlavě. V zamyšlení zvedl ruku i s hoblíkem a přitom
zavadil ocelovým nožem o svoje pravé ucho. A hned mu z něho začala
cedit krev. Kluci jeden přes druhého vzpomínali, co se komu stalo, a já se
samozřejmě bavil společně s nimi. Jenže pak mě smích přešel, to když mi
kapitán vydal ze skladu kus širokého prkna, přiříznutého strojem do hrubé-
ho tvaru pádla.

"Nejdřív si zhobluj list a zakulat dřík," přidal Jespák k polotovaru jedno-
duchý pracovní návod. "Dál pracuj sklem. Nakonec pádlo obrousíš skel-

ným papírem a nalakuješ."

Ríkal mi to tak, jako kdyby to byla práce, kterou i ten největší nešika zvládne za půl hodiny. Jo, pěkná půlhodina! V dalším týdnu na to padl všechn můj volný čas. Kdybych měl vypočítat všechny drobné nehody při hoblování pádla a píchání loďasu, zabralo by to celou stránku. Jen při upevnování ochranného plechu na dolní konec listu jsem se třikrát klepl kladivkem. Jestli jste někdy seškrabávali tenounké hoblínky střepem z láhve, dobře víte, jak snadno takový střep zajede místo do dřeva do ruky.

Prakticky jsem se celý týden páral jen s pádlem. Lodní pytel jsem začal šít až v úterý večer. Rozložil jsem v pokoji na koberci tlusté nepromokavé plátno a na plátno vypůjčený papírový stříh.

"Já ti to udělám," nabídla se máma.

Zavrtěl jsem mlčky hlavou.

"Přece se s tím nebudeš mořit sám."

Místo odpovědi jsem začal objíždět stříh křídou.

"Nebuď tak umíněný."

"To nejde," řekl jsem, "musím si všechno udělat sám. Od á do zet. Jinak by se mi to nepočítalo do přijímačky. Myslel jsem, že mámě tohle vysvětlení postačí, ale kdepak. Za chvíli do mě začala hučet znova.

"Vždyť se to nikdo nedoví, že jsem ti pomáhala."

To mě tak rozčililo, že jsem se pak asi dvě minuty nemohl strefit nití do ucha jehly. A že to byla silná nit a dost velké ucho! Máma prostě nemohla pochopit, že bych se nedokázal podívat Admirálovi do očí, kdybych ho takhle podfoukl. Mně pořád zněla v uších jeho slova: Nikdo tě nebude kontrolovat, až budeš dělat do přijímací zkoušky některé věci. Ale dobře si zapiš za uši - morští vlci jsou poctiví chlapi!

"Jen ho nech, mami," řekla Jitka. "To mu neuškodí, když se trochu naučí šít. Aspoň mu už nebudu muset přišívat knoflíky."

Vrhl jsem na ni zdrcující pohled. Po Jitce se samozřejmě jen sklouzl. Odložím tedy jehlu a nit a přistoupím ke stolu. Dělam, jako že si tam jdu pro náprstek, ale moje pravá paže najednou prudce švihne zdola nahoru kolem ušku. Otevřená dlaň proletěla Jitce těsně kolem obličeje. Hned nato jsem si prohrábl vlasy. Jitka bleskurychle ucukla. To se ví, že jsem ji nechtěl uhodit, jen trochu polekat. Vyzkoušet její obranné reflexy. Má je ode mne dokonale vytrénované.

"To jsou mi dětinské vtípky," povídá Jitka. Přál bych vám slyšet, jak to řekla.

"Lekla ses, co?" zasmál jsem se vítězně.

"Určitě," odsekla Jitka. "Tebe se určitě leknu."

Vrátil jsem se k plánu. Zpočátku mi šití šlo asi tak, jako jde námořník z přístavní krčmy. Jeden steh byl delší, druhý kratší a všechny dost nakřivo.

Pořád jsem si musel připomínat Jespákova slova: Šij hodně hustě, nebo budeš mít místo pytle cedník. Šil jsem na plné pecky až do deseti, a kdybych si nepomáhal i jazykem, asi bych loďák nedošel ani do půlnoci. I tak jsem stačil udělat jen pytel, popruhy a vnitřní zavírání jsem odložil na druhý den.

Máma s Jitkou mi už daly pokoj, a tak jsem při krejčování myslel na všechno možné. Nevím, jestli jste někdy pozorovali sami sebe, když přemýšlíte jen tak, o všem možném. Je to dost těžké, pozorovat se, ale přece jen to jde. To vám myšlenky lítají hlavou jako splašení poníci. Hned myslíte na to, jak s vámi včera dopoledne zametl matykář u tabule, hned na to, že špenát dnes při obědě chutnal jako špatně usušené seno. Prostě myslíte skoro pořád na bezvýznamné blbosti a jenom někdy vám kmitne hlavou pořádná myšlenka. Než ji stačíte domyslet do konce, už se vám do toho připlete vzpomínka na žokeje v kostkované blůze, jak sebou plácl při velkých dostizích do vodního příkopu a za živého boha nemohl vytáhnout z příkopu svého koně. V naší hlavě to vypadá tak trochu jako na televizní obrazovce, která může přijímat sedm různých programů, a nějaký šílenec ustavičně programy přehazuje. Dost dlouho jsem zůstal u velkých dostihů, a jaký já už jsem cvok, viděl jsem sám sebe v sedle Tornáda. Měl jsem na sobě žlutou blůzu z lesklého hedvábí a na ní šachovnicové kostky, na hlavě tu příšernou čepičku a na nohou velikánské holínky. Můžete si představit, jakou jsem v tom měl ránu, ale nějak zvlášť mi to zřejmě nevadilo, protože jsem si to kalil po dostihové dráze a nadhazoval jsem zadek jako rozený žokej. Přeskočil jsem v duchu Taxis a vodní příkop a Hadí příkop, prodral jsem se s Tornádem rozměklou oranicí a obloukem se vracíme na závodistiště. Cílová rovinka se otvírá před námi, diváci na tribunách začínají šílet

Klukovská dobrodružství na řece

nadšením a v tomhle okamžiku ten kdosi přepnul obrazovku na jiný kanál, najednou tu je známá řeka, ze zarostlé zátoky vyplouvá modrá pramice s bílými vlnolamy a na palubě sedí kompletní Hroší posádka a s ní ovšem i já u kormidla. Pokusil jsem se přehodit myšlenky zpátky na dostihovou dráhu, abych se mohl projet před jásajícími diváky. Mám do posledního detailu promyšlené, co všechno udělám, nejdřív poplácám Tornáda po krku za jeho senzační výkon, pak sáhnu do kapsy u rajtek pro cukr, pak si stoupnu vedle Tornáda a roztáhnou hubu od ucha k uchu, aby si reportéři a kameramani mohli natočit vítězův vítězný úsměv, pak vylezu trochu nedbale (ale hlavně tak, aby moc nebylo vidět, že kulhám) na nejvyšší schůdek stupňů vítězů, malounko se předkloním, aby mi mohli pověsit na krk vavřínový věnec... Tohle všechno jsem chtěl vidět, než došiju loďák, ale nějak se mi to nedaří, příjem pořád přeskakuje na ten druhý kanál, kde je Labe a na něm modrobí-

lý Hroch. Asi to bude tím, že v poslední době prožívám všelijaké zajímavé věci ve skutečnosti. Dřív jsem mohl o nich jen snít.

Právě když náš Hroch vjížděl do nebezpečných virů, zacvrčel zvonek. Vyřítili jsme se do předsíně s Jitkou skoro současně. Jitka je vždycky strašně zvědavá, kdo k nám jde. Já taky, mám-li být upřímný. Srazili jsme se u východu z pokoje, Jitka položila o zlomek vteřiny dřív ruku na kliku. Využila svého výhodnějšího postavení a nacpala se do dveří přede mnou. Pokusil jsem se ji na předsíni předejít po pravém křídle, ale dala mi ošklivý bodyček, až jsem odletěl na zeď. To mě pochopitelně našňuplo, a tak jsem zařval:

"Káčo jedna pitomá!"

Pak jsem ucítil, jak se mi všechna krev žene do uší. Když totiž Jitka otevřela dveře na chodbu, stál tam Racek. Musel by být hluchý jako špalek, aby moji nadávku neslyšel.

"Vidíš, že je to pro mě," sykl jsem vztekale za Jitčinými zády. "Tak co sem lezeš."

Racek stál na chodbě a zubil se na nás. Jitka se začala taky zubit a zůstala stát ve dveřích. Naznačil jsem jí nenápadně, aby odrazila, ona však dělala,

že moje znamení nevidí. Prostě tam pořád stála jako tvrdé Y.

"Ahoj, Racku," řekl jsem. "Právě si došívám lodní pytel."

Myslel jsem, že se vytasí s tím, proč za mnou přišel, ale Racek pořád obejdoval na chodbě a nepřestával se zubit. Mohlo mi to hned dojít, že tady něco nehraje. Nedošlo mi samozřejmě nic, dokud mi to neřekla Jitka naplno.

"Tak už jdi."

Pověděla mi to tak roztomile, že jsem okamžitě zavětril.

"Já tady mám s panem Koubou nějaké jednání," dodala.

Být o pár let starší, asi mě tam ranila mrtvice. Takhle jsem jen vytřeštil na Racka oči. A nevzmohl jsem se ani na slovo.

V NOVÉ LODĚNICI

Kdyby vedle mě znenadání vybuchla sopka nebo kdyby se u nás v předsíni najednou otevřela bezedná propast, nemohlo by mě to víc vyšinout. Ráno po probuzení jsem si chvilku namlouval, že se mi to určitě jen zdálo, i když jsem až moc dobře věděl, že to nebyl sen. Oblékal jsem se a ani jsem pořádně nevěděl, co беру na sebe. Ustavičně jsem musel myslet na Racka. Chudák, asi mu přeskočilo. Kdyby to byla jiná holka, tak neřeknu. Ale ta nače káča! Netvrdím, že je Jitka nějak ošklivá, to zase ne, ale káča to je. Teprve teď mi došlo, proč se mnou Racek v posledních dnech zaváděl tolikrát hovor na naši rodinu. Uměl to vždycky zamaskovat, vůbec mi nebylo nápadné, že se řeč nakonec pokaždé stočila na Jitku. Já mu samozřejmě netajil, co si o ní myslím, někdy jsem to řekl naplno, jindy pohledem nebo mávnutím ruky. Jenže to bylo houby platné. Jak se ukázalo včera večer. Vrátil jsem se do pokoje s vykulenýma očima. Jitka stála s Rackem na prahu asi tři minuty, pak si oblékla kabát a slyšel jsem jen klapnout dveře. Vrátila se skoro v deset, právě jsem na zkoušku nacpával došitý loďák. Zalezla do koupelny a byla tam nejspíš přes noc, protože jsem se jí v pokoji nedočkal. Chtěl jsem si ji pořádně prohlédnout, jak se bude tvářit a vůbec, usnul jsem však dřív, než si lehla. A ráno, když jsem se chystal do školy, chrněla jako miminko. V té své uhozené růžové noční košili s krajkami. Zastavil jsem se nad ní a snažil se na ni dívat cizíma očima. A pořád jsem

Klukovská dobrodružství na řece
na ní nic neviděl. Byla tedy snad dost hezká, ale legračně jí pískalo v nose a přes židli měla přehozené takové ty průsvitné punčochy, co nosí všechny starší holky. Prostě neviděl jsem na ní nic, co by mohlo zajímat mistra republiky. Byla to káča, i když spala.

Odpoledne jsem jel na kole do loděnice. Na zádech nový loďas, u rámu přivázané padlo. Když jsem konečně projel branou v houštinách, měl jsem toho právě tak dost. Ruce necitlivé jako dva kusy dřeva, nohavice od kolen dolů dokonale promáčené. A nejhorší to bylo s obličejem. Na nose mi seděl hejl a pusku jsem měl tak zmrzlou, že bych nedokázal srozumitelně říct ani ahoj. Pro jistotu jsem se na verandě zastavil a chvíli dělal pitvorné grimasy, až se mi krev znovu trochu rozproudila a brada už nebyla tak ztuhlá. Teprve pak jsem vzal za kliku.

Z centrální chodby na mne vybafla studená tma. Pár vteřin mi trvalo, než jsem se rozkoukal. Po pravé straně pronikal dřevěnou stěnou úzký proužek žlutého světla – tam byly dveře do posádkové klubovny. Ještě než jsem k nim došel, zaslechli uvnitř moje kroky a kdosi otevřel.

"Toje Pajda!" Podle hlasu jsem poznal Skokana.

V klubovně hučela kamínka, od rozpálených plátů sálalo příjemné teplo. Lodní lucerna, zavěšená na trámu, házela po stropě tajuplné stíny.

"Mysleli jsme, že to je Bobr," řekl mi na uvítanou Jespák. "Nepředjels ho někde cestou?"

"Jo, bude tady za deset minut," přikývl jsem. "Táhne na zádech nůši jako bába z trhu."

"Ten pěkně proleje," poznamenal Čáp.

"Ukaž," natáhl Jespák ruku po mém novém pádlu.

Podal jsem mu je a trochu se ve mně stáhla dušička.

"Hm," zabručel kapitán, "není nejhorší."

Potom jsem předvedl lodní pytel.

"Dělals všechno sám?" Jespákovy oči se mi zkoumavě zabodly do tváře.

"Samo," řekl jsem. Znělo to asi hrozně pyšně. Taky že jsem byl na svůj loďák pyšný. "Máma mi chtěla pomáhat a já jí to nedovolil."

Jespák mě pochvalně poplácal po rameni. Mně se vám udělalo uvnitř tak příjemně, že jsem se musel kousnout do jazyka, abych se nahlas blaženě nerozesmál. Zkrátka nebylo mi jedno, že mě můj kapitán pochválil před celou posádkou.

Na chodbě se rozezněly nové kroky.

"Víte, že venku padá s deštěm taky sníh?" řekl Krab, nový příchozí.

"To je senzace," vyskočil nadšeně chrostík od kamínek a hnál se k oknu.

Venku se rychle stmívalo. Koncem října sice bývá kolem čtvrté ještě dost světla, dnes se však hnaly od severu těžké mraky, a tak se večer přihnul mnohem dřív. Posádka Hrocha se shromáždila v loděnici jako každou středu, ale na plavbu po Labi nebylo ani pomyšlení. Místo tréninku na závod o Modrou stuhu jsme tedy zůstali u kamínek do červena rozpálených.

Loděnice je prakticky dostavěná, aspoň hrubá stavba. Uvnitř to ještě vypadá dost neutěšeně, ale s tím už není tak naspěch. Kdo by dnes náhodou zabloudil do Vrbičkové zátoky poprvé od léta, asi by nevěřil svým očím.

Loděnice vypadá opravdu nádherně. Představte si stavbu velkou patnáctkrát dvanáct metru. Jen svými rozměry musí každého ohromit. Je to spíš hrádek než loděnice. A celá tahle mohutná stavba nestojí na zemi, vznáší se na kulech. Půldruhého metru nad Vrbičkovou zátokou! Pilotové kůly nejsou nějaká planá originalila. Labe se tu občas vyleje ze břehů. Na dřevěném štítu se kývá velká železná kotva, natřená na modro. Pod kotvou se otvírá velká veranda s dřevěným zábradlím. Z verandy vejdete do chodby s několika dveřmi. První malá místnost po levé straně se zanedlouho změní v dobře vybavenou truhlářskou dílnu. Vedle dílny je šatna s řadou skříněk.

A ze šatny můžete vstoupit do vlastní loděnice. Zabírá skoro polovinu všeho prostoru. Na krákorcích mlčky spočívají kanoe a kajaky, s nimiž jezdí hlavně vikingové. Panečku, kdyby ty závodní kocábky uměly mluvit, měly by co vyprávět! Některé pluly po nejdívočejších evropských vodách. A ta modrobílá singlovka – myslím tu slalomářskou kánoí pro jednoho závodníka – na ní vyhrál Racek letos na jaře mistrovství republiky!

Do posádkové klubovny na pravé straně jsem vás už zavedl. Kolem stolu sedí na lavicích posádka Hrocha. Za normálních okolností bychom se hned ve čtyři pustili do nové lekce z námořnické teorie nebo praxe. A mezitím občas hráli nějakou legrační hru. Dnes to však je jiné. Čekáme na Bobra. Bobr je kapitánem Delfínů a v oddíle má pověst vynikajícího kreslíře. Admirál ho pověřil výzdobou klubovní místnosti. Bobr teď tráví v loděnici

klukovská dobrodružství na řece kdekou volnou chvíli. Na všechno by ovšem sám nestačil, a tak mu posádky pomáhají. Celý říjen nás honil po parcích a zahradách, museli jsme hledat listy všech možných tvarů, barev, pak je doma lisovat a vylišované ukládat v loděnici do krabic. Marně jsme se dohadovali, k čemu to barevné listí bude. Bobr se na nás vždycky jen dobrácky usmál a řekl:

"Víte, že to přesně sám nevím?"

"Nepovídej," odmítali jsme jeho výmluvu.

"Nějakou ideu bych měl," přiznával Bobr. "Co z toho nakonec vyjde, to vážně nevím."

Dnes jsme se to měli dovědět. Bobr vstoupil do klubovny, voda z něho jen kapala. Z nůše, kterou nesl na zádech, trčely vrbové proutky a rákosové stvoły. Nedůvěřivě jsme pozorovali, jak je rozkládá po stole spolu s krabicemi podzimních listů.

"To jsem blázen, k čemu sem táhneš to roští," poznamenal Skokan.

Bobr mu místo odpovědi strčil do ruky kladívko a malinké hřebíčky.

"Přibíjej pruty přesně tak, jak je položím na zeď."

A pak začal vytvářet z vrbových větvíček na stěnách klubovny rovné i křivolaké linie. Postupně nás všechny zatahl do práce a před našima udivenými očima vyrůstaly prazvláštní reliéfy. Nejdřív severní, pak jižní a nakonec i ostatní dvě stěny se proměnily v obraz mořských hlubin. Plavaly tu ryby nejroztodivnějších tvarů, jako na padálcích se vznášely medúzy, chobotnice s velkýma očima natahovaly dlouhá chapadla. Bobr načrtával jejich těla vrbovými pruty a pak je vylepoval barevným listím. Vlastně jsme to listí lepili na zeď my a Bobr nám jen říkal, kam co přijde. Rád bych Bobrovo dílo popsal, ale asi bych to nedokázal. Možná že to ani dost dobře nejde, říct slovy to, co už člověk vyjádřil liniemi, tvary, barvami. Žádný obraz na světě se nedá pořádně popsat, jinak by místo galérií mohly být jen knihovny. Jedno je však jisté. Když přišel do loděnice nějaký cizí člověk a my ho pozvali i do posádkové klubovny, zůstal na prahu stát s otevřenou pusou. Prostě něco takového tam nikdo nečekal. Jinde v loděnicích můžete vidět nanejvýše barevné obrázky, vystřižené z časopisů, hlavně všelijaké holky v bikinách. Sem tam snad i nějakou fotku z vody. Ale abyste se místo v klubovně octli na dně korálového moře, to se vám může stát jen v loděnici Sedmičky. Snad právě proto tak rád na ni vzpomínám. A i kdybych v životě prošel ještě třeba sto loděnic a kluboven, na tu naši z Vrbičkové zátoky nikdy nezapomenu.

STROJOVNA

Vedle malé posádkové klubovny, které se také říká kajuta, je poslední část loděnice - velká místnost, určená pro schůzky celého oddílu. Do kajuty se nevejde víc než jedna posádka, zato se v zimě snadno vytopí. Ve velké klubovně se mají odbyvat přednášky Námořní akademie a večerní sedánky při kytarách. Když Bobr dokončil výzdobu kajuty, vynořila se otázka: Co s velkou místností?

"Svěřme to zase Bobrovi," navrhli Mroži.

Ale Bobr se jako vždycky mile usmál a zavrtěl hlavou:

"Kdepak, hoši, s tím nepočítejte. Nechci se opakovat. Loděnice není můj soukromý ateliér. Na výtvarném dotvoření oddílové klubovny by se mělo podílet víc lidí."

Všimněte si, že Bobr neřekl "na výzdobě", ale "na výtvarném dotvoření". Ten kluk byl vážně dost jiný než my ostatní.

Admiralita pak vyzvala všechny kapitány, aby se svými posádkami vypracovali návrhy. Hroši tomu věnovali celé jedno středeční odpoledne. Povíдали jsme si o tom už cestou do loděnice, nešlo nám to z hlavy ani při námořnickém výcviku, vyrojilo se padesát návrhů a všechny byly postupně podrobeny zdrcující kritice a zavrženy. A když jsme trénovali semafor - signalizaci dvěma praporky, kterou jste asi viděli v nějakém námořnickém filmu - vyslal Krab z druhého břehu bleskovou zprávu. Na verandě loděnice chytal signály Skokan, a protože si dosud často pletl semaforové M a S, nadiktoval Chrostíkovi zajímavý nesmysl:

"S-a-s m-e-n-z-a-c-n-i n-a-p-a-d stop z-k-o-n-m-t-r-u-u-j-e-s-e p-r-o k-l-u-b-o-v-n-u n-e-j-a-k-a s-o-n-m-t-r-a stop."

"Do pytle, co to má znamenat?" kroutil hlavou kapitán, když jsme mu přinesli do kajuty zachycenou zprávu. A poslal nás zpátky na verandu, aby-chom požádali druhou stanici o nové vysílání. Krab mezitím nahnal své pomocníky na palubu a přeplul zpátky do přístavu. Nemohl v sobě udržet

svůj úžasný nápad.

"Co to bylo za nesmysl?" volal na ně Chrostík, sotva se objevila Krabova rezatá hlava nad břehem.

"No dovo!, " ohradil se palubní radiotelegrafista, "závada není ve vysílači, ale ve vašem přijímači. Vyslal jsem přesně tohle: Mám senzační nápad. Vytvoříme pro klubovnu nějaká monstra."

"Monstra?" opakoval nechápavě Skokan. "Co je to monstrum?"

"Bóže, my ale máme v posádce nevzdělané primitivy," spráskl ruce Krab. "Monstrum je nějaká absurdní obludnost. Jenže pánové patrně nevědí, co je to absurdní, že jo?"

Byli jsem z těch Krabových řečí všichni trochu vykulení. Ani kapitán Jespák nepochopil, kam vlastně Krab míří. Krab tedy začal rozvíjet svůj skvělý plán.

"Prostě sestrojíme v oddílové místnosti všelijaké nesmysly."

Kluci nespokojeně hučeli, Krab se však nenechal zastavit.

"Mě zatím napadlo jedno takové monstrum. Padostroj."

"Padostroj?" vyprskl Komár. "A halucinace náhodou nemáš?" Sáh! po kožené taštičce s léky, kterou jako lodní lékař nosil všude s sebou. "Mohl bych ti proti nim nabídnou Hofmannské kapky."

Krab se na něho útrpně podíval a s ledovým klidem pokračoval:

"Padostroj by se umístil v klubovně, hned nade dveřmi. Daly by se tam všelijaké věci. Dolů třeba klacek, nad něj kotlík s vodou, nad kotlík staré pádlo. No - a když někdo otevře dveře, padostroj se dá do pohybu."

Byl to samozřejmě vyložený nesmysl. Myšlenkové monstrum, jak se vyjádřil Čáp. Musím však přiznat, že to měl Krab dost přesně vymyšlené. A že v jeho vývodech byla jistá logika.

"Padostroj by pracoval takhle: klacek by vcházejícího omráčil, kotlík s vodou by omráčeného vzkřísil a pádlo by ho dorazilo."

Při těchto slovech jsme se poněkud probrali z ustrnutí. Jespák se dokonce rozesmál.

"Máš to bezvadně promyšlené," řekl Krabovi. "Jen tu něco jaksi nehraje. Klubovna bude padostrojem více méně vyřazena z provozu. Nikdo tam přece nepoleze, když bude vědět o tvém padostroji."

"Kdepak," odrazil kapitánovu námitku Krab. "Dáme tam pojistku. Kdo bude chtít otevřít, zmáčkne vedle dveří knoflík a padostroj se nedá do pohybu."

"Takže to bude fungovat, jen když vstoupí cizí člověk," řekl Čáp.

"Přesně tak. Má to být překvápko pro hosty. Návštěvníka už při vstupu do klubovny doslova omráčíme tím, co tu máme."

"Já bych do toho padostroje dal chechtací pytlík," řekl Chrostík. "Znáte ho, ne?"

Teď už jsme se řehtali všichni. Chrostíkův pytlík jsme znali, táta mu ho přivezl odkudsi z ciziny. Na pohled to je malinkatý pytlíček, jako na kuličky, ale když Chrostík zatahne za šňůrku, začne se z pytlíku ozývat pekeřský chechtot. Jako když se někdo může umlátit smíchy. Ten pytlík je svým způsobem hotové monstrum.

Krab zářil jako měsíček v úplňku, myslel si, že jsme jeho návrh přijali. My jsme si ovšem vymýšleli všelijaké doplňky jen z recese. Prostě jsme jen tak plkali. Čím víc jsme padostroj v myšlenkách rozvíjeli, tím bylo jasnější, že je to plané mluvení. Nic takového se nedalo uskutečnit.

"Vy si z toho děláte psinu," rozčilil se náhle Krab. "Já to myslím vážně!"

Jespák usoudil, že jsme se dost pobavili, a tak řekl:

"Je to sice originální nápad, ale vidíš sám, že by to nepostavil ani Einstein."

"Tak můžeme vymyslet nějaké jiné monstrum," hájil Krab svůj nápad.

Vtom mě to napadlo.

"O něčem bych věděl," řekl jsem nesměle. "U nás na půdě stojí tandem. Mohl by se tady nějak postavit, nebo něco." Popsal jsem klukům prastarý bicykl, který má sice dvě kola jako každý jiný bicykl, ale kromě toho dvoje šlapadla a dvě sedla. Zkrátka kolo pro dva lidi. Před půlstoletím na něm jezdíval náš děda s babičkou.

"Tomu říkám opravdické monstrum," jásal Krab. "Samozřejmě ho sem přikutálej."

Ostatním Hrochům se taky zalíbila představa staříckého nesmyslného dvoj kola, jaké dnes člověk prakticky vidí jen v muzeu. A ani tam vlastně ne.

"Nějak ho tu využijeme," řekl Jespák.

Klukovská dobrodružství na řece

Tím to vlastně teprve začalo. A než jsme se za tmy rozešli, měli jsem dokonale promyšlený plán prvního monstra. Nebudu vás unavovat popisováním toho, co kdo navrhl a vymyslel, dnes si ani už nevzpomínám na všechny podrobnosti, byl to prostě náš společný projekt. O týden později stálo v koutě oddílové klubovny dědečkovo dvojkoło na pevném podstavci. Na zadním kole mělo upevněná dvě dynamy. Od dynamy vedly drátky po stěně k reflektorům zavěšeným pod stropem. Když na tandem nasedli dva jezdci a začali šlapat, kola se ve vzduchu rychle roztočila, uvedla dynamy do pohybu a klubovnu zaplavilo jasné světlo. Bylo to nesmyslné monstrum, ale občas přece jen posloužilo. Zkrátka užitečný nesmysl. To se ví, že kromě toho visela v klubovně lodní lampa na olej a monstrózní elektrárnička byla v provozu jen někdy, spíš pro pobavení posádek i hostů než ze skutečné potřeby. A neřekli byste, jak hned vypadala klubovna zajímavě.

Ke kolovému světlostroji, jak se dědečkovu prabicyklu říkalo, přibýly zanedlouho i další fantastické mechanismy. Žraloci vymysleli "železné chřestýše" - to byly silné řetězy, upevněné ke stropu. Stačilo, aby někdo otevřel dveře, řetězy se rozkolébaly a začaly strašidelně zvonit. Delfíni sestrojili "odvěký sen lidstva" - perpetuum mobile. Skládalo se z nespočetných koleček, klíčků, páček, šroubků a měřičů. Byl to dokonalý stroj, měl jen jedinou chybičku. Nefungoval. Přesto se těšil velkému zájmu všech návštěvníků. Kdo si dokonce Delfínům navrhl, aby si dali perpetuum mobile patentovat. Myslím, že jejich stroj by byl patentním úřadem odmítnut pro nedostatky v technické dokumentaci.

Největší dílo vzešlo z rukou Vikingů. Nahradili v klubovně obyčejná kamna menším kotlem, k němuž připevnili i setrvačnickové kolo, táhla a písty. Parní stroj na rozdíl od delfíního perpetua mobile běžel celou zimu bez nejmenší závady. Stačilo tahle neobyčejná kamnapořádně roztopit. Ocelové kolo se tiše začalo otáčet a uvedlo do pohybu písty. Parostroj pracoval ovšem naprázdno, podle stanovené zásady: čím složitější a neúčinnější, tím lepší.

A tak se oddílová klubovna zvolna měnila v jakousi nesmyslnou strojovnu fantastické parolodi. Brzy se jí opravdu neřeklo jinak než strojovna. Když se to tak vezme, spískal to vlastně všechno krab.

RŮŽOVÁ OBÁLKA

"Kam jdeš, Jiříku?" zeptala se mě Jitka, právě když jsem se chystal vypadnout z domova.

Dost mě to zarazilo. To Jiříku. Jitka mi v poslední době neřekne jinak než Macíku a já ji samozřejmě oslovuju zásadně Káčo. Protože řekla Jiříku, okamžitě jsem vytušil, že ode mě něco potřebuje.

"To víš, Jituško," řekl jsem jízlivě, "jdu si po svejch."

Po pravdě řečeno, sám jsem nevěděl, kam vlastně jdu. Není středa ani sobota nebo neděle, kdy chodívám pravidelně do loděnice. Je hloupé pondělí, které mám ze všech dní v týdnu nejméně rád.

"Nikam. Asi k řece."

"Nemohl bys pro mě něco udělat?"

"Já? Pro tebe?"

"Prosím tě."

Přál bych vám vidět její pohled. Udělala na mě tak mandlové oči, že jsem se div nedal do smíchu. Asi si mě spletla s Rackem.

"Když mě tak pěkně prosíš," řekl jsem naoko přívětivě, "beze všeho ti to neudělám."

Tahle věta zapůsobila jako vždycky. Je to jediná věta z díla Karla Čapka, kterou znám nazpaměť. Občas ji s úspěchem užívám. Dnes jsem ji nasadil proti Jitce. Na okamžik ztratila sebekontrolu.

"Ty jsi ale blbec," řekla otráveně. Hned se však vzpamatovala. "Nechci to od tebe zadarmo."

"Kolik nabídněš?" řekl jsem pokud možno ledabyle. Nechtěl jsem jí dát najevo, jak je mi vítaná každá koruna. Moje pokladní hotovost se drží těsně nad nulou, díky penězům, které jsem prodělal při velkých dostizích.

"Dám ti žvejkačku," řekla Jitka.

"Pch," mávl jsem opovržlivě rukou. A naznačil jsem, že jako tedy jdu.

"Počkej, dohodneme se," zadržela mě.

"Kolik?" opakoval jsem klíčovou otázku.

"Pětikačku."

Pět korun není moc. Pro mne to ovšem byla za dané situace ohromná

suma.

"Že jsi to ty...", řekl jsem milostivě. "Tak povídej."

"Potřebuju, abys došel k Jendovi a dal mu tuhle obálku."

Trochu jsem se zapotácel. To se ví, že ne doopravdy, jen v duchu. Mě totiž vyvedlo z rovnováhy, že řekla k Jendovi. Věděl jsem, kterého Jendu míní, právě proto jsem se tam div neskácel. Ona mu říká Jendo! Mám-li být upřímný, nevím vlastně, jak by Rackovi měla říkat jinak. Racku asi ne, nechodí s námi přece do Sedmičky. A Racek je Rackova oddílová přezdívkou. Ale říkat Jendo mistru republiky, který je o dobrých sedm let starší a dokonce chodí na vysokou školu, to mi připadalo drzé.

"Moc mi na tom záleží, aby tu obálku měl co nejdřív," řekla Jitka.

"vyklop pětikačku," řekl jsem stroze. "Zařídím."

Jitka se pokusila v posledním okamžiku usmlouvat sjednaný obnos na tři koruny, já jsem se však nedal napálit. Racek bydlí až Na skřivánku, to je čtvrt v jižním cípu města. Cesta mi tam potrvá dobrých pětadvacet minut.

Hasím si to tedy zadem k elektrárně a dál k železničnímu přejezdu a v duchu se těším, že zas uvidím Racka. Jdu tam skutečně rád, Jitce jsem to však nedal najevo jediným mrknutím oka. Cestou asi desetkrát sáhnu do kapsy, jestli mi náhodou někde nevypadla obálka. Leží pořád na svém místě a přesto k ní moje prsty ustavičně zajíždějí, jako kdyby vyzařovala jakýsi tajemný magnetismus. Nejspíš proto, že bych moc rád znal její obsah. Je to jasné, uvnitř bych našel psaní. Co jen ta káča může asi psát Rackovi? vytáhnu obálku na světlo a převracím ji za pochodu v ruce. Dokonale ji zalepila. Jediné písmenko neprosvítá. U rezavé kotvy, zajdu zvědavosti, než dojdou k Rackovi! Vlastně mám tak trochu právo vědět, co Jitka píše. Je to moje rodná sestra. A Racek můj kamarád z oddílu.

Zastavím se, vylovím z kalhot nůž a zajedu špičkou do růžku. Hrome, ta obálka drží! Já když někdy někomu píšu, kápnu vždycky na obálku s nejmizernějším lepem. Tak povol, potvoro!

A jéje, to jsem tomu dal. Nůž zajel hlouběji, než jsem chtěl. Teď abych rychle sehnal nějakou jinou obálku. Aspoň se nemusím tak párat s druhou půlkou chlopně. Prostě ji roztrhnu a hotovo!

Malinko se mi trásly ruce, když jsem vytahoval z obálky dopisní papír. Po tváři se mi rozlila mírná červeň. Jitka totiž nejen poslala Rackovi růžovou obálku, ale dokonce mu psala na růžovém papíře! Věřili byste tomu? Znam dost ohavných barev, růžovou však považuju ze všech barev za nejdopornější. Na růžový papír bych nepsal, ani kdyby mi někdo nabízel milion.

"Jendo," přelítnu očima nadpis, "počkej na mě večer u jazykovky. Angličtina mi končí v půl osmé. Ahoj Jitka."

Obrátil jsem dopisní dvoulist dvakrát v ruce a nenašel jsem už ani ř. Zklamalo mě to. Kvůli těm několika slovům jsem obálku nemusel rozlepotvat. Kdyby aspoň napsala: Milý Jedno... Nebo: Líbá Tě Tvoje...

Otráveně jsem se vydal na pout za nejbližším papírnictvím. Nejhorší na tom bylo, že jsem utratil z vydělané pětikačky čtyři padesát za desítku těch pitomých růžových dopisních papírů. Mohl jsem sice dostat za desetník obyčejnou kancelářskou obálku, měl jsem však vítr, že by na to mohl Racek přijít. Třeba dostává od Jitky psaníčka každou chvilku a ví, jak vypadají její obálky. Nebo náhodou vytáhne dopis před Jitkou z kapsy a bude zle. Čtyři padesát! Měl jsem vztek sám na sebe. Celá desítku těch idiotských růžových papírů a devět přebytných obálek letělo do koše. Nemohl jsem přece přijít k Rackovi a držet je v ruce.

Čím víc se blížila ulice U krematoria, tím lepší jsem měl zase náladu. A když jsem zvonil u přízemní vilky, bylo mi fuk, že mám místo pětikoruny padesátník.

"Dobrý den," pozdravil jsem šedovlasou paní, která se vyklonila z okna.

"Je pan Kouba doma?"

"Kterého hledáš?"

"Jana Koubu, prosím."

"Ale kterého. Mladšího, nebo staršího?"

"Racka," uklouzlo mi.

"Aha, hned jsem si to myslela," usmála se paní a zmizela za záclonou, za okamžik se vyhrnul ze dveří Racek. Předal jsem mu obálku se slovy, že ji posílá Jitka. Racek růžovou obálku převzal, roztrhl ji a přelétl očima Jitčin vzkaz. Potom zastrčil papíry do kapsy. Skoro jsem zalitoval, že jsem nekoupil obyčejnou obálku za desetník. Racek by si toho určitě vůbec nevšímal.

"Tak co děláš?" zeptal se mě Racek. Byla to taková obvyklá otázka,

klukovská dobrodružství na řece
která se dává při letmém setkání se známým. Odpověděl jsem na ni obdobně:

"Nic. A co ty?"

"Taký celkem nic. Až na to, že šprtám na státnici."

Nevěděl jsem sice, co je to státnice, ale dovtípil jsem se, že to bude nejspíš nějaká vysokoškolská zkouška.

"Nechceš jít na chvilku dál?" řekl Racek. "Aspoň si trochu oddychnu. Písmenka mi už skáčou před očima."

"No," řekl jsem s předstíraným klidem. "Třeba."

Za pár minut nato jsem se přenesl z polabského města pod rakouské Alpy.

NA DIVOKÝCH VODÁCH

Do Rackova pokojíku jsem vstupoval s divným rozechvěním. Nikdy jsem ještě nebyl doma u mistra republiky. Nevím, co jsem si vlastně myslel, že tam uvidím, asi poháry, vavřínové věnce a podobné věci. A zatím to byla docela obyčejná místnůstka se skříní, válemdou, stolem a knihovničkou. Místo závodnických trofejí všude samé knížky. Na stole jich leží haldy, z knihovničky div nepadají a člověk o ně dokonce zakopává na zemi. Binec má tady Racek senzační!

Jak se tak rozhlížím kolem sebe, cítím, že rychle roztává ledovec, který mi ještě před několika vteřinami ležel na prsou. Konečně mohu zase volně vydechnout. Prostě vidím, že Racek je taky člověk, i když má titul mistra republiky.

"Sedni si," nabídl mi židli u spacího stolku.

Otevřel skříň a začal se v ní hrabat. Mrknu před sebe, co to vlastně Racek čte. Samá chemie. Knižky plné nesrozumitelných vět a vzorců. Rád si prohlížím neznámé knížky, když je otevřu, mám pocit, jako bych vstupoval do cizích, tajemných krajin. Rackovy tlustospisy mě však nelákají. Bloudím očima dál mezi papírovými horami a najednou sebou škubnu. Na konci stolu, ve stínu navršených učebnic, stojí rámeček s fotkou. A na té fotce je – hádejte kdo. Můžete hádat třikrát. Divil bych se, kdybyste to neuhodli hned

napoprvé. Jitka. Asi na tom není nic divného, a mně to přesto vezme dech. Zkrátka pořád nemůžu uvěřit, že Racek a ta naše káča...

"Chceš se podívat na pár fotek?" ozvalo se za mnou.

Rychle jsem odskočil stranou. Samozřejmě jen pohledem. Jako kdybych byl přistižen při něčem zakázaném. Racek odhrnul loktem knihy a postavil přede mě otevřenou krabici. V tom okamžiku se pokojík ve vilce na Skřiváneckém předměstí rozplynul a my dva s Rackem jsme se octli pod Alpami. Divoká řeka, plná žulových balvanů a peřejí a na ní krytá slalomářská kánoe. Jezdec právě proklouzl brankou a ostře mění směr, tělo má tak vykloněné nad vodu, že snad musí v příští vteřině vypadnout z lodi.

"To je snímek z loňských závodů," řekl Racek.

"Kdo je na něm?" ptám se.

"No přece já."

"Ty?" divím se hlasitě. Vážně jsem Racka nepoznal. Hlavu mu zpola kryje ochranná přilba, na těle má plovací vestu – a nejvíc mě snad zmátl výraz obličeje. Tohle není klidná, usměvavá tvář, jak ji znám z oddílu, to je sešklebená maska. Výraz vrcholného vzrušení i nadlidského vypětí sil.

"Tady ses udělal, co?" vyjádřím odborným termínem svoji domněnku, že se Racek převrhl.

"Ale kde. Náhodou se mi podařilo projet," říká Racek. "Dno jsem si prohlédl zblízka až o kus níž."

Zatím jsem viděl trénovat naše Vikingy jenom na Hřčácích a pod železným jezem na Chrudimce. Trochu se mi tajil dech, když najížděli do mohutných vln. A přece to nebylo nic proti slalomářským závodním tratím v Rakousku, Švýcarsku, Itálii. Nejen tam, stejné divoké vody ukazovaly snímky z přeborů republiky na Labi ve Špindlerově Mlýně, na Vltavě pod lipenskou přehradou, na Doubravce v Železných horách. Teprve teď jsem si uvědomil, jak mistrovsky musí Vikingové ovládat vratké kánoe a kolik odvahy potřebují, aby si vůbec troufli plout tak nebezpečnými proudy.

Seděli jsme nad krabicí fotek snad hodinu. Někdy mě mírně mrazilo v páteři, třeba nad obrázkem, kde loď i s jezdcem mizela za clonou bouřících vod. Jindy jsem se musel smát – jeden snímek zachytil Rackovu kánoi stojící na špičce, v absolutně svislé poloze. Druhý zase ukazoval Racka

Klukovská dobrodružství na řece
nesoucího v náručí svou loď, která vypadala, jako kdyby po ní pět minut
dupalo stádo slonů.

"Moc se neřehtej, pakobylko," řekl mi Racek. "Tenkrát jsem si napočítal
na těle dvacet pět modřin. A měl jsem naštipnutá dvě žebra."

Tohle se mi na Rackovi ohromně líbilo. Neukazoval mi jen snímky, kde
vjíždí vítězně do cíle, ale i obrázky ze závodů, při nichž to projel na celé
čáře.

"A ceny - máš nějaké?" zeptal jsem se, když Racek ukládal fotografie
zpátky do krabice.

"Něco by se tu našlo."

Otevřel skříňku pod knihovničkou. A tam v jedné přihrádce stály křišťá-
lové poháry, mramorové plakety s kovovými reliéfy slalomářů proplovajících
peřejí, válcová pouzdra s diplomy. Pánové, tam vám toho bylo! Já na
Rackově místě bych to všechno postavil tak, aby si toho všiml každý, kdo
do místnosti vejde. Jestli bych to vůbec nevystavil přímo za okno.

"To máš tak," řekl Racek, "já to nechci mít na očích. Ke každému závo-
du nastupuju tak, jako bych ještě nevyhrál vůbec nic. Nejezdím kvůli
cenám, jinak bych toho dávno nechal."

Zapomněl jsem se zmínit, že tehdy v Rackově pokojíku jsem se pořád
nevypytával jen já jeho. Občas taky položil otázku Racek mně. Zase proje-
voval zájem o naši rodinu, ptal se, co dělá náš táta a já mu řekl, že je kon-
struktérem v továrně na mlýnské stroje, chtěl vědět, na které škole naše
máma učí, a já mu řekl, že u kostelíčka - a mezi tyhle nesmyslné otázky
vždycky připlétl něco o Jitce. Dal jsem mu jasně najevo, že mi je všechno
jasné. Ať ví, že vím. Taky jsem mu rovnou řekl, co si myslím o Jitce. Že je
to koza sánská a tak. Že mě štve tím věčným okupováním koupelny. Vyličil
jsem mu, jak někdy ráno přijdu pozdě do školy jen proto, že se Jitka hodinu
šlechtí v koupelně před zrcadlem. Prostě jsem ho před ní varoval jako
kamarád kamaráda. Zajímá vás, co na to Racek? Usmíval se jako Mikuláš!
Nevěřil mi!! Nevěděl jsem, jak ho přesvědčit, že je svatá pravda všechno,
co říkám. Prozradil jsem na Jitku i to nejhorší.

"Představ si, Racku, že někdy leze večer do postele s natáčkama ve vla-
sech!"

"Ale běž," řekl Racek a měl pořád pusu od ucha k uchu. "To přece nic
není."

"Měl bys ji vidět, jakou má trhu. Vypadá jako kulatá krychle."

Zbytečně jsem se namáhal. Racek si buď myslel, že kecám, nebo se mu
v hlavě točila kolečka jinak než mně. Nejspíš oboje. Potom najednou poví-
dá:

"Bráško, budu tě muset vyhodit. Do večera mám našprtat ještě padesát
stránek."

Ukázal na jednu z učebnic. Věděl jsem svoje. V půl osmé musí stát před
jazykovkou. Chystám se tedy vypadnout a vtom Racek řekl:

"Počkej, dám ti něco od cesty."

"Nic nechci," řeknu rychle.

"Bude to maličkost. Šel jsi kvůli mně takovou dálku."

"Opravdu ne," couvám ke dveřím. "Jitka mi už stejně dala pětikačku."

Asi jsem to neměl před Rackem říkat. Sotva mi to vyklouzlo z pusy, oka-
mžitě mi došlo, že to vypadá dost hloupě. Nechat si platit za to, že něco
nesu Rackovi. Racek se na mě trochu divně podíval:

"Jestlipak jsi už dnes udělal nějaký dobrý skutek?"

"Já-?" zakoktal jsem. "Ještě ne."

"A víš vůbec, že každý člen Sedmičky má vykonat denně aspoň jeden
dobrý čin?"

"No, jespák mi to říkal."

"Udělal jsi nějaký včera?" dotíral na mě dál Racek.

"Já přesně nevím," vytáčím se. "Včera asi jo."

"Co to bylo?"

Začínal být nepříjemný.

Nemohl jsem si dost rychle nic vymyslet, dal jsem se tedy znovu na
ústup.

"Vlastně včera jsem na to zapomněl."

"Tak vidíš," řekl Racek. Dneska jsi měl příležitost k dobrému skutku
a nechal sis za něj zaplatit."

Úplně mě svými řečmi zmátl. Nejdřív mi chce dát něco od cesty a pak mi
začne nadávat, že jsem vzal od cesty mizerných pět korun. Řekl jsem mu,
co si o tom myslím.

"Nemínil jsem ti nabízet žádné peníze. Mám tu pár starých čísel oddílo-

Klukovská dobrodružství na řece
vého časopisu. Třeba by tě to zajímalo. Ale když jsi vzal od cesty peníze, nebudu ti nic vnučovat."

Celou zpáteční cestu mi Rackova slova hučela v uších. Propánajána, jestli Jitka Rackovi řekne, že mi ty prachy nedala sama dobrovolně, že jsem je z ní vypáčil jako vyděrač, nebudu se smět ukázat Rackovi na očích. Propadl bych se před ním hanbou. Když jsem tenkrát potřeboval, aby zašel za naší mámou, ochotně se nabídl. Sám teď budu vypadat jako nevděčný hamoun. Těžko Rackovi vysvětlím, že jsem si odměnu vyjednal dřív, než mi Jitka řekla, kam vzkaz ponesu. A to je fakt! Jenže fakt taky je, že jsem od ní tvrdě vyžadoval pět korun, když mi před odchodem k Rackovi nabízela jen tři.

Bylo mi z těch úvah nanic. Hned po příchodu domů jsem Jitce tu pětikorunu vrátil. Říkám tu pětikorunu, ale nezapomeňte, že mi z ní zůstal jen padesátník. Čtyři koruny padesát halířů jsem musel vyklopit ze svého. Jak to říkal Jespák, jednou ze mě bude zaručeně ministr obchodu!

"Tady máš," povídám Jitce.

Vyvalila na mě oči.

"Já je nechci," opakuju.

"Tak si vem aspoň ty tři," nabídla mi velkomyslně.

"Dělal jsem si z tebe jen legraci," řekl jsem. Znělo to naprosto nepřesvědčivě, aspoň jsem měl ten dojem. A tak jsem rychle zvedl kotvy.

"Díky, Jiříku" volala za mnou Jitka. "Jsi prima bráška."

Loudal jsem se dolů po schodech a už mi vůbec nebylo líto ztracené pěti-kačky. Ta hodina u Racka stála za to!

Potom jsem se na okamžik zastavil. Hrome, jestlipak to teď můžu považovat za denní dobrý skutek? Když jsem nejdřív peníze vzal a pak je zase vrátil. Za dobrý skutek totiž nesmíte vzít absolutně nic. Řekl bych, že by to mělo platit. Ale nejsem si tím zase tak docela jistý. Dobře vím, že jsem nevrátil Jitce peníze proto, že se ve mně hnulo svědomí. Vrátil jsem jí je, abych se neznemožnil před Rackem. Radši se venku porozhlédnu, s čím bych komu kde mohl píchnout. Stejně mám do večera fůru času.

ZÁVOD O MODROU STUHU

"Hroši, jdeme na to," řekl Jespák. "A nechte si na sobě tepláky."

Vyhrnuli jsme se z příjemně vyhřáté strojovny na verandu s pádly v rukou. Když jsem poprvé nadechl z plných plic venkovský vzduch, měl jsem dojem, jako by se mi do nosu dostaly kousíčky křenu. Pod schůdky se do nás zakousl ledový vítr.

"Je! jsem o Modrou stuhu za všelijakého počasí, řekl Čáp," ale v takové sibérii nikdy."

"Aby nám pomalu razil cestu ledoborec," řekl Krab.

Byl to samozřejmě jen vtip. Labe dosud nebylo zamrzlé. Dokonce ani u břehu jste nenašli nejmenší ledový škrálop, ačkoliv se teploměr třetí den držel těsně pod nulou. Zato sníh, který napadl dncs v noci, zůstal za městem ležet. Byl to jen tenký poprašek, a celé Polabí dostalo rázem zimní vzhled. Časný příchod zimy nás překvapil. A na sníh jsme jen zírali. U nás kolem města vidíte hnědá pole často i v lednu, v zimě si užijete spíš bláta než sněhu.

V tom psím počasí se měl jet poslední závod. O Modrou stuhu Labe. Modrá stuha patří k tradičním podnikům Sedmičky, jezdí se pravidelně čtyřikrát do roka. Dnešním závodem měla skončit letošní vodácká sezóna. Všechny posádky pilně trénovaly celý podzim. Kdo zvítězí, tomu bude zdobit Modrá stuha lodní vlajku až do jara.

"Pozor na štičí zátoku," dodával kapitán poslední instrukce kormidelníkovi. "Nesmíš dovolit, aby Hroch zajel do tišiny."

Chrostík horlivě přikyvoval:

"Já vím. Povedu loď středem proudnice."

Jestli se náhodou divíte, že nám měl dělat kormidelníka Chrostík, tak se nedivte. Chrostík je sice plavčík jako já, ale váží z nás nejméně. A má nejmenší sílu. Kdyby kormidloval Jespák nebo Čáp, přišli bychom o zdatného pádlaře. Při Modré stuze jde o každý centimetr. Když Hroch po záběru ujede o centimetr dál, a to si pište, že ujede, bude-li místo Chrostíka pádlovat zdatnější kluk, získáme na celé trati deset metrů, což jsou bezmála dvě lodní délky. Při zářijové Modré stuze vyhráli Žraloci před Hrochem o pouhou píd!

"Musíme to Žralokům naklepat," řekl Komár. "Vsadil jsem se o tři kačky,

že budou v cíli koukat na naše záda."

"Měl sis hned vybrat zálohu," poznamenal Krab. "Aspoň by tě to pak tolik nebolelo."

"Datel," řekl Komár, "musíme jim ujet! Víte přece, jak se na podzim vytahovali!"

"Nezapomeň, že na palubě Žraloka jsou samí staří sekáči," vmísil se do hovoru Skokan. "A u nás?"

Všiml jsem si, jak po mně šlehl pohledem. Bylo mi hned jasné, co tím chtěl říct. Nejsem natvrdlý, aby mi to nedošlo. Skokanova slova mě dost otrávil. Nedal jsem na sobě nic znát, ale bylo to pořád ve mně. Už jsem se na závody tolik netěšil. Když to projedem, svedou neúspěch na mne. Když náhodou Modrou stuhu vyhrajeme, budou se takoví Skokani vytahovat dvojnásob. Slyšel jsem už napřed, jak Skokan říká: vidíte, dokázali jsme vyhrát i s Pajdou na palubě.

Od přístavních schůdků vyplouvala jedna pramice za druhou. Admirál zůstal v cíli, startér šídlo od Vikingů pádloval vedle nás v kánoi. Modrobílá flotila doplnila pod Hrcáky a obrátila se přídíl po proudu.

"Připravit," řekl šídlo.

Hroch, Žralok, Delfín i Mrož zvolna splývaly bok po boku s proudem. Pádlaři sklouzli z laviček do kleku.

"Pozor!"

Přesunuli jsme pádla do pohotovostní polohy.

"Vpřed!"

Tak začal velký závod o Modrou stuhu Labe. Čtyřiadvacet pádel rozvířilo hladinu.

"Elá-hop, elá-hop!" Chrostíkův jekot se vznášel vysoko nad hlubšími hlasy ostatních kormidelníků. Žraloci nasadili u startu podle svého zvyku ostré tempo a rychle se prodrali do čela. Nechali jsme je ujet o délku lodí. Patřilo to k taktice, kterou vypracovala naše posádka. Až do finise se budeme držet v závěsu za Žralokem. Když nenasadíme na celé trati jediný trhák, budou si myslet, že nemáme dost sil. A začnou nás třeba jen podvědomě podceňovat. Přestanou s námi zkrátka počítat jako s vážným nebezpečím. Padesát metrů před cílem nasadíme zničující tempo. Než zachytí náš nástup, povedeme o půl délky.

Byla to moc dobře vymyšlená taktika, měla však jednu slabinu. Nepočítala s Delfíny. Žraloci a Hroši byli v uplynulém roce na vodě nejlepší. Vyhráli poslední tři Modré stuhu. Kdo mohl vědět, že Delfíni už od prázdnin tajně trénují i v pátek, kdy bývá loděnice úplně prázdná? Žraloci vedli sotva do čtvrtiny tratě, potom je Delfíni dotáhli. Obě posádky chvilku pádlovaly vedle sebe a jejich kormidelníci se vzájemně přerušovali. Potom se Delfín zvolna začal sunout kupředu. Nejdřív byl před Žralokem o špičku, pak o půl lodní délky, pak o celou loď.

"Nemám zrychlit?" Z Chrostíkova hlasu zněla úzkost.

"Jen klid," řekl Jespák.

Ve dvou třetinách tratě byl Delfín před Žralokem o dvě lodní délky. A nezdálo se, že by se Bobrova posádka měla v nejbližších vteřinách zhroutit.

"Zatraceně," sykl Jespák. Byl by toho rád řekl mnohem víc, ale musel šetřit dechem. Dodal tedy jediné slovo: "Přidej!"

"Elá-hop, elá-hop, elá-hop!" Chrostíkův rozčilený hlas nás bodal do uší jako jehly. Podařilo se nám dotáhnout Žraloky. A rozpoutal se pekelný boj. Závěrečný finiš začal vlastně už dvě stě metrů před cílem. Delfíni pořád vedli o dvě lodě a jejich kormidelník se po nás v jednom kuse ohlížel. Vložil jsem do záběrů všechnu sílu, která mi zbývala. Nebylo jí moc.

"Přidat! Přidat! Přidat!" křičel na nás kapitán mezi záběry.

"Heja, heja!" povzbuzoval Bobr Delfíny.

"Záběr, záběr, záběr!" To byl Rejnokův hlas.

Do plic nám vnikal ledový vzduch a měnil se tam okamžitě v horkou páru. Cítil jsem, jak mi po zádech a po čele stékají čůrky potu. Slané kapky mi vnikly do očí a nesnesitelně štípaly, viděl jsem všechno jako přes zamížené brejle.

Posledních sto metrů. Delfíni stále vedou, jejich předstih se však viditelně zmenšuje. Chrostíkovi přeskakuje hlas, místo elá-hop se mu z pusy dere klokotavé sípění.

Zaber a vytrvej! blesklo mi hlavou oddílové heslo a hned ho zasula tříšť nesouvislých myšlenek a představ. Před mým vnitřním zrakem se mihla Skokanova rozmrzelá tvář, slyšel jsem jeho slova před startem. Pak jsem si krátce vzpomněl na Koldu a Hájka. Přepadla mě strašná slabost a musel

klukovská dobrodružství na řece
jsem soustředit všechny myšlenky na to, abych nepustil pádlo a
nezhroutil se na lavičku. Přestal jsem vnímat, kde jsou ostatní
pramice, před očima mi tančily neurčité světelné skvrny slyšel jsem
jen hukot vlastní krve a chrčení vlastního dechu, moje paže se pohybovaly jako
zarezavělý stroj,
s posledním vypětím vůle.

"První!"

Teprve po několika vteřinách mi došlo, že to byl Chrostíkův hlas.

"Jsme prvnííí!"

Viděl jsem, jak skokan přede mnou pustil pádlo a padl do příde. Komár
se naklonil přes vlnolam a začal si omývat ledovou vodou zpocený obličej.
Jespák za mými zády přerývaně oddychoval. Odložil jsem pádlo k boku
a vkleče jsem se stočil do klubička.

"Vyhráli jsme! vrískal na zádi Chrostík.

Ani jsem necítil radost. Jen smrtelnou tíhu v celém těle. Takhle tedy
člověk prožívá první vteřiny po vítězství. Lapá po dechu. Dechává jako uštváný
pes a přitom má v plicích pořád zoufalý nedostatek kyslíku. Nezbývá mu
ani tolik síly, aby se blaženě usmál.

Ze zadu mi kdosi strčil do ruky velkou tubu. Držím ji u pusy a saju z ní
kondenzované mléko. Nevím, jak chutná nektar, ale má asi právě takovou
chuť jako tahle bělavá kašička. V zatemnělém mozku se zvolna rozlévá
světlo mrazivého listopadového dne. Tak jsme tedy vyhráli! Cítím, jak
kdesi hluboko ve mně vytryskl malinkatý pramínek radosti. Mrknu po sko-
kanovi. Neříká nic a ve tváři má spokojený výraz.

Chrostík se konečně trochu vzpamatoval a zabočil k přístavu. Za chvíli
stojíme před loděnicí a po stěžni šplhá vzhůru trojčipá vlajka s Hrochem,
ozdobená Modrou stuhou. Řveme náš pokřik. Žraloci jsou nějak zaražení,
skončili na třetím místě, až za Delfíny.

"Uvidíme na jaře," vyhrožuje Bobr a radostně se usmívá. "Kousnu se do
vlastního ucha, jestli nebude nahoře na stěžni vlát Delfín!"

Po slavnostním obřadu vytahujeme pramice na břeh. Letošní vodácká
sezóna skončila.

NÁMOŘNÍ PĚCHOTA

Venku za oknem leží syrová prosincová tma. Celá naše posádka se tlačí
kolem kapitána. Jespák má před sebou velkou knihu s nápisem Lodní
deník. Nakukujeme mu přes rameno a Krab pyšně vykřikuje:

"Já už mám naježděno celkem přes pět set kilometrů! Můžu jít k důstoj-
nickým zkouškám!"

"Klidně řekni Admirálovi, aby tě vyzkoušel," řekl vážně Komár. "Ale
nezapomeň se předtím zastavit pro mě. Doprovodím tě."

"Proč?" podíval se na něho nechápavě Krab. "Proč bys mě doprovázel?"

"Kdopak by tě chytal dole, až tě Admirál vyhodí?" směje se Komár.

"Hele, hele, nech si to," krabí se Krab. "Když jsi udělal důstojnické
zkoušky ty, já je udělám s rukama v kapsách."

"No - to si povíme!"

"To si tedy povíme!"

"Byl jsi vůbec na všech povinných přednáškách Námořní akademie?" ptá
se Kraba jen tak mimochodem Jespák.

"Byl," přikyvuje Krab. "Skoro na všech. Chybí mi jen oceánografie.
A meteorologie. A něco ze signalizace, hlavně vlajková abeceda."

Mám dojem, že na to, co vám tady povídám, koukáte s otevřenou pusou.
Já tomu tehdy taky moc nerozuměl. Bylo to zase něco nového. Na podobné
novinky jsem v Sedmičce narážel v prvních měsících skoro pořád. Byly to
věci, o nichž se kluci bavili, jako kdyby je znali od narození. Modrá knížeč-
ka mi prozradila, že přijímačka není ani zdaleka poslední zkouška, kterou
v oddíle podstoupím. Až přestanu být plavčíkem a stane se ze mě lodník,
budu dělat zkoušky kormidelnické, později snad i důstojnické a kapitánské.
Abych řekl pravdu, dost se mi to líbilo. I když to bude pořád asi tak trochu
nervák. Má to však něco do sebe. Člověk se stále něco nového učí, na
schůzkách a posádkových plavbách je vždycky co dělat. V Sedmičce
nekončí vodácká sezóna prakticky nikdy. Pramice od Modré stuhly odpočí-
vají pod loděnicí mezi pilotovými kůly. Jízdy po řekách skončily, ale
Sedmička se neuložila k zimnímu odpočinku spolu se svým loďstvem. Na
čas jsme se proměnili v námořní pěchotu. Posádky se dál scházejí v urče-
ných dnech ve vrbičkové zátoce. Pramice potřebují důkladnou opravu,

Klukovská dobrodružství na řece

a tak plavčíci po boku lodníků a kapitánů cpou do škvír mezi prkny koudel, zatloukají do dna kovové žabky, drhnou paluby a natírají lodě čerstvou barvou. Zimní dny však nepřinášejí jen práci, posádky hrávají v kajutě i kolem loděnice hry, cvičí se v signalizaci, vážou nové námořnické uzly, šijí z barevných kousků látky vlajkovou abecedu, staví modely plachetních lodí, pronikají do tajemství kompasu a mapy, zkrátka učí se spoustu zajímavých věcí. Dvakrát za měsíc se konají ve strojně přednášky Námořní akademie. Jednou nás Admirál seznámil s vývojem lodí od plujícího kmene až po nejmodernější atomové ponorky, podruhé vyprávěl Racek o evropských řekách, jindy je na pořadu úvod do oceánografie.

Když vám tady vypisuju, co všechno se v loděnici odehrává, třeba nad tím zíváte nudou. Ale nemyslete si, že to jsou nějaké otravné školní hodiny, to zase ne! Po takové Pulcově přednášce se nikomu nechtělo domů. Nedejte se zmýlit přezdívkou, Pulec není žádný pulec, to jméno mu zůstalo z dávných dob, kdy přišel do Sedmičky a byl menší než náš Chrostík. Dnes je to čtyřicetiletý muž. Vyprávěl nám, jak vypadají námořní lodě a jak žijí námořníci. Poslouchali jsme ho celé dvě hodiny a ani jsme nešpitli. Pulec je totiž opravdický námořník. Plaví se už léta jako strojník na zaoceánských lodích. A všechno, o čem povídal, sám viděl a prožil. Poslouchali jsme ho a tajně snili o tom, že jednou taky půjdeme na moře. Když mohl on, proč ne i my?

Ze všeho nejraději jsem měl černé hodinky, při nichž se vyprávěly příběhy z dávných plaveb a táborů a kdy se v loděnici rozezněly kytary. Na konci jedné z těchto večerních besed řekl Admirál s tajemnou tváří:

"Hádejte, co budeme dělat o vánocích?"

Odpovědělo mu sborové volání:

"Pojedeme na Skočku!"

"Jak jste to uhodli?" podivil se Admirál.

Kluci se rozesmáli. Admirál se divil jenom naoko, Sedmička totiž aspoň deset let jezdí o vánočních prázdninách na Skočku.

"Co je to - ta Skočka?" naklonil jsem se k Čápovi, který seděl vedle mne.

"Chalupa v Krkonoších," řekl Čáp. "Jezdíme tam lyžovat."

Přiznám se, že jsem z toho měl nejdřív pramalou radost. Od té doby, co mám špatnou pravou nohu, nelyžuju. Ani předtím jsem nebyl žádný zvláštní lyžař, u nás v Polabí nebývá moc sněhu, a zůstane-li náhodou ležet pár dní, stejně nemáte kde jezdit. Kopeček u pivovaru je vysoký sotva pět metrů, tam to baví leda pětileté cvrčky. Kdo si chce opravdu trochu zajezdit, musí se vypravit až na Kunětickou horu. A ta je půldruhé hodiny cesty za městem.

"Z domova vyrazíme jako obvykle, ranním vlakem hned na Boží hod,"

řekl Admirál. "Kdo z vás pojede?"

"Já - já!" zvedali kluci nadšeně ruce.

Přihlásili se všichni, kromě dvou starších chlapců, kteří pracují v továrně a nemají proto o vánocích volno. Ale i ti oznamovali, že přijedou do Krkonoš aspoň na Silvestra a Nový rok.

"Co ty, Pajdo?" zeptal se mě Admirál po schůzce. "Proč s námi nejedeš?"

"Nemůžu," řekl jsem neurčitě. Nechtělo se mi Admirálovi vysvětlovat, že bych si připadal před ostatními na lyžích úplně nemožný.

"Proč?" nedal se odbýt Admirál.

"Nemám lyže."

Nebyla to tak docela pravda. Moje staré lyže dosud stojí ve sklepě. Jsou mi dost krátké, ale jezdit by se na nich ještě dalo. Kdybych jezdit mohl.

"Kvůli tomu přece nezůstaneš doma," řekl Admirál. "Nějaké lyže se pro tebe vždycky seženou."

"Já opravdu nepojedu," odmítl jsem Admirálovu nabídku.

"Zimní prázdniny na Skočce patří k nejkrásnějším oddílovým podnikům," řekl Admirál. "Bude se ti tam ohromně líbit."

Začal mi barvitě líčit, co všechno Sedmička na Skočce dělá a prožívá. Nakonec jsem řekl pravdu, bál jsem se, aby si Admirál nemyslel, že prostě o Sedmičku nestojím.

"Když jsem v zimě po tom úrazu zkoušel jezdit, vůbec mi to nešlo. Neudělal jsem ani jednu kristiánku."

"Prostě tys to vzdal hned po prvním nezdaru," řekl Admirál.

"Ne, to ne," řekl jsem rychle. A pověděl jsem mu, jak po mně všichni lidi zvědavě koukali a jak se mi cizí kluci pošklebovali.

"Kvůli cizím lidem? Proč ti tolik záleží na cizích lidech?"

Pokrčil jsem rameny.

Klukovská dobrodružství na řece

"V životě budeš pořád padat. A vždycky se najde takový hlupák, co se ti bude posmívat. Chlap, který za něco stojí, se po každém pádu zase zvedne. A zkusí to znovu."

Mluvil do mě celou cestu až k prvním domům. Nakonec mě přemluvil.

V HORÁCH

Stojíme na konci velkého údolí. Od severu, jihu a západu je uzavírají bílé horské svahy. Rozbíhají se od silnice nejdřív pozvolna vzhůru, pak šplhají čím dál strměji a končí až kdesi v nebi. Vážně, vůbec nedohlédnu až na vrcholky hor. Pár set metrů nade dnem údolí pláň přecházejí do vzrostlého smrkového lesa. Zasněžený les stoupá stále výš, až náhle mizí v šedivé mlze. Myslel jsem si, že je to mlha, a zatím to jsou sněhové mraky. Zakrývají sněžku i obří důl, člověk se marně dohaduje, kde asi leží vrcholek Liščí hory, kam za malou chvíli poputujeme.

"Pajdo!" volá na mě Krab ze střechy autobusu.

Vůbec ho neslyším, takový dojem na mě udělaly Krkonoše. Přiznávám se, že jsem tu vlastně poprvé a že jsem se nikdy nedostal v zimě do opravdových hor. Dokud jsem ještě měl nohu v pořádku, jezdili jsme s tátou lyžovat na Kunětickou horu, někdy nás vytáhl až do Vápenného Podolu, ale Kuňka a Železné hory jsou ve skutečnosti jen mrňavé kopečky, přestože nesou hrdé označení hory.

"Co je s tebou? Máš na uších klapky?" rozčiluje se Skokan. "Ber lyže!"

"Promiň," kóktám rozpačitě a rychle přebírám od Skokana lyže, které mu podává Krab ze střechy autobusu.

"Zapichuj je do závějí," radí mi Čáp.

Na to taky vyjeveně kulím oči, co je tu všude sněhu. Když ho u nás v Polabí někdy napadne dvacet čísel, jsem bez sebe nadšením. A tady ho leží metr. Jestli ne víc. Chápete to? Asi byste se na mém místě museli ze všech sil držet, abyste neskočili po hlavě do závěje a nezačali se v ní válet jako psi. Válet, lízat bělostné vločky a štěkat nadšením. Ostatně i jiní kluci trochu zdivočeli, sotva naházeli všechny lyže do zmrzlého valu u silnice, vypukla zuřivá sněhová bitva. Zc sypkých vloček se nedají mačkat koule, a tak nabíráme plnými dlaněmi sněhový prach a metáme si ho vzájemně do tváře a za krk. Všichni bojují proti všem. Kluci mají nejvíc spadeno na Admirála. Admirál se brání drtivě přesile, jdeme mu tedy s Chrostíkem na pomoc. Právě když je eskymácká válka v nejlepším, zazní lodní sirénka.

"Vzhůru na Liščí horu!" velí Admirál.

Nahazujeme si rance na záda, lyže zvedám na rameno a za minutu se plazí dlouhý had postav z údolí vzhůru. Vypadá to pěkně, jako kdybychom byli horolezecká expedice, která se právě vydala na pochod z Dárdžilingu k nejvyšším himálajským štítům. Aspoň si to tak představuju.

Sotva zůstaly údolní chaty a hotely za námi, obklopilo nás úžasné ticho. Vznášelo se nad zasněženým lesem, ačkoli kluci brebentili. Snad to bylo tím, že najednou všichni mluvili tiše. Nebo tím, že jsem zůstal trochu pozadu a hlasy se rychle rozplývaly mezi zmrzlými stromy. Nejspíš mi tu však připadalo takové ticho proto, že jsem vůbec neposlouchal, o čem se kluci baví. Nemohl jsem se nasytit pohledu na krásu a velebnost zimních hor. Staré smrky stály bez hnutí, kmeny měly od severozápadu ozdobené sněhem. Vypadalo to, jako by se jim do kůry zapíchal milion stříbrných jehlic, jedna vedle druhé. Z některých stromů splývaly větve až k zemi a ty dolní větve byly zasypány sněhem a podobaly se bílým stanům. Někdy se pod ně člověk doopravdy mohl schovat jako do stanu. Nebo spíš jako do eskymáckého iglú.

Koukal jsem pořád nalevo a napravo a zase zpátky do údolí, proto mě ostatní kluci trochu předešli. Jespák ale myslel, že neunesu všechny svoje věci.

"Vezmu ti lyže," nabídl se mi.

"Ne, ne, děkuju," řekl jsem rychle.

"Klidně ti je vezmu," ujišťoval mě kapitán. "Nic mi to neudělá."

"Opravdu ne."

"My si v oddíle navzájem vždycky pomáháme."

"Ale já to snadno unesu sám."

Zatím jsem svoje věci skutečně unesl. Ačkoli zase ne tak snadno, jak jsem tvrdil Jespákovi.

"Člověče, můžeš mi prozradit, co všechno s sebou vlastně vlečeš?" řekl kapitán. "Lámu si tím hlavu už od chvíle, kdy jsme vystoupili z autobusu."

Klukovská dobrodružství na řece

"Veze si svoji blbost," ozval se zepředu Hájek.

"Ty taky nemaš v ranci jen chytrost," odrazil Jespák za mne Hájkův výpad. "Jinak by sis nemohl připnout lyže pod takovým kopcem."

Hájek sklapl, ale lyže si nechal na nohou. Přestože všichni ostatní je nesli přes rameno. A přestože mu to do svahu pěkně podkluzovalo.

"Mám jen věci, co byly v seznamu," řekl jsem Jespákovi.

Zapomněl jsem mu říct, že mi máma nabalila skoro všechno dvakrát.

Místo jedné teplé košile dvě. Místo jedněch palčáků dvojce. A místo normální lidské vánočky jednu obrvánočku. Měl jsem toho plný ranec, plný chlebník a ještě mi toho dost zbylo do síťovky.

Strmá cesta se změnila v hotový padák. Naneštěstí jsme po tom padáku šlapali nesprávným směrem, to ještě nahoru. Řekl bych, že to byla pekelná cesta do nebe. Šplhala pořád vzhůru, až došplhala do mraků. Najednou jsme byli v nich. Viditelnost klesla na pár metrů. Člověk dohlédl sotva na dva tři lidi před sebou a za sebou. Mraky se přes nás hnaly tiše a měkce jako hustá mlha. V mlze jsem šel mockrát, ale v mracích prvně v životě.

Vysoký les náhle skončil. Dál rostly jen osamělé nízké smrčky. Vlastně jste mohli jen vytušit, že to jsou smrčky, nekoukala jim ani jehlička, byly od hlavy k patě zachumlané do sněhových kožichů. Připadaly mi spíš jako horští duchové než jako stromy.

"Stát," řekl vpředu Admirál.

Ani to nemusel říkat, kluci zastavili sami od sebe. Na tomhle místě se totiž sedmička odpradávná podepisuje na památku do sněhu. Když mi to Čáp řekl, udiveně jsem na něho zíral. Co to má zase znamenat? Neznamenal to nic. Aspoň v očích cizích lidí. Ale pro kluky ze Sedmičky to byla jedna z dávných nepsaných tradic, které měnily obyčejný vodácký oddíl v oddíl docela zvláštní. První se podepsal do sněhu Admirál. Stoupl si na kraj neporušené bílé pláně, roztáhl ruce i nohy a plácl sebou do sněhu. Se vším všudy, ani nezaklonil hlavu. Celý obličej mu zmizel ve sněhu. Potom se zvedl tak opatrně, aby co nejméně poškodil otisk svého těla. V závěji po něm zůstal krásný panák. Bylo na něm znát všechno, i Admirálova čepice s bambulkou. Pak začali kluci padat jeden vedle druhého podle toho, kdo kdy přišel do oddílu. Já byl s Hájkem a Koldou až na konci. Kolda zůstal po pádu chvíli ležet a otiskl své roztažené ruce asi šestkrát, od připažení až do vzpažení. Vypadalo to, jako kdyby se tam plácal jakýsi divný ptáko-ještěř.

Jak jsem už řekl, nebylo to vlastně nic, ale zlepšilo nám to náladu. Když se kluci zvedali, měli obličej plný sněhu a obílené obočí i vlasy. Museli jste se zasmát a hned jste zapomněli na únavu.

Na otevřených pláních se do nás opřel čerstvý vítr. Rychle jsme natahovali větrovky. A znovu na pochod. Projetá cesta tu byla zpola zavátá, někde nás vedly jen dřevěné tyče, které cestu doprovázely od kraje vysokého lesa. Hájek nakonec přece musel odepnout lyže. Tady nahoře se mu na skluznice lepil sníh, za chvíli měl pod každou lyží ledovou kru.

"Kdy tam budeme?" zeptal jsem se Jespáka.

"Už to není daleko," řekl kapitán. "Ještě takové tři čtyři hodiny a jsme tam."

"Nepovídej," řekl jsem nedůvěřivě. Bylo mi jasné, že si ze mne Jespák utahuje. Celá cesta z Pece až pod Liščí horu měla trvat něco přes dvě hodiny. A my jsme byli na cestě dobré dvě hodiny.

"Nevěříš? Uvidíš!"

Říkal mi to tak vážně, že mě málem zviklal. Než jsem se mohl doopravdy polekat, byli jsme u cíle.

CESTA PRO DŘEVO

Z mlhy se náhle vynořil temný obrys horské chalupy. Kluci, kteří šli vpředu, odbočili z cesty a shazovali rance a lyže do sněhu. Tohle je tedy ta slavná skočka. Napohled se podobá jiným horským chalupám. Mrňavá okýnka, dlouhá strmá střecha - a je skoro celá ze dřeva. Jen boční zdi má z kamene. Člověku s troškou fantazie může připomenout starý dřevěný koráb. Aspoň mně tak připadá, snad proto, že se znenadání vynořila z mlhy a že kolem ní není vidět prakticky nic.

"A jsme doma," řekl Admirál.

Nebylo to ovšem tak doslova. Nejdřív jsme museli prnházet cestu ke dveřím, zavátým až po kliku. Kromě toho jsme se uvnitř sotva otočili. Admirál nám dal čtvrt hodiny na složení zavazadel a na jídlo. Pak svolal posádky

lodní sirénkou do velké dolní místnosti a řekl:

"Jak sami vidíte, je dnes docela pěkné počasí. Musíme toho využít a doplnit zásoby dřeva."

Zasmál jsem se Admirálovým slovům. Pěkné počasí! Byl jsem na horách úplně zelenáč. Divil jsem se, že ostatní kluci neberou Admirálova slova jako vtip. Ale ti věděli, že stačí, aby severní vítr zítra zesílil a nikdo nebude

moci z chalupy vystrčit ani nos. Dnes je na horské poměry skutečně slušné počasí.

"Máme za sebou dost únavnou cestu," pokračoval Admirál. "Zajímalo by mě, kdo půjde na dřevo dobrovolně."

Mezi posádkami to zašumělo. Bobr, Rejnok, Kajman... kapitáni se hlásí první a hned za nimi letí vzhůru další ruce, některé trochu váhavě, jiné odhodlaně. Admirál trpělivě vyčkává a zamyšleně přejíždí očima přítomné.

"My jdeme všichni," zašeptal Jespák. "Nebo snad někdo z vás nemůže?"

Nikam se mi nechtělo. Klidně bych vydržel sedět hodinu na lavici u rozpálených kamen. Jenže v peci je tma a člověku jde i v místnosti pára od pusy. Kromě toho do nás Jespák dál potichu hučí:

"Zvedněte ploutev. Nebuďte líní!"

Trochu neochotně se tedy přidávám k dobrovolníkům.

"To stačí," řekl Admirál. "Mám radost, že se přihlásili taky dva plavčíci. Jsou to tvrdí chlapi."

Ta pochvala platila mně a Chrostíkovi. To se ví, že jsem se nafoukl jako padesátníkový balónek. A skoro jsem zapomněl, že se mi vlastně nikam nechtělo a že mě vyhecoval Jespák.

"Jdeme na to," řekl jsem odhodlaně.

Nadšení mě brzy opět přešlo. Myslel jsem, že budeme nosit dříví odkud z kůlny do chalupy nebo něco takového. A zatím jsme si museli natáhnout větrovky a rukavice a vypadnout ven. Nejdřív mi moc nevadilo, že nás Admirál vede podle tyčí kamsi přes zasněžené pláně, bez půlmetrákového rance na hřbetě a bez chlebníku, který se člověku pořád plete pod nohy, se šlo docela dobře. Nejvíce se mi zamlouvalo, že jdeme s kopce, a ve své prostoduchosti jsem si neuvědomil, že když jde cesta pro dřevo s kopce, cesta se dřevem povede zákonitě do kopce. Prostě jsem se krátkozrace radoval, jak se mi to pěkně šlape a jak to báječně klouže.

Jdeme pět minut a všude kolem jen pustá pláň. Jdeme deset minut - mraky se trochu trhají, občas zahlédneme v hloubce pod sebou špičky vysokého lesa. Mírně svažité cesta se postupně mění ve skutečnou střechu. Teprve asi v půlce té střechy mě napadlo: že my jdeme pro dříví do toho vysokého lesa! A došlo mi ještě něco: že my se budeme vracet zpátky s náručí polínek do toho padáku! No nazdar, řekl jsem si potichu.

Můj předpoklad se splnil skoro na sto procent. Mýlil jsem se jen v jediné věci - místo náruče polínek dostal každý pořádné poleno. Admirál s Rejnokem poráželi stromy, Jespák s partou sekerníků osekávali větve, Čáp s Bobrem řezali oklestěné kmeny na dlouhá polena. Kdo neměl sekeru ani pilu, poskakoval kolem, radil dřevorubcům, jak mají pracovat, a uhýbal před šiškami, kterými dřevorubci děkovali za vzácné rady. Já jsem nejvíce obejdoval kolem Admirála a Rejnoka. Mohl jsem oči nechat na jejich dlouhé břichatce. To byla, panečku, pila. Právě dřevorubecká! Žádná pitomá obloukovka, jakou člověk řeže polínka doma v dřevníku.

"Admirále," povídám po chvílce, "směl bych si taky říznout?"

Pila svištěla ještě asi minutu. Potom Admirál pustil držadlo, setřel si s čela kapky potu a řekl:

"Pojď to zkusit."

"Já taky," hrnul se k nám Skokan.

Stoupli jsme si každý za jeden konec břichatky, sevřeli jsme v dlaních kolík a začali tahat. Vypadalo to jako nic, dokud řezal Admirál s Rejnokem, břichatka jim lehounce klouzala sem a tam a plivala na sníh roje pilin. Nám se vlnila, zasekávala a dvakrát dokonce vztekla vyskočila ze zářezu.

"Moc na ni tlačíte, holoubci," řekl Admirál.

Tohle se mi na Admirálovi taky líbí. Že nás ke všemu pustí a nikdy nám nenadává. Jiný dospělý chlap by nám břichatku vůbec nepůjčil. A kdyby náhodou neměl strach, že si urízneme ruku, docela jistě by nás od pily zase brzo odehnal. Bylo to asi utrpení, pozorovat mě a Skokana, jak s břichatkou zápasíme. Admirál jen řekl:

"Tahejte každý k sobě." Ani nezvýšil hlas.

Potom jsem to zkusil se sekýrou. Při oklešťování poraženého smrku jsem se oháněl sekýrou tak zuřivě, až se mi zapotily brejle. Přitom se mi podařilo

klukovská dobrodružství na řece
odseknout sotva tři větve, dřevo horských smrků je strašně houževnaté.
Asi za hodinu byla připravená dost velká hromada polen.

"Račte si vybrat," ukázal na ně Rejnok.

Jespák si hodil na záda horolezeckou krosnu.

"Dejte mi nahoru tohle poleno," ukázal nohou na tlustý kus kmene.

Ohnul jsem se pro to poleno spolu se Skokanem. Vážilo tolik, jako by pod kůrou bylo místo dřeva olovo. Měli jsme co dělat, abychom ho zvedli do pasu. Nahoru na krosnu nám s ním musel pomáhat Krab. Vážilo snad půl metráku.

Jak tak obcházím ležící polena a vybírám si to nejvhodnější pro sebe, zahlédnu Admirálovy oči. Dívá se po mně, asi je zvědavý, které dřevo si vyberu. Nejradši bych si vybral to nejlehčí, ale pak bych si připadal před ostatními a hlavně před Admirálem jako padavka. Sáhnu tedy po středně velkém. Po takovém, jaké si vzal Komár, který je sice tenký jako skutečný komár, zato o půldruhé hlavy větší než já. Moje poleno je o polovinu tenčí než Jespákovo a má asi čtvrtinu jeho váhy. Možná že je dokonce ještě lehčí, protože nemá tu délku. Hodím si ho odhodlaně na levé rameno a tu slyším

Admirála:

"Nepřehnal's to, Pajdo?"

"Kdepak," povídám hrdě. "Unesu ho jako nic."

"Jsou tu lehčí kusy," řekl Admirál. "Tohle můžeš nechat někomu většímu."

Dobrá polovina kluků už stoupá se svým polenem vzhůru k okraji lesa. vykročím tedy za nimi. Admirál mě sleduje očima, cítím v jeho pohledu obdiv. Vida, plavčík a vzal si takovou kládu! Nevím, jestli si to o mně Admirál skutečně myslel, ale já jsem si myslel, že si to o mně myslí. Nejspíš jsem si to myslel proto, že jsem si to myslel sám o sobě. Hrozně jsem se sám sobě obdivoval.

VÁNICE

Zpočátku se mi zdálo poleno docela lehké. Občas jsem si je přehodil z jednoho ramene na druhé, ale spíš proto, že mě začala bolet zvednutá ruka, která poleno přidržovala nahoře, než aby mě k tomu donutila tíha břemene. Jen mě trochu štal sních přimrzlý ke kůře, nepříjemně studil na krku. Předě mnou i za mnou kráčeli ostatní kluci, tentokrát nezvykle zamlklí. Někteří měli krosnu jako Jespák, a přestože nesli mnohem silnější polena, propracovávali se postupně do čela karavany. Byl na nás asi zvláštní pohled, Jespák měl svou kládu položenou vodorovně, Rejnok si ji postavil na výšku a horní konec polena mu čouhal nad hlavou jako minomet. Kajman zasekl do svého dřeva sekyru, sekyru si přehodil přes levé rameno a poleno mu volně viselo ve vzduchu za tělem. Pár kroků za Kajmanem jsem supěl já s chlapáckým kusem dřeva na rameni. Když jsem začínal příjímající zkoušku, myslel jsem si o sedmičce ledaco, ale že budu ve vodáckém oddíle tahat po horách polena, to mě nenapadlo ani ve snu.

Les zůstal za námi. Mraky opět zhoustly a mně se skoro ulehčilo, že nevidím dál než na dvacet kroků. Kdybych viděl celou tu střechu, po které se mám vyškrabat s polenem na rameni, asi by se mi podlomila kolena. Asi určitě. Protože mi stačí i to, co vidím. Mám pocit, že lezu po schodech. Jako na zlost severní vítr zesílil a my šlapeme samozřejmě přímo proti němu. Musel jsem si stáhnout kulicha přes uši, hluboko do čela, a přes kulicha navléknout kapucu. Držel jsem se přibližně uprostřed roztaženého pole nosičů až od chvíle, kdy mi uklouzla pravá noha. Práskl jsem sebou, až to žuchlo. Naštěstí se mi podařilo poleno odhodit, takže mě nemohlo přirazit k zemi. Říkám naštěstí, ale spíš bych mohl říct naneštěstí. Protože sotva dopadlo na cestu, začalo skákat jako živé. Můžete si domyslet, kterým směrem.

"Chyťte ho!" zařval jsem.

Kluci, co šli za mnou, stačili jen taktak uskočit.

"Proč jste ho nechtyli?" vztekám se.

"Už jsi někdy zkoušel zastavit rukama rychlík?" řekl Čáp, který šel asi deset kroků za mnou.

Moje poleno letělo dál do údolí a všichni se mu klidili z cesty. Očima jsem mohl sledovat jeho dráhu jen pár metrů, potom zmizelo v mlze. Podle výkřiků z neviditelná pode mnou se dalo bezpečně usoudit, že rozprášílo i zadní voj karavany. Co bych povídal, zastavilo se o dvě stě metrů níž. Podle stop tam provedlo rekordní skok vzduchem a zapíchlo se do navátého

Klukovská dobrodružství na řece

sněhu. Nejen že jsem se pro ně musel vrátit, ale cestou mě kluci, co šli za mnou, div nezmlátili. Jako kdybych to poleno pustil schválně!

Než jsem došel po stopách až k polenu, předešel mě Bobr, který uzavíral celý náš průvod. Slyšel shora jen křik, moje poleno skončilo svou jankovitou pouť pár desítek metrů nad ním, stranou od cesty, a tak je přešel bez povšimnutí.

"Tys dole něco zapomněl?" zeptal se mě.

"Ujelo mi poleno," řekl jsem.

"Počkám na tebe."

"Jen jdi, za chvíli tě dohoním," odmítl jsem Bobrovu nabídku.

Bobr chvíli váhal, měl od Admirála příkaz, aby nikoho nenechával za sebou. Ale na zádech ho tížil pořádný kus kmene. Kdyby zůstal stát, ztrácel by zbytečně síly. Krosnu nemůže shodit na zem, těžko by ji znovu zvedal.

"Jdu pomalu dál," řekl nakonec. "Trochu do toho dupni."

Trvalo mi asi pět minut, než jsem vyhrabal poleno ze závěje a očistil je od sněhu. Když jsem s ním znovu vykročil po cestě, mohl být Bobr dobrých dvě stě metrů nade mnou. Moc jsem se tím netrápil. No tak je vpředu, kvůli tomu se nestřhám! A šel jsem zase tím klidným stejnoměrným krokem, který jsem odkoukal ve filmu himálajským Šerpům. Po pravdě řečeno, i kdybych sebou chtěl mrsknout, ani bych nemohl. Protivný severák byl pořád silnější a silnější. A k tomu začalo chumelit. Nejdřív mi spadla na nos jedna vločka a v příštích dvou vteřinách jich kolem mé hlavy tancovalo deset milionů. Přál bych vám vidět ty kusy, podobaly se spíš peříčkům z duchny než sněhovým vločkám. Normálně mám chumelenici rád, člověk nevidí nic než bílé stěny kolem sebe, pevná zem pod nohama se mění v bělostnou pláň, která nikde nezačíná ani nekončí. Nemusíte ani přivřít oči a rázem se přenesete do dalekých krajů, až někam k točně, a je z vás polární badatel. Chvilku jsem hrál tuto hru i s polenem na rameni. Představoval jsem si, že se vracím na předsunutou základnu a vleču zastřešeného tuleně. Tam kdesi vpředu na mě čekají vyhladovělí kamarádi, můj úlovek jim zachrání život. Hrál jsem si, že mě jako přepadla sněhová bouře, a dost dlouho mi nedošlo, že to není jen jako, ale skutečná sněhová bouře. Až když mi začínal omrzat obličej, řekl jsem si, houby, vykašlu se na všechny polárníky, radši bych se viděl v tropické džungli, tam je to zajímavější, papoušci, povykující opice, liány, žhavé slunce. Nejdřív se zdálo, že se snadno přehoupnu od pólu do střední Afriky, dokonce mi přestal mrznout nos. Když jsem se chtěl vysmrkat, ruka s kapesníkem narazila na něco cizího před mou tváří. A tak jsem přišel na to, že mám nos zmrzlý na ram-pouch a vůbec ho necítím. Otočím se tedy k větru zády, shodím poleno na zem a ovážu si šálu přes obličej, až mi koukají jen oči. A zase je ze mne opravdový polárník. Znovu si nahodím poleno na rameno a šplhám do svahu.

Dnes nemohu pochopit, proč jsem nenechal poleno ležet a nepospíšil si za Bobrem. Nejspíš proto, že jsem byl stále ještě ledově klidný. Nenapadlo mě, že bych mohl zabloudit. Copak by řekl Admirál, kdybych se dohrabal do chalupy poslední a s prázdnýma rukama? Rozhodně by mě nepochválil. A jespák by mě seřval, jako že svého kapitána už dost dobře znám. Řekl by mi: Pajdo, ty plavčíku jeden! Vlekl jsem tedy poleno dál a byl jsem si jistý, že tak za patnáct minut dorazím na skočku. Ve vánici nebylo vidět dál než na pět kroků, ale zpočátku mě vedly stopy kluků, a když se mi ztratily v navátém novém sněhu, držel jsem se tyček, které sledovaly cestu krok za krokem. A tak se mi stalo, že jsem přišel na rozcestí, aniž jsem o tom věděl, a že jsem z toho rozcestí pokračoval pořád rovně, přestože jsem měl uhnout doprava. Pochodoval jsem zkrátka s polenem, které bylo mimochodem těžší a těžší, kamsi na pustý vrchol Liščí hory, kde už nefoukal jen silný vítr, ale fičela pravá polární vichřice. Zatím mě před jejím nápořem chránila hora. Čím výš po svahu jsem stoupal, tím prudší poryvy větru na mě dorážely. Nakonec jsem se musel kupředu doslova drát. A to nesmyslné poleno jsem nepustil. Kdybych věděl, kde vlastně jsem, asi bych měl pořádně nahnáno. A nejspíš bych si vzpomněl na všelijaké hrůzostrašné povídky o zbloudivších horalech. Jenže já nevěděl, že místo na skočku jdu kamsi na pusté horské hřebeny a že tohle už není hra na ztraceného polárníka, ale nebezpečná skutečnost. -BLOUDĚNÍ

Bobr se obrátil zády k fujavici, zvedl obě rukavice k puse a zahalekal:

"Pajdóóó!"

Potom pozorně naslouchal, zda nezaslechne moji odpověď. V hukotu vichřice však zanikaly všechny zvuky.

"Halóóó!"

Zase nic.

Zatraceně, kde ten kluk vězí? mumlal si Bobr rozhněvaně. Musím na něho počkat. Uplynula minuta, druhá, třetí. Cítil, jak mu rychle chladnou záda. Tihle zpropadení plavčíci, jsou s nimi pořád nějaké mrzutosti! Po pěti minutách ho roztrásla zima. Chvilku se zahříval tím, že si připravoval pepřná slova, kterými mě zasype, až k němu dorazím. Nepomohlo to. Zpocená košile se proměnila v ledový obklad. Jestli tu bude stát ještě pár minut, promění se sám v rampouch. Co teď? Jít pomalu dál? Admirál mu přece přikázal, aby uzavíral konvoj. Kdyby aspoň nespustila ta pitomá metelice! Nedá se nic dělat, musím se pro Pajdu vrátit, nemůžu ho nechat pozadu. Co kdyby si zvrtil nohu?

Bobr tedy zvolna sestupoval podle tyčí zpět do údolí. Krosnu si zprvu nechal na zádech, raději potáhne poleno o padesát metrů dál, než by znovu zvedal tu hroznou váhu ze země na hřbet. Měl sice vítr v zádech a šel po svahu, ale nepohyboval se o nic lehčeji. Místy se bořil do čerstvě navátého sněhu, jinde mu na hladké cestě podkluzovaly nohy. Ušel asi sto metrů a znovu se zastavil. Ted už měl doopravdy vztek.

"He-éééj!" zařval ze všech sil. Ani tentokrát se nedočkal odpovědi. Tomu nešikoví se poleno nejspíš znovu skutálelo dolů. Bobr se zvolna spustil do dřepu a pak vyvlékl ruce z popruhů. Přece nepovleče tu příšernou tíhu zpátky až k lesu! Když se opět zvedl, připadal si jako astronaut ve stavu beztlíže, tak lehký se cítil. Rozběhl se dlouhými skoky podle tyčí. Celou tu dobu, co utíkal zpátky, v duchu nadával a vyhrožoval, co všechno se mnou udělá, až se mu dostanu pod ruku. Dvakrát sebou v největší rychlosti práskl a to mu náladu nezlepšilo. Potom před Bobrem vyrostl vysoký les. A já nikde.

"Ha-hóóó!" zatroubil pro jistotu do hloubky lesa.

Odpověděl mu jen hukot rozkymáčených korun a strašidelné skřípění zlomeného kmene. Přesně v tomhle okamžiku ucítil Bobr poprvé strach. Zatím jen slabý záchvěv strachu, tlumený spravedlivým hněvem. Ale čím výš stoupal zpátky do svahu a čím silněji se do něho opíral víchr, tím hlasitěji se ozýval strach. Přece jsem ho nemohl minout, říkal si. Aby tak ten kluk někde sešel z tyček! Při této představě strach s Bobrem pořádně zacvčil.

Já byl tehdy zelenáč, městský jelimánek, který se poprvé dostal do zimních hor. Brodil jsem se závějemí s polenem na rameni a netušil jsem, že vánice na krkonošských hřebenech je něco úplně jiného než vánice dole v Polabí. Zato Bobr dobře věděl, co by se mohlo stát, kdybych v takové metelici zabloudil. Za hodinu se začne stmívat. Ale i kdyby do večera zbýval celý půlden, nehrozilo by zbloudilému o nic menší nebezpečí.

Proč jen jsem nechával toho kluka pozadu, vyčítal si Bobr. Nohy se mu bořily do čerstvého sněhu, místy zapadl do nových závějí po kolena. A přece postupoval rychle kupředu. Na rozcestí se na okamžik zastavil. Neodbočil tady Pajda na nesprávnou cestu? Klidně se to mohlo stát, šel tudy vlastně poprvé v životě, v chumelenici si nemusel uvědomit, že je na rozcestí.

Pozorně studoval stopy ve sněhu. Našel jen své šlépěje a také ty byly zpola zaváty. Prošel asi padesátimetrový úsek druhé cesty a nenašel nejmenší známku, že bych po ní šel. Vítr zase o poznání zesílil, nad bílou plání vířila oblaka sněhu. Bobr se nerozhodně zastavil. Co když mě ten kluk přece jen někde předešel? Neminul mě, když jsem se pro něj vracel? Poprvé se mu poleno odkoulelo kousek od cesty. Stačilo, aby stál deset kroků nalevo nebo napravo od tyčí a neviděl jsem ho.

Strach doléhal na Bobra stále víc, nebyl už schopen klidné úvahy. A tak se nakonec rozhodl pro návrat do chalupy. Krosnu s polenem nechal na místě, nechtěl ztratit ani vteřinu. Přihnál se na skočku určený a dokázal ze sebe vysoukat jen tři slova:

"Je - tady - Pajda?"

I ti nejpomalejší nosiči složili svoje poleno do dřevníku před dobrými deseti minutami, oddíl byl rozlezlý po celé chalupě. Bobr zastihl na sínce Skokana, který tu právě zametal.

"Pajda?" odpověděl Bobrovi. "Nevím. Já ho neviděl. Bude asi někde uvnitř."

Bobr rychle otevřel dveře do velké místnosti, pak nakoukl do dřevníku, vyběhl po schůdkách do podkroví. Nikde mě nenašel. Teprve potom to oznámil Admirálovi.

"Pajda nedorazil?" zeptal se Admirál, jako kdyby nemohl věřit tomu, co

klukovská dobrodružství na řece
slyší. "Jak to, že tu ještě není, když jsi tady ty? Šel jsi přece poslední!"
Bobr začal zmateně vysvětlovat, že jsem uklouzl, poleno se mi skutálelo
zpátky do údolí a on sám nemohl zastavit, protože měl na zádech krosnu
s těžkým polenem.

"Neměls nechávat nikoho vzadu. Za žádných okolností. Tohle může mít
strašné následky."

Admirál prý byl při těch slovech zelený jako vánoční stromeček. Když
sahal po lodní sirénce, aby svolal oddíl, ruce se mu znatelně třáslly.
Poplach! Poplach! Poplach! ječela sirénka.

"Hroši! Nástup!"

"Mroži, ke mně!"

Kapitáni svolávají jako obvykle své posádky a kluci se sbíhají ze všech
koutů skočky do jídelny. Neuplynulo ani půl minuty a už tu stáli všichni ve
vyrovnaných řadách.

"Ztratil se Pajda," řekl Admirál.

Kdyby kluci neviděli, že to říká Admirál, vůbec by ho po hlasu nepoznali.
Okamžitě pochopili, že poplach tentokrát není pouhé cvičení pohotovosti.

"Zůstal pozadu a někde sešel z tyčkové cesty. V dnešním počasí a v této
hodině to je krajně vážné. Všichni starší příslušníci posádek, od telegrafistů
po kapitány, nastoupí okamžitě před skočku. V úplné výzbroji a na lyžích.

Škoda že jsem nemohl vidět, co se dělo na skočce po Admirálových slo-
vech. Teď se ukázalo, jak je sedmička dokonale sebraný oddíl. Za několik
minut vyjela od chalupy do vánice velká pátrací expedice. Z oken sledovali
její odjezd menší kluci. Kolda s Hájkem se přihrnuli do lyžárny v botách a
s navléknutou větrovkou. Admirál je však poslal zpátky.

"Pajda je můj kamarád," řekl Hájek.

"My jezdíme na lyžích docela dobře," prohlásil Kolda.

Admirál je přesto nevzal. Jedou jen ti nejstarší, nejzdatnější. Kolda s Háj-
kem zůstali smutně stát ve dveřích. Já vím, že jim ani tak nešlo o mě, chtěli
si prostě něco užít. Přihlásili se, aby měli o čem vypravovat klukům u nás
ve třídě. Vsadil bych se, o č chcete, že to byl jejich jediný důvod. No - zase
nějak vysokou sázku bych nepřijal, protože si tím přece jen nejsem úplně
jistý. Snad jim taky šlo o mne. Moc bych se sice divil, ale možné je všech-
no. V každém případě to od nich bylo hezké, že mě chtěli jet hledat do
takové fujavice.

KLÍNOVKA

Asi bych vám měl povědět, jak to všechno dopadlo. Nakonec byste si
třeba řekli, že si vymýšlím všelijaké napínavé příhody pro vaše pobavení.
Já vám však vyprávím o sobě a o sedmičce jen proto, abyste viděli že člo-
věk může prožít spoustu zajímavých věcí nejen v knížkách a ve filmu, ale
i ve skutečném životě. Sedmičku jsem si nevymyslel, ta skutečně byla. A je
dodnes. Všechno, o čem se tu dočítáte, se opravdu stalo. Jen některé přího-
dy jsem malinko upravil, přesunul v čase nebo prostoru, ale než jsem o nich
začal vyprávět, prožil jsem je na vlastní kůži.

Pokud jde o moje bloudění v horské vánici, můžete zůstat ledově klidní.
Dopadlo to dobře. Nastaly sice všelijaké zmatky, musela být dokonce
vyslána nová záchranná výprava, aby našla jednu část první záchranné
výpravy, ale nikomu se nic nestalo.

Admirál se všemi staršími kluky sjel zvolna podle tyčí do údolí. Když
narazili na odbočku, vedoucí pod vrchol Liščí hory, poslal pět zdatných
lyžařů dál po staré cestě až k lesu a sám se pustil s ostatními novým smě-
rem. Po dvaceti minutách dojeli na další křižovatku, a tam se větší skupina
opět rozdělila. A tak mě nakonec hledaly tři samostatné party.

Tou dobou jsem byl už kdesi v horoucím pekle. Bylo to opravdové peklo,
přestože místo horka a plamenů se na mě ze všech stran hrnul studený sníh.
Ostatně když člověku zaleze pořádně za nehty, bolí to stejně, jako kdyby
se spálil. A mně zima zalézala nejen do palčáků, ale i pod větrovku a do
kalhot. Asi mi to neuvěříte, ale to oblodné poleno mě pořád ještě tlačilo
k zemi. Přehazoval jsem je z jednoho ramene na druhé třikrát za minutu
a třikrát za minutu jsem měl hroznou chuť třísknout s ním do závěje.
Vždycky v poslední vteřině jsem se však zarazil. Tak dlouho se s ním táh-
neš a teď, kousek od skočky, ho zahodíš? Co by si o tobě pomysleli, jdeš
poslední a k tomu s prázdnýma rukama!

Jak vidíte, pochodoval jsem v pevné víře, že se co nevidět přede mnou
vynoří černý stín oddílové chalupy. Říkám pochodoval, přestože už dávno

Klukovská dobrodružství na řece

to nebyl pochodový krok hrdého himálajského tygra. Pravdě by spíš odpovíдалo, kdybych řekl, že jsem se potácel jako stoletý dědek. Sněhu každou minutu přibývalo a vítr se mnou taky cloumal stále silněji. Naštěstí se odněkud stočil a bil do mne z levého boku. Správně řečeno, stočil jsem se já.

A najednou jsem stál na rozcestí. Tyčky se z něho rozbíhaly na čtyři různé strany. Na středním kůlu visely značky z červeného plechu. Jedna měla tvar trojúhelníka postaveného na špičku, druhá se tak trochu podobala sově s vykulenými očima, třetí vypadala jako hříbek, čtvrtá připomínala velké tiskací K a pátou značkou byl ypsilon obrácený vzhůru nohama. Zíral jsem na ně a nevěděl jsem, co si o nich mám myslet. Nemátlo mě ani tak to, že neznám jejich význam, překvapila mě prostá skutečnost, že tu vůbec jsou. Nosím brejle, ale že bych si byl nevšiml čtyřstranné křižovatky s tak divnými znaky?

Až dosud jsem byl celkem klidný, a jestli se mě někde měla zmocnit panika, pak nejspíš tady. Ale jak už jsem řekl, byl jsem ten nejzelenější zelenáč a ani v této chvíli mi nedošlo, že je to se mnou na pováženou.

Závěje nového sněhu, ledový víchr, chumelenice, večer v dohledu.

A k tomu nevím, kde vlastně stojím. Místo toho, abych ztratil hlavu nebo se rozbřečel, praštil jsem vztekle polenem o zem. Pochopil jsem totiž, že se vrátím na skočku bez polena. Mě vám vůbec nenapadlo, že bych do chalupy nemusel v téhle slotě do smrti dojít. Hlavně proto, že smrt byla hodně blízko. Teprve teď, když o tom vypravuju, mi brnká na žebra strach.

A říkám si, že jsem jen s velkým štěstím tak hladce vyklouzl z nevíтанého dobrodružství. Možná že to nebylo jen štěstí, nevybral jsem si tu cestu, kterou jsem si vybral, náhodně. Ze skočky dolů do lesa jsem šel s větrem v zádech. Zpátky to bylo přímo proti větru. Ale vítr se do mne delší čas opírá z levého boku. Půjdu tedy zase tak, aby na mě fičelo zprava. Na třináctiletého kluka to byla dobrá logická úvaha. A já jsem na ni ještě dnes pyšný. I když jinak v tomhle případě se nemám čím vytahovat, spíš svou hloupostí a neopatrností.

Vydal jsem se tedy po tyčkách do směru, kam ukazovala šipka velkého K. Byla to značka klínovky, horské boudy. Bez polena se mi šlo líp, přestože chůzi znesnadňovaly stále hlubší závěje. I tak mě brzy příšerně bolely nohy. Nejdřív jsem nadával nahlas. Potom jen potichu. Pak mi nezbyvaly síly, a tak jsem se ploužil mlčky a v hlavě se mi točila jediná myšlenka: Už abych někam došel! Rychle se stmívalo a ta hnusná fujavice ne a ne přestat. Právě když jsem toho měl dost, objevila se vpředu slabá zář. Po stu krocích jsem dorazil k velké horské chatě. Byla to klínovka. Její okna svítila na plné pecky do zimního večera, a přece jsem ji zpozoroval tak pozdě. Podle toho si můžete vypočítat, jak silně chumelilo.

Vlezl jsem dovnitř a najednou mi podklesávala kolena, síly mi stačily sotva k tomu, abych se dopotácel do jídelny. Ve velké, příjemně vytopené místnosti se hemžili vánoční hosté v přepychových svetrech a čerstvě vyžehlených šponovkách, s bačkorami na nohou. Když jsem mezi ně vpadl, vyjímал jsem se asi jako Eskymák v Grandhotelu. Zmrzlá větrovka se na mně krabatila a byla olepená sněhem, šponovky jsem měl úplně bílé a o botách radši pomlčím. Sotva jsem překročil práh jídelny, rozběhl se ke mně číšník.

"Mladíku," křičel z dálky, "neumíš číst? Ne?" opakoval mečivým hlasem. "Nevidíš na dveřích tabulku: DO JÍDELNY DOVOLEN VSTUP JEN V DOMÁCÍ OBUVI?"

Ani jsem mu neodpověděl, byl jsem skutečně vyplivnutý.

"Tak já tě naučím číst," mečel číšník. Nejvíc ho asi dohrálo, že jsem si sedl v zachumelených šponovkách na židli. Chytil mě za rameno, ale v tu ránu mě zase pustil.

"No nazdar," povídá, "tebe to sebralo."

Mluvil zase normálním lidským hlasem. Odhodil utěrku, stáhl mi z hlavy kapuci a čepici a začal mi třít nos a bradu a tváře.

"Člověče, kdes chodil? Hubu máš namrzlou jako sněhulák."

Než byste rekli švec, seběhlo se kolem nás hejno čumilů. Nalili do mě asi tři litry čaje a snesli mi všechny možné dobroty. Šli mi dost na nervy, a tak jsem jim snědl spoustu těch nejlepších věcí.

Pak se na chodbě ozval dupot lyžáků a do jídelny vstoupil Jespák. Připomínal taky spíš sněhuláka než člověka. V té chvíli jsem upnul celou svou mysl na jediné toužebné přání - být neviditelný. Jespák se rozhlédl a moje tajné přání se zřejmě nesplnilo, protože hned nato zamířil do kouta, kde jsem seděl. Tatranka, kterou jsem právě polykal, mi uvázla v krku.

"No počkej," řekl mi na uvítanou kapitán, "ty to schytáš!"

NÁVRAT NA SKOČKU

Připadal jsem si tak trochu jako zajatec, kterého vede eskorta do pevnosti. Čáp vpředu prošlapával cestu, za Čápem šel Komár, za Komárem Jespák a já. V mých stopách se brodil sněhem Krab a dva starší Žraloci. Nikdo nemluvil, ale mně pořád zněla v uších jejich rozčilená slova, kterými mě zasypali, sotva jsem vyšel s Jespákem z Klínovky.

"Měli jsme v oddíle všelijaká čísla," řekl Komár, "ale ty je asi všechny přebiješ."

"Nevím, co ti za tohle uděláme," řekl výhružně Krab. "Bude to něco hrozného, to si piš."

A ti ostatní, které už dávno přestala bavit hra na záchrannou výpravu, aspoň syčeli:

"Kvůli tobě mrzneme půl dne venku!"

Přeháněli, od chvíle kdy mi Bobr zmizel z dohledu, uplynuly sotva dvě hodiny. Chápal jsem, že jsou na mě nabroušení. Kdyby mě našli polozmrzlého někde v závěji, chovali by se ke mně jinak, než když mě spatřili ve vytopené chatě, živého, zdravého a s hubou umazanou od čokolády.

"Já za to nemůžu," řekl jsem. Rád bych jim byl vysvětlil, jak se to stalo. Ani mě nenechali domluvit.

"Když za to nemůžeš ty, můžeme za to nejspíš my!" vztekal se Krab.

Nedojal je ani fakt, že jsem se tak dlouho obětavě vlácel s polenem. Skoro mi za to vynadali.

"Ty blázne," řekl kapitán, "měl jsi ho dávno zahodit!"

To mě dohrálo. Člověk se může udržet a nikdo to stejně neocení! Urazil jsem se a už jsem jim vůbec neodpovídal. Na Skočku jsme došli za slabou půlhodinku. Měl jsem strach že se na mě vrhnou i ostatní kluci. Moje obavy se naštěstí nesplnily. Aspoň prozatím ne. Ostatní dvě záchranná družstva se dosud nevrátila a menší kluci, kteří zůstali na Skoče v teple a suchu, nás přivítali s jásotem. Všichni mi tiskli ruku, jako bych překonal nějaký světový rekord nebo co. Dost mě to udivilo, ale bylo jasné, proč na mě nemají vztek. Nezašlo jim za nehty a napínavá nejistota pro ně teď skončila happy endem.

"Hrome, Pajdo, to jsem rád, že tě vidím," řekl Hájek.

Mrkl jsem po něm trochu nedůvěřivě. Nezdálo se, že to myslí jinak, než to říká.

"Děkuju... děkuju...", vykoktal jsem zmateně.

No - a pak jsme pro změnu s napětím čekali na návrat ostatních pátračů. Nejdřív se přihrnula Admirálova skupina. Opsali po hřebenech velké kolo, šli kus cesty v mých stopách, které však byly dávno zaváty, pak vystoupili dokonce až na vrcholek Liščí hory a teprve při návratu se dověděli na Klínovce, že si mě tam vyzvedla jedna parta. S příchodem promrzlých utahavých kluků začalo nové kolo výčitek. Nejvíc mě překvapil Admirál, znám ho jako absolutního klidasa, a teď se na mě zle obořil. Že prý jsem neměl zůstat pozadu, že jsem měl pořádně koukat na cestu, a tak dál. Slzy mi

dne

vyhrkly do očí, a protože jsem se nechtěl přede všemi rozbrečet, utekl jsem do podkroví. Znovu na mě dolehla únava a lítost, že sklízím takový nevdek za svou obětavost. Dobrovolně jsem se přihlásil na dřevo, dobrovolně jsem si vybral těžké poleno. A co z toho mám?

Nešel jsem dolů ani na večeri, zůstal jsem ležet na posteli celý večer, a tak ani přesně nevím, kdy dorazila poslední skupina pátračů. Asi dost pozdě, protože Admirál s dvěma kapitány se nakonec vypravil na Klínovku a telefonoval do všech okolních budov. Kajman se svou skupinkou se doplížil na Skočku s posledním zbytkem sil. Admirál pak svolal sirénou celý oddíl do jídelny. Já jsem ovšem zůstal ležet na posteli. Jespák pro mě poslal Kraba.

"Koukej mazat dolů," řekl mi drsným krabím hlasem. "Kvůli tobě jsme poslední!"

Zatvrzele jsem mlčel.

Krab mě chytil za nohu a stáhl mě z postele.

Jestli nemáš chuť jít sám, pomůžu ti."

Odpověděl jsem mu vzpurným mlčením a hbitě jsem se vyškralal zpátky do pelechu. Znovu mě popadl za ploutev a táhl mě po zemi ke dveřím.

Klukovská dobrodružství na řece

"Nech mě," řekl jsem co nejzavilejším hlasem.

A sešel jsem do přízemí sám.

Posádky stály v obvyklém skobovitém tvaru.

"Ty mě dneska štveš," řekl Jespák. "Neslyšel jsi Admirála pískat nástup?"

Uzavřel jsem se znovu do uraženého mlčení.

"Co se stalo dnes odpoledne," rozhovořil se Admirál, "nesmí se nikdy opakovat. Můžeme mluvit o velikém štěstí, že tu Pajda stojí zase mezi námi živý a zdravý. Na takovou neopatrnost doplatilo v zimních horách moc lidí."

Byl to úvod k proslovu, na Admirála neobyčejně dlouhému. Zopakoval v něm všechno, co se událo od chvíle, kdy mě nechal Bobr s pořenem za sebou. V závěru řekl:

"Je pravda, že se ztratil Pajda. Nejdřív se zachoval zbrkle, nevšiml si rozcestí. Potom svou chybu napravil. Neztratil na hřebenech hlavu a zvolil správný směr. Nese na všem jistě vinu. Ale nesmíme zapomínat, že je to nezkušený plavčík. Hlavní odpovědnost kladu Bobrovi. Neměl nechat Pajdu ani na vteřinu pozadu. Pajdovi to mohu prominout, ale Bobrovi ne, ani při nejlepší vůli."

Všichni se dívali na kapitána Delfínů, který stál na levém křídle s rukama za zády a s očima sklopenýma k zemi.

"Bobře, sám nejlíp víš, že si tě vážím a mám tě rád. Ale jako kapitán jsi dnes těžce selhal. Mohl jsi zavinit smrt jednoho plavčíka."

Admirál přehání, pomyslel jsem si, Tak zlé to zase nebylo.

"Musím z toho vyvodit přísné důsledky," pokračoval Admirál. Odnímám ti s okamžitou platností kapitánský patent. Na Delfínu se ujme velení Ledňáček."

Mezi posádkami to udiveně zašumělo.

"Chceš k tomu něco dodat?" zeptal se Admirál Bobra.

Bobr poprvé vzhledl, podíval se Admirálovi do očí a tiše řekl:

"Ne."

Zdálo se mi, že se mu v očích lesknou slzy.

Potom byl rozchod.

"Kvůli tobě jsme přišli o kapitána," zasyčel Mlok, když mě míjel.

Měl jsem pocit, že i ostatní kluci se na mě dívají nevraživě, a tak jsem se stáhl zpátky do podkrovního pokojíku a zalezl do spacího pytle.

NA LYŽÍCH

Nevím, kdy jsem vlastně usnul, asi brzo, protože jsem vůbec neviděl ostatní kluky lézt do spacáků. A sotva jsem usnul, už mě budilo ječení lodní sirénky.

"Za minutu nástup na rozcvičku," volal na chodbě kajmanův hlas.

"Padejte!" houkl Jespák. "Ať zase nejsme na nástupu poslední!"

Vysoukal jsem se ze spacáku jako píďalka. Okénkem ve štítu vtékalo do našeho posádkového pokojíku kašné jitřní světlo. Po krkonošských hřebenech letěly šedivé mraky.

"Húúúú," svolávala sirénka Sedmičku do přízemí.

Dost jsem sebou mrskal a stejně jsem běžel po schodech dolů poslední.

"No jo, zase Pajda," vrčel Skokan. "Jak to, že máš na sobě tepláky?"

Neušlo mi, že ostatní kluci běží dolů jen v trenýrkách, ale buď jsem to bral jako holý fakt bez jakéhokoliv významu, nebo jsem měl za to, že jim přeskočilo. V pokojích nebylo po ránu moc stupňů nad nulou, hádal bych maximálně pět. A na chodbách, kde se vůbec netopí, se teplota pohybovala kolem nuly. Nebo spíš slabě pod nulou, poznal jsem to podle toho, že jsem sebou dole před jídelnou málem práskl. Na kamenech tam byla rozlité voda, vlastně místo vody led.

"Rozcvičku vede Kajman," řekl Admirál, a pak se tázavě zadíval na mne. Já na to samozřejmě nic.

"Pajdo, shoď tepláky!" štouchl mě do žeber Krab.

"Máš snad horečku?" zeptal se mě Kajman.

"Nemám," řekl jsem.

Stáli a čekali tak dlouho, dokud jsem se nesvlíkl do trenýrek. Kdybyste viděli, jak mě ostatní kluci probodávali zrakem, taky byste tepláky tempem stahovali. Každá vteřina pro ně byla asi dost drsná. A to bylo v chalupě vlastně teplo, přestože jste se mohli na podlaze klouzat. Venku ukazoval teploměr devět pod nulou. Sotva jsme vyběhli ze zápraží do čerstvého

Klukovská dobrodružství na řece
sněhu, zavrstal se mi do těla mráz. Měl jsem dojem, jako by do mne někdo zapíchoval špičaté rampouchy.

"Za mnou," křikl kajman a jeho slova se okamžitě proměnila v zmrzlý obláček páry.

"Já vyšiju," povykoval Hájek.

"To je teror!" přizvukoval mu Kolda.

"Kdyby mě tak viděla maminka!" pištěl Chrostík. Jen plavčíci, kteří byli na skočce poprvé, dávali svoje pocity hlasně najevo. Zkušení mořští vlci měli klapačku pevně zavřenou, aby zbytečně nezvyšovali ztrátu tělesného tepla. Kajman vedl zástup běžců po svahu pod skočkou a prachový sníh vyletoval za námi do povětří jako lehounké pampeliškové chmýří. Pak jsme zuřivě komíhali rukama, dělali rychlé dřepy, předklony a záklony. Rozcvička byla naštěstí krátká. Na závěr jsme se umyli sněhem a hurá zpátky do chalupy. Když jsem si natáhl košili a tepláky, rozlila se mi po těle horká vlna, jiskřivé teplo mi prouidilo až do konečků prstů. Bylo to moc příjemné.

"Makrela!" ozvalo se volání z kuchyně. To bylo znamení, že mroží služba připravila skvělou námořnickou snídani. Skotskou ovesnou kaši, kakao a dva kusy vánočky. To mi úplně spravilo náladu. Ale jen do té chvíle, než jsme vyjeli na lyže.

"Zase se nám ztratí," řekl komár, když jsme si připínali vázání. "Ať se nenudíme."

Myslel to jako vtip, ale já jsem se okamžitě naježil. A stáhl se do své ulity. Celé dopoledne jsem si jezdil na svahu pod skočkou sám. Když kluci odpočívali a přitom si povídali, stál jsem mlčky stranou. Říkám si, že si vystačím sám, ostatní jsou pro mě míň než mlha. A přece se neubráním, abych neposlouchal, o čem si povídají. Tvářím se ovšem tak, jako bych je vůbec neslyšel. Je to dost těžké, nesmím se ani usmát, i když se ostatní řehotají jako zebry. Někdy je to skoro nad lidské síly, zvláště když se spolu baví Čáp s Komárem.

"Ty jezdíš zajímavým středověkým stylem," povídá Čáp.

"Já? Jak to?" diví se Komár.

"Když na tebe tak koukám, jak si to hasíš z kopce, tvoje nohy mi připomínají klasickou gotiku. Gotický oblouk."

"Hele - nech si to," štětí se Komár. A vzápětí přechází do protiútku.

"Ty máš při sešupu taky něco ze středověku. Tváříš se jako chrlič."

Něco na tom fakticky je. Čáp se při sjezdu hrozně šklebí.

Cvičně si zašermovali jazykem a teď společně ujíždějí z kopce. Pod strání se právě hrabe skokan ze smrčků, do nichž vletěl plnou rychlostí.

"Nezapomeň se zastavit v hájovně," říká mu s vážnou tváří Komár.

"Řekni si tam o peníze. Za ten průsek, co jsi tu vykácel."

Zdatnější sjezdáři se přesunuli na východní svah, kde se do úbočí hluboko zařízl potok. Stačí mrknout na ten padák a vím, že to není nic pro mne. Strmá strán končí dole na zamrzlém potoku, nikde žádná dojezdová rovinka.

"Kdo to sjede," řeční Komár, "toho zapíšeme do eskadry sebevrahů."

A už se odpíchl a řítí se dolů. Koukám za ním s tajnou závistí, takhle bych si přál jednou jezdit. Komár seká krátké kristiánky, patky jeho lyží se v rychlých intervalech vynořují ze sněhu a zase v něm mizí. Náhle se zařízne hranami do závěje. Dál pokračuje v sešupu po zadku a ryje ve sněhu mohutnou brázdou.

"Hopky, hopky - do rodinné hrobky!" volá za ním shora Čáp.

Kluci vyprsknou a já rychle předstírám smrkání, aby nebylo vidět, že se Čáповým veršíkům směju taky.

"Hopky, hopky," ozývá se po každém pádu. Stalo se z toho okřídlené heslo.

Celé dopoledne řádíme pod skočkou. Kluci se brzy sami od sebe rozdělili do čtyř part, každého to táhne k jeho posádce. Co člověka v sedmičce nejvíc překvapí, to je kamarádský duch, který vládne na každé lodi. Starší jsou k mladším a menším dost přísní, na druhé straně jim však ze všech sil pomáhají. Je to vidět i tady na lyžích.

"Ty padáš proto," říká Komár Skokanovi "že se přikláníš celým tělem ke svahu. Vytlač tam jen kolena, rameno odkloň do údolí! Koukej, takhle!" A hned mu předvádí, jak má správně sjíždět šikmo svahem.

O kousek výš ukazuje Jespák Chrostíkovi odvratnou kristiánku v hlubokém čerstvém sněhu. A Čáp vedle cosi vysvětluje Krabovi. Jen já se držím stranou a sjíždím dlouhý mírný svah. Postupně se mi nabídl kapitán i Čáp, že se mnou budou trochu cvičit, ale já je vždycky chladně odmítl. Dnes se mi to zdá nepochopitelné, že jsem byl tak zatvrzelý. Nikdy jsem neviděl tak bezvadnou partu jako na skočce, celý podzim jsem chodil do loděnice

Klukovská dobrodružství na řece

s radostí a teď se chovám úplně nemožně. Kolikrát jsem řekl o Hájkovi, že je to kuň, a zatím sám jedním jako nosorožec. Aspoň tady na Skočce. Snad je to taky tím, že mi lyžování nejde. Dost se mi daří sjíždění po spádnici, ale když chci udělat kristiánku, obvykle vyorám menší kráter ve sněhu. Dnes vím proč. Byla tím vinna pravá noha. Moje těžiště se posunulo, ale svaly pracovaly tak, jak byly navyklé z dřívější. Tehdy na Skočce to však pro mě byla hotová záhada – proč sebou ustavičně mlátím o zem? Čím víc jsem padal, tím míň jsem jezdil. Nakonec jsem jen stál na kopci a otráveně hleděl na ostatní kluky, jak rádi pod Skočkou. A jako tenkrát, když skákali ve Vrbičkové zátocě ze břehu do řeky a já na ně jen koukal, i v této chvíli ve mně vyklíčila závist, záviděl jsem jim jejich zdraví a radost, byli mi odporní. A přitom jsem to byl já, kdo se choval odporně. Jenže člověk sám na sebe nevidí. Zapomněl jsem na všechna dobrá předsevzetí z dřívější, nepůsobilo ani tajné heslo. Németh mi pomáhal jen v bazénu. Kristiánky se nikdy, nikdy nenaučím!

VEČER U KRBU

Odpoledne vyjely všechny posádky společně na malou okružní jízdu přes Liščí horu k Lesní boudě a zpátky severním úbočím.

"Já nepojedu," řekl jsem kapitánovi.

"Proč nechceš jet?" divil se Jespák. "Nebudeš přece celé vánoce hoblovat jedinou loučku."

"Nestačil bych vám," vymlouval jsem se.

"Neboj se, máme mezi sebou víc slabších lyžařů," ujišťoval mě kapitán. Ale mně se prostě nechtělo. Odvolával jsem se na vcerejšek, jsem ještě příliš unavený. Nakonec mě tedy nechali na Skočce.

"Udržuj v kamnech oheň," přikázal mi Admirál. "A na čtvrtou uvař hrnec čaje."

Díval jsem se za nimi oknem, jak zvolna stoupají po pláni vzhůru a jeden po druhém mizí v lese. Najednou mě posedl divný stesk. Radši jsem měl jet taky. Co tady budu dělat celé odpoledne sám? Chalupa utopená v horské mlze mi připadala jako pustý ostrůvek. Chtělo se mi vyběhnout a zakřičet: Počkejte, já jedu taky! Ale neudělal jsem to.!

"Ty tady doopravdy zůstáváš?" zeptal se Rejnok, který uzavíral celou výpravu.

"Uhm," přikývl jsem. A bylo mi skoro do breku.

A jsem sám. Lehnu si na pytel a civím do dřevěného stropu. Musím pořád myslet na kluky. Potom se přenesu k nám domů. Copak naši asi dělají? Co by dělali, koukají na televizi. A pokoj je plný vánoční vůně, voní tam mámino cukroví a stromeček. Pod stromečkem leží knížky, které jsem dostal k Ježíšku. Zatím jsem je stačil jen prolistovat. Kdybych zůstal doma, mohl jsem si teď číst Rolfa zálesáka a jíst vanilkové rohlíčky. Nikdo by si mě nevšímal, dělal bych si, co by se mi zachtělo. Najednou mám chuť sebrat všechny své věci, sjet na lyžích zpátky do Pece a vrátit se prvním autobusem domů. Rychle spočítám, kolik dní tu musím vydržet. Ještě šest. Připadá mi to jako celá věčnost. Je mi do breku. Hrozně se mi stýská. Připadám si tu ještě osamělejší než u nás ve městě, když jsem bloumal celé dny sám po ulicích. Tam je aspoň plno lidí, tady však leží nesnesitelné ticho. A z dřevěných zdí čpí zvláštní zatuchlý pach, který můj smutek jen prohlubuje.

Čím déle jsem ležel na posteli, tím jsem byl nešťastnější. Vyskoč, Kubo, říkal jsem si, a koukej se do něčeho pustit, ať nemyslíš na tyhle hlouposti. Jenže já se nedokázal přimět k tomu, abych vstal. Prostě jsem si potřeboval trochu smutnit, protože jsem byl už moc dlouho šťastný. Dřív, dokud jsem neznal Sedmičku, přepadal mě stesk a smutek každou chvíli, ale od té doby, co chodím do loděnice ve Vrbičkové zátocě, nemám na smutek skoro nikdy čas. Zato teď jsem v něm zapadlý až po uši a přímo se v těch sladkobolných pocitech vyžívám.

Když jsem se konečně zvedl, snědl jsem v zásobárně ze samého smutku mléčnou čokoládu. Chtěl jsem si ukrojit kus chleba a přitom se mi vetřela do nosu vůně, které jsem neodolal. Čokolád tam byla plná krabice. Snědl jsem ji na posezení a obal se staniolem jsem pečlivě uklidil do kamen. Moje nálada tím stoupla natolik, že jsem chvíli jezdil před Skočkou a zkoušel znova ty nešťastné kristiánky. Hned ta první se mi jakýmsi zázrakem povedla. To mě povzbudilo. Jenže při druhé kristiánce jsem sebou nádherně sekl. Když jsem vyryl asi desátý kráter, spadla mi levá lyže a sjela

Klukovská dobrodružství na řece

po svahu až k potoku. To mě tak rozvzteklilo, že jsem si odepnul i druhou lyži a vrátil se do chalupy.

Bylo půl čtvrté. Hrome, čaj! Za půl hodiny tu budou kluci a já ještě nepostavil na kamna hrnec s vodou. Než začne dvacet litrů vařit, uplyne pěkná doba! Rozpálil jsem tedy kamna tak, že se z nich linula do zešeřelé místnosti rudá zář. Plivl jsem na pláty. Slina po nich poskakovala a přitom tak zvláště prskala. Byla pořád menší a menší, až se dočista rozplynula. Plivl jsem znovu. Taková blbůstka, a zapomněl jsem při ní na svůj smutek. Ten se mi vrátil, teprve když se před chalupou ozvaly hlasy.

"To byla senzace," řekl mi Kolda. "Škoda že jsi s námi nejel. Na Lesní boudě jsme pili dračí krev. Pil jsi někdy dračí krev?"

Zavrtěl jsem hlavou. Věděl jsem, že je to nějaký nesmysl, a také byl. Obyčejná limonáda, jenže fialová.

Potom vpadli do jídelny ostatní kluci a halasně si sdělovali zážitky z vyjíždky. Šel jsem radši do dřevníku štípat nařezaná polínka, abych nemusel poslouchat jejich šťastné řeči."

Po večeri se celý oddíl sesedl kolem krbu. Kajman vytáhl z kapsy zápalky a sklonil se k připravené hraničce. Vtom se rozezněly kytary. Nejdřív hrály tiše jediný akord a pak začal Jespák vybrnkávat oddílovou znělku. Právě když doznívala, vyšlehl z krbu první plamínky. A Delfíni začali zpívat:

červená se line záře,

červená se line záře,

ohně, ohně hřeje ruce, barví tváře.

Byla to písnička, kterou v létě otvírala sedmička táborové ohně a v zimě na skočce večery u krbu. Sotva Delfíni dozpívali poslední takt, začali znovu. Po malé chvilce spustili Mroži. Zůstali však o dva takty pozadu za Delfíny. Při třetím opakování se přidali Žraloci, ale i oni se opozdili o dva takty za Mroži. Po čtvrté došlo na naši posádku. Prostá melodie se proměnila ve velebný kánon. Zpěv posádek se vzájemně proplétal, střídavě stoupal a klesal. Nikdy jsem neslyšel něco tak zvláštního. Po tvářích kluků se míhaly odlesky plápolajícího ohně a já v té chvíli cítil, že všechno, nač jsem myslel odpoledne, byla hloupost, nepochopitelný nesmysl. Nevím, jak bych to vyjádřil, nejvíc na mne snad zapůsobilo, že každá posádka zpívala něco jiného a že to vlastně přitom byla jedna písnička. Zdálo se mi, jako by ten zpěv měl hlubší, symbolický smysl a vyjadřoval všechno, co se v oddíle děje. Každé mužstvo mělo svůj samostatný hlas, a přece všechny hlasy dohromady splyňaly ve vyšší, krásnější celek.

Pak umlkal jeden hlas po druhém, nejdřív dozpívali Delfíni, po nich Mroži, pak se odmlčeli Žraloci a nakonec jsme zpívali jen my. Dozněl poslední tón. Z lavice se zvedl Bobr, opřel se zády o krb a do šera zazněl jeho hlas:

Vzpomínám na svoje malý starosti

který mě trápily

když vítr mi převracel kajak

a já myslel

že jsem v nebezpečí

Mý neštěstí zdálo se velký

a velká se zdála má snaha

překonávat věčný strasti

A přece jen jedno je velký

jen jedno je vopravdu velký

Doma i na dlouhých cestách

silně prožívat velkej den

zářivej den

a vidět světlo

co naplňuje svět

Kluci hleděli Bobrovi do tváře, ukryté v polostínu. Oči mu zářily tichým smutkem, ale jeho hlas zněl pevně, odhodlaně. Když dnes o tom přemýšlím, vidím, že to byla první básnička v mém životě, která ve mně něco rozezněla. Odríkal jsem předtím ve škole spoustu veršů, vždycky jsem je drmolil a necítil vůbec nic, leda nudu. Teď mi projíždělo celým tělem lehké mrazení. Snad to bylo tím, jak Bobr tu eskymáckou písničku říkal. Nebo jsem snad byl stejně naladěný jako Bobr a Bobrova slova ve mně rozezněla stejné tóny – struny mlčící kytary se také rozezvučí, když hraje na jinou, stejně laděnou kytaru. Bobr to říkal zřejmě především sám pro sebe a všem bylo jasné, jak mu asi je. Přišel o kapitánský patent, ztratil vedoucí postavení ve své posádce. Slova té zvláštní básničky však mluvila stejně naléhavě do mé duše.

Klukovská dobrodružství na řece

Když dozněl poslední verš, mohl jsem ji celou opakovat od začátku do konce. Tak se mi vtiskla do paměti.

Nemyslím, že by kluci ze Sedmičky nějak zvlášť milovali básničky. A to, že Bobra tak pozorně sledovali, si vysvětluju především Bobrovým osobitým přednese. Bobr říkal verše tak, jak jsem nikdy nikoho verše říkat neslyšel. Člověk cítil, že tomu klukovi jdou přímo ze srdce a že v jeho přednesu není ani stopy po nějakém producírování. Snad k tomu přispěla i slavnostní nálada, kterou vyvolal ohňový kánon. A docela jistě Eskymácká písnička z Kentu zaujala svým obsahem, taková slova v básničce nečkáte.

Bobr si sedl zpátky na své místo a znovu se rozezvučely kytary. Toho večera kluci přezpívali snad padesát písniček. Vyprávěly o napjatých plachtách, nekonečném oceánu, vzdálených ostrovech. Nejlepší na nich bylo, že to byly opravdické námořnické písničky, žádné hloupé odrhovačky. Písničku o malé loďce a její vyhladovělé posádce jsme zpívali francouzsky. válečný zpěv korzárů anglicky, tesknou písničku plavců na volze rusky. Říkám zpívali jsme, i když já sám jsem většinou jen poslouchal nebo tiše pobrukoval. Byl to krásný, nezapomenutelný večer.

OHŇOVÁ HLÍDKA

Beseda u krbu se protáhla skoro až do půl jedenácté a klukům se ani potom nechtělo do spacáků.

"Za deset minut bude všude tma a ticho," řekl Admirál. A pak dodal ke mně: "Ručíš za to, že všechny posádky dodrží noční klid."

Měl jsem totiž první hlídku, od deseti do půl dvanácté. Hlídky se držely na skočce každou noc, nesměly nechat vyhasnout oheň, jinak by nám neschly mokré věci. Utábořil jsem se ve velké společné místnosti, která přes den sloužila jako jídelna a klubovna a v níž v noci spali Žraloci a Mroži. Občas jsem odtud zašel do dvou podkrovních pokojíků, nočního útulku Hrochů a Delfinů, abych se podíval, zda je tam tma a ticho. A pak hned zase zpátky dolů, k dohasínajícímu krbu. Přesně deset minut po večerce jsem zhasl světla a řekl:

"Noční klid."

Kluci sebou ještě chvilku vrtěli, tu a tam se ozval z palandy šepot nebo tichý smích. Většinou zmlkl, dřív než jsem tam došel. Stačilo varovně zasýčet a bylo rázem ticho. V Sedmičce panuje odedávna přísná kázeň. A přestože jsem byl vlastně služebně nejmladší plavčík, na hlídce mě museli poslouchat i kapitáni. Plnil jsem svou povinnost vážně a důsledně, snad až moc důsledně. Když jsem asi potřetí kontroloval Delfíny v podkrovní světnici, Ledňáček zašeptal:

"Člověče, co sem pořád lezeš?"

Uvelebil jsem se tedy dole u krbu. Z dohořívajících bukových polen tu a tam vyskočil plamínek, zablikal jako signální lampička a opět se rozplynul ve tmě. Z paland se ozývalo mnohohlasé oddychování. Venku fičel řezavý vítr a vrhal proti oknům sněhové vločky. Připadal jsem si jako kormidelník, který vede arktickou nocí velrybářskou loď.

"Smím si k tobě na chvilku přisednout?"

Truchu to se mnou trhlo, neslyšel jsem Admirála přicházet. Posunul jsem se na lavici a uvolnil tak Admirálovi místo vedle sebe. Nevím, proč Admirál tenkrát ještě nespál. Snad mi chtěl promluvit do duše, moje chování bylo toho dne skutečně nemožné. O takových věcech se nejlíp mluví o samotě, na pokraji noci, když se celý svět potopí do tmy a člověk zůstane jen sám se svými myšlenkami. Chvilku jsme seděli vedle sebe mlčky. Dřív než mohl Admirál promluvit, ozvaly se z kouta skřeky, které mě pořádně vyděsily. Nikdy jsem neslyšel žádného člověka vydávat tak strašné zvuky. Bylo to kvílení, promíšené nenávistným ječením. Obrátili jsme se s Admirálem tak prudce, až jsme porazili lavici. Z rohové palandy se vymrštila temná postava. Admirál po ní skočil, ale než ji mohl zachytit, narazila v plné rychlosti na palandu v opačném koutě a s bolestným vzdechem se zhroutila na zem. Potom zalehlo světnici hluboké ticho.

Admirál rozsvítil. Na zemi u dveří ležel Hájek. A spal! Nemohl jsem tomu uvěřit, ale ten kluk opravdu chrněl.

"Má noční děsy," řekl Admirál. "Vůbec o tom neví."

Vtom se Hájek znovu zvedl na lokty a začal skučet. Tentokrát to byl nářek zvířete, kterému někdo hrozně ubližuje. Admirál se k němu sklonil a zatřásl s ním.

"Jindro, probuď se!"

Hájek na jeho hlas vůbec nereagoval, a přece měl po celou tu dobu otevřené oči! Zřejmě o sobě nevěděl. Mě vám v tu chvíli zachvátila hrůza. Taková hrůza, jakou nahánějí šílenci. Já vím, že se Hájek nezbláznil, že tak vyváděl jen ze spaní, a stejně se mi klepala strachem kolena.

Hájek ostatně zakrátko ztichl a začal oddychovat docela klidně. Přenesli jsme ho na palandu a přikryli ho jeho dekou. Neměl ani pořádný spacák. Vrátili jsme se s Admirálem k vyhasínajícímu krbu a já s napětím čekal, kdy Hájek začne znovu řídit. Byl jsem rád, že je Admirál se mnou.

"Jindra musí mít z něčeho ustavičně strach," řekl Admirál.

"To má," přikývl jsem. "Z táty." A začal jsem vypravovat všelijaké příběhy o starém Hájkovi. Byly to historky jedna lepší než druhá. Starý Hájek je totiž pověstný u nás v celé čtvrti. Nepamatuju se, že bych ho někdy viděl jít rovně. Trochu snad přeháním, ale ten chlap je vážně každou chvíli napitý. A když se dopotácí domů, vypukne rodeo. Pověděl jsem to Admirálovi hlavně proto, že se mě pořád vyptával. A řekl jsem mu taky, že se kluci Hájkovi ve škole pošklebují, když někdy přijde zřízený jako po boxerském zápase. Dost lidí mu ty domácí výprasky přeje, protože Hájek je svým způsobem sketa.

"Chtěl by sis to s ním někdy vyměnit?" zeptal se mě Admirál.

"Co?" nechápal jsem.

"Bydlet třeba u Hájků a Jindra by zase bydlel u vás."

Připadalo mi to úplně nesmyslné, a tak jsem to Admirálovi naznačil.

"Potom bys třeba pochopil, proč je Jindra takový, jaký je," řekl Admirál.

A hned začal být nepříjemně osobní. "Nemysli si o sobě, že jsi ten nejlepší z nejlepších."

Věděl jsem, kam Admirál míří, a neřekl jsem na to nic. Jen se mi zase hrnula krev do uší. Ve tmě si toho naštěstí nemohl všimnout.

"Každý člověk je nějaký," řekl po krátkém mlčení Admirál. "Všichni máme svoje slabosti. A měli bychom s nimi pořád zápasit. Kdo věčně ukazuje na chyby těch druhých, obyčejně nestojí sám za nic."

Začalo to Hájkem, ale nakonec se Admirál pustil do mne. Rozebral moje chování tak, že bych se byl nejraději rozplynul ve tmě. To se ví, nejdřív jsem se trochu naježil. Ale když jsem o půlnoci zalézal do spacáku, musel jsem na to pořád myslet. Ten Admirál dovede člověka prokouknout!

A řekne vám všechno tak, že se na něho ani nemůžete zlobit.

"Snaž se být zítra o něco lepší než dnes." To byla jeho poslední slova.

Abych prý si tuhle myšlenku opakoval každý den večer před usnutím.

A znovu ráno při probuzení. Tak jsem si ji tedy přeříkal. Když o to Admirál tolik stojí, zkusím to.

DVĚ ZMIZELÉ ČOKOLÁDY

"Chtěl bych se vás na něco zeptat," řekl Admirál po obědě. "Nevíte náhodou někdo něco o dvou čokoládách? V zásobárně jich má být dvacet sedm, pro každého jedna. A je jich tam jen dvacet pět."

Všichni kluci rázem ztichli. Admirál se tvářil nezvykle vážně a jeho pátravý pohled přejížděl po našich tvářích. Ve mně dost hrklo, ale navenek jsem zachoval lhostejný klid. Tohle mě nenapadlo, že by se na to mohlo přijít, když jsem si jednu čokoládu bral tehdy v osamělém odpoledni. Věděl jsem, že do zásobárny nemá nikdo chodit kromě kapitána, který vede denní službu. Nakoukl jsem tam tehdy proto, abych si ukrojil kus chleba. Čokolády ležely ve velké krabici, celé stohy čokolád. Vzal jsem si jednu, protože jsem měl velkou lítost. A vztek na celý svět. A protože jsem na tu čokoládu dostal velkou chuť.

"Rád bych věděl, kdo ty čokolády vzal," řekl Admirál. "Když jste měli odvahu přestoupit nepísané zákony Sedmičky, měli byste mít taky odvahu přiznat se ke svému přestupku."

Kluci se po sobě rozpačité dívali. Nebylo příjemné poslouchat Admirálův štiplavý tón.

"Nikdo?" promluvil po malé pauze znovu Admirál. "Máme tedy mezi sebou nejen člověka, který bere cizí věci, ale který je navíc zbabělec?"

Mluvil o jednom člověku, jen já jsem věděl, že zákon Sedmičky přestoupili dva. Věděl to i ten druhý. A přece jsme oba mlčeli. Potom si Admirál uvědomil, že žádá příliš mnoho. Přiznat se před tolika zvědavýma očima! Nevím, kdo by to dokázal. Já aspoň jsem tehdy v sobě tolik odvahy nenašel. Nenašel ji ani ten druhý.

"Tak dobře," řekl Admirál. "Nechci po vás, abyste se ke svému činu přiznali hned. Postačí mi, když za mnou přijdete do večerky."

Potom nám vyprávěl příběh dvou jachtařů, kteří se vydali na plavbu kolem světa. V Indickém oceánu jim bouře zlomila stěžen a zničila kormidlo. Z rychlé plachetnice se stal neovladatelný vrak. Trosečníkům začaly docházet zásoby potravin. Nejdřív se museli omezit na jedno jídlo denně, pak malé dávky snížili na polovinu. Nastal den, kdy dojedli poslední suchar. Marně vlekli za lodí síť, marně spouštěli z paluby udice - potáceli se v pustých končinách oceánu, kde snad není žádný život. Dešťová voda je zachránila od smrti žízní, zato smrt hladem byla blízko.

Když vám povídám příběh, který nám tehdy na Skočce vypravoval Admirál, mám pocit, že to zní dost nudně. Je to moje vina, já vážně neumím tak vyprávět jako Admirál. Admirála jsme poslouchali a bylo takové ticho, že jste mohli slyšet šumění sněhových vloček, které vítr zaháněl na okenní sklo. Prál bych vám slyšet, jak třeba líčil tu děsnou bouřku, která těm chlápům zle pocuchala jejich jachtu. Když popisoval vlny velké jako věžáky a líčil, jak po nich jachta klouže nahoru a opět se řítí do propastné hloubky, dostávali jsme málem mořskou nemoc. A když mluvil o dábel-ském skučení vichřice, naskakovala nám husí kůže. Kde jsem vlastně přestal? Aha, jak už neměli ani ň k jídlu. Tehdy ten starší chlápek našel v kajutě pod postelí zapadlou plechovou krabici. Uvnitř byla spousta všelijakých potravin - suchary, kousky čokolády, cukr a tak. Koukej, co jsem našel, povídá kamarádovi. Tahle krabice je udržela při životě o tři dny déle a vlastně jim zachránila život. Po patnácti dnech je potkala australská válečná loď, ještě žili, ale nemohli se slabostí udržet na nohou. Další tři dny byste nepřežili, řekl jim lékař na palubě křižníku. Mladší z obou zachráněných mužů se nikdy nedověděl, že plechová krabice pod postel nezapadla jakousi divnou náhodou, ale že do ní jeho starší druh ukládal část svého přídělu hned ode dne, kdy jim bouře zlomila stěžen a kdy se z nich stali trosečníci. Jeho prozíravost je nakonec zachránila.

Admirál dovyprávěl a mně bylo jasné, proč se vytasil právě teď s tímhle příběhem. Prostě nám chtěl naznačit, že jsou na světě lidi, kteří se dovedou s druhým rozdělit o poslední kousek jídla. Ten starší chlápek si mohl dokonce sám sníst všechno, co bylo v plechové krabici. Měl na to právo, ušetřil to ze svého přídělu. A přece se rozdělil se svým kamarádem. Řekl jsem si, že Admirál je mizera. Když se prozradilo, že zmizela ze zásobárny čokoláda, bylo mi i tak dost blbě. A teď mám pocit, že jsem úplně vyvrhel lidstva. Víím, že přesně tohle Admirál chtěl. Právě proto na něho mám takový dopad. Nejvíc mě ničilo vědomí, že jsem takový zbabělec. Já se totiž ani po tomhle příběhu nemohl odhodlat, abych za Admirálem zašel a tajně, beze svědků se mu přiznal. Měl jsem obavy, že by mi to nikdy neodpustil. A že by mě kvůli tomu nakonec možná do sedmičky vůbec nepřijali. Žádný oddíl nestojí o kluka, který klidně zbaští čokoládu ze společných zásob a pak se k tomu ani hned nepřizná. Trochu mě utěšovalo, že se tak hnusně zachoval ještě někdo jiný. Moc rád bych věděl, kdo asi.

Nejmíně trikrát jsem vstal a vykročil za Admirálem, že se přiznám, ale sotva za mnou zaklaply dveře jídelny, pověsil se mi na nohy strach a já už nedokázal udělat ani krok.

"Vím, co se stalo s jednou čokoládou," řekl Admirál druhý den při raním nástupu.

Trochu to se mnou cuklo. Ale hned jsem se vzpamatoval. Nikdo mě neviděl. Nikomu jsem nic neřekl.

"Jsem rád, že ten mlsal v sobě našel dost odvahy a přiznal se," pokračoval Admirál. "Tvrdí, že vzal jen jednu. Jestli to bylo skutečně tak - a já mu věřím - potom ten druhý za mnou nepřišel. Co si o tom myslím, víte. Trochu se stydím za toho zbabělce."

Tím to skončilo. Admirál o čokoládové aféře víckrát nemluvil a já neměl nikdy dost odvahy, abych se přiznal. Až teprve dnes. Ale nemyslete si, že jsem to tehdy na Skočce okamžitě pustil z hlavy. Dost jsem se kvůli tomu uvnitř užíral. Až jsme se při návratu z výletu na hřebeny zastavili na Klínovce. Kluci si kupovali k čaji všelijaké sušenky, a jak tak obhlížím u výčepu zasklený pultík s dobrotami, padne můj pohled na pyramidu čokolád značky Orion. Mají přesně stejný obal jako čokoláda, kterou jsem si vzal v zásobárně. Čekal jsem, dokud všichni nevypadli z boudy ven, a pak jsem tu čokoládu koupil. Na Skočce jsem ji v nestřežené chvíli vložil dozadu za krabice se sladkostmi. Mně se vám úžasně ulevilo. Potom jsem jen čekal, co se bude dít, až ji tam někdo najde. Všechny ostatní čokolády dávno zmizely a pořád nic. Asi jsem tu tabulku zastrčil moc hluboko. Vlezl jsem tedy

Klukovská dobrodružství na řece

do zásobáku a položil čokoládu na lepší místo. Při této operaci mě málem nachytil Ledňáček.

"Co lezeš do zásobáku?" spustil na mě podezíravě.

"Nemáš tam co dělat." Měl na mě dopad jako všichni Delfíni. Přestože jsem mu vlastně dopomohl ke kapitánskému postavení.

"Nemysli si, že tam něco беру," řekl jsem dotčeně a zvedl jsem otevřené ruce do výšky. Ledňáček se na mne pořád koukal tak divně, že jsem začal obracet naruby i kapsy.

"Tak se podívej, jestli mi nevěříš!" zvyšoval jsem zbytečně hlas. Nejhorší na tom bylo, že mi začínaly rudnout jako vždycky v podobných případech uši, cítil jsem, jak se do nich hrne krev, přímo se mi rozžhavovaly. Obávám se, že mi v šeru před zásobárnou svítily jako signální lampy.

Ledňáček se podíval na moje obrácené kapsy, z toho jsem poznal, že mě doopravdy podezíral.

Zapadlá čokoláda, kterou jsem uměle zapadl, se pak skutečně našla. Mluvil o tom dokonce Admirál. Skoro se oddílu omlouval. A říkal, že má velkou radost, jací jsou v Sedmičce správní kluci. Opravdoví kamarádi. Já se v té chvíli zařekl, že už nikdy takovou krabárnu neudělám.

SILVESTR

Chci vám teď povědět, jak jsme strávili na Skočce poslední den v roce. O tom, co jsme dělali ve dnech předcházejících, ani nebudu mluvit, třeba by vás otrávil, kdybych podrobně líčil velké jízdy, které jsme podnikali po krkonošských hřebenech, velké hry, které jsme hráli v chalupě i na sněhu a všechny zábavy, které se tam střídaly v pestrém sledu. Když člověk o takových věcech jen čte a sám je nemůže prožít, musí mu to přijít líto. Řeknu vám tedy jen to, že nejnapínavějším zážitkem pro mne byly jízdy na závodních bobech. A že jsem se nejvíc nasmál, když kluci předváděli při fotografování komické skoky na lyžích. A nejvíc se mi líbila hra, která trvala od rána do večera a všechny posádky při ní sjezdily půl Krkonoše, až po Sněžku.

Nechce se mi o tom všem podrobně vyprávět taky proto, že se mi konečně začaly dařit kristiánky. To se ví, že jsem sebou ještě asi stokrát práskl a kluci přejmenovali dolík pod skočkou, kde jsem pilně trénoval sjezd, na "Měsíční muldu", protože tam byl samý kráter po mých pádech. Ale fakt je, že se mi nakonec povedla jedna kristiánka doprava a hned po ní jedna doleva. To mě tak povzbudilo, že jsem dostal do cvičení ohromnou chuť. Protože jsem jezdil s chutí, šlo mi všechno líp, a protože mi šlo všechno líp, o to větší chuť do tréninku jsem měl. Takže to byl jakýsi začarovaný kruh. Dobrý začarovaný kruh.

No - a tak to šlo až do Silvestra. Poslední den v roce jsem doma trávil vždycky stejně, aspoň pokud sahá moje paměť. Dopoledne jsem se potloukal po ulicích, ale už po obědě byste mě zastihli u televize. Na obrazovce říkali a dělali pěkné blbosti a já se těm nesmyslům upřímně rehtal. Při tom koukání jsem do sebe cpal obložené chlebičky a vánoční cukroví, a když to naši neviděli, tajně jsem upil z jejich sklenic víno. Do půlnoci jsem toho stláskal tolik, že jsem musel zákonitě házet rybičkám. Bylo to dost uhozené zakončení starého roku. Protože sedět v ušáku a čumět na to, jak někdo hází šlehačkové dorty, nebo poslouchat někoho, jak vypráví vtipy a přitom se těm stoletým vtípům sám chechtá, to může člověk dělat tři sta šedesát tři dny v roce. A nemusí tím zabít zrovna dva nejvýznamnější dny - Silvestra a Nový rok. Na to jsem ovšem přišel až 31. prosince na Skočce.

Ráno začalo jako vždycky rozcvičkou na sněhu. Po rozcvičce bylo na pořadu obřadné koupání.

"Stejně jste se po celý rok myli hajdalácky," řekl Admirál. "Tak ze sebe koukejte spláchnout všechnu špínu aspoň dnes. Ať vykročíte do nového roku pěkně čistí."

Nám novým plavčíkům bylo divné, kde se chce Admirál koupat, když tu není žádná koupelna. Celý oddíl se pak nacpal do otlučené místnůstky vedle dřevníku. Hned jak Admirál otevřel dvířka, řekl jsem si, a jéje. V tomhle studeném krcálku trčela z kamenné zdi kovová trubka a z té trubky vytékal ve dne v noci proud křišťálové, pekelně ledové vody. Nevím, kolik mohla mít stupňů, znalci tvrdili, že by se v ní naměřilo dobrých pět pod nulou. Já vím, teoreticky to není možné, ale když jste do té vody ponořili ruku, napadlo vás, že by na těch pěti pod nulou něco mohlo být. Kovová trubka přiváděla vodu ze stráně přímo do staré oprýskané vany, u níž Bo

prohlásil:

"Ta vana je tak ošklivá, až je krásná."

"Začneme jako vždy, podle služebních let," řekl Admirál.

Potom si zul boty, svlékl šaty a hup do vany. Voda vycákla, přelila se přes okraj a kluci, kteří stáli nejbliž, ustoupili do bezpečné vzdálenosti.

"Šedesát tři vteřiny," ohlásil Rejnok, když se Admirál z vany zase vynořil.

Co bych povídal - když došla řada na mne, tvářil jsem se jakoby nic. Nebudu přece vrískat jako Chrostík. Nebo se schovávat jako Kolda. Prostě tam vlezu a neřeknu ani popel. A pokusím se vydržet ve vaně hodně dlouho.

V prvním okamžiku jsem měl pocit, jako kdybych lezl do žhavé vody.

Někdy člověk v prvním momentě vážně nepozná, jestli je voda ledová nebo žhavá. Sotva jsem dosedl na dno, hned jsem věděl, že je ledová. Všechno se ve mně stáhlo a z pusy mi vyklouzl tak divný zvuk, že se kluci kolem rozesmáli. Vycenil jsem tedy na ně taky zuby, i když mi bylo do smíchu asi jako lekajícímu kaprovi. Začal jsem sám pro sebe počítat vteřiny. Než jsem došel k deseti, věděl jsem, že minutu ve vaně zaručeně nevydržím. Při patnácti se mě zmocnila neodbytná myšlenka, že přimrznu ke dnu, jestli okamžitě nevystřelím ven. Vydrž aspoň půl minuty! přesvědčoval jsem sám sebe. ...dvacet devět, třicet! A hup ven.

"Sedmnáct vteřin," mrkl Rejnok na stopky.

Hrozně mě to zklamalo. Musel jsem počítat jako vzteklý, když jsem došel ke třiceti za pouhých sedmnáct vteřin. Rekord to nebyl, Admirál však řekl:

"Napoprvé to ujde."

Po snídani jsme vyjeli ze skočky na sních. Clonou mraků se proklubávalo slunce. Viděli jsme je vlastně poprvé za celý týden.

"Na-pipipi," lákal sluníčko krab.

A Delfíni sborem skandovali kouzelné zaříkadlo, které mělo zahnat mraky. Nevím, zda to zařikání skutečně zapůsobilo, ale modrých jezer mezi mraky přibývalo. Kolem desáté pluly od západu už jen jednotlivé obláčky a v poledne bylo nebe čisté jako mořská hladina. Mroží postavili nad skočkou ohromného sněhového Mrože a my jsme uplácali řvoucího Hrocha s otevřenou tlamou.

Zářivé slunce vytáhlo po obědě celou sedmičku na Liščí horu. Na skočce zůstala jen služba, která měla připravit slavnostní silvestrovskou večeři. Tu službu jsme měli právě my, Hroši.

"Zakytujeme klukům žaludky," prohlásil Čáp. "Aspoň nezhltají všechno cukroví."

A pustil se do výroby bramborových placek. Ty budou tvořit první chod.

Když se oddíl vracel po západu slunce domů, celá skočka byla zahalena mračny šedého kouře. Rejnok o něm prohlásil, že by se mohl sekát šavlí.

Silvestrovská večeře byla tehdy zahájena v poněkud nezvyklé atmosféře.

Ale nálada byla báječná. Sotva zmizely poslední placky, Admirál řekl:

"Nařežte si každý třicet lístečků. Na všechny se čitelně podepište."

"To bude zas nějaká nová hra," zamnul si spokojeně ruce Chrostík.

Napsal jsem třicetkrát Pajda a čekám, co se z toho vyklube.

"Až zahouká sirénka," povídá Admirál, "začnete si navzájem vyměňovat podepsané lístky. Je vás tady třicet a máte tedy získat třicet různých podpisů. Kdo mi je předloží nejdřív a pěkně seřazené podle abecedy, dostane zvláštní prémii."

Všechny pohledy sklouzly na stůl, kde stála jídelní miska až po okraj naplněná posledním vánočním cukrovím a čokoládovými bonbóny.

"Můžeš to hned postavit před nás," řekl Rejnok. "Stejně to vyhraje Žralok."

"Co když mi bude nějaký podpis chybět, Admirále?" vstal z lavice Chrostík.

Někteří kluci vyprskli. Admirál se nesmál, ani se nerozčiloval nad zbytečnou otázkou. Řekl Chrostíkovi:

"Když ke mně přijdeš a nebudeš mít všechny podpisy, tak ti řeknu: Zatím si, milej zlatej, nech na ty dobroty zajít chuť."

"A co když mi někdo nebude chtít dát svůj lístek s podpisem?" zeptal se Kolda.

Obdivoval jsem Admirálovu svatou trpělivost. Já bych na jeho místě asi vyletěl z kůže, kdyby se mě ptali na takové pitomosti. Admirála to ani malinko nevyvedlo z klidu.

"Tak mu nedáš ty svůj podpis," řekl.

Klukovská dobrodružství na řece

Mně bylo všechno jasné. A myslel jsem si, že to bude asi dost otravná hra. Zatím jsem aspoň nechápal, co může být zábavného na tom, že si budu s ostatními klukama vyměňovat nějaké hloupé papírky.

"Pozor," řekl Admirál a zvedl svou pověstnou sirénku.

Sotva se místností rozlehl její dunivý hlas, všichni jako na povel vyskočili. A nastal fantastický zmatek. Všech třicet kluků začalo najednou vykřikovat. První lístek jsem si vyměnil s Chrostíkem, druhý s Čápem, třetí s Jespákem. Dokud člověk handloval s lidmi z vlastní posádky, šlo to náramně rychle. Ale čím jste měli cizích lístků víc, tím to bylo horší. Někdy do vás mluvili najednou tři kluci a vy jste nevěděli, komu dát lístek dřív. Taky jste dost brzy ztratili přehled, s kým jste si vlastně už podpis vyměnili. Já jsem se při téhle bláznivé hře ukázal jako talentovaný zmatkář. Místo abych si nechal své podpisy v jedné ruce a lístky získané od ostatních kluků v druhé, smíchal jsem je dohromady a ke konci hry mi trvalo vždycky dva dni, než jsem v kupě pomáchaných papírků našel svůj podpis. Taky se mi podařilo jednou upustit asi pět lístků na podlahu a ztratil jsem dobrou minutu jejich sbíráním. A to mi ještě asi tři kluci v tom zmatku dupli na ruku.

Kdyby někdo nakoukl do Skočky oknem, asi by si pomyslel, že je to rekreační středisko bláznů. A rychle by vzal roha.

Všech třicet podpisů jsem odevzdal Admirálovi až dvacátý. Mohl jsem být o dobrých pět míst vpředu, nebýt Mloka z Delfínů. Já totiž ne a ne přijít na to, že mi chybí právě jeho podpis.

Jak říkám, projel jsem to na celé čáře. Ale hlavně že jsem nebyl poslední. Vyhrál Želva z posádky Mrože. Snad proto, že nezmatkoval a měnil lístky se svým proslulým klidem. Admirál mu potřásl rukou a předal mu cenu. Koukali jsme na něho a polykali naprázdno sliny. Želva si zalezl do svého koutku, vysypal všechny dobroty na stůl a začal je počítat. Potom se chvíli škrabal za uchem a s očima upřenýma na strop o čemsi přemýšlel. Teprve později mi došlo, že prováděl v duchu složité výpočty. Nakonec vstal a začal obcházet všechny kluky. Každému dal do ruky dva kousky cukroví a čokoládový bonbón. Udivilo mě to. Nejdřív mě napadlo, jestli snad Želvu nebolí zuby, když to rozdává. Měl přece právo všechno sníst sám, poctivě to vyhrál. To se ví, že by toho nezhltal tolik najednou. Já na jeho místa bych si to schoval na jindy. Želva si však nechal pro sebe právě tolik dobrot, jako dal všem ostatním. Ani o bonbón víc. A tak jsem poznal další zvláštnost Sedmičky. A pochopil jsem, že jestli jsou někde opravdoví kamarádi, tak tedy v tomto oddíle.

Seděli jsme zase kolem krbu, zpívali, četli ze staré kroniky o plavbě na voru, kterou Sedmička podnikla v prehistorických dobách, pak byl pořad pantomimických výstupů – a hodiny jen letěly. Než si to člověk stačil uvědomit, přiblížila se půlnoc. Honem do lyžáků, šponovky a větrovku na sebe a hurá do podstřeší. Minutu před půlnocí otevřel Admirál okénko ve štítu a když vterinová ručička oběhla poslední kolo, zahájil tradiční obřad. Já si teprve v této chvíli uvědomil, proč se skočce říká skočka. Skákali jsme jeden za druhým z okna do hluboké závěje a každý musel říct před odrazem heslo, kterým se chce řídit celý příští rok. Postavil jsem se na okno a řekl pevným hlasem: Németh! A pak jsem vyskočil do nového roku.

Na nočním nebi visel stříbrný měsíc a hory se zdály v jeho svitu jako divadelní kulisy. Připnuli jsme si lyže a jeli na svah pod skočku. Hluboko v údolí jiskřily roje světýlek – vrchlabí. Také osamělé chalupy rozptýlené po horských stránkách zářily do novoroční noci všemi okny. Celý svět byl ještě vzhůru, čuměl na televizi a opíjel se. My jsme zahajovali nový rok jinak než ostatní. Jezdili jsme celou hodinu v přízračném měsíčním svitu po zasněžených pláních.

NEZNÁMÍ VETŘELCI

Nevím, jestli mi to budete věřit, ale já jsem se po tom senzačním týdnu na Skočce moc těšil domů. Je to ostatně moje dávná zkušenost. Když mám někam jet, těším se na cestu. A sotva jsem pár dní pryč, začne se mi tak trochu stýskat. Potom se rád vracím domů. A jen se doma rozkoukám, už vyhlížím den, kdy zase někam pojedu.

Jak se dalo čekat, bylo u nás ve městě jen pár centimetrů sněhu. A to jsme mohli být rádi, že tu vůbec nějaký sníh je. Ležel jen v parcích, na zahrádkách a za městem. V ulicích se dávno z něho stala černá kaše. Když jsem došel k našemu domu, vesele jsem pozdravil Jonáše. Ten rozcuchaný chlápek na můj pozdrav neřekl ani ň. Pořád se tvářil hrozně vyplašeně, pře-

Klukovská dobrodružství na řece

stože si ho velryba za ten týden nenasoukala ani o chlup hloub do tlamy.

"Jakpak ses měl na horách?" přivítal mě táta.

"Dobře," odpověděl jsem. A začal jsem do sebe házet piškotovou bábovku, kterou přede mne máma postavila. Chvilku bylo ticho, pak se znovu ozval táta:

"Co jste tam celou tu dobu dělali?"

"Lyžovali."

A tím náš rozhovor skončil. Neměl jsem chuť pouštět se do sáhodlouhých výkladů. To tak, abych jim povídal, jak jsem se plácal v mlze s polenem po hřebenech. Nebo abych vypočítával všechny krátery, které jsem nadělal ve sněhu. Zkrátka nebyl jsem právě ve sdílné náladě, a protože se mě naši pořád na něco vyptávali, brzo mě to otrávil. Sedmička měla v poslední době na mne v ledačem dobrý vliv, ale doma jsem se pořád choval jako klacek. Divím se, že naši měli se mnou tolik trpělivosti. Já bych asi na tátově místě vyskočil a vlepil mi pár facek. A kdybych byl máma, řekl bych nejspíš: Milý synu, běž se najíst k lidem, ke kterým se chováš líp než k nám. Místo toho mě nakrmili, zatopili v koupelně a ustlali mi měkounkou bílou postel. A já v té posteli začal snít o příštích velkých výpravách, které se Sedmičkou podniknu. Umínil jsem si, že hned zítra ráno vezmu kolo a pojedu se mrknout k loděnicí. Jak jsem se dnes těšil domů, tak jsem se teď začal těšit do klubovny.

Když jsem ráno vyváděl z kůlny na dvůr kolo, dýchl na mě sychravá polabská zima. Celé město bylo zahaleno jemnou mlhou, promísenou kouřem z továrních komínů. A do té dusivé mlhy se snášel nejjemnější déšť. Teploměr u dveří lékárny ukazoval jeden stupeň pod nulou, ale člověka rozklepala zima, sotva vystrčil ze stavení nos. Nalezla vám do rukávů a do nohavic i pod čepici. Na Skočce mohlo být třeba patnáct pod nulou, a přece jste to snášeli líp než jeden pitomý stupínek tady v nížině. Dupl jsem do pedálů, abych se zahrál, a jen jsem přišlápl, už jsem se válel. Jemný déšť, který jste cítili na tváři jako studenou rosu, se změnil na silnici v tenký ledový povlak. Moje starické kolo dostalo smyk a já se vymázl. Moji exhibici pozorovalo asi deset lidí a bylo taky nač koukat, nejdřív jsem dopadl já, na mne dopadlo kolo a společně jsme klouzali asi deset metrů po dláždění, než jsme se zastavili o dodávkové auto. Dodávka naštěstí parkovala, a tak havárie skončila jen několika modřinami a prasklým sklem v brejlích. No tě pic, to jsem pěkně vyjel do nového roku! Chvilku jsem kolo radši vedl. U hydroelektrárny mě pozdravil hukot Chrudimky. Hladina nad jezem byla zamrzlá a železná stavidla se podobala krápníkové jeskyni, tak byla ověšená ledovými rampouchy. Pod jezem voda vřela a pěnila se jako jindy. Chvilku jsem pozoroval volný proud v dolním korytě. Najednou se mi zastesklo po lodi. Už aby tady bylo jaro! Už abychom vyrazili po řece někam daleko! Od té doby, co jsem poprvé vyplul na palubě Hrocha, uteklo sotva čtvrt roku. A přece jsem za těch sto dní prožil tolik nezapomenutelných příhod! Sedmička - to byl největší objev v mém životě. Jak jsem vůbec bez ní mohl žít?

Znovu jsem naskočil do sedla a rozjel se kolem mlýnů za město. Nad Polabinami leželo zimní ticho. Když jsem projížděl brankou vysekanou v houštinách, vznesla se ze štítu loděnice vrána a odplachtila proti řece. Celou vrbičkovou zátoku pokrývala tenká vrstvička sněhu, který spíš připomínal mokrá popel než sníh. Vzpomněl jsem si na Skočku, jak tam sníh jiskřil! A jaké hluboké závěje ležely na krkonošských stráních!

Opřel jsem kolo o rohovou pilotu a vystoupil zvolna na verandu. Škoda že nemám klíč. Podíval bych se do kajuty a do strojovny. Zmáčknu na zkoušku kliku. Zamčeno. Kde by se tu kdo vzal v tuto hodinu! Loudám se k hliníovým schůdkům, abych se podíval na řeku. Můj pohled sklouzne po západní stěně loděnice. A strnu. Jedna okenice je vypáčená, sklo v okně rozbité a okno samo otevřené. Teprve teď si pozorněji všimnu stop ve sněhu. Zpozoroval jsem je už na kraji zátoky, mířily nejdřív k verandě, pak obcházely loděnici. Nevěnoval jsem jim pozornost, měl jsem za to, že tu byl o vánocích někdo z vikingů. Teprve teď mi došlo, že to jsou stopy těch lidí, kteří vypáchili okno.

Přivádím potichu kolo pod otevřenou okenici. Pak napjatě poslouchám. Uvnitř se neozývají žádné podezřelé zvuky. Stoupnu si na rám a nakouknu dovnitř. V zešerele dílně vládne nepřírozené ticho. Otvírám okno dokořán. Skřípění pantů se mi zabodne do celého těla. Znovu dlouho vyčkávám a naslouchám. Všechny svaly mám napjaté jako dravec před skokem. To se ví, že bych po nikom neskočil, i kdyby se někdo znenadání objevil v dílně, byl jsem jen připraven sklouznout do sedla a ujíždět bleskovou rychlostí

k městu.

Uplynula dost dlouhá doba, než jsem se odvážil vyšvihnout ze sedla na okenní rám a skočit dovnitř do dílny. Nikdy jsem si nevšiml, jak v loděnici vrže dřevěná podlaha. Ty zvuky mi nahánějí strach a současně mě trochu uklidňují. Kdyby tu někdo byl, musel bych zaslechnout každý jeho pohyb. Procházím opatrně z jedné místnosti do druhé. Vím už naprosto jistě, že tu nikdo není. Ale srdce se mi svírá nad tou spouští. V posádkové kajutě se válejí na zemi kroniky a lodní deníky, ve strojovně je zdemolované perpetuum mobile, skřínky v šatně jsem našel pozotvínané a plavební dresy vikingu rozházené po lavicích. No tohle, říkám si zdrceně, který mizera to mohl udělat? A jak chodím z jedné místnosti do druhé, roste ve mně vztek. Mít toho ničemu před sebou, asi bych po něm mrskl sekyrkou.

Začal jsem sbírat kroniky a rovnat je zpátky do knihovničky. A tu zaslechnu venku hlasy. Někdo je na verandě! Odplížím se jako duch do dílny a seberu do jedné ruky sekeru, do druhé dlouhé dláto. Potom se skrčím do kouta za dveře. I s tou sekerkou mám pěkně nahnáno. Kdyby něco, říkám si, začnu rvát jako tygr a budu se ohánět sekerou. Přitom až moc dobře vím, že by mi řev byl houby platný. Kdybych se tu urval, nikdo mě neuslyší. Nejsem si jistý ani tím oháněním sekerkou. Jak se znám, rozklepou se mi ruce a padne na mě taková slabost, že sekerku nejspíš ani neudržím.

V zámku cvakl klíč, dveře z verandy se hlučně otevřely. A já si oddychl tak upřímně, že to muselo být slyšet na půl kilometru daleko. Poznal jsem Rejnokův krákoravý hlas a Lachtanův chechtot.

Vystřelil jsem z dílny jako zdivočelý blesk a v záchvatu radosti jsem zapomněl odložit sekeru a dláto. S klukama to dost zacvičilo, Lachtan vyskočil úlekem málem ke stropu.

"Tfuj," odplivl si, "to jsem se vyděsil."

"Co tu děláš?" ptal se mě Rejnok.

Vychrlil jsem na ně neblahou novinku. Za pár minut jsme stáli venku pod vypáčeným oknem a já jen koukal na Rejnoka, jak bezvadně dovede číst ze stop. Především z nich poznal, že sem přišli před delší dobou tři chlápci nebo starší kluci, vyzkoušeli zámek na verandě, a když se nedostali dovnitř dveřmi, sebrali pod loděnicí železnou tyč a prostě vypáčili z boku jednu okenici. Ta tyč ležela pár kroků odtud. Rejnok nám jako zkušený detektiv ukázal, kde vetřelci dopadli, když z okna nakonec zase vyskákali. Znovu jsme obhlédli spoušť, kterou po sobě neznámí vetřelci zanechali, ale nemohli jsme s jistotou říct, že by se z loděnice něco ztratilo. Aspoň ty nejcennější věci tam zůstaly - lodě a především lodní deníky a staré kroniky sedmičky, tlusté vázané knihy, v nichž byly zapsány příhody, které oddíl prožíval před mnoha lety. Posbírali jsme je z podlahy a trochu ten binec uklidili. Přitom jsme objevili na podlaze několik cigaretových špačků. To byla další stopa a důkaz, že se do loděnice nevloupali nějakí malí kluci. Záhadou pořád zůstávalo, co tu vlastně vetřelci hledali. Museli se uvnitř zdržovat delší dobu, protože těch špačků ležela po zemi fůra. Nakonec jsme spravili okenici a vydali se po stopách k městu. Jedny šlápoty zanechávaly za sebou boty s nezvykle vzorovanou podrážkou a Rejnok si je pečlivě obkreslil do zápisníku.

A pak jsme zamířili rovnou na policejní stanici. Přiznám se, že jsem procházel dveřmi do úřadovny s očima na štopkách. A že jsem si připadal strašně důležitý. Čekal jsem, že se kolem nás seběhne plno příslušníků a začnou nám klást tisíce otázek. Trochu mě zklamalo, že jsme museli značnou dobu čekat, než na nás měli čas.

"Co všechno se vám z loděnice ztratilo?" řekl poručík v zelené uniformě, který od nás vyslechl zprávu o vloupání.

"To my zatím nevíme," řekl rozpačitě Rejnok. "Lodě tam jsou všechny."

"Zničili perpetuum mobile," dodal jsem rychle.

"Cože?" vytřeštil na mě oči poručík.

"Utrhali z takového stroje tachometry a všelijaké jiné součástky," řekl jsem trochu opatrněji. Teprve teď mi došlo, že ten člověk nemůže mít o našem perpetuu mobile žádnou představu. "A vyházeli kroniky z knihovničky na zem. Potom po nich dupali..."

Víte, co na to poručík?

"Já si myslím," řekl úplně klidným hlasem, "že je to nějaká hloupá klukovina."

Klukovina! Přál bych mu, aby viděl, jak to v klubovně vypadalo, když jsem tam poprvé nakoukl.

"My musíme řešit jiné případy," pokračoval poručík. "Kdybychom se měli zabývat každým rozbitým oknem, nezbyl by nám na nic jiného čas."

Klukovská dobrodružství na řece
Prostě neměl nejmenší chuť rozjet se s námi do loděnice.
"Vy se tam ani nepodíváte?" zeptal se zklamaný Rejnok.
"Zjistěte, jestli se vám opravdu něco cenného ztratilo," řekl poručík.
"A přijďte nám to ohlásit."
Já tedy moc detektivek v životě nečetl, ale sem tam jsem na nějakou čučel v televizi. Ale od té doby, co nám někdo vypáčil u loděnice okno a tak řádl uvnitř, nemůžu se na detektivky vůbec dívat. Když totiž vidím, s jakým nadšením se detektivové vrhají i na ty nejtitěrnější stopy, vždycky si vzpomenu na náš případ. A říkám si, jo, houby, tak je to leda v pohádkách. Ve skutečnosti s vámi vyběhnou, když chcete, aby se někam jeli podívat. Já vím, že je to do loděnice z města dost daleko a že by vyšetřující komisař musel pěkný kus pěšourem, ale ani se tam nemrknout, když by všude našel tolik stop – to prostě nechápu.

VELKÁ VODA

Vloupání do loděnice vyvolalo v oddíle velký rozruch. Ale ať jsme prohledali všechny místnosti sebedůkladněji, nepřišli jsme na nic, co by se nám ztratilo. Byla to skutečná záhada. A zůstala dodnes nevyřešená. Po celý leden a ještě v únoru jsme pracovali v dílně. Postavili jsme celou flotilu maňásků, ometali jsme se kolem Vikingů, kteří prováděli generální opravu slalomových kánoí – a přitom pokračovaly pravidelné přednášky Námořní akademie. Posádky sehrály na zamrzlém slepém rameni hokejový turnaj, o kterém se tu raději nebudu šířit, protože jsem pustil do branky Hrochů spoustu gólů. Ale i když činnost Sedmičky neustala ani na jediný týden, všichni jsme se těšili na jaro a na první plavbu.

Únor byl neobyčejně studený. Napadlo mnoho sněhu, zejména nahoře v Krkonoších. Tuhé mrazy pokryly všechny řeky, říčky a rybníky silným ledem. Až do třináctého března se zdálo, že zima letos vůbec nemíní ustoupit, teplota klesala každé noci hluboko pod bod mrazu. Teprve čtrnáctého března se ohlásilo předjaří. Začalo to náhlým a prudkým stoupáním teploty. Během jedné hodiny vyskočil o celých deset stupňů! Stalo se to při západu slunce. Západní nebe vzplanulo rudou září, jako kdyby kdesi v dálce hořel obrovský požár. Pak se od jihovýchodu přihnál vítr, který každou minutou sílil a po setmění přerostl ve vichřici. Město se otřásalo pod jejím náporu, ze střech létaly urvané tašky, vysoké topoly za sokolovnou výhružně svištěly a z parku u Chrudimky se občas ozval zlověstný praskot zlomeného kmene. Vichřice burácela po celou noc, teprve k ránu zeslábla. Ve dne fičel ostrý, neobyčejně teplý vítr. Náhlá obleva způsobila překotné tání sněhu a z hor se začaly valit do údolí záplavy jarních vod. Led na řekách praskal a z úterka na středu se dal do pohybu.

Poplašná zpráva přišla hned po poledni, sotva jsem se vrátil ze školy. Depeše, doručená posádkovým telegrafem, svolávala všechny členy Sedmičky:

"Přijďte okamžitě do loděnice. Hrozí vážné nebezpečí."

Vážné nebezpečí! Víím, jaké to je asi nebezpečí, a stejně mě ta zpráva dost vzrušila. Rychle jsem ji předal komárovi a pak mířím na kole k loděnicí. Na železném mostě přes Chrudimku se zastavuju. Jsou tu davy čumilů, všichni brejlí na jez. A taky že tam je nač koukat. Všechna stavidla jsou otevřená naplno a zejícími otvory padají do vydlážděného koryta obrovské vodní sloupy. Niagara, napadlo mě při prvním pohledu. Já víím, že to proti Niagarským vodopádům nebylo celkem nic, ale kdybyste viděli, jak pod jezem vřela a bublala voda a kdybyste slyšeli hukot, taky byste si třeba vzpomněli na Niagaru. Pod mostem se točily veliké víry a do navigace bušily tak ohromné vlny, že jste z nich málem dostávali mořskou nemoc. Jak tak upřeně hledím do běsnících vod pod sebou, napadne mě: Co kdyby se náhodou prolomil most! Lidí je tu jako na tribuně zimního stadiónu a tenhle most nevypadá nějak zvlášť pevně. Stejně se divím, že ho za ta desetiletí nesežral rez. Právě když uvažuju, jestli se náhodou nemůže poroučet do rozvodněné řeky, přejede kolem nákladní auto. A já zřetelně cítím, jak se staříčkový most rozhoupal. Našlápnu tedy bicykl a odklidím se na pevnou zem. Pak zaslechnu, jak kdosi komusi povídá, že se nahoře na Chrudimce utvořila z ledových ker vysoká bariéra a že ji za chvíli budou odstřelovat vojáci. Stočím tedy řídku na opačnou stranu, než jsem původně mínil. Cestou potkám Čápa. Hasí si to na svém galuskáči k loděnici, a sotva mě zahlédne, spustí:

"Nevíš, že je poplach?"

Klukovská dobrodružství na řece

"Vím," řekl jsem neprozřetelně.

"Tak proč nefrčíš do loděnice?"

"Jedu se mrknout na ledovou zácpu," řekl jsem. "Vojáci ji budou vyházet do povětří."

Ani vám nebudu povídat, jak mě Čáp zvěřil. Musel jsem obrátit kolo a zamířit s ním přímo do loděnice.

"Nemysli si, že já bych to rád neviděl," řekl Čáp, když mi vynadal do potrhých, nespolehlivých plavčků. "Ale při poplachu platí staré heslo: Všechno nechám, k loděnici spěchám!"

Za pár minut jsme dorazili k Labi a já v tu ránu zapomněl na ledovou bariéru na Chrudimce. Chrúda je proti Labi mrňavá říčka, hotové plivátko. Labe má dost vysoké břehy a jindy člověk jede po pěšince tři čtyři metry nad říční hladinou, ale dnes je koryto plné až po okraj.

"Páni," řekl Čáp udiveně.

Já jsem se nevzmohl ani na slovíčko. Jen zírám na ten proud. Labe tu uhání dost rychle i za normálních podmínek, teď však doslova letělo. Nemůžu naši starou řeku vůbec poznat. Jindy v ní teče světlounká, skoro bílá voda, dnes její barva připomíná špatnou čokoládu. A ty kry! Těch ker! Zdivočelý proud unáší těžké ledové desky, jako kdyby to byla lehounká prkýnka. Odevšad se ozývá zlověstné dunění, praskot i pronikavé skřípění, jak na sebe narážejí mamutí kusy ledu.

"Jestli bych teď něco nechtěl," řekl Čáp přiškrceným hlasem, "tak bych se nechtěl octnout v tomhle proudu na lodi."

Vydrželi bychom se dívat na rozzuřenou řeku snad až do tmy, bylo to vzrušující divadlo, jaké člověk hned tak nevidí. Mezitím nás dohnal Racek a všichni tři jsme pokračovali v jízdě do Vrbičkové zátoky. Tam už byly v plném proudu záchranné práce. Kluci vynášeli zpod loděnice trámký a prkna a tahali je na verandu. Právě když jsme se chopili první pramice, ozval se od řeky poplašný křik:

"Voda stoupá! Voda stoupá!"

Všichni se rozběhli k přístavu, malí kluci i vikingové, a já tam samozřejmě taky zamířil. U schůdků se mi naskytl rozechvívající pohled. Hladina v posledních několika minutách náhle stoupla o půl metru. Někde nahoře se zřejmě protrhla ledová bariéra. Na naší straně mizel v přívalu kalných vod nejhořejší schůdek. A na pravém břehu – kde je vlastně pravý břeh? Tam, kde se ještě před čtvrthodinou tmavě leskla hlína zoraných polí, vlní se ohromné jezero. Ne, není to jezero, Labe se proměnilo v Kongo, v Mississippi, v Nil.

"Lidičky!" řekl kdosi vedle mne a tón, jakým to lidičky vyslovil, vyjadřoval přesně, co jsme všichni cítili. Při pohledu na povodeň stojíte s otevřenou pusou a koukáte, jak se malá česká řeka mění v ohromný veletok.

První se vzpamatoval Admirál.

"Zpátky k loděnici!" zavelel. "Jestli bude voda stoupat tak rychle dál, zaplaví za čtvrt hodiny celou Vrbičkovou zátoku!"

Umíte si představit, že se nám nechtělo vrátit se od toho nevidaného divadla k trámkům a pramicím. Ale kapitáni si na nás ostře došlápli. Jestliže to dřív kolem loděnice vypadalo jako v pilně pracujícím mraveništi, Vrbičková zátoka teď připomínala mraveniště, do kterého kopl nějaký darebák. Tak jsme se tam hemžili a kmitali.

"Poklusem!" křičel Jespák, sotva někdo z hrochů zvolnil krok. A když se uštvaný Chrostík na vteřinku posadil na trám, kapitán hned bouřil: "Jestli se chceš válet, měl ses dát k přístavním povalečům. A ne do posádky Hrocha!"

Voda naštěstí dál už nestoupala. Nebo nestoupala tak rychle, jak se Admirál obával. Uplynula čtvrt hodina a pořád ještě nebyl zatopený ani dolní cíp Vrbičkové zátoky. Zato pravý břeh Labe zůstával pod vodou.

"Stoupá?" volal co chvíli Admirál na Lachtana, který hlídkoval nad zatopenými přístavními schůdky a nespouštěl oči z řeky.

"Stejný stav," hlásil vždycky Lachtan.

Admirál neřekl pohov, dokud nezmizel zpod loděnice poslední kus dřeva a poslední pramice nebyla vytažena nahoru do bezpečí.

PES

Schylovalo se k večeru. Na západním nebi se rozhořely červánky a jejich odlesk proměnil hnědou vodu v živou krev. Od řeky se opět ozval Lachtanův hlas:

Klukovská dobrodružství na řece

"Pojďte sem, tohle jste neviděli!"

Lachtan povykoval, jako kdyby se na řece objevila přinejmenším loch-neská nestvůra. Lochneska to sice nebyla, a stejně jsme se nestačili divit. Po řece pluly prapodivné věci - tyčkové ploty, polena, ostrůvky slámy a sena, husí posady, špalky, bytelné fošny i stromy vytržené ze země i s kořeny. Velká voda vyplavila nahoře nějakou vesnici.

"Pes, tamhle je pes!" rozkřičel se Chrostík a ukazoval prstem proti vodě. V místech, kde ostrůvky hustých křovin naznačovaly zatopený pravý břeh, kolébala se na vlnách dřevěná psí bouda a kousek pod ní vyčnívala z vody psí hlava. Spíš jsme na tu dálku tušili než viděli, s jakým úsilím se pes udržuje nad hladinou. Rudě zbarvené vody se hnaly kolem něho dolů k městu, ale bouda i psí hlava zůstávaly z jakýchsi tajemných důvodů stále na stejném místě. Klíč k tomu tajemství byl prostý - pes byl přivázaný u boudy a bouda se zachytila ve větvích.

"Chudáček pejsánek," řekl Chrostík a hlas se mu nápadně třásl.

Mně bylo toho Alíka taky líto. Jestli se mám přiznat, bylo mi ho líto až moc, ale nedával jsem to najevo jako Chrostík, aby se mi kluci nesmáli. I když si myslím, že by se mi nikdo nebyl smál, protože i ostatní toho psa litovali. Pozorovali jsme ubohé zvíře, jak marně zápasí s proudem. Chtělo se probojovat ke svému dřevěnému domečku, který se houpal na vlnách jen o několik metrů dál, ale proud černobílou hlavu strhával ustavičně zpátky - ať pes hrabal sebery chleji, zůstával na stejném místě.

Nikdo na břehu nepozoroval, že Racek odklusal do loděnice. Za minutu byl zpátky a nesl svou slalomářskou kánoi. Všiml jsem si ho snad poslední, tak mě zaujal psův zápas s velkou vodou. Teprve když se kluci za mými zády rozbzučeli, ohlédl jsem se. Racek kráčel k vodě beze slova, a přece bylo všem jasné, co chce udělat. To je sekáč, projelo mi hlavou a řekl jsem to málem nahlas.

Admirál zastoupil Rackovi cestu:

"Nedělej to, Racku."

"Jezdíl jsem na horší vodě," řekl Racek.

"Vím," řekl Admirál. "Ale závodí se obyčejně na úzké říčce. Když se překloupíš tady, nikdo tě nevytáhne."

"Umím eskymáka," odpověděl Racek.

"Nejhorší jsou ledy. Najede na tebe kra a žádný eskymák ti nepomůže."

"Dám si pozor," řekl Racek.

Všichni jsme asi drželi palce Rackovi. Admirál měl o Racka strach, byl z nás ze všech nejstarší a nejrozumnější. Musel takový být, protože stál v čele Sedmičky. Odpovídal za každého člena oddílu. Aspoň za každého z nás mladších. Kdybych chtěl zachraňovat tonoucího psa třeba já, Admirál by mi řekl: Nesmíš! Racek je však Viking a Vikingové jsou dospělí chlapi. Mohou dělat to, k čemu se sami rozhodnou. Rackovi to Admirál prostě nemohl zakázat.

"Jisté riziko tu je," přiznal Racek. "Ale není zas tak veliké, jak si myslíš. Není o nic větší než při závodech pod Lipnem. A tam jdu na vodu jen pro zábavu. Tady můžu zachránit život."

Potom bylo několik vteřin hluboké ticho. A do toho napjatého ticha zazníval jen hukot řeky a vzdálené psí vytí. Hlas tvora, který bojuje se smrtí a boj prohrává.

"Počkej," řekl Admirál a rozběhl se k loděnici. Když se vrátil, nesl v ruce plovací vestu a závodnickou přilbu.

"Obleč si to," řekl Rackovi.

"Já ti podržím pádlo," nabídl jsem se a Racek mi skutečně pádlo podal.

Jespák s Kajmanem museli přidržovat špičku i záď kánoe, když do ní Racek nastupoval, tak rychlý proud se hnál kolem našeho břehu.

"Držím ti oba palce," řekl jsem Rackovi a podal jsem mu do lodi pádlo.

Racek se mým slovům pousmál a povídá:

"Kdybych se náhodou nevrátil, nezapomeň ode mne pozdravovat Jitku."

"Dobře," přikývl jsem. Dost mě jeho slova vyvedla z míry. Vím, že to Racek řekl jen tak, jako vtip, a přesto se mě zmocnila divná tíseň. Díval jsem se za Rackem, jak prudce odrazil od břehu, a měl jsem o něho doopravdy strach. Letící proud chytil kánoi a smýkl s ní pod zatopené křovisko. Racek se vyklonil přes pravý bok a mocně zabral pádlem. Loď se stočila špičkou proti proudu a pak se začala zvolna probíjet k druhému břehu, ztracenému ve vodách. Přestože Racek vyjel na vodu až v nejhořejším cípu Vrbíčkové zátoky, musel napnout všechny síly, aby ho proud nezanesl daleko pod ostrůvek zatopených keřů, na němž se zachytila plující psí bouda i s jejím nešťastným obyvatelem. Bylo to jako v napínavém barev-

ném filmu, Racek se rval s proudem, kličkoval mezi plujícími ledovci a nám na břehu vysychalo rozčilením v krku. Srdce mi tlouklo tak rychle, jako kdybych sám seděl na vratké lodičce uprostřed syčících vírů. Červánky na západě dohořivaly a nebe nad městem se podobalo louce plné odkvétajících ocúnů. I voda změnila zbarvení, najednou byla fialová a usazovaly se v ní večerní stíny. Odkudsi shora přletěla perut divokých kachen a svistot jejich křídel rozechvěl vzduch nad zátokou. Nikdo se za nimi ani neohlédl. Všechny oči byly soustředěny na Racka. Než se Racek přiblížil na délku lodi k tonoucímu psovi, byli připraveni k vyplutí další dva Vikingové, Šídlo a Žabák. Oba měli slalomářské prilby a plovací vesty, ale zatím nechali loď ležet na břehu. Zřejmě se chystali k zásahu, kdyby se s Rackem něco stalo.

Nakonec stejně museli na vodu - ne však proto, že by se Racek udělal. Potřeboval jejich pomoc při záchranném manévru. Vždycky když se přiblížil k psovi na dosah a chtěl ho zvednout na palubu, musel přestat pádlovat a řeka okamžitě strhla kánoe zpátky. Racek to tedy zkusil opačně, vypádlavat nad psí boudu a pak se nechal snášet volně proudem. Řeka však letěla tak rychle, že se mu v tom zlomku vteřiny nepodařilo psa zachytit. Tohle taky byly chvíle, kdy mu hrozilo skutečné nebezpečí, že zvrhne loď.

"Jdeme na to," řekl Šídlo, když viděl, že se Rackovi už asi popáté nezdařil záchranný manévr.

Admirál tentokrát už nic nenamítal a sám přidržel vikingům loď. Šídlo se Žabákem nejsou sice mistry republiky ve vodním slalomu, ale nejezdí na divokých vodách o moc hůř než Racek. A protože byli dva, dostali se k tonoucímu psíkovi mnohem rychleji. Hned jejich první pokus o jeho osvobození skončil úspěšně. Žabák vzadu nepřestával pádlovat. Šídlo se naklonil přes bok a chytil vyčerpaného psa do náručí. Potom jejich kánoe obejela zatopené křoví a tím uvolnila i boudu. Pes byl pevně připoután, a tak vikingové přivlekli k vrbičkové zátoce psa i s boudou. Když se obě kánoe blížily k našemu břehu, začali jsme všichni nadšeně hulákat. A když Racek, Žabák a Šídlo přistáli, chopila se jejich lodí spousta ochotných paží. Kluci tleskali, jako kdyby se vikingové vítězně vraceli z velkých závodů.

"Jé - to je docela obyčejnej voříšek," řekl trochu pohrdavě Hájek.

Pravda, nebyl to čistokrevný foxteriér ani ušlechtilá kólie, jen obyčejný vesnický hafan, ale co na tom? Když jste ho viděli, jak je zmáčený a jak se třese, museli jste k němu pocítit stejnou náklonnost, jako kdyby to byla nějaká vzácná rasa. Chrostík prokřehlého a zpola utopeného voříška popadl a rozběhl se s ním do loděnice. O chvílku později jsme je našli ve strojovně. Chrostík seděl u kamen, na klíně měl chlupatý ručník a z toho ručníku čouhala černobílá psí hlava.

Od toho dne má Sedmička nového člena. Ještě štěstí, že se neuchází o plavčícké místo, měl bych o jednoho nebezpečného konkurenta víc.

Večer jsem si zašel zaplavat do lázní. Chodil jsem tam celou zimu skoro každý den. Až budeme dělat do přijímačky kontrolní závody, úplně koldu a Hájka zesměšním. V bazénu mi to jede o hodně rychleji než na podzim. Přeplovu čtyřikrát sem a tam na celou délku a nejsem ani moc vyplivnutý.

Domů jsem se vracel až v půl deváté. Náměstí bylo liduprázdné, po setmění začalo protivně mžít a každý zalezl do tepla ke kamnům. U dveří našeho domu stály dvě tmavé postavy. Na chvílku jsem se zastavil, protože mi byly povědomé. Vzápětí jsem poznal Racka a naši káču. Stáli blízko u sebe. Nějak moc blízko. A líbali se. Nemyslete si, že jsem zůstal stát proto, abych se na to koukal. Spousta kluků pozoruje tyhle scény s hrozným zájmem, ale já mezi ně nepatřím. Mně to přijde vždycky k smíchu, když vidím nějakého staršího kluka, jak se líbá s holkou. Teď mě však moc do smíchu nebylo, spíš jsem Racka trochu litoval. Mistr republiky! A takový sekáč! A nějaká káča ho umí dokonale zpitomět.

Byl bych rád počkal, až toho nechají, ale oni ne a ne přestat. Nakonec mě to dopálilo. Byl jsem z bazénu rozpařený a měl jsem mokré vlasy. Zkrátka jsem se klepal zimou a kromě toho mi kručelo v žaludku. Potřeboval jsem se dostat domů. Vykročil jsem tedy ke dveřím a schválně jsem hodně dupal, aby mě slyšeli. Ale oni si snad seděli na uších nebo co, protože se k sobě tulili, ještě když jsem k nim docházel a kdy by mě museli slyšet i hluchoněmí. Nejspíš si mysleli, že jsem nějaký cizí člověk, který kolem domu u Jonáše jen přejde. Zpozorovali mě snad teprve ve chvíli, kdy jsem vystoupil na první schůdek. Pak od sebe najednou odletěli, jako kdyby dostali elektrickou ránu. Já jim řekl jen ahoj a hned jsem zmizel za dveřmi. Zkrátka byl to trapas.

VELKÁ PLAVBA

Podle staré oddílové tradice jsme spustili čtyři pramice na vodu 21.března. A toho dne se jel také závod o Modrou stuhu Labe. Sotva skončil slavnostní obřad na počest vítězné posádky, Admirál řekl:

"O velikonocích podnikneme první velkou plavbu. Sjedeme kus Chru-dímky."

Kluci začali volat hurá a vyhazovat čepice do strašné výšky. Volal jsem hurá s ostatními, i když mi nebylo dost jasné, co vlastně taková velká plavba znamená. Čekal jsem, že to bude něco bezvadného - a v tom jsem se ostatně moc nemýlil. I když to, co jsem při plavbě pak zažil, nemělo s mými představami celkem nic společného. Bylo to jiné, než jsem si to celých těch čtrnáct dní maloval.

Všimli jste si, jak někdy čas utíká rychle a jindy se zase plouží jako šnek? Když hrajete zábavnou hru, je večer dřív, než se stačíte třikrát vysmrkat. Ale nemáte-li do čeho píchnout nebo se na něco těšíte, den se prodlouží asi tak pětkrát. Hodně jsem si tím divným úkazem nalámal hlavu, a stejně jsem nepřišel na to, čím to je. Týden mi připadal dlouhý jako měsíc.

Konečně nastalo očekávané dubnové ráno. Holé stromy trčely v jitrním vzduchu nehybně jako divošské totemy. Od východu připlouvalo slunce, bylo ještě mdlé, studené, modrá obloha však slibovala pěkný den.

"Ahoj, kluci," řekl jsem Hrochům, kteří postávali před loděnicí. Dřív než jsem si mohl shodit ze zad lodní pytel, ozvala se od přístavu lodní sirénka. Po nástupu šlo všechno ráz na ráz. Hurá na palubu, plavba ke druhému břehu, společné vytahování pramic na břeh, kde stálo nákladní auto s vle-kem. Někteří chytráci zmizeli, sotva se jejich loď octla na vleku. Prostě je ani nenapadlo, aby pomohli posádkám, které pomáhaly jim. Admirálovi to nešlo. Zatroubil nástup ještě jednou. A tu se ukázalo, že asi šest kluků si potichoučku vylezlo na korbu nákladáku a pěkně si tam pod plachtou lebe-dili. Zkrátka ulili se. Teď skákali jeden po druhém zpod plachty a Admirál si je stavěl stranou. Pak vám ty kluky sjel, až byli všichni fialoví v obličeji. Admirál se nerozčiloval, ani na ně nerval, ale to, co jim řekl před celým oddílem, si rozhodně nedají za rámeček. Nakonec si museli vytáhnout z kapsy modrou šňůrku a uvázat na ni námořnický uzel. Tohle je zase jedna zvláštnost Sedmičky. Každý kluk, který chodí do oddílu, nosí u sebe pořád modrou šňůrku. A když provede nějakou krabárnu, třeba někomu řekne ty lemoune nebo se rozvzteklí nebo se uleje při společné práci, musí vytáhnout modrou šňůrku z kapsy a uvázat na ni námořnický uzel. A ten uzel tam zůstane tak dlouho, dokud svůj přestupek neodčiní nějakým dobrým skutkem. To jsem vám asi taky neřekl - když se potkají ve městě dva kluci ze Sedmičky a řeknou si ahoj, sáhnou do kapsy a ukážou si modrou šňůrku. Nikomu není příjemné ukazovat šňůrku s uzlem, a tak se ji každý snaží mít pořád prázdnou.

S tou šňůrkou vám to může připadat mírně střelené, ale jak už jsem několi-krát řekl, v Sedmičce je takových nezvyklých věcí dost a nemůžu tvrdit, že by se mi to nelíbilo. Když mi kluk z oddílu, kterého náhodou někde pot-kám, ukáže svou modrou šňůrku, připomene mi to vždycky Vrbičkovou zátoku a loděnici a vůbec celou Sedmičku. Je to zkrátka něco originálního, co jsem nikdy nikde neviděl.

Nemyslete si, že jsem se rozpovídal o jedné oddílové tradici, abych zamaskoval, že mně tehdy před velkou plavbou taky sedl na šňůrku uzel. Mezi těmi šesti ulejšákem byl, jak jste si konečně mohli domyslet, taky Hájek. Když si otráveně uvazoval na šňůrku škotovou spojku, začal jsem se na něho výsměšně šklebit. Plácal jsem se do kolen a prohýbal se smíchysamozřejmě tak, aby to neslyšel Admirál, který byl ke mně otočený zády. Jenže můj pantomimický výstup se nelíbil mému kapitánovi a Jespák najednou povídá:

"Víš co, Pajdo? vyndej si šňůrku a uvaž si taky jeden uzlík."

Přestal jsem dělat grimasy, ale pro šňůrku jsem nesáhl.

"Tak bude to?" řekl Jespák zvýšeným hlasem.

Admirál se obrátil a tázavě na mě pohlédl, a tak jsem rychle vytáhl z kapsy modrou šňůrku a uvázal na ni uzel.

Potom jsme si vylezli na korbu pod plachtu. Když se přehoupl přes zadní stěnu poslední Žralok, měli jsme uvnitř asi tolik místa jako sardinky v kra-bičce. Ani nám to moc nevadilo. Jespák s Rejnokem hned sáhli po kytarách a celá Sedmička spustila:

Klukovská dobrodružství na řece

Vstávejme vesele, zní hlasů sbor,
obouvejme rychle boty, jedeme do hor.
Sbalme torny, spací vaky,
přibalme stan k tomu taky,
než slunce vyjde, ať jedeme do hor.
Zpívejme vesele do pochodu,
dneska jedem do hor, zítra půjdeme na vodu.
Slunce, hory, vzduch a voda,
to nám přece sílu dodá,
proto si zpívejme do pochodu.

Naše auto projíždělo městem a všude se za námi otáčeli chodci, nevím, jestli si chtěli prohlédnout pramice na vleku, nebo zkoumali, odkud vychází ten hromový zpěv.

Na vodě se naše srdce zasměje,
projedeme všechny proudy, všechny peřeje.
Když se sem tam uděláme,
z toho si nic neděláme,
odvážným hochům to jenom prospěje.

Kolem silnice na obou stranách se táhla do dálky pustá jarní pole. Mířili jsme k jihu, za sluníčkem. Asi po půlhodině auto zastavilo na zažloutlém trávníku před hradbou keřů. Seskákali jsme s válečným řevem z korby a hned jsme se ohlíželi, kde je vlastně řeka, po které poplujeme. Vůbec to tam nevypadalo jako u řeky. Louka končila před křovím a dál se táhla skoro až na konec světa hnědá oranice. Potom jsme zjistili, že řeka teče uprostřed těch houštin.

"To že je Chruďa? Ten potůček?" řekl Skokan. Přesně tohle jsme si mysleli všichni. U nás ve městě vypadá Chrudimka jako velká řeka, to dělají jezy, které nadržují vody. A tady, nějakých dvacet kilometrů výš proti proudu, to je směšná říčka. Nebo spíš potok. Potůček. Stružka.

"Jen aby se tam vůbec vešly lodě," řekl Jespák.

"Copak loď se tam natěsná," řekl Kajman. "Jenže se budeme pádlem odrazet od břehu."

Byly to jen takové vtipné řeči, říční koryto je tu široké aspoň pět metrů. Ale proti Labi, Loučné a Chrudimce u nás ve městě se zdá opravdu nesmyslně úzké.

MUŽ PŘES PALUBU!

Při prvním pohledu na Chrudimku jsem pocítil zklamání. Tak to má být řeka, po níž podnikneme dvoudenní dobrodružnou plavbu? Tohle plivátko? Ani okolí na mě neudělalo žádný dojem. Všude samá pole, místy rozoraná, někde s nízkým zeleným osením. To bude asi pěkná nuda, ta velká plavba!

Pod nízkým břehem, zarostlým smíšenými křovinami, se klikatilo říční koryto. Převísle větve přikrývaly část vodní hladiny, a tak se zdálo skoro nesjízdné. Admirál se však tvářil, jako kdyby to bylo všechno přesně tak, jak očekával. Za pár minut sklouzla na vodu první pramice a za ní v krátkých intervalech i ostatní lodě. Všechny věci jsme naskládali do přídílů a přikryli je nepromokavými plachtami. Pak se ozval Jespákův suchý povel:

"Nalodit!"

A už jsme se hrnuli na palubu.

Naše posádka byla připravená k odplutí, Admirál nám tedy pokynul:

"Zvedněte kotvu!"

Tentokrát jsem to já, kdo drží do posledního okamžiku na břehu řetěz.

"Odrazit!" řekl Jespák.

Odstrčím příď do proudu a v posledním zlomku vteřiny skáču na palubu. Asi jsem do příde strčil trochu moc prudce, nebo Krab natočil kormidlo o něco později než měl, zkrátka než se naše loď stačila obrátit přídíl po proudu, zád drcla do druhého břehu. Nezapomínejte, že tam koryto bylo opravdu pekelně úzké. A že naše pramice měří na délku celých šest metrů! Kdyby šlo jen o to drcnutí, nestálo by ani za zmínku. Já se však v té chvíli hrabal přes horu lodních pytlů na lavičku a to malé drcnutí stačilo, abych ztratil rovnováhu. Zalpal jsem rukama kolem sebe, a protože nikde nenašly žádný opěrný bod, elegantně jsem se zřítíl. Teď asi čekáte, že jsem sebou plácl do vody v kompletním oblečení. Víím, že by se vám to líbilo,

Klukovská dobrodružství na řece
ale musím vás zklamat. Řekl jsem přece, že tam je Chrudimka nesmyslně
úzká. V poslední zlomku vteriny jsem se stačil trochu odrazit a pohodlně
jsem doskočil zpátky na břeh. Krab mezitím stočil příď a proud hned začal
Hrocha unášet.

"Muž přes palubu!" zaječel Chrostík.

Řeka snesla naši pramici asi o sto padesát metrů, než kormidelník našel
místo vhodné k přistání. Musel jsem ten kus cesty přepajdat pěšky a zatím
kolem mne propluly ostatní lodě. A kdekdo si ze mne utahoval.

Podruhé jsem si dal pozor, abych nepřekračoval lodní pytle na přídi fra-
jersky ve stoje. Plazil jsem se přes ně jako lenochod. A ruce se nepustily
vlnolamu dřív, než jsem ucítil pod zadkem lavičku.

A znovu jsme vyrazili dolů po řece. Řeknu vám, že jsem se šeredně sekl,
když jsem si před chvilkou myslel, že to bude otravná plavba po tak mrňa-
vé říčce. Tedy krajina kolem mě dost nudila, ale na vodě to bylo senzační.
koryto Chrudimky se točilo polabskou rovinou jako blázen. Hned nás
proud nesl do pravotočivé zatačky, a sotva jsme ji vystrouhli, už musel
Krab stáčet kormidlo na druhou stranu. V každém zákrutu svítily písečné
nápлавky, pod hladinou na nás číhaly zrádné mělčiny, sem tam se nám
podařilo najet na kámen, a vždycky když dno pod našima nohama zaskřípě-
lo, Jespák významně zakašlal a kormidelník Krab rozpačité poznamenal:

"Zatraceně!"

Potom se přímo před námi vynořil v zátoce kapitální loupák. Abyste mi
rozuměli, balvan skrytý těsně pod hladinou. Takový loupák bezpečně
poznáte podle zvláštních vln, které se tvoří před ním i za ním. Čekali jsme,
že Krab malounko pohne kormidlem doprava nebo doleva a loupáku se
vyhne, ale nalítli jsme na něj v plné rychlosti. Dno Hrocha se mocně nad-
zvedlo a škvírou mezi prkny začala tryskat do podpalubí voda. Tentokrát
vykřikl, "zatraceně" kapitán. A hned následoval povel:

"Všichni přes palubu!"

Celá posádka poslušně hupsla do vody. Tedy celá až na mě. Mně se pro-
stě nechtělo skákat do vody v botách a v kalhotách. Ostatním klukům se
sice taky nechtělo, a přece skočili. Většinou měli na sobě jen trenýrky
a staré tenisky. Mohli se klidně překulit přes vlnolam do studené vody.
Vyboulené dno se narovnálo a odlehčená loď snadno sklouzla po loupáku
na hlubší vodu.

"Tohle bylo naposledy, Pajdo," řekl mi přísně Jespák, "co jsi neuposle-
chl kapitánův povel. Příště skočíš do vody, i kdybys měl na sobě žaket
s motýlkem. A když neskočíš, hodíme tě tam se vším všudy!"

Namítl jsem, že přece nemůžu skákat do řeky v botách a v kalhotách. Jes-
pák mi na to řekl, že ho nezajímá, co mám na sobě, ale že nesmí dovolit,
aby se loď zničila na nějakém pitomém balvanu.

Teď si uvědomuju, že jsem vám vlastně neřekl to hlavní. Proč jsme na
dobře viditelný loupák tak školácky najeli. Když se Jespák otočil po Krabo-
vi, aby ho pořádně sepsul, s úžasem zjistil, že Krab u kormidla není!
V zátoce, kterou jsme předtím projeli, táhl silný proud k levému břehu.
Krab sice udržel příď Hrocha přibližně uprostřed koryta, záď se však oblou-
kem snesla pod převislé větve. A jedna silná větev smetla Kraba s paluby.
Odehrálo se to tak rychle, že Krab ani nestačil zařvat a posádka sama
nezpozorovala, že přišla o kormidelníka. Dokud nenajela asi o dvacet metrů
níž na ohromný loupák. Když se tedy Jespák ohlédl po Krabovi, aby mu
pořádně zvedl mandle, Krab visel jako šimpanz na větvi a větev se s ním
nebezpečně houpala těsně nad hladinou. Byl z toho tak vyšinutý, že teprve
teď začal volat:

"Muž přes palubu! Muž přes palubu!"

Tohle se stalo naší výpravě ještě několikrát, jednou smetl kmen zpola
vyvrácené olše z paluby celou polovinu Žraloků.

Větve, mělčiny a loupáky nebyly to nejhorší. Občas se před námi objevil
padlý strom, který svým kmenem dokonale zatarasil říčku po celé šířce. To
potom kormidelník třeba ani nestačil křiknout stop nebo kontra, protože
koryto bylo samý zákrut a nejhorší překážky vyvstaly zpravidla docela
nečekaně těsně před přídí. Jednou jsme se zachránili jen skokem do vody,
podruhé tím, že jsme si lehli až na dno Hrocha, no - a potřetí jsme šli ke
dnu. Nejdřív narazila na kmen špička příde, pak nás na tu kládu hodil proud
levým bokem a přes vlnolam se začala hrnout do podpalubí voda. Taková
mrňavá říčka - a tak s námi zacvičila! Naštěstí tu bylo asi jen čtyřicet čísel
vody. A Jespák prokázal, že nenosí kapitánské prýmký nadarmo. Houkl:

"Ven!" a druhým povelém nás přinutil zabrat ze všech sil na pravém boku.
Zvedli jsme Hrocha nad hladinu a pak začaly pracovat ruční pumpy. Když

Klukovská dobrodružství na řece

jsme později odkryli plachtu na přídi, zjistilo se, že voda ani nepronikla k lodním pytlům. Prostě bylo to sváteční ztroskotání a vyvázli jsme z něho s mírně navlhými trenýrkami.

Jinak to byla opravdu senzační jízda. Teď už klidně můžu říct, že jsem si ji ani doma večer pod peřinou nepředstavoval tak zajímavou. Když jste seděli na palubě, nebylo vidět přes břehy a houštiny fádni okolí, měli jste spíš pocit, že plujete neznámou krajinou. Zkrátka připadali jste si pořád tak trochu jako objevitelé a do každé zátoky jste vjížděli v rozčilujícím očekávání nějakého nového překvapení.→ SKOK Z JEZU

A najednou vplul Hroch do tiché zátoky. Břehy se znatelně rozestoupily, naše pádla už nenarážela na dno, ani když jsme zabrali celým listem. V nehybné hladině se zrcadlily keře a stromy tak jasně, že jsme někdy dost zřetelně nerozeznali, co je skutečná větev a co její obraz nakreslený světlem a stínem. Vládlo tu takové ticho, že nám slova vázla na jazyku, a tak se chvíli ozývalo jen rytmické pleskání pádel a jemné šplouchání příde, rozrážející vodu. Pak se do těch jednotvárných zvuků vmísil vzdálený šelest.

"Jez," řekl znalecky Čáp.

"Oh, yes," zašklebil se Komár.

Celá posádka viditelně ožila.

"Jestlipak se dá sjet?" dohadoval se Skokan.

"To si piš, že budeme přetahovat," ujistil ho Krab. "A pěknou oklikou přes ves!"

"Nepovídej. Vážně?" strachoval se Chrostík.

"Tys tady někdy jel?" zeptal se Kraba Skokan.

"Já? Ne."

"Tak co sejčkuješ!"

"Když jedu někdy náhodou taky já, zaručeně se všude přetahuje," řekl pochmurně Krab.

"Dá se ten jez projet, nebo nedá?" obrátil se Skokan na kapitána.

Jespák pokrčil rameny.

"Jaktěživ jsem tudy nejel."

Sedmíčka už dávno nesjížděla dolní tok Chrudimky, pro celou Hroší posádku to byla objevitelská plavba.

Vzdálený šelest se změnil v šumění a šumění po chvíli přerostlo v temný hukot. Cítili jsme, jak dosud nehybná řeka opět začíná táhnout Hrocha kupředu. A pak se jez objevil přímo před námi. Krab provedl přistávací manévr, při němž se před stočila proti proudu. Popadl jsem řetěz a přesunul se s ním přes lodní pytle na špičku.

"Výborně, Pajdo!" řekl Jespák.

Bylo to elegantní přistání, posádka neucítila nejmenší náraz. O minutu později jsme stáli u kamenné hrázky, která přetínala říční koryto. Jez byl asi ze tří čtvrtin suchý, všechna voda přepadala u východního břehu. Byl tu schod vysoký necelé dva metry, ale voda pod ním vřela, stříkala a strašidelně hučela.

"Tak, a trochu si zapracujem," řekl Komár.

"Co tě napadá," odporoval mu Čáp, "tohle si pěkně skočíme!"

"Chci tě vidět," smočil si Krab, "jak si polámeš ty svoje špejle."

"Cha," vyprskl posměšně Čáp. "Tyhle jezy jsem skákal, když tobě dávala máma dudlíka."

"Skoč si, nikdo tě nedrží," čertil se Krab. Dopálilo ho, že se kluci začali chechtat při Čáповě zmínce o dudlíku.

Mezitím nad jezem přistávaly postupně všechny ostatní lodě a výměna názorů mezi Čápem a Krabem zanedlouho přerostla v prudký spor mezi dvěma tábory. Admirál spolu s kapitány stáli zatím stranou a o čemsi horlivě debatovali. Vrátili se mezi nás právě včas, někteří kluci do sebe málem začínali strkat.

"Admirále, že se to dá skočit!"

"Admirále, že se to nedá skočit!"

Čáp s Krabem to řekli skoro současně.

Admirál se na ně podíval a povídá:

"Skočit se to dá."

"Vidíš!" vyjel vítězně Čáp.

Admirál však vzápětí dodal:

"Ale co z tebe zbude, až dopadneš dolů na kameny?"

"Co jsem ti povídal, co jsem ti povídal!" jásal Krab.

"No - a přes to všechno si ten jez skočíme," řekl Admirál.

A bylo po hádkách.

Klukovská dobrodružství na řece

"Máme tu pár plavčků," řekl Jespák. "Do přijímací zkoušky patří důkaz odvahy. Kde jinde by mohli svou odvahu prokázat, když ne právě tady!" Nejdřív jsem si myslel, že je to vtíp. Potom mi došlo, že to míní vážně. Dostal jsem strach, že Jespákovi přeskočilo. Chtěl po mně, Hájkovi a Kol-dovi, abychom skočili první. Podíval jsem se tázavě na Admirála. Admirál se tvářil jakoby nic.

"My to přece neumíme," řekl rozpačitě Kol-da.

"Žádné strachy, dostanete kormidelníka," řekl Jespák. "V sedmičce jsou jistí pánové, kteří ještě nemají kormidelnické zkoušky. Nejlepší prokážou svou kormidelnickou zdatnost tam, kde jde tak trochu o sosáček."

Jespák to přeháněl, tak nebezpečný skok z jezu nebyl, jenže my byli tehdy plavčíci a houby jsme věděli, jestli to, co říká náš kapitán, je pravda,

nebo není. A protože všechno říkal smrtelně vážně, málem jsme mu uvěřili. Aspoň já jsem mu věřil každé slovo.

Rozdělili nás do dvojic. Ke mně přihodili Chrostíka jako druhého plavčíka a za kormidelníka nám dali Želvu. Druhá trojka popluje v sestavě Hájek, Kol-da a na kormidle Sumec. Potom se losovalo, která trojice skočí z jezu první. Ani se vlastně losovat nemuselo, bylo mi od začátku jasné, že si vytáhneme jedničku. A taky že jsme si ji vytáhli.

"Zlomte vaz," povzbuzovali nás diváci na břehu.

"Hlavně nezlomte pádlo!" šklebil se Krab.

Klečel jsem na přídi vlevo, Chrostík vpravo. všechny lodní pytle jsme předtím samozřejmě vyložili na pevninu.

"Á-hop, záběr!" udával nám tempo Želva.

Dokud naše loď mířila proti proudu, zachovával jsem klidnou tvář. I když mi uvnitř bylo všelijak. Ale sotva Želva asi padesát metrů nad přepadem stočil pramici přídi po vodě a jez se objevil před naším zrakem, začala mi trochu poskakovat brada. Stiskl jsem zuby jako buldok. Čelisti mi už tak necvakaly, ale začalo to mírně házet s celým mým tělem. Želva naštěstí zrychlil počítání a já začal zabírat pádlem tak zuřivě, že ze břehu nebylo vidět, jak se klepu.

"Heja, heja, heja," povzbuzovali nás kluci.

Želva nám pomáhal třetím pádlem a kormidlo udržoval ve směru jedním kolénem. Potřebovali jsme nabrat před skokem co největší rychlost.

Rejnok poklusával po břehu vedle naší lodě a zuřivě mačkal spoušť svého fotoáku. Měl v něm naštěstí jen černobílý film, a tak se pak na snímcích nepoznalo, jak jsem byl ve tváři zelený. Naznačil jsem vám už dřív, že mi nezbývalo moc odvahy, když jsem nastupoval na palubu. Nad jezem kleslo její množství prakticky na absolutní nulu. Víte, že mám od jisté doby dost velký vítr z hloubek. Tady se o nějaké hloubce samozřejmě nedalo vůbec mluvit, byly to sotva dva metry. A přesto jsem cítil v páteři mrazivé šimrá-ní. A žaludek jsem měl tak těžký, jako kdybych spolkl žulovou kostku. Ačkoli mě ještě před chvilkou mořil hlad. Nebyl jsem na tom tak špatně sám. Chrostík vedle mne taky nevypadal moc rozjásaně. A Želvovi na zádi podezřele přeskakoval hlas, to jeho á-hop znělo tak, jako kdyby na plně pecky mutoval.

A najednou vidím, že visíme ve vzduchu. Trvalo to asi jen zlomek vteřiny a docela mi to stačilo. Pustil jsem pádlo a chytil se jednou rukou vlnola-mu, druhou sedačky. Potom mi žaludek i s tou žulovou kostkou vyletěl vzhůru, až kamsi mezi plíce. To když se pod námi prolomil vzduch a pramice začala padat do hlubiny. Hlučné plesknutí, tupý úder do zadku - a konec, skočili jsme! Sko-či-li!

PIRÁTSKÁ HOSTINA

Snad bych měl vyprávět ještě o tom, že nás po pádu pod jez postříkala spousta kapek, že se nám zpěněné vlny párkrát převalily přes boky do podpalubí, že jsme pod jezem dost dlouho zapomněli pádlovat a Želva na nás musel hulákat jako na hluché dědky, že diváci na břehu řvali pochvalné heja, heja á-hoj!, že... Ale to všechno by byla jen slova a žádná slova na světě nemohou zachytit pocity, které člověka naplňují při skoku z jezu.

Potom skočila druhá pramka s Hájkem, Koldou a Sumcem. Sumec najel špatně na přepad a dole je zalila voda. Pak se hrnuli k lodím i ostatní kluci, najednou si chtěl skočit každý, dokonce i Krab. Na palubě mohli být všdycky jen tři, proto jsme přenášeli pramice po břehu zpátky nad jez. Byla z toho velká zábavní atrakce. Kdyby nakonec Admirál nezatroubil na sirén-

Klukovská dobrodružství na řece

ku, asi bychom skákali z jezu dodnes.

Sotva tahle báječná zábava skončila, ozval se znovu hlad. Jenže teď propukl zuřivou silou. Jespák sice říkal něco o tom, že dáme všechno jídlo dohromady, ale než to stačil dořít, měl jsem v sobě tři makové buchty, které mi máma zabalila do loďáku jako pohádkovému Honzovi. Když už jsem měl tři buchty v sobě, řekl jsem si, že stejně nemůžu dávat zbytek buchť někam na společnou hromadu, protože se na ni mělo dát podle Jespáka úplně všechno, co kdo má k jídlu. Já o to ani nestál. Tak senzační makové buchty, jako peče naše máma, neumí dělat nikdo na celém světě.

"Ty s náma nejdeš do party?" řekl Jespák.

"Ani ne," odpověděl jsem.

"A proč?"

"Proto."

"To jsi teda hloupej."

"Když myslíš...", řekl jsem trochu jedovatě, protože jsem cítil v kapitánově hlasu lehké podráždění. A při těch slovech jsem si myslel: Hloupej bych byl, kdybych dával svoje lahůdky na hromadu s klukama, kteří mají jen chleba s paštikou.

"My jsme zvyklí na to, že Hroší posádka táhne vždycky ve všem za jeden provaz," řekl Jespák.

Takové řeči mě tehdy ovšem nemohly dojmout. Prostě jsem se nemínil dát ošulit.

Jespák asi uhodl moje tajné myšlenky. Znechuceně se ode mne odvrátil.

"Na tobě je vidět, že jsi ještě plavčík."

Řekl to tak, že mi kousek makové buchty uvázl v krku.

"Chrostík je taky plavčík, ale není hamoun."

Jespákova poslední slova mě dohřála. Jaképak hamounství, ať si každý dlabе to, co si přinesl.

Asi jsem přece jen měl oželet pár máminých buchť, všichni Hroši se na mě celé poledne dívali hrozně divně. Jako bych měl nakažlivou nemoc nebo co. Ale já jsem si doopravdy myslel, že jsem v právu. A tak jsem se natáhl kousek stranou od ostatních a nacpal jsem se jako pytel. Asi bylo právo skutečně na mé straně, ale tehdy mi ještě nedošlo, že v Sedmičce platí ve všem jiné zákony než mezi obyčejnými smrtelníky.

Kluci zatím rozložili po zemi oschlá pádla a nanosili na ně chleba, sušenky, sýry, paštiku, vařená vejčička, máslo, sardinky, dvě kyselé okurky, čokoládu, jablka, objevily se tam dokonce banány a pomeranč. Čáp krájel z jedné šišky chleby, komár je mazal máslem a Krab nanášel na každý druhý krajíc vrstvičku paštiky. Skokan vyráběl z lichých krajíců obložené chlebičky. Jespák s Chrostíkem rozdělili tabulku čokolády a banány a pomeranč vždycky na šest dílů. Říkali tomu pirátská hostina.

Držel jsem se pořád stranou, aby to nevypadalo, že jim čumím do jídla, ale neseděl jsem tak daleko, abych neslyšel, o čem si povídají. Sdělovali si zážitky ze skoku a mlaskali jako opravdoví piráti. Potom si mě všiml Čáp a povídá:

"Nechceš ochutnat, Pajdo?"

"Ani ne," řekl jsem přes rameno.

"Máme prvotřídní sardinčičky. A kávomléčnou čokoládičku značky O-ri-ó-nek!"

"Děkuju, nechci," odsekl jsem mrazivě. Abych jim dokázal, že mám taky ledaco dobrého, vytáhl jsem z loďáku pytlík čokoládových bonbonů. Ani mi moc nechutnaly. Připadal jsem si dost blbě, že sedím tak sám, ale přisednout blíž jsem si taky nechtěl, aby si nemysleli, že dolejšám.

Po obědě jsme se rozběhli po okolí. Sluníčko tak příjemně hrálo, že spousta kluků pobíhalo po loukách u jezu jen v trenýrkách. Já jsem si nechal dlouhé kalhoty, v nich není moje pajdová pajda tak nápadná. Kousek pod jezem se Chrudimka začíná zas tak bláznivě točit. Skokan objevil velkou zátoku, která nás všechny udivila. Řeka se tu žene velkým obloukem a opisuje skoro celý kruh. Když jdete po levém břehu, asi po sto padesáti metrech zjistíte, že jste dorazili přesně do stejných míst. Šíje tu je široká snad jen tři čtyři metry. Kdo si stoupne doprostřed, vidí řeku po pravé i po levé ruce a pořád je to její levý břeh!

"Víte, co mi to tu připomíná?" řekl Komár.

Nikdo jeho otázce nevěnoval pozornost a Komár přesto pokračoval:

"Panamu. Dal by se tady prokopat průplav. Úžasně by se nám zkrátila cesta, až za chvíli poplujeme na lodích."

Byl to samozřejmě šílený nápad, ale někteří dobráci se ho hned ujali. A začali ho rozvádět.

Klukovská dobrodružství na řece

"Je tu měkká hlína a písek," řekl Skokan. "Dají se krájet jako máslo."
"Kdyby se začalo kopat z obou stran, máme to za hodinku," připojil se ke hře Lachtan.

"Já doběhnu pro lopatku," nabízel se Chrostík.

Víte, že ti cvoci se skutečně dali do kopání? Každá posádka měla na palubě své pramice polní lopatku. Sumec dokonce přitáhl odněkud ze vsi rýč a velkou lopatu.

Nejdřív jsem se na ně jen díval a potichu jsem si říkal něco jak blázní byli, kordy měli. Jenže jak tak na ně koukám, najednou dostanu chuť taky se trochu povrtat v zemi. Kluci totiž nehloubili nějakou obyčejnou jámu, ale začali prokopávat dole těsně u vody jakýsi tunel. Protože tu bylo málo nářadí a hodně čumilů a každý si chtěl aspoň párkrát kopnout, postupovala práce kupředu dost rychle. Bylo to vlastně normální. Kdyby nám někdo přikázal, abychom tu vykopali pár kubíků hlíny, asi bychom po straně dost nadávali a strkali lopatku jeden druhému. Ale protože se to nemuselo dělat, kluci se o nářadí málem prali. Kdo právě neryl ve břehu, pracoval aspoň mozkiem. Zakrátko se vynořilo několik vážných teoretických problémů.

"Nevím, nevím," řekl Čáp. "Možná že to bude mít katastrofální důsledky." Řekl to tak vážně, že mu na to několik menších kluků skočilo.

"Jak to myslíš?"

"Co když se tady Chrudimka začne točit dokolečka?"

"Jak, dokolečka?" zeptal se nechápavě Chrostík.

"Tak jak to říkám," povídá Čáp. "Všimni si, jak se voda hrne shora do zátoky. Kdo nám zaručí, že až zátoku oběhne, neproteče naším průplavem zpátky na začátek zátoky? A že se tady nebude motat pořád dokola?"

"No jo," řekl Chrostík. Zdálo se, že je z toho dost vykulený. Podle toho jsem poznal, jaké je to ještě dítě.

"Potom by dolní tok úplně vyschl," přihrával Čápovi Komár. "A naše flotila by tu uvázla."

Chvilku jsem kluky jen poslouchal. Pak mě taky začal svrbět jazyk.

"Ve městě by se divili, kdyby v Chrudimce najednou netekla žádná voda."

"Nejvíce by zírali v hydroelektrárně," rozvinul můj nápad Komár.

"Všechny čtvrtě za vodou by byly bez proudu."

Zatímco jsme mleli pusou, práce na Panamském průplavu postupovala rychle kupředu. Ale pak se odkudsi vynořil dědek s bičem a hned na nás uhořel:

"Co to tu děláte, pacholci? Jakpak budeme vozit z louky seno, když nám tu naděláte jámy?"

A bylo po průplavu.

BITVA

Když děda s bičem zmizel za stodolou, rozpoutala se velká bitva. Naše posádka obsadila šíji a urputně ji hájila před Žraloky, kteří se na ni vyškrábali zdola od vody.

"Ijááá, ijááá!" ječeli Žraloci. Jejich válečný pokřik pramálo připomínal Žraloky, spíš bandu Indiánů.

"Uhuhuhuhúúú!" odpověděli jsme jim po hroším způsobu. A necouvli jsme ani o milimetr. Když viděli, že nás řevem nezastraší, začali vyjednávat.

"Vy se ihned vzdát," zahovořil Rejnok se silným anglickým přízvukem,

"a my vám za to dáť jen pár ťafka. Ale nezabít vás."

"Klid se odtud, Dřevěná Noho," odpověděl mu důstojně Jespák. "Nebo vás naházíme do moře."

"Ty asi nevědeš, že mít co dělat se slavnej pirát Kid. My mluvit lámaná španělština. Když vy nechtít rozumět, tak my nechat hovořit naše mušketě."

Když Jespák za naši posádku asi po třicáté prohlásil, že piráty do své pevnosti nepustíme ani kdyby si podali písemnou žádost, vychrlil Rejnok, náčelník pirátů, záplavu španělských kleteb. Rozuměl jsem jen slovům caramba a Miguel a Buenos Aires.

Pak se rozpoutala děsná vřava. Žraloci se zahákovali v loktech, trochu se předklonili a začali proti nám postupovat v sevřeném šiku. Jestli jste někdy byli na ragby, asi jste si všimli mlejnu. Takový mlejn postavili proti nám Žraloci. Vypadalo to dost hrozně a Jespák nám pošeptal:

"Musíme je od sebe roztrhnout. Začneme pravým křídlem."

Klukovská dobrodružství na řece

"Já chytím Sumce za nohy," sykl Čáp.

"A já ho začnu lechtat, aby se pustil," řekl Krab.

A taky jsme to udělali. Sumec sjel po hlinitém břehu k vodě, že se mu kouřilo z kalhot. Za Sumcem se poroučel Lachtan. Rejnok viděl, že s ragbyovým mlejnem neuspěl a změnil náhle taktiku. Zařval: Hrr na ně! a žraloci do nás začali mydlit. Až do téhle chvíle jsem si myslel, že se bude bojovat jen jako. Když jsem koukal na Sumce, jak jede po srázu, připadalo mi to hrozně legrační. A když jsem viděl Lachtana, jak si to hasí za Sumcem po břiše, div jsem se neudávil smíchy. Ale pak mě čapl Rejnok a srazil mě ze břehu na druhou stranu. Tam se břeh podobal spíš kolmé stěně. Nebyl sice vyšší než dva metry, ale kdo po něm sklouzl, mohl se zastavit až ve vodě. Zaletěl jsem do řeky po pás. Nejdřív to ochladilo moji bojovnost, ale když mi došlo, že mám kalhoty dokonale mokré, hrozně jsem se rozpálil.

"Ty blbouně!" zařval jsem na Rejnoka. "Krávo jedna nedojená!"

Docela jsem se přestal kontrolovat. V zuřivém záchvatu vzteku jsem se drápal vzhůru.

"Já tě zabiju!" sípěl jsem. Vážně jsem ani nevěděl, co říkám. Tak našňupnutý jsem nebyl už dávno. Nevím, co bych Rejnokovi udělal, kdybych ho dostal do ruky. Asi bych ho nezabil doopravdy, ale udělal bych mu jistě něco hrozného. Třeba ho kopl do brňavky. Nebo kousl do ucha. Sotva jsem se vyškrabal nahoru, Jespák mě znovu shodil dolů. Slyšeli jste? Jespák! Můj vlastní kapitán! Tentokrát jsem se rozplácl pod břehem jako žabák. A nezůstala na mně suchá nit.

Nepřičetný vztek byl pryč. Místo abych vylezl zpátky na šíji, začal jsem se brodit na druhou stranu řeky. Nebylo tam právě mělko, ale mně to bylo fuk, kolik je tam vody. Brodil jsem se k protějšímu břehu a potichu jsem si brečel. Bylo mi to hrozně líto. Že jsem mokrá jako vodník. Že jsou kluci takoví surovci. Že jsem nemohl do vody shodit taky Rejnoka. A nejvíc mi bylo líto, že mě podruhé srazil Jespák. Do smrti na něho nepromluví!

Nahoře na pravém břehu je louka s nízkou trávou. Pomalu jsem se tam svlékal a ždímal mokré věci. Pořád jsem ještě brečel, ale byl to spíš vzlykot než skutečný pláč. Na šíji doznívala bitva. Všichni kluci už byli dole pod břehem. Jespák s Rejnokem stáli nahoře, zaklínění do sebe jako reckořímsí zápasníci. A pak se pod nimi utrhł podemletý břeh. Trochu se ve mně zatajil dech při pohledu na ten pád. Letěli i s ohromným drnem. Pak se ozvalo hlučné šplouchnutí.

Byla to první velká bitva. Poznal jsem při ní na vlastní kůži, že když se v Sedmičce na něco hraje, je to hra jen z části, protože při ní berou všechno vážně. Divil jsem se, že Jespák ani Rejnok nenadávali ani nebrečeli, když lezli z vody. Jestli jsem snad já vypadal jako vodník, ti dva se podobali spleštulím blátivým.

"To byla bitvička," pochvaloval si Jespák.

"Pěkně jsme vám to naklepali, co?" zubil se Rejnok.

Potom si oba s příšerným klidem začali stahovat mokré šaty, máchat je v řece a ždímat. Nakonec přebrodili ke mně a rozprostřeli svoje věci vedle mých.

"Proč jsi mě tam strčil?" zeptal jsem se zamračeně Jespáka.

"Za ty nadávky," řekl Jespák. "Za krávy a voly se u Hrochů hází do vody v trenýrkách. Za krávu nedojenou v šatech."

"Neměl mě tam Rejnok házet," řekl jsem vztekle.

"Milej zlatej," řekl Jespák, "Rejnok se k tobě zachoval rytířsky. Mohl na tebe taky navíc hodit drn!"

Podíval jsem se na Jespáka, jeho řeč mi připadala taková, jako by si ze mne chtěl utahovat. Ale asi to myslel tak, jak to říkal. Bylo to první zápolení posádek, kterého jsem byl v Sedmičce svědkem. Později jsem prožil ještě mnoho bitev a některé z nich byly ještě drsnější než tahle první na Panamské šíji, ale žádná mi nepřipadala tak krutá. Prostě jsem si zvykl. V Sedmičce se dělalo všechno vždycky naplno. Když zábava, tak ohromná kanada. Když závody na lodích, tak do nich posádky vložily všechny síly. A když boj, tak skutečná řežba.

NA TÁBOŘIŠTI

Ještě před malou chvilkou jsem viděl slunce, bylo sírově žluté a chladné, ale přece jen člověka trochu hrálo. Nebo mě aspoň hrála představa, že mě hřeje, i když ve skutečnosti jeho šikmé podvečerní paprsky neměly žádnou sílu. A najednou bylo pryč. Ohlédl jsem se po něm a viděl jsem na západ-

Klukovská dobrodružství na řece
ním nebi zářivé jezero, které rychle ztrácelo slavnostní lesk, nejdřív bylo plné hořícího zlata, pak se podobalo mosazné desce a nakonec dočista zezelenalo. Pozoroval jsem ty barevné proměny s takovým zaujetím, že se mi podařilo několikrát vypadnout z tempa.

"Kam zíráš?" osopil se na mne Skokan, když moje pádlo už asi popáté narazilo na jeho pádlo.

"Nikam," řekl jsem vyhýbavě. Nechtělo se mi někomu vysvětlovat, že hrozně rád koukám na západy slunce, protože je to vždycky zajímavé divadlo.

Krabova slova mě vytrhla z tichého soustředění a já si najednou uvědomil, že je hrozná zima. Vážně jsem si připadal, jako bych seděl v ledničce. Dal jsem do záběrů víc síly, ale ani to mě nezahřálo. Asi to bylo tím, že jsem neměl kalhoty tak docela suché. Po západu slunce se udělala pekečná zima, poznali jste to i podle toho, že vám z pusy výrážely bílé obláčky jako nějakým zatraceným kuřákům.

"Musíme se utábořit," řekl Admirál. "Koukejte po břehu a hledejte vhodné místo."

Jako z udělání se tu náhle táhla pole až těsně k řece, a když jsme někde zahlédli loučku, byla buď mokrá, nebo tak mrňavá, že by se na ni všechny naše stany absolutně nevešly.

Chtěl jsem si natáhnout suché tepláky, ale Jespák mi to nedovolil.

"Na tepláky nesmíš ani sáhnout," řekl mi, "ty musíš mít na noc suché!"

A tak jsem se dál tetelil ve svých navlhklých texaskách a cítil jsem, jak na mě leze chřipka a angína a zápal plic. Dodnes nechápu, že jsem tenkrát nedostal ani rýmu.

"Teď by bodly rukavice," poznamenal Krab.

"A kožich," řekl Čáp.

"Kdybych to byl věděl, že bude taková zima, půjčil jsem si od dědy klapky na uši," přisolil si Komár.

"Když si představím, jak u nás doma krásně hučí v kamnech a jak se pláty rozžhavily do červena...", povzdychl Chrostík.

"Jsme my to ale šílenci, že se plácáme na jakési řece v tuhle nesmyslnou dobu," promluvil Jespák. "Vždyť my jsme si mohli ležet doma na kanapi, kouřit fajfku a čumět na televizi!"

To se rozumí, že kluci jen tak tlachali. I když někdo možná myslel to, co říkal, tak trochu doopravdy. Aspoň u Chrostíka jsem vycítil v hlasu skutečnou lítost. Já byl rád, přestože mi cvakaly zuby. Doma mě to nebaví, většínou se otravuju. Pokud něčtu nějakou knížku. Jenže pořád číst, to člověka tady někdy začne nudit. Plavit se po Chrudimce je přece jen lepší, než civět do knížky nebo na televizi. Nemyslím, že bych se zrovna zalykal nadšením nad tím, jaká je mi zima, ale když se podívám zpátky na dnešní den, musím přiznat, že jsme si dost užili. Hlavně při skákání z jezu. Nebo když ta tlustá větev smetla Kraba ze zádě a my pluli dál a nevěděli jsme, že Hroch přišel o kormidelníka.

"Admirále, tady na ostrově by to šlo," ozval se vpředu Kajmanův hlas.

Za minutu jsme stáli na břehu vystlaném loňským listím. Kousek výš proti proudu odbočoval z hlavního koryta starý náhon, zdola k nám zaléhalo šumění jezu. Byl to tedy skutečný ostrov. Admirál s Kajmanem se vydali na krátkou obchůzku a brzy se vrátili s dobrou zprávou.

"Ve mlejně je zamčeno," řekl Admirál. "Vypadá opuštěně."

Pak dal posádkám pokyn, aby postavily tábor.

"Skokan s Chrostíkem seženou dříví na topení," začal nám rozdělávat úkoly kapitán. "Čáp přinese do dvou kotlíků vodu. Komár se pustí s Krabem do stavby stanů. My dva s Pajdou vybudujeme ohniště."

Abych řekl pravdu, byl bych se radši nejdřív postaral o svůj pelech. Ostatní kluci začali bez odmluv plnit kapitánův rozkaz, a tak jsem se podřídil taky. Jen jsem trochu uvnitř brblal. Ale opravdu jen malounko.

Jespák vyryl lopatkou na břehu velký drn a pak jsme snášeli kameny na obložení ohniště. Než Skokan s Chrostíkem dotáhli první náruč suchých klacků, seděly pevně v zemi dvě silné vidlice. Brzy nato vyskočily z hraničky plamínky. Zpočátku se mi tábořiště dvakrát nelíbilo, připadalo mi ponuré, asi to dělaly závěje starého listí a rozpadlé základy budovy, které jsem objevil opodál. Ale sotva se rozhořel oheň, hned si člověk připadal líp. Dřepnul jsem si k němu na bobek a nastavil nad plamínky dlaně. Ach, to bylo příjemné! Nejradši bych si byl vlezl do ohníčku celý. Když mi trochu rozmrzly ruce, nastavil jsem plamenům zadek. Z kalhot se mi v tu ránu kouřilo jako z komína. Na tom člověk nejlíp poznal, že jsou pořád ještě dost mokré.

Klukovská dobrodružství na řece

"Hele, hele, plavčíku," řekl najednou Jespák.

"Co je?" vzhledl jsem nevrle. Tušil jsem, že kapitán po mně bude něco chtít. A taky jsem se nemýlil.

"Mám dojem, že se tu flinkáš. Když pracuje celá posádka, plavčík se nemůže povalovat."

"Já budu foukat do ohně," nabídl jsem se.

Ale Jespák o tom nechtěl ani slyšet. Vrazil mi do ruky nůž a dvě cibule.

"Krájej. Pěkně na kostičky."

Rozkrájel jsem tedy cibule. Trvalo mi to nejmíň půl hodiny. Kdybych vám podrobně líčil, co všechno jsem přitom zkusil, ani byste mi nevěřili. Bylo to hotové drama. Cibule mi klouzala po kotlíkovém víčku sem a tam jako živá. Pěkně jsem se fíkl do prstu. A když jsem se Jespákově svěřil se svou nehodou v naději, že pošle na cibuli někoho jiného, řekl mi:

"Človče, dávej pozor. Nebo nám ztupíš lodní nůž!"

"A nebřeč mi tady," dodal kapitán přísně.

Já přitom nebřečel doopravdy, to ta cibule. Nakonec jsem ji přece nějak pokrájel. Jenže místo odpočinku po tak vyčerpávající práci jsem musel nakrájenou cibuli osmažit na kousku sádla. Potěšilo mě na tom jen to, že jsem se mohl vrátit k ohníčku. Čáp, který kromě hodnosti prvního důstojníka zastával v posádce roli šéfkuchaře, mezitím uvařil v jednom kotlíku čočku, v druhém čaj. Sotva kotlíky odstavil do trávy, houkl:

"Makrela!"

To je tradiční oddílový signál, že je připraveno jídlo. Kluci praštili tím, co měli právě v ruce, a skočili po jídelních miskách. Popadl jsem tu svoji a už stojím u kotlíku a nastrkuju misku Čápovi pod nos.

"Ale, ale," řekl mi Čáp otcovským tónem. "Ty asi nevíš, jak to chodí na palubě. Nejdřív dostane kapitán, pak první důstojník a potom ostatní podle hodnosti. A aby bylo jasno. Plavčík servíruje!"

Zkrátka jsme museli s Chrostíkem rozdávat jídlo a sami jsme si směli vzít až úplně poslední. Byl to ďábelský úkol, to by člověk neřekl. Nesměli jste totiž dávat ani příliš velké porce, pak by na vás nic nezbylo. Nesměli jste na posádce ani moc šetřit, protože vás všichni sledovali a běda, kdyby dostal někdo míň.

Na palubě Hrocha jsou dva plavčíci a rozdávání naštěstí padlo na Chrostíka. Já jen sypal na čočku cibulku. Čekal jsem, že sklídím pochvalu za to, jak dokonale jsem cibulku osmažil, ale Čáp řekl:

"U mořského koně, proč mi na čočku sypeš živočišné uhlí?"

Možná že ta cibulka byla opravdu osmažená trochu moc. Ale tak černá zase nebyla, to tedy ne!

PŮLNOČNÍ POPLACH

Tou poznámkou mě Čáp dohřál. Člověk si div neuřízne ruku a potom takové řeči. To mám hrozně rád! Taky jsem to Čápovi vrátil. O čočce se nedalo říct nic špatného, ta se mu vážně povedla, ale když přišel na řadu čaj, řekl jsem jedovatě:

"To je teplá voda na vymytí šálku?"

"Ne, to je čaj, plavčíku," odsekl mrazivě Čáp.

"Trochu mi připomíná mydlínky."

"Jestli ti nechutná, nemusíš pít, plavčíku. Nebo se můžeš napít rovnou z Chrudimky."

A poslal mě vydrhnout kotlík od čočky. Nesměl jsem ani pípnout, protože jsem byl poslední plavčík! Pomstil jsem se prvnímu důstojníkovi tím, že jsem při mytí kotlíku falešně zpíval. Víím, že právě to Čáp nesnáší. Falešný zpěv mu působí fyzické utrpení, má totiž absolutní sluch.

V tu dobu ležela nad krajem polární tma. Polární říkám proto, že tak černá tma může ležet někde za polárním kruhem, uprostřed zimní noci; a říkám to hlavně proto, že se udělala příšerná zima. Nabalil jsem na sebe teplákovou bundu, přes bundu lyžařský svetr a pod bundu vlněné tričko, zkrátka všechno, co mi máma vnutila do loďáku, a pořád mi nebylo nějak zvláště teplo. Čaj mě zahřál, ale při mytí kotlíku ze mne ta trocha tepla rychle vyprchala. Takže když Admirál po večerním nástupu řekl rozchod a mytí, podrobil jsem se jen prvnímu bodu rozkazu. A rozešel jsem se rovnou ke svému stanu. Těšil jsem se, jak si zalezu do spacáku i s ušima a jak si to v něm krásně zadejchám a klidáňko želvička si usnu a neprobudím se dřív než v sedm ráno. Jenže mi sklaplo. Sotva jsem posbíral svoje věci a naházel je do pytle, slyším pořvávání kapitánů:

"Mroži! Žraloci! Delfínííí!!!"

A nakonec obávané:

"Hroši - ke mně!"

Houby, řekl jsem si, budu dělat, že spím. Vjel jsem do spacáku jako had, se vším všudy, i v botech.

"Hro-ši!!" ozval se od vody znovu Jespákův hlas. A po malé chvílce:

"Pajdo, kde vězíš?"

Já na to ovšem nic.

Celá posádka mě začala hledat. Kdosi dokonce nadzvedl stanovou plachtu a blikl dovnitř baterkou. Přehlédl mě, prostě mu nedošlo, že bych mohl být ve spacáku.

Nakonec mě přece jenom našli. To už jsem skoro doopravdy spal, takže jsem ani nemusel moc předstírat, že spím. Surově se mnou zatřásli. Potom mě vytáhli ze stanu i s pytlem. Potom mě z toho pytle vysypali do ledové, zarosené trávy. Jespák si mě prohlédl ve svitu lodní lucerny a povídá:

"Ty, Pajdo, jsi nejen plavčík, ale taky čuně."

Věděl jsem, co ho tak dojalo, ale nemohl jsem mu dost dobře vysvětlit, proč jsem vlezl do spacáku v botách. Že jsem prostě neměl čas, abych si je rozšněroval.

Donutili mě svléknout se jen do trenýrek a jít s nimi k řece. Vyhržoval jsem, že dostanu zápal plic, a oni se tomu posmívali. V té chvíli jsem si vážně přál, abych zápal plic dostal. Rád bych pak Jespáka viděl, jak by se tvářil, kdyby mě odvezli do nemocnice. A kdybych musel zápasit se smrtí! Schválně jsem se namočil celý do vody, i s trenýrkama. Jenže voda byla z jakýchsi nevysvětlitelných důvodů teplá! V poledne hrálo jarní slunce na plné pecky a zdála se jako led, a teď, když uhodily takové mrazy, je najednou docela příjemná. Na zápal plic to nevypadalo. Pomyslel jsem si tedy, že na kluky aspoň udělám dojem, když se vymáchám, ale někteří šílenci skočili do řeky a dokonce si zaplavali. O velikonocích! Jespák samozřejmě taky. Začínal mi trochu lízt na nervy tím svým příkladným chováním. Já si tehdy aspoň myslel, že to dělá proto, aby povzbudil svou posádku, a jako vzorný kapitán jde ve všem příkladem. Nechápal jsem, že někdo může mít radost z koupání v ledové vodě. Dnes už je mi to jasné. Jespák skočil do Chrůdi, protože ho těšilo přemáhat svou lenost a zimomřivost. Prostě chtěl dokázat sám sobě, že udělá i to, do čeho se mu nechce.

Na břehu jsem se pořádně vydrbal ručníkem a už mi nebyla taková zima jako předtím. U stanu jsem si stáhl mokré trenýrky a pověsil je na šňůru. Potom jsem pro jistotu znovu na sebe nabalil všechno, co na mně drželo. Admirál nás ještě naposledy svolal a zazpívali jsme do hvězdnaté noci večerku. Teprve pak nám popřál dobrou noc.

Mám tlustý pérový spací pytel a cítil jsem se v něm jako ve vytopeném pokojíčku. A usnul jsem dost brzy. Vím jediné to, že starší kluci seděli ještě nějakou dobu u ohně a potichu hráli na kytary. Příjemně se mi poslouchalo, byl bych rád slyšel všechny písničky, které prehrávali, ale dnešní den mi dal pořádně zabrat. Oči se mi brzy samy zavřely a ta muzika byla tišší a tišší a tišší...

Nevím, kolik bylo hodin, když jsem se probudil. Jednak jsem neměl hodinky, a i kdybych je byl měl, stejně bych neviděl na ciferník. Na ostrově ležela neproniknutelná tma. Probudil mě hlas za naším stanem.

"Jespáku!"

Poznal jsem okamžitě Admirála.

"Jespáku, vstávej!"

V sousedním stanu bydlel můj kapitán s prvním důstojníkem.

"Co... co...?" odpovědělo Admirálovi zmatené mumlání.

"Polez ven. Něco se děje."

Admirál to říkal hrozně vážně a Jespák se začal chvatně hrabat ze spacího pytle. Slyšel jsem kovové svištění zipu a šustění rozpínaného stanu.

"Vidíš to? Tamhle za řekou!"

"Bliká tam světýlko." Při posledním slovu Jespák mohutně zívł.

"Všimni si, jak bliká."

Chvilku bylo ticho.

"Do pytle," uklouzlo Jespákovi, "vypadá to jako morseovka. Jako kdyby tam někdo v jednom kuse vysílal es-ó-es."

"Já si to taky myslím. Proto jsem tě probudil."

"Něco by se mělo udělat," řekl Jespák.

"Podíváme se tam," rozhodl Admirál.

"Je to asi dost daleko."

"Odhaduju to na dva tři kilometry," řekl Admirál.

Klukovská dobrodružství na řece

"Vezmu lékárničku. Třeba se tam někomu něco stalo."

"Mělo by nás jít víc," řekl Admirál. "Co kdybych vyhlásil poplach? Aspoň by měli kluci zážitek."

"No, to by šlo," souhlasil Jespák.

"Nevíme, co se tam vlastně stalo a kolik lidí bude potřeba," řekl Admirál.

"Tak pískej poplach," vybídl ho Jespák.

Natahoval jsem uši, aby mi neuteklo ani slovíčko. A když se venku ozvala sirénka, ochotně jsem lezl ze spacáku.

K sirénce se zakrátko přidaly hlasy:

"Mroží - ke mně! Žraloci nástup!"

To byl Kajman s Rejnokem. Kdosi nám zabušil na stan.

"Hroši, je poplach! Hněte kostrou!"

Zašněroval jsem si boty jen na tři háčky a už letím ze stanu. První, co mi venku padne do očí, jsou hvězdy. Asi proto, že celkem nic jiného není vidět. Tolik hvězd vidím snad prvně v životě. Když někdy vyjdu náhodou v noci doma před dům, a to není prakticky skoro nikdy, stejně vidím na nebi starou belu. Jen špinavou zář městských světel. V sametové tmě nad řekou se rojilo tolik hvězd a tak oslnivě jiskřily, až jste na to zůstali koukat.

"Výborně, Pajdo," pochválil mě kapitán za to, že jsem vylezl z celé posádky první. A hned halasně pobízel ostatní Hrochy:

"Jak to, že tady nestojíte, když tu může stát plavčík?!"

Nevěděl, že mám před ostatními jistý náskok, protože jsem vyslechl jeho rozmluvu s Admirálem.

TAJEMNÉ SIGNÁLY

Za pět minut stojíme na druhém břehu. Záhadné světlo v dálce znovu a znovu volá o pomoc, ale mezi signály jsou čím dál větší přestávky.

"Přidat, přidat," popohání nás dvakrát za minutu kapitán. A mne se vždycky zeptá: "Stačíš?"

Vím, že popohání hlavně mne; a přitom kluky vůbec nebrzdím! Držím se sice kousek vzadu, vzdálenost mezi mnou a Jespákem se však nemění, ať jde jak chce rychle. Nemyslete si, že se vytahuju, když tvrdím, že bych byl klidně mohl šlapat vedle kapitána nebo dokonce v čele, já dovedu vyvinout slušnou rychlost i s tou svou kratší pajdou. Jen mi je hrozně nepříjemné, když na to koukají lidi. Čím prudší tempo nasadím, tím je moje pajdání hroznější. A jestli někdy strašně moc pospíchám, dělám spíš jakési klokaní skoky. Teď je dost velká tma, a tak na mě kluci ani tak nevidí, ale přece se radši držím za zády ostatních.

Zpočátku se všechny posádky hnaly pohromadě. Velký houf se však brzy rozpadl na menší skupiny a teď pochoduje každé mužstvo samo. Je tu rovina jako stůl, a přesto nemůžeme jít přímo za nosem. Asi po čtvrt hodině jsme narazili na bezejmenný potok a trvalo nám celou věčnost, než jsme se dostali na druhou stranu. Nejdřív jsme hledali nějaký můstek, a když se nikde žádný neobjevil, nezbylo nám než přebrodit. Jenže v té strouze bylo hrozně moc vody. Vlastně ani ne tak vody jako bahna na dně. Museli jsme se svléknout do trenýrek. Umíte si asi představit, jaká to byla pochoutka, tma, zima, ledová voda a bezedné bahno. A jen jsme přebrodili, připletly se nám do cesty šípkové houštiny. Jespák nás hnál skrz ně přímo, protože jsme broděním ztratili dost času. Jestli jste někdy měli to potěšení procházet šípkovým pralesem, víte, jak je to příjemný zážitek. A to nebylo všechno, ještě nás čekaly močálovité louky, a sotva jsme je nechali za zády, octli jsme se v oranici. Tam to bylo asi vůbec nejhorší. Jednak jste průměrně třikrát za minutu brkli o nějakou pitomou hroudu a k tomu se vám boty obalily blátem, takže jste si připadali, jako když vlečete na nohou trestanecké koule.

Tohle všechno, co vám tady povídám, nám nevadilo. Prostě jsme si těch drobných nepříjemností nevšíмали, všechny naše myšlenky byly soustředěny na cíl - tajemné světelné signály. Celou cestu jsme se dohadovali, co se tam děje. A vždycky když se v dálce rozblíkal světýlko, projel mi tělem zvláštní záchvěv, jako kdybych strčil prsty do elektrické zásuvky.

Hasil jsem si to cestou necestou skoro hodinu a signály přicházely v stále delších intervalech, někdy jsme nezahledli světlo celých pět minut. Potom jsme museli jít po paměti. Od posledních světelných záblesků uplynula zvlášť dlouhá doba, už jsme dostávali strach, že se třeba vůbec nezvou a my se nedovíme, co vlastně znamenaly, kdo tak dlouho žádal

o pomoc. A tu náhle Jespák řekl:

"Ticho!"

Zastavili jsme se a hovor rázem zmlkl. Obklopilo nás hluboké noční ticho.

"Co je?" sykl tlumeně Čáp.

"Slyšeli jste to?" řekl Jespák.

"Já nic neslyšel," hlásil Krab.

"Já taky ne," přidal se k němu ostatní.

"Zdálo se mi, jako by kdesi vpředu někdo volal."

Udělal jsem si z dlaní mističky a dal je za uši. A nic. Zatajil jsem dech. Zase nic. Nikde se neozval sebemenší zvuk. Světelné signály se taky nadobro ztratily. Vydržel jsem se zatajeným dechem asi minutu, a právě když jsem se musel zhluboka nadechnout, Čáp tlumeně vykřikl:

"Teď – teď něco slyším!"

Pak jsme to zaslechli všichni. Z neproniknutelné tmy zaznělo tlumené volání. Nejdřív tak slabé, že je mohl zachytit jen člověk s nejjemnějším sluchem, ale brzy zesílilo a nakonec je slyšel i Chrostík, který měl přes obě uši přetaženého vlněného kulicha. Řekl jsem volání, jenže spíš než volání to bylo kvílení. Ani nepřipomínalo lidský hlas. Začalo v nízké tónině, rychle šplhalo vzhůru a skončilo kaskádou přerývaných vzlyků. Kecal bych, kdybych nepřiznal, že mi při těch pazvucích naskočila husí kůže.

"Co je to?" zašeptal stísněně Skokan.

Chrostík se pro jistotu přesunul blíž k Jespákovi. Kapitán s prvním důstojníkem mlčeli. Mám dojem, že si už delší dobu o celém tom divném případě mysleli svoje. Ale tak určitě to zase nevím. Jestli tušili, oč jde, nedali to na sobě znát.

Když záhadný nářek utichl, bliklo před námi žluté světlo. A hned zase zhaslo. Tentokrát to nebylo morseovkové SOS. Odhadli jsme, že je to takových pět set metrů před námi. Rovná pole se tu začínají mírně zvedat a náhle končí u hradby vzrostlých stromů. Je to typický polabský lesík, červené borovice s deštníkovitou korunou, mezi kmeny holá písčitá půda pokrytá vrstvičkou suchého jehličí. Právě když jsme rozeznali první štíhlé kmeny, ozval se z hloubi lesíka znovu ten strašidelný jekot.

"Pojďte sem," svolal nás Jespák.

Natlačili jsme se těsně kolem kapitána.

"Dál musíme postupovat úplně potichu," řekl kapitán. "Ať vám nepraskne pod nohama ani větvička!" Nakonec dodal: "Držte se těsně u sebe."

Nemusel to ani říkat, protože bychom se nehnuli od ostatních, ani kdyby nás Jespák posílal pryč. Aspoň my mladší jsme měli dost nahnáno. Do smíchu nebylo ani těm větším. To kvílení bylo vážně nepříjemné.

Kráčeli jsme husím pochodem, Jespák vpředu, já poslední. Tak jsme dorazili až pod vrcholek písečného pahorku, který nebyl vyšší než dvacet třicet metrů. A tam jsme na volném prostranství proti hvězdami posetému nebi spatřili pobíhající postavu. Utíkala vždycky z jednoho konce paseky na druhý, pak se obrátila a uháněla zpátky. A přitom divoce mávala rukama. Když dokončila čtvrtý přeběh, zastavila se a teď jsme slyšeli děsivé zvuky z bezprostřední blízkosti. Řeknu vám, že jsem si v té chvíli toužebně přál být zpátky ve svém miloučkém teploučkém spacáku. Byl bych se vsadil o dost velké peníze, že jsme kápli na nějakého šilence. Hlavou mi kmitl nápad, že ten člověk pobíhá v noci po opuštěných místech a vysílá SOS proto, aby přilákal důvěřivé lidi a mohl jim pěkně zakroutit krkem.

Když hrůzný jekot dozněl, vyšlehl z Jespákovy mamutí baterky proud světla. Z noční tmy se vyloupila mužská postava v modré teplákové bundě a texaskách. Byl to šídlo, jeden ze dvou Vikingů, kteří nás na velké plavbě doprovázeli.

"To je dost, že jdete," volal nám na uvítanou.

"Pomalu se tu měním v rampouch. Kdybych trochu neposkakoval, asi bych to čekání nepřežil."

Byl jsem z toho dost vyplašený a trvalo mi dobrých pět minut, než mi došlo, že všechno je jen jako. Jako signály. Jako poplach. A jako záchranná výprava. Že nám zkrátka Admirál pořádně prohnal péra jen proto, aby zjistil, jestli jsme dost dobře připraveni na všechno možné. A taky na všechno nemožné. Později jsem takových akcí zažil v Sedmičce ještě pěknou řádku a vždycky to bylo svým způsobem něco senzačního. Často nám to ve chvílích, kdy jsme to prožívali, nijak senzační nepřipadalo, protože jsme měli zpravidla jazyk až na vestě, ale sotva jsme si trochu odpočali, už jsme se na to začínali dívat docela jinak. A když si na takovou věc člověk vzpomene po letech, připadá mu skutečně senzační.

Na tenhle bláznivý poplach moc rád vzpomínám. Kdybych měl přesně říct, proč se mi tak vryl do paměti, ani bych to neuměl. Člověk si vůbec pamatuje spíš všelijaké nesmysly než normální příhody.

ZÁCHRANNÁ AKCE

"Co to mělo znamenat, ty pazvuky?" zeptal se Skokan Šídla.

"To byl nářek zraněného člověka," řekl Šídlo. "Líbil se ti?"

"Fuj" odpověděl za Skokana upřímně Chrostík.

Kluci se rozesmáli a já s nimi. Bylo nám jasné, že nás chtěl Šídlo pořádně vyděsit. Kvílel jako pes baskervillský a v duchu se bavil představou, jak nám vstávají hrůzou vlasy na hlavě. Ale to kvílení měl skutečně předepsané v roli, o tom jsme se zakrátko přesvědčili.

"Teď si představte, vážení bukanýři," řekl Šídlo, "že jsem volal o pomoc a například jako doopravdy. Dejme tomu, že jsem krácel od vlaku do Mnětic. Tady v lesejčku se mi do cesty připletla šiška, já o ni zakopl a odnesla to moje levá noha. Mám zlomenou holenní kost. A protože tu ležím na mrazu pár hodin, hrozí nebezpečí, že to odnesou i moje ledviny, jestli se nedostanu co nejdřív někam pod střechem."

Zkrátka Šídlo chtěl, abychom provedli rychlou záchrannou akci.

"Mrskněte sebou," řekl na závěr, "jste poslední."

Dávno jsem poznal, že mezi posádkami v Sedmičce probíhá ustavičná soutěž. Na vodě i na suchu. Snad se pamatujete na den, kdy se ze mne, Kolody a Hájka stali galejníci. Tehdy plavily posádky přes Labe do Vrbičkové zátoky pilotové kůly. Vyhráli to Mroži a jejich lodní vlajka pak vlála na stožáru. Teď šlo taky o čest posádky.

"To poneseš tebe?" zeptal se náš kapitán. Řekl totak, že jste jeho slovům porozuměli i jinak: No nazdar, to si dáme tahat se s takovým slonem. Ani byste se Jespákovu tónu nedivili, kdybyste Šídla znali. Nenechte se zmást jeho starou přezdívkou, Šídlo není žádné Šídlo. Dnes je to vazba, samý sval a šlachy.

"Když o to budete moc stát," řekl, "tak se obětuju. Ale můžete naložit na nosítka i někoho z posádky."

Odpověď kapitána dokonale uspokojila. Najednou ožil a začal ze sebe chrlít rozkazy:

"Čápe, sežeňte s Krabem dvě silné tyčky na nosítka."

První důstojník s radiotelegrafistou se okamžitě rozplynuli ve tmě. Jen světla jejich baterek ukazovala, kde poletují.

"Skokane, potřebujeme dva rovné klacky na dlahy."

"Kde je mám vzít?" řekl Skokan trochu rozmrzele.

"Skoč pro ně třeba do tábora," řekl mrazivě Jespák. Skokan pak už nic nenamítal a zapadl do lesíka.

"Budu potřebovat provázky," řekl Komár. "Nemáte něco v kapse?"

Prohledali jsme kapsy, i když bylo jasné, že tam neobjevíme nic.

"Je mi líto, ale budu muset zabavit nějaké pásky a tkaničky z bot."

Nechápal jsem, proč se najednou Komár shání po takových věcech, ale za chvíli mi to bylo jasné. Komár má v posádce úlohu lodního lékaře. A teď docela samozřejmě převzal od kapitána velení. Nejdřív sebral Jespákovu jeho pevnou větrovku, pak si stáhl svou vlastní bundu. Jednu dlouhou silnou větev provlékl levými rukávy obou bund, druhou pravými rukávy. A měli jsme primitivní nosítka. Potom mi přikázal, abych si lehl na záda.

"Proč zrovna já?" protestoval jsem.

"Protože ty," odsekl suše. "Někoho musíme nést."

Věděl jsem, proč vybral právě mne. Taky si myslel, že bych je zdržoval. Tohle mě dost štválo, bezpečně jsem věděl, že bych posádce neztrácel čas. Ale nechtěl jsem se zbytečně hádat. Lehl jsem si tedy a Komár mi za Jespákovy asistence upevnil na levou nohu Skokanovy klacky. Mrkal jsem, jak jim to jde. Jako kdyby nejméně dvakrát týdně dávali někomu zlámanou tlapu do dlah.

"Ohni koleno," přikázal mi Šídlo.

Nešlo to, moje levá noha byla dokonale znehybněná.

Řekl jsem, že se mi moje úloha ani trochu nelíbila. To jen zpočátku, později jsem byl dost rád, že vybrali na nosítka právě mně. Ostatní kluci se totiž se mnou děsně nadřeli. Museli mě táhnout celou cestu až do tábora.

Takovou rasovinu bych nikomu nepřál. Nesly mě vždycky dvě dvojice, třetí dvojice odpočívala. Nejdřív se střídaly po pěti minutách, později se intervaly rychle zkracovaly. A pak Jespák nařídil první přestávku. Zatímco kluci hekali a supěli a funěli, já si ležel na nosítkách jako král. Chtěl jsem

Klukovská dobrodružství na řece říct, jako černošský náčelník, protože jsem viděl v jednom filmu, jak v Africe nosí obyčejní kmáni náčelníka. Tohle přirovnání se mi však nezdálo dost vhodné, nezapomínejte na tu hroznou zimu. Mohl jsem se cítit spíš jak náčelník Eskymáků. Nikdy jsem ovšem neslyšel, že by se některý eskymácký náčelník nechal nosit na nosítkách. Jestli náhodou nevíte proč, tak já to vím docela přesně. Od úplného zmrznutí mě zachránilo jen to, že z kluků brzy začal stříkat pot. Shazovali ze sebe postupně teplákové bundy a svetry a já si je samozřejmě okamžitě na sebe navlíkal. Dokonce i Chrostík mi půjčil svoji pletenou čepici, kterou jinak od západu slunce ani na vteřinu nesundal.

"Víte, co by mě zajímalo?" řekl Jespák, když předal levý zadní konec nosítkové tyče Čápovi. "Kde je asi náš tábor."

"Ty to nevíš?" pípł zdrceně Chrostík.

"Já ne, ty jo?" řekl Jespák.

"Jak to, že to nevíš?"

"Protože nejsem poštovní holub," řekl Jespák.

Bál jsem se, aby se Chrostík nerozbrečel. V hlasu se mu zřetelně leskly slzy, když se ptal:

"Kam vlastně jdeme?"

"Právě to by mě zajímalo," řekl kapitán.

Nejlepší na tom bylo, že skutečně nikdo z nás přesně nevěděl, kde je tábor. Cestou na lesnatý pahorek nás vedly světelné signály, teď všude ležela hluboká tma. Člověk má co dělat i ve dne, aby udržel v terénu přímý směr. A v noci je to skoro nemožné.

"Nemusíš mít strach," změnil náhle Jespák tón. "Jestlipak víš, podle čeho se odjakživa řídí všichni námořníci na širém moři?"

"Podle hvězd," řekl Chrostík o poznání veselejším hlasem.

Hrome, že mě to nenapadlo. Píše se o tom v každé námořnické knížce.

"Cestou z tábořiště jsem trochu koukal po hvězdách," pokračoval kapitán. "Měli jsem pořád po pravé ruce Orion. Na zpátečním pochodu se musíme držet tak, aby nám pořád svítil po levé ruce."

Klukům, kteří mě nesli, bylo teď fuk, která hvězda je která. Ale já neměl na nosítkách celkem nic na práci a kromě toho jsem ležel, a tak se mi na hvězdy moc dobře koukalo.

"Kde je ten Orion?" zeptal jsem se.

"Tamhle na jihu," řekl kapitán a posvítíl baterkou šikmo vzhůru. Člověk by normálně myslel, že je to nesmysl, svítit na hvězdy, když jsou tak šíleně daleko. Jespákova baterka však skutečně dosvítila až na Orion: To se rozumí, že ne úplně až na něj, ale ve vzduchu se vytvořil zřetelný kužel světla, a když jste po něm jeli očima vzhůru, dostali jste se až k Orionu. Jespák mi pak řekl, že těch pár hvězd, co tak jasně září, připomínalo starým Řekům postavu velkého lovce.

"Vidíš ho tam taky? Nahoře má hlavu, tady ramena, ty tři jasné hvězdy těsně vedle sebe, to je Orionův pás," posunuje kapitán kužel světla po obloze.

"No, no," přikyvuju, ačkoliv nevidím nic, než pár zvlášť zářivých hvězd. Při nejlepší vůli z nich dokážu sestavit jen jakési dva šišaté čtyřúhelníky.

"Je vidět, že máš fantazii," chválí mě Jespák. Nezbyvá mi, než se tvářit že vedle Orionu taky okamžitě rozeznávám i souhvězdí Býka. Bojím se, aby si o mně jinak Jespák nemyslel, že jsem dřevo bez špetky obrazotvornosti. Můj trochu hraný zájem kapitána povzbudil. Rozpovídal se o hvězdách jako učitel. Ukázal mi Kuřátka, legračně nahuštěné hvězdy, a Kasiopeju a samozřejmě taky Polárku s Malým vozem. Řekl mi, že každé to mrňavé světýlko je vlastně ohromné slunce a že se zdá jen jako puntík proto, poněvadž je od nás pekelně daleko. Mně se na tom jeho vypravování nejvíc líbilo, jak se Jespák rozpálil. Zatím jsm ho znal jako přísného kapitána, od kterého by člověk nikdy nečekal, že se nad něčím dokáže rozplývat nadšením. Ale jak jsem ho poslouchal, začaly mě hvězdičky taky trochu zajímat, možná že je nadšení nakažlivé jako spalničky. Aspoň od té noci, jakmile v zimě mrknu na rozsvícené nebe, poznám okamžitě Orion a Býka a Plejády a Kasiopeju. A když někdy koukám na hvězdy, vždycky si vzpomenu na Jespáka a myslím si, copak asi dělá. Je to už let, co jsem ho neviděl, ale ta společná noc, kterou jsme prožili v polích pod Chrudimí, navždycky mi uvízla v paměti.

SOUBOJ S LASIČKOU

Jespák se sice vyznal v hvězdičkách jako skutečný námořní kapitán, ale

Klukovská dobrodružství na řece

do tábora jsme stejně netrefili přímo. Trochu jsme bloudili, tma byla jako o půlnoci v hradním sklepení. Když jsme konečně dorazili k řece, kluci sotva pletli nohama. Chvilku jsme se dohadovali, jestli leží náš tábor po proudu, nebo proti řece.

"Tady jsme už jeli odpoledne," prohlásil Čáp, když si osvítil ze břehu na klikaté, zarostlé koryto.

"Nejeli," řekl pochmurně Krab.

"Jeli," tvrdil skálopevně Čáp. "Poznám to podle toho vyvráceného stromu."

"Pcha!" vyprskl Krab. "Podle stromu! Těch tady všude je!"

"Safraporté," drbal se rozpačité za uchem kapitán.

Taky si nebyl jistý.

Posádka se podle očekávání rozdělila na dva tábory, jeden chtěl jít po vodě, druhý vzhůru proti proudu. Kapitán se nevyjádřil pro tu ani onu stranu. Vytáhl z kapsy korunu a řekl:

"Když padne lev, jdem nahoru. Když padne panna, dolů."

Asi pět minut jsem strávil hledáním koruny, která zapadala do trávy.

A když ji Chrostík konečně objevil, pustili jsme se proti řece. Přes Čápovo slavnostní prohlášení:

"Pánové, s tímhle já nechci nic mít."

Přesto jsme po dalších asi dvaceti minutách dorazili k jezu. A nad jezem se houpaly ještě tři pramice. Nebudete mi to asi věřit, ale v táboře jsme byli druzí! Ačkoliv jsme nepotkali nikde žádnou posádku. Mroži a Delfíni si zřejmě zašli ještě víc než my. Delfíni se dohrabali do tábora dokonce, až když naše mužstvo leželo spokojeně ve spacích pytlech. Admirál uvítal Delfíny stejně jako všechny předcházející posádky:

"Tak jste to dokázali! Mám z vás radost. Jste sekáči."

To bylo všechno. Admirál toho nikdy moc nenamluvil. Zato každé jeho slovo pro nás znamenalo moc. Komu Admirál poklepal na rameno, ten to považoval za vyznamenání. A když někdy o někom řekl, že je sekáč, platilo to doslova a do písmene. Tentokrát pochválil i posádku, která se vrátila poslední. Už podle toho se poznalo, že to byl tvrdý podnik. Snad se ptáte, proč se v Sedmičce vůbec dělaly takovéhle rasovské věci. Nejspíš proto, abychom stále dokazovali, že pro nás skautské heslo "Buď připraven!" neznamena jen pár prázdných slov. Že jsme skutečně připraveni v každé chvíli. Ve dne i v noci. Právě tyhle bláznivé podniky měnily obyčejné městské kluky v tvrdé vodáky. Nebo ve skutečné chlapy, jestli chcete.

Ráno byl budíček až v devět. Admirál nám dopřál po nočním poplachu trochu odpočinku. Nikam jsme nespíchali. Naše město bylo v dohledu, na severním obzoru zřetelně trčel stometrový elektrárenský komín a za ním čedičová hora s Kunětickým hradem. Do večera budeme v loděnici, i kdybychom se jenom nechali nést proudem.

Flotila zvedla kotvy přesně v půl jedenácté. O další plavbě vám řeknu jen to, že jsme ještě dvakrát přetahovali lodě přes jez. Jinak jsme prožívali podobné příhody jako včera. Řeka se klikatila rovnou krajinou, v korytě svítily písečné ostrůvky a náplavky, převislé větve nás občas přinutily spadnout až na dno pramice, kormidelníka ztratili pro změnu Mroži a při poledním táboření jsme s Koldou, Hájkem a Chrostíkem dělali další kus přijímací zkoušky. Tentokrát nás dostal do práce Rejnok. Museli jsme vyšplhat na vysoký strom a přeručkovat tenký kmínek nad roklinou. Šplhání byla fuška, ale ručkování mi dalo zabrat ještě víc. Nejhorší na tom bylo, že když jste viseli z kmene jako šimpanzové, ostatní kluci z oddílu neměli na práci nic jiného než si stoupnout pod vás a předhánět se ve vymýšlení vtipů. Samozřejmě na váš účet. Někdy se člověk musel držet hodně pevně, aby jim neskočil zlostí za krk.

A stejně jsem nepřeručkoval ten kmínek celý. Asi ve třech čtvrtinách jsem z něho spadl jako pytel.

"Cvičit, Pajdo, cvičit!" řekl Admirál, když mu Rejnok předával výsledky. "V oddíle potřebujeme silné chlapy. Žádné pápěrky!"

Rád bych věděl, co řekl Chrostíkovi, který z kmene odešel už v polovině. Jak znám Admirála, nejspíš něco jako:

"Pojď sem, Chrostíku! Ukaž, máš ty vůbec ruce?"

Jinak se nestalo až k městu celkem nic, až na to, že mě málem zakousla lasička. S tou lasičkou to bylo tak. Naše flotila doplula do Nemošic a přistála nad vysokým jezem. Když jsme se na jez podívali, hned nám bylo jasné, že si tu hezky zapracujeme. Skočit s lodí by se odvážil jedině sebevrah. A i ten by si to možná rozmyslel. Začali jsme tedy odvažovat z přídě lodní pytle a tahat je nahoru na travnatý břeh. Vynáším svůj loďák a tu se přede

Klukovská dobrodružství na řece

mnou mihne cosi rezavého. Lasička. Vylítla z křoví a žene se po otevřené louce. Skočil jsem po ní, ale prosmýkla se mi mezi nohama jako had. A zapadla do myší díry. Zůstal jsem na to koukat jako jelen. Lasička sice nebyla zvlášť velká, ale nikdy bych byl neřekl, že se dokáže nasoukat do myší díry. Přál bych vám vidět, jakým tempem v ní zmizela! Vrátil jsem se tedy zpátky na palubu pro pádla. Naberu jich plnou náruč a šplhám znovu vzhůru po břehu. A nahoře zase vidím tu hadovitou potvůrku – právě vyklouzla z díry. Stáhnou rychle makovici pod břeh, opatrně složím pádla do trávy a tichounce volám na Chrostíka:

"Polez sem, honem!"

"Co je?"

"Něco uvidíš!"

"A co?" dost neochotně říká Chrostík.

"Psst!" pokládám si prst na pus. Proboha, ať ten kluk tak neřve!

Teprve tohle gesto Chrostíka přiměje, aby vylezl ke mně nahoru. Mám už vymyšlený válečný plán. Odplížíme se pár metrů vlevo a pak se Chrostík vyřítí a odřízne lasičce ústupovou cestu k myší díře.

Plán se podařil. Lasička spatřila Chrostíka a rozběhla se ke mně. Ležel jsem až do poslední vteřiny, teprve když byla na dva kroky ode mne, vyskočil jsem na břeh. Lasička znovu změnila směr – a náhle se octla v pasti. Doběhla pod most, který přetíná řeku nad jezem. A tam jsme ji s Chrostíkem obklíčili u kamenného pilíře. Zvolna se k ní blížíme, abychom si ji pořádně obhlédli. Lasičku člověk nevidí dvakrát za den. Ten mrňous najednou začal hrozně prskat. Pak po mně skočil. Hrozně jsem se lekl. Přál bych vám vidět, jak ta lasička prskala, taky byste se lekli, kdyby na vás znenadání skočila. Ohnal jsem se po ní nohou, jenže byla tak malinká a hnala se tak rychle, že ji moje bota minula. Asi jsem se rozehnal nohou zbytečně zprudka, protože jsem ztratil rovnováhu. Buch a ležím.

"Pajdo, bacha. Bacha!!!" řve Chrostík.

Myslel jsem, že se na mě lasička vrhla, a tak jsem vyletěl jako raketa. A když jsem zase stál na nohou, došlo mi, že mě Chrostík varoval před kame-
nem, který po lasičce mrskl. Popadl jsem oblázek a taky jsem po ní praštil.

A bylo po všem.

"Dostala ji!" jásal Chrostík.

Lasička ležela asi pět kroků ode mne a zadní nožky se jí křečovitě pošuk-
bávaly. Z tlamičky jí vytékal pramínek krve a barvil kožíšek, vespod měkce bílý. Teprve teď bylo jasné vidět, jak je malinkatá. Já vám tu potvůrku začal hrozně litovat. Byla to od nás srabárna, házet po takovém mrňouskovi. Seděli jsme s Chrostíkem na bobku nad lasičkou a já se div nedal do breku.

"Proč jste to udělali?" ozval se nad námi známý hlas.

Ohlédneme se a vidím Admirála.

"Já jsem ... my jsme," zakoktal jsem. Byl bych rád Admirálovi vysvětlil, jak se to všechno zběhlo, ale jeho zamračená tvář mě dost polekala. A tak jsem rychle dodal:

"Já to neudělal."

"Proč jsi ji zabil, Chrostíku?" ptal se znovu Admirál.

"Ona skočila po Pajdovi," hájil se Chrostík.

"To je k smíchu," řekl Admirál, "takové zvířátko, a že by si trouflo na dva klacky?"

"Opravdu, chtěla nás pokousat," tvrdil Chrostík.

"Hrozně na nás prskala," podpořil jsem Chrostíkovo svědectví. Trochu mě hryzlo svědomí, že jsem tou první větou všechno shodil na Chrostíka. I když je pravda, že můj kámen lasičku nezasáhl.

"Nevyprávějte mi tu pohádky," řekl Admirál. "To radši mlčte."

Zkrátka nám nevěřil. A my jsme mu sotva mohli dokázat, že se lasička obrátila proti nám a začala na nás útočit. A že po mně dokonce skočila. Třeba skočila jen tím směrem, kde jsem stál, a chtěla kolem mne proklouznout, ale to není tak jisté. Možná že by se do mne skutečně pustila, kdyby ji Chrostík netrefil.

"Ať je to jak chce," řekl Admirál. "Nedali jste jí život a neměli jste ani právo jí život vzít."

Mně předtím doopravdy bylo lasičky líto, už jsem se o tom zmínil. Teď mě však dost rozhořčila Admirálova nespravedlnost. Snad měl pravdu, kdybychom nebyli zahnali lasičku do pasti u pilíře, asi by se nám nikdy neodvážila postavit na odpor. Admirál nás měl aspoň vyslechnout, snad bychom mu dali nakonec za pravdu, ale protože nevěřil naší obhajobě, zatvrdili jsme se. Alespoň já ano. Nechal jsem Admirála mluvit a myslel jsem si

Klukovská dobrodružství na řece

svoje. Nenechám se přece zakousnout nějakou zuřivou lasičkou!

Někdy teprve po letech přijdete na to, že jste v jistém sporu kdysi dávno neměli pravdu vy, že měl pravdu ten druhý. Já dnes jasně vidím, že tehdy před nemošickým mostem měl pravdu Admirál. I když lasička je krvelačná selmička, neměli jsme po ní házet. Jak to řekl Admirál: Kdo neumí život stvořit, nemá právo jej brát. Až někdy zase Admirála potkám, musím mu říct, o čem tady s vámi nahlas uvažuji. Myslím, že bude mít radost.

ZTROSOTANÍ

Když už jsem vám tu napovídal kdeco, budu taky vyprávět o tom, jak jsme slavnostně vpluli do našeho města. A jak jsme se tam nádherně udělali. Prostě o tom, že jsme se jednou trochu vytahovali a za trest jsme šli ke dnu. v šatech, botách i námořnických čepičkách.

Musím to vyličit pěkně po pořádku. Když jsme nastoupili pod nemošickým jezem na palubu, cítili jsme se už skoro doma. Ještě dva tři kilometry a vplujeme na předměstí. Dolní tok má Chrudimka regulovaný, koryto míří přímo k severu, bez zataček a oklik. Podpluli jsme dva staré železné mosty u vojenského cvičiště, pak na pravém břehu zasvítily mezi vzrostlými topoly bílé pilíře. Kdysi tu měla jít přes řeku úzkokolejná železnice, ale stavitelé z neznámých důvodů vztyčili jen dva mohutné kamenné sloupy. Kam až sahá moje paměť, stojí tu tiché, osamělé jako trosky dávnověkého potopeného chrámu. Hned nad nimi šplhá břeh do nezvyklé výšky - až dosud jsme pluli nedohlednou rovinou a zde strmí dvacetimetrový svah. Vinice je to jen podle jména, dnes už tu nenajdete po révě ani stopy. Jen vzrostlé jasany, topoly, kaštiny a mezi křovím pískem vysypané cestičky. První městský park a v něm plno lidí.

Řeka opět zvolnila tempo. Od Nemošic je to opravdová řeka, žádný potůček jako před Chrudimí. A pod Vinicí nad jezem se rozlévá do důstojné šířky.

Na levé straně vykukují ze stromů budovy vojenské plovárny. Je tam ticho, prázdno, ale přistát nesmíme, hned by se na nás vyřítla stráž se samopalem. Přední část flotily přiráží k pravému břehu. Jako vždycky utíkáme na obhlídku jezu. Propust je otevřená! Místo galejnické dřiny zažijeme pár vzrušujících okamžiků.

"Přeneseme pytle pod jez," řekl kapitán.

"To nestojí za to," ozval se Čáp. "Projedeme to docela snadno."

"No, jak chcete," pokrčil Jespák rameny a vyhodil svůj loďák z přídě na břeh.

"Taková mrňavá propust'," řekl pohrdavě Krab.

"Nejsme přece takoví saláti," povídám pyšně.

"Tuhle šlajsnu projedeme s prstem v nose," kasá se Skokan.

Jespák si hodil pytel na rameno a kráčí beze slova pod jez. Za ním vleče svůj loďák i Komár. A samozřejmě i opatrník Chrostík.

My čtyři sedíme na palubě a posmíváme se klukům, kteří tahají svůj majeteček po břehu. Konečně se kapitán vrací. Velkým obloukem najíždíme nad propust. Skokan na kormidle zrychlí tempo záběrů. Cítím, jak nás dosud nehybná řeka začíná táhnout, pak se rovná hladina před přídíl malounko propadla a už kolem boků Hrocha letí kamenné zdi propusti.

Člověk tu vidí, že naše loď pádí z kopečka - ale proti včerejší zavřené propusti, přes kterou jsme skákali, se to zdá směšné nic.

"Jedeš moc vpravo," řekl Jespák. A o vteřinu později opakuje hlasitěji: "Jedeš moc vpravo!!!"

Skokan tomu buď nevěnoval pozornost, nebo už nemohl nic dělat - zkrátka když jsme dole pod propustí vjeli do vysokých vln, jedna vlna se nám převalila přes pravý bok. Skokan příliš pozdě poslechl kapitánovu radu, ale v tom zmatku zahrnul moc ostře a zalila nás druhá vlna zleva. A najednou jsme šli ke dnu. Nebylo to žádné rychlé zvrhnutí, seděli jsme všichni na svých místech a voda nám stoupala od kotníků ke kolenům, od kolen k bokům a stále výš a výš. Když nám čouhaly z vody jen hlavy a ramena, uvědomil jsem si, že je s námi konec.

"Hroši se udělali! Hroši se udělali!" ozval se nahoře rozčilený pokřik.

"Zalila je vlna!"

Byl bych se nejraději potopil pod hladinu celý, aby mě neviděly ty davy lidí na pravém břehu. Ještě před minutou se tam procházelo pár starých dědků a babek, a teď je tu hlava na hlavě. Nechápu, jak se to mohlo tak rychle rozkřiknout po celém parku, že budou propustí sjíždět lodě.

S tím potopením jsem si to ovšem rychle rozmyslel, voda na začátku

Klukovská dobrodružství na řece

dubna připomíná spíš tekutý led než vodu. Odrasil jsem se ze sedačky a rychle se hrabu ke břehu. Říkám rychle, jde mi to však dost pomalu, protože před sebou postrkuju pádlo. Ostatní kluci na tom jsou ještě hůř, vlečou potopenou pramici. Měl bych jim nejspíš pomáhat, ale v prvním zmatku mě to ani nenapadlo. Je to moje první ztroskotání a ještě nevím co a jak.

Od toho památného dne, kdy se Hroch nečekaně proměnil v ponorku, uplynulo v řečišti Chrudimky tolik vody, že by asi naplnila menší moře. A přece když vám o tom vyprávím, lehce mi zčervenaly uši studem. Do zrcadla jsem se nedíval, ale poznám to podle toho, jak mi z nich sálá teplo. A hlavně podle trapného pocitu, který se mi rozlezl po celém těle. Byl to tehdy kapitální trapas, musel jsem vylézt na břeh přímo před nosem všech těch čumilů. Člověku by snad ani tak nevadily idiotské vtipy, které v takové chvíli vyslechne. Když se vás někdo zeptá, jestli nejste náhodou žabí muži, nebo když chlápek s obličejem jako lívanec řekne, heleďte se, ono asi prší ..., pomyslíte si jenom něco o duševních ubožácích. Ale když vám nějaká ženská začne říkat, chlapečku, honem se převlíkni do suchého, nebo dostaneš zápal plic, to vás doopravdy našňupne. Jednak sami až moc dobře víte, že byste se měli co nejrychleji převlíknout, a přitom taky víte, že se do suchého hned tak nepřevlíknete, protože váš loďák je asi půl metru pod hladinou. Mluvil jsem o trapných pocitech, a zatím jsem měl mluvit spíš o zlosti, kterou jsem měl. Trapas to začal být až ve chvílce, kdy se ozval za mými zády hlas:

"Hoši, jeli jste to jako ponocní."

Racek! Kde se tu najednou vzal? Aha, už mi to je jasné. Za Rackem stojí naše Jitka. Vyšli si do parku pod Vinicí na procházku. Smířil bych se s tím, i kdyby mě zmáčeného a splhlého viděl celý svět, ale že na mě kouká Racek, mistr republiky, to mi bylo hrozně trapné. Já vím, že se Racek při závodech občas taky vykoupe a že bych tedy tyhle pocity asi nemusel mít, jenže já je přesto měl.

Mezitím přitáhli naši kluci potopeného Hrocha ke břehu. A začali z něho vylévat vodu.

"Do pytle, skokane!" řekl Jespák otráveně.

Čekal jsem, že si to kormidelník od kapitána šeredně vypije, a Jespák si zatím ulevil jen tím do pytle, skokane. Mám silné podezření, že se z našeho potopení tajně trochu radoval. Došlo na jeho slova!

Ostatní lodě propluly propustí celkem hladce. Do Žraloka našplouchalo trochu vody, ale na potopení to nebylo, takže jsme pro obveselení diváků zůstali jen my. Nejhuř jsme na tom byli já, Čáp, Krab a Skokan, pěkně nám navlhly lodní pytle. A vůbec nejhuř to skončilo se mnou, Čáp, Krab a Skokan měli věci uvnitř pytle v igelitových sáčkích. Já byl ještě zelený plavčík a s tím igelitem mě to nenapadlo. V mém loďáku bylo všechno nádherně promočené, od spacáku až po tři krajíce chleba, moje poslední zásoby. Kdyby na mě necívalo tolik lidí, asi by mi ukápl pár slziček.

"Jú, Macíku," řekla Jitka, když jsem vysypal věci z lodního pytle do trávy, "ty doma dostaneš!"

Ani jsem se na ni nezaškaredil za toho Macíka, tak jsem byl vyšinutý. Jak tak ždímám svoje šaty, přitočí se ke mně Bobr a povídá:

"Tady máš tepláky."

"Nechceš suchou košili?" zeptal se mě Mlok, který přišel spolu s Bobrem.

A Sumec od Žraloků mi bez říkání přinesl svoje kecky. Asi by mi stačila jedna na obě nohy, ale čert vzal jejich mamutí rozměr, hlavně že jsou suché.

Tohle mě překvapilo. Vždyť já Sumce s Mlokem znám jen od vidění.

A u Bobra mám od zimních prázdnin na Skočce velký vroubek. A teď mi nesou sami od sebe svoje rezervní věci! Nejvíce mě však ohromilo, že přišel i Hájek a zeptal se, jestli něco nepotřebuju. Měl jsem všechno, a tak jsem řekl:

"Díky, Jindro!"

Mám dojem, že ho poslal jeho kapitán, ale jistý si tím nejsem.

Po celou tu dobu, co jsem se převlíkal, obejdovala naše káča nablízku a těšila mě poznámkami, jak si to doma odskáču. Možná že to Racka štvalo víc než mě samotného, protože Racek najednou povídá:

"Tak už ho nech, Jitko. Nic se přece nestalo! Pojď, zajdeme k vám domů. Vezmeš bráškově do loděnice suché šaty. Vaše matka se to vůbec nemusí dovědět."

Víte, že Jitka skutečně šla?

Sotva jsme byli převlečení, rychle jsme nasedli do Hrocha a pádlovali jsme jako diví k železničnímu mostu. Jespák sice říkal, že je to kvůli tomu, abychom se zahráli, ale já si myslím, že chtěl ujet čumilům. Věřili byste tomu, že někteří s námi šli ještě kus cesty po břehu? Nejspíš se těšili, že se

Klukovská dobrodružství na řece

zas někde uděláme. Ale dál je hladká voda až k velkému železnému jezu u Hydrovky. Znáte ho, o něm jsem vám už několikrát vyprávěl, vypadá jako konstrukce raketové odpalovací rampy, která se skácela do řeky. Tam jsme pramky přenesli na Haldu. V úzkém jsme lodě přešoupli dolů na Labe a Labe nás doneslo až k loděnici. V závěru plavby jsme tradičně moc nepádlovali, jednak tam Labe dost frčí a nese vás samo, a kromě toho na nás přišel hladomor. Mně vám tak kručelo v břiše, že se Chrostík pořád ohlížel, jestli nejede motorový člun. Když Čáp se Skokanem připravili přímo na palubě pirátskou hostinu ze všech zbytků, které posádka vyhrabala v lodních pytlech, znechuceně jsem se odvrátil. Na mých posledních zásobách si pochutnávaly bělice pod vojenskou plovárnou.

"Vem si, Pajdo," řekl Čáp.

Zavrtěl jsem odmítavě hlavou. Mám přece nějakou hrdost. Po včerejšku si nemůžu vzít ani drobek. Jespák do mne asi viděl, protože řekl:

"koukej popadnout jeden krajíc. Je to rozkaz!"

Tak jsem si tedy vzal chleba s třemi druhy pomazánky. Věděl jsem, že plavčík musí kapitána na slovo poslechnout.

V loděnici se hemžilo několik Vikingů. Před chvilkou se vrátili ze slalomářského tréninku a právě ukládali kánoe na krakorce. Bouřlivě nás zdravili a my jim na oplátku zakřičeli posádkové pokřiky. Než jsme vynesli lodní pytle a ostatní věci na břeh, přihrnul se do Vrbičkové zátoky i Racek. Nesl mi suché šaty. Jitka zůstala někde před zátokou, bylo mi jasné, proč asi.

"Ty dnes nejezdíš?" zeptal se Žabák Racka.

"Ne, dnes nemůžu," řekl Racek vyhýbavě. A rychle se přesunul na druhou stranu, aby se ho Vikingové nevyptávali dál.

Já samozřejmě dobře věděl, proč Racek dnes nemůže. Prostě se na trénink vykašlal. Racek šel s naší káčou. I když to vypadá naprosto nepravděpodobně, je to tak. Dal přednost nudné procházce s holkou před tréninkem v peřejích. Jestli to bude pořád, může se Racek rozloučit s titulem mistra republiky. Viděl jsem v té chvíli jeho závodnickou budoucnost dost černě. A měl jsem na Jitku vztek. Přestože mi propašovala z domova suché věci.

JÍZDA NA JIH

Vyvedl jsem své předpotopní kolo z kůlny na dvorek, zatopený jitřní září. Hodiny na Zelené bráně odtloukly půl šesté, ale slunce už stojí vysoko na průzračném nebi. Celé město je dosud ponořeno do nedělního spánku a v ulicích leží tak hluboké ticho, že když zůstanu stát a zatajím dech, slyším z dálky slaboučkou šumění - zpěv železného jezu u hydroelektrárny. Nevím, jestli to způsobil hlas řeky nebo pohled na modrojasnou oblohu nebo vůně kvetoucího bezu - najednou kdesi hluboko ve mně cosi explodovalo a po celém těle se mi začala šířit tlaková vlna. Abyste mi rozuměli, netvrdím, že ve mně doopravdy něco vybuchlo, jen jsem měl pocit, jako kdyby. A pak se mi skutečně odkudsi z prsní kosti začala rozlévat na všechny strany podivná blaženost, proudila mi s krví do nohou a do rukou a do hlavy a zakrátko jsem se pod tou záplavou štěstí hroutil, rostlo ve mně vnitřní napětí až do nesnesitelné, a kdybych nezačal na dvorku křepčit a divoce se pitvořit jako černošský kouzelník, asi bych se samou blažeností rozpadl na droboučké krystalky. Trojčil jsem tak dlouho, dokud z přízemního okna nevykoukla rozcuchaná hlava paní Blažkové a nehodila po mně rozmrzelá slova:

"Co tady povykuješ, holomku? Tak brzo zrána!"

Zatvářil jsem se honem jakoby nic a zdvořile jsem paní Blažkovou pozdravil:

"Dobré jitro!"

Myslíte, že mi na to odpověděla? Ani ji nenapadlo! Jen přirazila okno, až zadrnčela tabulka. Asi jsem při tom křepčení dělal opravdu velký randál.

Místo poskakování si tedy potichu zpívám: Hej, hola, hola, my jsme vodáci ... Oddílovou písničku Sedmičky. Ta radost totiž ve mně pořád ještě bouří, nějak se jí musím zbavit, aby mě nepovalila. Mám radost, že je neděle, že svítí na plné pecky slunce a že za chvíli vyrazíme na velkou objevitelskou výpravu k jihu, do železných hor. Ale nejvíc mě blaží to, co jsem se dověděl včera v loděnici - jsem na druhém místě v přijímací zkoušce!

Před Chrostíkem a Koldou. Do konce přijímačky chybějí už jen dvě věci, musel by se stát záznak, aby mě Kolda s Chrostíkem předhonili. Teď je skoro jisté, že to nebudu já, pro koho nezůstane v Sedmičce volné místo!

Dobrá nálada mě neopouští, ani když projíždím liduprázdnými ulicemi.

Naše posádka má sraz v šest u kasáren na předměstí. Kluci tam už pojíždějí kolem parčíku.

"Ahoj!" houkl jsem na ně.

"Tak a jsme všichni," řekl spokojeně Jespák. "Můžeme jet."

Myslel jsem, že hned vyrazíme k Železným horám, ale to jsem se ukvapil. Ještě mě čekalo jedno překvapení.

"Vyberte si tady v parku stromy s rovnou větví, na kterou doskočíte. Až písknu, zavěste se na větev rukama a zůstaňte pěkně ve visu," vysvětloval nám kapitán. "Kdo se pustí nejdřív, bude dělat hlídače."

To se ví, že jsem nevěděl, o jakého hlídače tu kráčí. Byla to jedna ze starých oddílových tradic, která se v Sedmičce dědí z generace na generaci. Oddíl vyjíždí na výpravu k jezeru do Železných hor vždycky odtud z parku před kasárnami. A tady se rozhoduje, kdo bude hlídat ostatním celý den kola. Když na to přijde, kapitán mohl klído píďo říct: Hlídat bude plavčík. Já bych zasalutoval: Rozkaz, kapitáne! A hlídal bych kola, kdykoliv by si kluci někam odskočili na limonádu nebo tak. Jespák však místo strohého rozkazu řekl: Hlídat bude ten, kdo spadne z větve nejdřív. Ať to bude, kdo bude, odsoudí se k nepříjemnému úkolu sám.

Omrkávám rychle, kdo má jaké bicepsy. Nejnadějněji to vypadá u Chrostíka, ten kluk má ručičky jako špejličky. I kdyby Chrostík náhodou vydržel v závěsu delší dobu než já, poslední nesmím být. Budu se držet stromu jako klíště!

Rozběhli jsme se do parčíku.

"Pozor," volá kapitán. "Tři, dva, jedna - huííí!"

Odrazím se levou pažou a zavěšuju se rukama na bukovou větev. Moje nohy visí nějakých třicet čísel nad zemí. Tělo se mi zpočátku kinklá dopředu-dozadu-dopředu, ale výkyvy se postupně zmenšují, až docela ustávají.

První minuta. Ostatní kluci visí za mými zády, ale umím si živě představit, jaký je na nás na všechny pohled. Malý park je naštěstí tak brzy zrána opuštěný, a tak na sedm zavěšených bláznů nikdo zvědavě nekouká.

"Jápak se vám visí, pánové?" Po hlasu poznávám Kraba.

"Báječně," odpovídá mu Komár. "To je pošušňáníčko!"

"Já si připadám trochu jako šimpanz," přidává se Čáp.

Jak vidíte, v první minutě jsme vedli celkem klidný rozhovor. Běží druhá minuta - na čele mi vyrazil pot, přestože je dost chladno. Zatař jsem zuby. Radši ať se mi utrhnou obě ruce, ale nesmím se pustit první!

"Lidičky, po mně leze brabenec," piští Chrostík. "Jedeš! Kšc!"

Komár s Krabem se rozesmáli, asi tomu, jak se Chrostík tváří.

"Jé-hehé, von mi vlez do rukávu!" znovu ten Chrostíkův hlásek. "To to šimrá!"

Teď už se řehtáme všichni jako kolotočovní koně. Ale mě smích rychle přechází, hrozně mi slábnou ruce, když se směju.

Visíme třetí minutu. Ruce se mi určitě prodloužily o čtvrt metru. Aspoň mám ten pocit. Jestli se pustíš, zbiju tě, vyhrožuju sám sobě.

"Tak - a jsem dole," řekl za mými zády zkormouceným hlasem Krab.

"Už můžeš, Pajdo, taky seskočit."

Málem bych se byl vážně pustil, nebýt Čápovaly varování:

"Pozor, plavčíku, je to blafák! Drž se!"

Na mou duši, byla to jen Krabova ležka.

Pak zaslechnu těžké kroky. Že by někdo spadl? Do pytle, proč jen jsem se pověsil na strom tak, že nevidím na ostatní kluky! Jsem to ale mihule!

"Čo to tu robíte?" promluvil kdosi slovensky. Od kasárenské brány sem zabrousil strážný se samopalem, aby se zblízka podíval na tu střelenou partu, co visí po stromech jako stádo opic. Obchází nás, vrtí nechápavě hlavou a Jespák mu odpovídá lámanou slovenštinou:

"Ale - to nič. My si tuná - jen tak - súťažíme!"

Končí třetí minuta a já cítím, že když okamžitě neseskočím na zem, bude načisto po mně. Sbíráám poslední špetičky vůle a prikazuju rukám: Nepouštět!!! Honem si k tomu představuju, že visím nad hlubokou propastí a jestli se pustím, spadnu do rokle a rozbiju se napadrť.

Kolem očí mi začínají vířit fialové kruhy. Ale pořád ještě se držím. Ostatní kluci nápadně zmlkli. Asi toho mají taky dost. Pátá minuta - cítím, jak se kosmickou rychlostí blíží vteřina, kdy spadnu jako přezrálá hruška. Nic už nepomáhá počítání ani zatařené zuby a představa, že visím nad bezednou roklí. U rezavé kotvy, jak už to tak vypadá, budu klukům hlídat kola.

Buch! Jsem dole.

Za mými zády zaburácí hromový smích. Ohlédnu se a vidím - všichni Hroši jsou na zemi.

Klukovská dobrodružství na řece

"Začínali jsme mít strach, že jsi k té větvi přirostl," šklebí se komár. Prostě si ze mne vystřelili. Skokan neudržel svůj půlmetrák už asi před minutou, a když spadl, seskákali potichu i všichni ostatní. Já k nim byl obrácený zády, a tak mě nechali na větvi dál. Teď se můžou udávit smíchy. Já se samozřejmě taky nemračím - vždyť nebudu hlídat kola!

"Kde se v tobě vzalo tolik síly?" diví se kapitán: A mně jeho slova zní jako velká pochvala. Neřekl jsem Jespákovi samozřejmě ani ň o svých tajných plaveckých trénincích. Ale ruce mi od podzimu skutečně zesílily, sám to cítím. Počkejte, až v června vypuknou dálkové plavecké závody, to teprve budete koukat na plavčíka Pajdu!

Naskakujeme do sedel a vyrážíme k jihu. Víte, že jsem v prvních minutách sotva udržel řízení? Tak mě to opičácké cvičení na větvi vycuclo. Ujíždíme po hladké, ještě pusté silnici tam, kde se z polabských rovin zvedají modravé kopce s tajuplným jménem - Železné hory. V jejich hloubi prý leží stříbrné jezero s legendárním ostrovem přátelství. Jen mineme poslední domy, zaslechneme skřivánka. Třepetá křídýlkama vysoko nad osením a chrlí ze sebe zajímavé písničky. Posloucháme jeho veselý zpěv a koukáme po něm, dokud nezapadne do pole.

JEZERO

Asi za půldruhé hodiny jsme dorazili pod strmý kopec. Byl to takový padák, že ho vyšlapali jen komár s Čápem. A ti oba mají silničářského favorita na galuskách. Ostatní kluci seskočili někde v polovině a já to vzdal asi ve třetině. Pokud se vám zdá, že jsem vyšlapal malý kus toho idiotského kopce, ochotně vám půjčím své prakolo a se zájmem se mrknu, jestli se dohrabete aspoň do čtvrtiny té střechy. Váží totiž nejmiň čtvrt metráku. Komár se na něm jednou svezl z loděnice do města a zpátky - a tam je všude absolutní rovina - a když mi kolo vracel, prohlásil: Kdybys neříkal, že je to kolo, myslel bych si, že šlapu na menším parním válci!

Pochoduju daleko za klukama a hlasitě nadávám. Nemyslete, že ty nadávky platí mému bicyklu, to tedy ne, patří tomu padáku. Kolu bych se nadávat neodvážil, jednak jsem rád, že je vůbec mám, pak by se to nemuselo vyplatit. Jednou jsem do něho ze vzteku kopl a milé kolo si za to o chvíli později zavařilo zadní nábu. Tenkrát jsem měl obličej jako zebra, tak dokonale jsem zametl nosem silnici.

Posádka na mě čekala nahoře u modré tabule s nápisem SEČ. Při pohledu na ta tři písmenka mě až píchlo u srdce. Projíždím tudy poprvé v životě, ale slovo Seč jsem slyšel aspoň tisíckrát. Tady začíná Prázdninová Země sedmičky. Sem chodivají kluci pro zásoby z tábora. A ten tábor stojí u stříbrného jezera. A to jezero začíná kousek pod vsí.

"Držte si klobouky," řekl Jespák, přestože jsme žádné hučky na hlavě neměli. Chtěl nám tím jen naznačit, že pofrčíme z většího kopce.

"Rozkaz, kapitáne," odpověděl jsem vesele.

"Nechte mezi sebou odstupy," řekl kapitán.

Vyjíždíme jeden za druhým. Nejdřív Jespák, za ním Komár, za Komárem Čáp. Mě nechali až na konec, nejspíš si mysleli, že mi to pojede dolů právě tak pomalu jako do kopce. Ale to se spletli. Nezapomínejte, že můj prehistorický bicykl váží čtvrt metráku, a má tedy patřičnou setrvačnost. U prvních sečských chalup odbočujeme doleva, mezi pole. Není to žádný zabíjäcký padák, ale silnice tu klesá dlouho a vytrvale. Pustil jsem kolo na plné pecky. Přál bych vám slyšet ten svistot. Ještě před první zatáčkou doháním předposledního, Chrostíka. Pak předjíždím Skokana, který opatrnicky přibrzdí.

"Pa-pá, pa-pá," troubím na hubu hasičský signál.

"Píchni!" řve za mnou Skokan.

Dotahuju kraba, ale dřív než ho předjedu, musím dupnout na brzdu. Vystříhl jsem právě poslední zatáčku a vidím před sebou vysokou skálu. Stojí přímo v cestě a je v ní vyvrtaný tunel. Shora se zdá jeho černé ústí tak mrňavé, že mám strach, abych se do něho vůbec trefil.

"Puj! Puj!"

"Hahóóó!"

"Ejajááá!"

Nikdo si neodpustil v tunelu výkřik, ale ozvěna nás zklamala. A už vyjíždíme z přítmi do ostré sluneční záře - na přehradní hráz. Až se zajíknu údivem. Po levé straně zeje hluboké údolí s vyschlým řečištěm na dně. Vpravo, pár metrů pod korunou kamenné hráze, se vlní jezerní hladina. Seska-

Klukovská dobrodružství na řece
kujeme z kol. Přebíhám z jedné strany hráze na druhou a nemůžu se nasytit dvou tak rozdílných pohledů - do propasti a na širokou vodní pláň. Vydržel bych tady třeba hodinu, ale pro ostatní Hrochy je to zřejmě dávno známá podívaná a pospíchají dál. Za hrází šplhá silnička opět příkře vzhůru mezi lesem. Neušli jsme ani sto metrů a Jespák zabočil mezi vzrostlé smrky. Položil kolo do trávy a povídá:

"Skokane, ujmí se čestného úkolu."

"Ne abys na hlídce usnul!" špičkuje Komár.

"Doufám, že se vrátíte ještě letos," řekl rozmrzele Skokan a natáhl se do hebké lesní trávy.

Kapitán zamířil po úzké pěšině do hloubi lesa. Vede nás serpentínami, až před námi vyrostou v houštinách zpola rozpadlá kamenná zeď s úzkými střílnami.

"To je Oheb," řekl mi Čáp.

Myslel jsem, že se kluci chtějí mrknout na zbytky hradu, ale Jespák přešel nádvoří, trosky paláce i pobořenou hlásku bez povšimnutí. Zastavil se teprve na skalnatém hřbetu za hradbami. Hradní zříceniny mě v tu chvíli přestaly zajímat. Ze skalní plošiny se otvíral senzační pohled na přehradní jezero, v hloubce pod mnou se třpytila širá vodní hladina, zčeřená miliónem vlněk. Kam člověk dohlédl, všude svítily stříbrné zálivy a zátoky. Pobřeží lemovaly písčité plážičky nebo skály. Z pahorků obklopujících jezero sbíhaly husté lesy až k vodě. Rád bych vám popsal jezero tak, jak jsem je tehdy viděl, ale asi to neumím vyjádřit slovy. Protože když si teď čtu, co jsem vám o něm zatím řekl, nedělá to se mnou nic. Ale tehdy, když jsem stál na skalní vyhlídce a díval se na jezero, cítil jsem jako bych se volně vznášel v prostoru. Snad na mne ten pohled zapůsobil tak silně proto, že jsem poprvé viděl Ostrov přátelství. Ležel přímo pod mnou, kousek země zarostlý mladými břízkami a borovicemi, obklopený na všech stranách vodní hladinou. Prázdninové království Sedmičky.

"Za pár týdnů tam bude stát náš tábor," řekl kapitán.

"Koukejte, támhle na tom místě byl náš stan," ukazoval Krab do jižního cípu ostrova. Jeho hlas zní obvykle ironicky, ale teď překypoval nadšením.

Starší Hroši se rozpovídali o minulém táboře a vzájemně si připomínali dávno zapadlé příhody. My dva s Chrostíkem jsme je poslouchali trochu závistivě.

Když se všichni nasytili kouzelného pohledu ze skal na jezero, kapitán nás odvedl zpátky k silnici, kde hlídal kola Skokan.

"A hurá na Ještěrčí mys."

"Tam je to senzační," radoval se Skokan. A hned dodal: "Nemyslete si, že budu hlídat kola na hrázi!"

"Kola vezmeme s sebou," řekl kapitán.

Sjeli jsme zpátky na korunu hráze, hodili si bicykly na rameno a začali jsme šplhat po skalách jako kamzíci. Jezerní pobřeží tu lemují skály rozpadlé do velkých bloků, porostlé křovím, nízkými borovičkami a zakrslými břízkami. Já se svým tunovým břemenem jsem brzo zůstal pozadu, ale právě když se mě zmocňovalo zoufalství, vrátil se pro mě Komár a bez říkání mi pomohl. Ještěrčí mys byl naštěstí nedaleko. Je to skála, která vybíhá úzkým jazykem do jezera a od hladiny se zvedá vzhůru stupňovitými plošinkami. Otvírá se odtud skvělý pohled na jezero.

Na žulové tabuli, omývané jezerními vodami, jsme rozbili tábor a prožili tam několik báječných hodin. Květnové slunce tak připalovalo, že jsme dávno před polednem shodili šaty a na skalách zaskvíly oddílové barvy Sedmičky - modré trenýrky s bílými pruhy na boku.

"Dneska je vedro," řekl Čáp.

"Voda je jako kafe," volal Chrostík, který myl po pirátské hostině kotlík.

Jezero bylo skutečně příjemně prohřáté. Naskákali jsme do vln a řádili jako hejno lachtanů, hned jsme byli na skalách, hned pod vodou.

A pak přišel Jespák na ten nešťastný nápad, který měl pro mne tak strašné následky.

KANADSKÝ ŽERTÍK

"Vidíte tuhle plechovku?" zvedl kapitán ruku s prázdnou konzervou.

"Potopím se s ní tady u skály, která klesá svisle do hloubky. A zastrčím ji do některé škvíry. Potom skočíte do vody, a kdo plechovku najde, bude ji příště schovávat."

Obrátili jsme se zády k vodě, Jespák skočil šipkou do jezera, asi půl minuty byl pod vodou, pak se vynořil, vyprskl z pusy tříšt kapek, otrásl se

jako pudl a řekl:

"Můžete!"

Vrhli jsem se do vody jako lovci perel. Klesám podle skalní stěny a pátrám očima po ukryté plechovce. Voda vyhlodala v popraskaných kamenných deskách plno miniaturních jeskyněk a spár. Leží v nich modravé přitmi. Vznáším se v tajemné vodní řiši a vzduchové bublinky, které mi vyskakují z pusy, stoupají k hladině jako řetězy stříbřitých perel. Pode mnou se otvírají temné hlubiny, nad hlavou probleskuje zvlněná hladina. Hlavou mi kmitne vzpomínka na podzimní večer, kdy Admirál hodil do bazénu oblázky obalené staniolem a vyzval mě, abych je vynesl ze dna. Dnes vydržím pod vodou mnohem déle. A celou tu dobu, co proplovám kolem skály, mám oči doširoka otevřené!

Po chvíli zahlédnu Čápa, vyplouvá z větší hloubky s lesklým předmětem v ruce. Strihnu mocně nohama a vyjíždím do sluneční záře.

Podruhé ukládal plechovku do skalní stěny Čáp, při třetím kole komár, pak znovu Čáp. Bavili jsem se potápěčskou hrou asi čtvrt hodiny a tu se štěstí usmálo na mne. Našel jsem plechovku, skokanem záladně schovanou těsně pod hladinou. Kluci se obrátili jako vždycky zády k vodě a já se ponořil s konzervou v ruce. A najednou mě to napadlo - trochu si z kluků vystřelím. Místo abych klesal do hloubky, ženu se dlouhými tempy pod hladinou kolem Ještěrcího mysu a vynořuju se vzadu za skálou. Pak se plazím vzhůru po stupních, až mám kluky pět metrů pod sebou. Kryju se za keříkem a směju se do hrsti.

"Pajda to snad schovává až někde u dna," slyším komára.

"Má výdrž," povídá uznale Čáp. "Je tam už přes minutu."

Kapitán sebou neklidně vrtí a ohlíží se přes rameno.

"Nekoukat!" napomíná ho Chrostík.

Ale Jespák nedbá na Chrostíkovy námitky a prudce se obrací.

"To se mi nelíbí!"

Jeho hlas zní pekelně nervózně. Naklání se nad jezerní hladinu a pátrá očima v hlubinách. Pak mu uklouzne zděšené:

"Ježíši, aby se ten kluk tak..."

Ani nedopoví větu a skáče po hlavě do vody. Hned za ním se potápí Čáp a Komár a ostatní kluci. Mám co dělat, abych se hlasitě nerozchechtal. Tak jedinečnou paniku jsem nezažil. Kluci se potápějí a znovu vynořují a jsou čím dál rozčilenější.

"Byl jsem aspoň v sedmi metrech," chrlí ze sebe udýchaný Čáp. "Zkusím to do větší hloubky." Z celé posádky se právě Čáp potápí nejlíp.

A znovu jsou všichni pod vodou. Přehoupnu se přes skalní hrbítek, sednu si na prohrátý balvan, ledabyly klátím nohama a tvářím se jakoby nic. Nejdřív se vynořil Skokan. Když spatřím jeho vytřeštěné oči, neudržím vážnou tvář. Kluci vyplouvají na hladinu jeden po druhém a všichni na mě zírají jako na zjevení. A když jim konečně dochází, že to jsem já, živý a zdravý, začnou se buď řehat, nebo mi říkají ty hádátka, nebo znechuceně prohlašují, že to byl uhozený vtip - podle své povahy. Jen kapitán neřekl nic. Viděl jsem, že se celý chvěje, nevím, jestli se třásl chladem nebo s ním tak lomcoval vztek, v očích mu planula černá světýlka a mně najednou už vůbec nebylo do smíchu. Kapitán těžce vylezl na skálu, pomalu došel až ke mně a zasyčel:

"Ty idiote!"

A dal mi facku.

V prvním zmatku si nikdo nevšiml, že Čáp po novém hloubkovém ponoření nevyplul na hladinu. Odvážil se až do deseti metrů a při návratu nevystačil s kyslíkem. Asi ve dvou metrech nedolal nutkání v plicích a nadechl se. V tom okamžiku mu do nosu, do pusy a do celého dýchacího ústrojí vnikla voda a Čáp se začal dusit. Mozek ochromený nedostatkem kyslíku a strachem přestal vládnout tělu a tonoucí plavec za několik vteřin ztratil vědomí. Nahoře na Ještěrcím mysu byla pozornost všech kluků soustředěna na mne, a tak Čápův zoufalý zápas nikdo nepozoroval. Kapitán se začal po Čápoři shánět asi až po dvou minutách. A můj kanadský žertík se najednou změnil v tragickou skutečnost. Znovu vypukl poplach. Teď jsem pochopil, jak bylo asi Jespákovi, když si před chvílkou myslel, že jsem zmizel v bezedných hlubinách jezera. Jistě mu bylo hrozně. Aspoň mně bylo příšerně. Nemohl jsem se ani pořádně nadechnout, jako kdyby mě někdo chytil zezadu za krk a škrtil. Srdce mi vyletělo až kamsi do jícnu a divoce tam tlouklo. A moje myšlenky se točily zběsile dokola. Nebyly to ani myšlenky, jen jejich nesmyslné zlomky. I v tom zmatku mi však byla jedna věc jasná - že jsem to zavinil já. Jestli se Čáp utopí, bude to moje vina. Ještě dnes, po

Klukovská dobrodružství na řece

tolika letech, se mi při vzpomínce na ty chvíle začne třást ruka. Některé zážitky ze sebe nedostanete celý život, i kdybyste byli na světě sto padesát let. Můžete prožít hodně ošklivých okamžiků, ale nejhorší jsou snad ty, v nichž vidíte umírat svého kamaráda - a když ten váš kamarád umírá vaší vinou, to už je víc, než snese i ten nejstatečnější. A já nikdy nebyl žádný hrdina.

Jak jsem tehdy na skalnaté plošince u jezera proklínal svůj bláznivý kanadský žertík, jak jsem si zoufale přál, abych mohl posunout čas o čtvrt hodiny zpátky! Nikdy bych už takovou pitomost neudělal. Jenže co se jednou stalo, nemůže se odestát. A tak zatímco jsem stál celý roztřesený na břehu, ochromený strachem, Jespák a ostatní kluci pátrali po Čápovi pod hladinou. Tady se zase jednou projevil rozdíl mezi vycvičenou posádkou a nezkušeným, střeleným plavčíkem, jako jsem byl já.

Měl bych vám asi vyprávět o vteřinách hrůzy, které se mi zdály dlouhé jako minuty, ale ty vzpomínky jsou mi tak nepříjemné, že raději přeskočím až k okamžiku, kdy se vynořila nad hladinu Krabova hlava se splihlými vlasy a vykulenýma očima.

"... mám ho ... pomozte mi ..."

Naplnil si plíce čerstvým kyslíkem a znovu zmizel pod vodou. To už se za Krabem potopili další tři kluci, mezi nimi i já. Krab našel Čápovo tělo ve čtyřmetrové hloubce, vytáhl je o dva metry výš, pak mu došel dech a musel se vynořit. Skočil jsem do jezera šipkou a div jsem do Čápa nenarazil. Vznášel se v hnědavém přitími a měl ruce i nohy nepřírozeně rozhozené.

Jestli jste někdy viděli kosmonauty ve stavu beztlíže - Čáp vypadal přesně tak. Jenže měl zavřené oči a promodralý obličej. Mně se při pohledu na to bezduché tělo zařizla do prsou taková hrůza, že jsem se málem začal topit sám a musel jsem rychle vyjet nahoru. Krab s Komárem nebyli naštěstí takoví panikáři a vytáhli Čápa na hladinu. A pak začal boj o život.

Jestli jsem dřív dost dobře nechápal, proč se v Sedmičce tak často nacvičuje to nebo ono, teď jsem se mohl na vlastní oči přesvědčit, k čemu je ten tvrdý výcvik dobrý. Kapitán s lodním lékařem neztratili snad jedinou vteřinu. Jiní lidé by na jejich místě asi hodně zmatkovali, začali by nejspíš volat o pomoc nebo by se dohadovali, co mají s utopeným dělat. Ale Jespák s Komárem zapracovali tak, jako by od narození nedělali nic jiného, než zachraňovali utonulé. Přenesli nehybné tělo na deku a uložili ho tam obličejem vzhůru. Komár stlačil Čápovi hlavu do záklonu, Jespák stiskl prvnímu důstojníkovi svými prsty nosní dírky a začal mu dávat umělé dýchání. Přiložil své rty na pootevřená Čápova ústa a vydechl vzduch ze svých plic do plic Čápoových. Nejdříve to opakoval asi desetkrát v rychlém tempu, pak zvolnil. Po každém vdechnutí se Čápuv hrudník viditelně roztáhl a nadzvedl a když kapitán oddálil svá ústa, první důstojník sám vydechl. Komár se mezitím snažil nahmatat v bezvládné ruce tep.

Zapomněl jsem říct, že to už byli Krab se Skokanem dávno pryč. Letěli jako blázni jen v plavkách ke hrázi, aby z restaurace nad tunelem zavolali telefonem doktora a sanitku.

Nevím, jak dlouhá doba uplynula od chvíle, kdy vytáhli Čápa z vody na břeh, ale připadalo mi to jako celá věčnost. Jespák s Komárem se pořád střídali v umělém dýchání a Chrostík aspoň třel Čápovi nohy. Jen já jsem tam stál jako tvrdé Y a všechny svoje síly jsem vyčerpával na zdržování slz. Nespouštěl jsem oči z Čápa v marné naději, že se snad pohne, otevře zase oči, posadí se a začne se vyptávat, co se to s ním dělo. Místo toho zůstával tichý, nehybný a ve mně minutu od minuty vzrůstal strach, že je s Čápem konec. Není to přece možné, aby žil, vždyť tu leží snad půl hodiny bez nejmenších známek života!

Právě když moje zoufalství dosáhlo nejčernějších hloubek, vykřikl

Komár:

"Tep! Cítím tep!"

Potom navrhl Jespákovi: "Vystřídám tě!"

Vystřídali si místa a úkoly, Komár se sklonil k promodralému obličejí a pokračoval v kapitánovu úsilí. Trvalo to nějakou chvíli, než Jespák radostně vykřikl:

"Dejchá! Dejchá! Teď se nadechl sám!"

Možná, že mi to nebudete věřit, ale já se tam právě v této chvíli rozběhl. Vzlykal jsem jako uřvaný harant - a ke všemu jsem bulil z radosti! Zkrátka, když si to dnes všechno vybavuju v paměti, vidím, že jsem byl pěkné číslo.

Pak se přihnal po pěšině od hráze Krab se Skokanem a za nimi klusal nějaký děda. Děda měl v ruce kožený kufírek, a přestože nevypadal jako

Klukovská dobrodružství na řece

doktor, byl to doktor. Poznali jste to podle toho, jak z něho čpěla nemocnice. Krab ho hnál od hráze kamzíčí cestičkou a nemohl ani pořádně promluvit. Mrkl na ležícího Čápa a hned tahal z kufříku injekční stříkačku. A když mu pak Komár stručně popsal všechno, co jsem dělali, než přijel, doktor řekl:

"Dobře jste to udělali, chlapci. Myslím, že jste mu zachránili život."

Potom jsem najednou viděli, že Čáp otevřel oči a udiveně po nás kouká.

"Vezmu si toho mládence s sebou," řekl doktor. "Sanitka čeká na hrázi, musíme ho tam nějak dopravit."

"Já vím o lodi," řekl Krab. "Kotví v zálivu na protější straně."

"Skoč tam pro ni," přikázal mu kapitán. A nám ostatním pokynul: "Balíme."

ČERNÉ DNY

Rozprchli jsme se po skalních plošinkách. Jindy při bourání tábora v jednom kuse brebentíme, vypravujeme si vtipy a vzájemně se hecujeme, ale tentokrát jsme skládali věci mlčky. Z druhé strany zálivu se ozývaly pleskavé zvuky - Krab stál na lavičce zpola zatopené staré pramice a vyhazoval z podpalubí pádlem vodu. Pokaždé, když máchl pádlem vzhůru, zatřpytily se nad jezerní hladinu roje kapek prozářených sluncem. Vypadalo to, jako kdyby se tam kmitaly stříbrné mušky. Celý kraj se topil v podletním slunci, ale v mé duši ležely černé stíny. Jak se může všechno v několika minutách úplně změnit! Ještě před hodinou mi všechno v tomhle údolí připadalo báječné, jezero, lesy, skály, tajemný Ostrov přátelství. Nevím, jestli vám to mám vůbec říkat, ale já se předtím rozplýval nad každou blbůstkou, dovedl jsem asi čtvrt hodiny ležet na břiše u mravenčí dálnice a pozorovat na ní ten cvrkot, dokonce jsem si číchal k trsu velkých modrých zvonků jako nějaká holka, všechno, úplně všechno se mi zdálo krásné, zajímavé, jedinečné. A najednou mě netěší vůbec nic, dokonce se ve mně nic nehne, ani když moje oči zabloudí k ostrovu přátelství.

Krab připádlouval s pramičkou a Jespák s komárem pomohli Čápovi na palubu. A když loď zmizela za Ještěřčím mysem, hodili jsme si kola na záda. Na zpáteční cestě na mě nikdo z kluků nemluvil. Projížděli jsme voňavými lesy, loukami zaplavenými jarním kvítím, přes cestu nám dvakrát přeběhly srnky, pod Kovářovem nám div neuštkla kola zmije, která se právě plazila přes silnici - a já z toho skoro nic neviděl, vlastně viděl, ale nevnímal, všechny ty zajímavé obrazy se mi promítly na sítnici a do mé duše se nedostaly.

Marně jsem číhal na vhodnou příležitost, abych se klukům omluvil, chtěl jsem jim říct, že jsem to s tím kanadským žertíkem trochu přehnal, že mě vůbec nenapadlo, jak může taková legrace skončit. Nejdřív jsem neměl k tomu přiznání dost odvahy, a když jsem se konečně odhodlal, dostali jsme se do nového maléru - zastavila nás silniční hlídka a Jespák musel vysolit pokutu za to, že za jízdy vedl druhé, Čápovo kolo. Smůla, samá smůla.

Teprve u nás ve městě, těsně před rozchodem, jsem ze sebe těžce vysoukal omluvu, ale kluci se na mě vrhli jako roj sršňů. A kapitán řekl:

"Už nám nechoď na oči!"

Nic víc. Jen těchto pět slov. Potom se ke mně obrátil zády. Přijal bych každý trest, jen tohle jsem nečekal - že dostanu padáka ze sedmičky.

Dobře jsem věděl, co kapitán mínil, a přece jsem se ve středu před čtvrtou objevil ve Vrbičkové zátocě. Sešla se tam jako obvykle celá Hroší posádka. Chyběl jen Čáp. Z chrudimské nemocnice ho už pustili, ale nesměl dosud chodit na trénink.

"Co tu chceš?" řekl tvrdě Jespák.

"Dneska je přece náš den," povídám tiše a koukám na špičky svých bot.

"Schůzku má jen posádka Hrocha," řekl kapitán. "A ty do ní nepatříš."

"Proč?" vysoukal jsem ze sebe těžce.

"Řekněte mu to někdo," povídá znechuceně, "mně se dělá nanic, když na toho kluka koukám."

Krab postoupil až ke mně.

"Za některé věci u nás v posádce házíme do vody. A za některé vyhazujeme."

"Komár mi to řekl ještě srozumitelněji:

"Apage," zasyčel.

Skokan mi ten starý oddílový výraz přeložil do periferní češtiny:

"vymajzni!"

Chrostík stál rozpačitě vedle ostatních kluků a díval se na mne soucivním pohledem. Myslím, že se mi lítostí začala trást brada. Abych to zamaskoval, obrátil jsem se a vyšel brankou ze zátoky do polí: Nohy mě samy nesly vzhůru proti řece, do úzkého, na šíji mezi Haldou a Labem. Tam jsem vyšplhal na starou vrbu a smutně koukal do vody. Seděl jsem tam ještě ve chvíli, kdy se dole na řece ozval hlas diktující tempo. Pak se vynořila ze zátočiny pramice. Na její palubě chyběli dva muži. Přid se zvolna probíjela, peřejemi a v jazycích, kde proti ní letěl divoký proud, stála téměř na místě. Probudil se ve mně hněv, přál jsem si, aby najeli na ošklivý loupák nebo aby je zalila vlna. Doufal jsem, že Hřčáky nezdolají, když je jich jen pět. Ale moje naděje se nesplnila. Loď byla menší a menší a nakonec zmizela v ohybu řeky. A mě přemohl stesk, pocit beznadějně opuštěnosti. Byl jsem zase sám. Úplně sám.

Ve středu mě poslal kapitán pryč od loděnice. V pátek ráno se ke mně ve škole před první hodinou přihrnuli Kolda s Hájkem.

"víš, že tě vylili z oddílu?" volal na mě Hájek z dálky.

"Včera na schůzce admirality."

"Co tě to napadlo, člověče?" řekl Kolda. "kvůli tobě se málem utopil Čáp!"

Jejich slova slyšelo asi deset lidí v sousedních lavicích a všichni na mě civěli s hrozným zájmem.

"Pch, to je mi fuk," řekl jsem s předstíranou lhostejností. Byla to lež jako věž, měla jen zastříti moje rozpaky. Kolda se na mě udiveně podíval a řekl:

"To s náma nemůžeš jet ani o prázdninách tábořit!"

"Já bych stejně nejel."

Vtom se rozdrnčel zvonek a zachránil mě z nepříjemné situace. Mně totiž ani trochu nebylo fuk, že mě vyhodili ze Sedmičky. A kdybyste věděli, jak jsem se těšil na tábor!

Na dny, které přišly potom, mám ošklivé vzpomínky. Byly to asi nejčernější dny mého života. Dokud jsem nepoznal Sedmičku, byl jsem skoro pořád sám. Dost mě to tenkrát trápilo, ale vždycky jsem nějak snesitelně utloukl čas. Zato teď jsem pořád musel myslet na Vrbičkovou zátoku, na loděnici, na Labě, Chrudimku, Haldu - to všechno pro mně byl ztracený ráj. Mohl jsem jít k řece, kde se mi zachtělo, ale co tam bez lodi, bez družiny kamarádů? U vody na mě doléhala samota ještě tíživěji než ve městě.

A přece jsem se vracel k řece znovu a znovu. Chodil jsem každé ráno do školy oklikou kolem Chrudimky a po vyučování jsem se vracel stejnou cestou zpátky. Celé hodiny jsem prostál u železného jezu, hleděl jsem do zpěněných vln, ale moje myšlenky se odtud znovu a znovu vracely do Vrbičkově zátoky. Kdyby tu aspoň byl Racek, snad by mi pomohl. Ale Racek je na soustředění v jižních Čechách. A vrátí se někdy za měsíc, až po mistrovství světa ve vodním slalomu.

Příští středu jsem to už nevydržel, nohy se mi samy od sebe daly do pohybu a nesly mě přesnost do rozkvetlých Polabin. Věděl jsem, že nemám u loděnice co pohledávat, a přece jsem tam šel. Dopajdal jsem k Vrbičkové zátoce, právě když Chrostík vytahoval na lodní stěžeň vlajku s Hrochem a posádka hulákala svůj tradiční pokřik. Koukal jsem na ten obrád z úkrytu v houštinách a bylo mi smutno. A když se pak hnali kluci s pádly k přístavu, mohlo mi to utrhnout srdce. Já vím, že to ode mne bylo dost hloupé, ale nemohl jsem si pomoci - najednou jsem sám sebe přistihl, jak lezu z vrbiček na volné prostranství u loděnice a loudám se k přístavu. Zůstal jsem stát na nejhořejším schůdku a bylo mi jedno, že je na mne zdola z dřevěného mola vidět.

"Hele, Pajda," řekl Chrostík, který mě upozoroval nejdřív.

Všechny obličeje se na okamžik obrátily vzhůru a já na sobě cítil zvědavé pohledy. Kluci se na mě dívali, jako by je zajímalo, jak vypadá člověk, kterého vylili z oddílu.

"Ahoj," řekl jsem tiše.

"Ahoj," řekli kluci a hned se ode mne odvrátili, jako kdyby je tížilo svědomí. Jen Čáp neuhnul pohledem. Musel jsem sebrat všechnu odvahu, abych nesklopil oči. Hleděli jsme tak jeden na druhého a já jsem marně čekal, že Čáp začne nadávat. Nejdřív mu v očích zlostně blýsklo, ale pak se jeho tvář trochu rozjasnila, nejspíš proto, že jsem stál nahoře nad přístavními schůdky jako pytel neštěstí. Nakonec si zajel rukou do vlasů a začal si je neklidně prohrabávat a já už znal Čápa natolik, abych věděl, co to znamená - je na rozpácích. A to je všechno. Ani mi nevynadal, neřekl mi dokonce ani ty píďalko, což je jeho oblíbený výraz, kterým vyjadřuje pocity, pro něž mívá-

Klukovská dobrodružství na řece

jí jiní kluci mnohem drsnější výrazy. A když ho kapitán zavolał na palubu, věděl jsem, že mi Čáp moji krabárnu odpustil, že je to uzavřená záležitost. Snad si říkáte, propánakrále, proč tam ten kluk ležl, když ho jednou vyhodili z oddílu? To musel být asi pěkný trapas, koukat na svoje bývalé kamarády. A ti jeho bývalí kamarádi museli mít taky dost divné pocity, když na ně čuměl kluk, kterému jednou řekli na neshledanou. Copak ten Pajda neměl v sobě žádnou hrdost? Abych se přiznal, já si o svém počínání tehdy myslel přesně totéž, co vy. Bylo mi nepříjemné, že za klukama dolejšám. Jenže já si vážně nemohl pomoci, abych nedolejšal! Nemyslete si, že jsem se nějak doprošoval, aby mě vzali zpátky, to zas ne, tak bych se nepokořil. Jen jsem za klukama všude chodil jako jejich stín.

TŘICET KROKŮ ZA SEDMIČKOU

Červen je v Polabí nejkrásnější měsíc. Stromy svítí čerstvou zelení, louky kolem řeky jsou zaplaveny kopretinami, smolničkami a kohoutky, za tichých nocí proniká vůně květin a sena i do uliček starého města. Toho roku byl červen zvlášť teplý a slunečný, ale já to snad ani nevnímám. Chodil jsem jako tělo bez duše. Jedinou mou útěchou byly sny. Sny, které jsem si nechával zdát za bílého dne. V poslední době před výpravou ke Stříbrnému jezeru jsem na svou tajnou hru skoro zapomněl, prostě jsem neměl na ni čas, všechny moje myšlenky se ve volných hodinách upínaly k Sedmičce. Pak jsem se však ocitl v takové prázdnotě, že jsem se k zapomenutým hrám vrátil. Jdu po chodníku a nemusím ani zavírat oči a ze zámeckých valů je palisáda pionýrské pevnosti. Jsem sám, opakuju si v duchu, jsem sám jako lovec medvědů... Ale hra se mi nějak nedaří, místo palisády vidím kůly loděnice. Kdysi jsem se uměl proměnit v lovce nebo texaského jezdce, mohl jsem stíhat zločince nebo útočit se samopalem v ruce na nepřátelský tank. Proč se mi dnes moje dobrodružné sny trhají? Pádľuju na březové kánoı po řece Athabasca a najednou je z indiánského člunu modrobílá pramice a z kanadské řeky Chrudimka, kormidelník volá á-hop, á-hop, hukot jezu sílí a příd se řítí do otevřené propusti. Nebo pozoruj kourňové signály, které kdesi v dálce vysílají Siouxové - a obláčky nad horou se náhle mění v světelné záblesky, kdosi vysílá morseovkou SOS jak tenkrát v polích pod Chrudimí, a Jespák volá: Hroši, vstávejte, poplach! Vracím se z bezcílné potulky. Na hlavní třídě automaticky zastavuju před modrou vývěsní skřínkou, ozdobenou kotvou a bílým nápisem: Vodní sedmička. Uvnitř visí velká čtvrtka, na níž je Bobrovou mistrovskou rukou namalovaná postava mladého námořníka, házejícího lanem. A pod symbolickými slovy CHYŤTE SE NAŠEHO LANA! čtu tento text:

V neděli 12. června
podnikneme
velkou průzkumnou výpravu
NA BOHDANEČSKÉ RYBNÍKY

A dál je řada podrobností. Místo a hodina srazu, co kdo má přinést, kolik bude stát jízdné. Na první pohled poznáte Admirálův sloh. Jiný člověk by napsal: Každý si vezme nějaké přenosné plavidlo. Admirál to však oznámil větou: Kdo chce něco vidět, přinese si nafukovačku, případně skládací necky. Musím se těm skládacím neckám smát. A potichu si říkám, tahle výprava, to bude něco! Škoda že v neděli nemůžu na rybníky s oddílem... A proč bych vlastně nemohl? Nikdo mi nemůže zakázat, abych se tam vypravil taky.

A tak stojím v neděli ráno před pátou na konečné stanici trolejbusu číslo tři. Za půl hodiny vystupuju v městečku, které nese pyšný přídomek Lázně. Lázně, ale připadáte si tu jako na konci světa. Na hlavní ulici slyšíte nanejvýše kvokání slepic a huderání krocanů. Hned za přízemními domky se rozbíhají do nekonečných dálek zelené louky. Po ránu nad nimi visí závoje mlhy a sluneční paprsky je mění v zářivé stříbro.

"Čápe, hele, bráška," řekl komár.

"A jo, čáp!" vypískl Chrostík.

Na starém cihlovém komíně, který trčel za jakousi dílnou, leželo velké kolo s loukotěmi a na něm byla neuspořádaná hromádka kleští. Uprostřed hromádky stál velký bílý pták s červenýma nohama a dlouhým zobákem. Hroukali jsem na něj a bylo nám příjemné, protože skutečného čápa s malým č nevidíte každý den. A když se čáp odrazil a roztáhl křídla, až se

mi zatajil radostí dech.

"Ten je," ozvalo se z houfku přede mnou.

"Lidičky, to snad ani není pták. Spíš létající tele!"

I kdybych nepoznal komára podle hlasu, poznal bych ho podle pronesených slov. Komár musí vždycky říct něco, čemu se budou ostatní smát.

Čelo expedice mezitím vyrazilo po silnici k severu, kde se ze stříbřitých par zvedala temná hradba košatých dubů. Admirál pochoduje vpředu a za ním v dlouhém řetězu jedna posádka za druhou. Hroši tvoří zadní voj.

Čekal jsem, dokud nebude poslední Hroch třicet kroků přede mnou, teprve pak jsem si hodil ranec na hřbet. Kluci mě samozřejmě zpozorovali už na srazu v našem městě, ale celkem si mě nevšíмали. Neříkám, že se tvářili, jako by mě neviděli, na moje ahoj řekli taky ahoj a někteří se mnou dokonce vyměnili pár slov. Jen Skokan se přede mne postavil s rukama za zády a výhružně se zeptal:

"Co tu děláš, Pajdo?"

"Jak vidíš, stojím."

"Zajímalo by mě, proč stojíš zrovna tady," řekl Skokan.

"Jestli ti tu překážím, můžu couvnout."

Nasadil jsem svůj nejjedovatější tón, kterým dokážu otrávit i kluky, kteří jsou citliví asi jako nosorožci. Skokan patří přesně k tomuhle typu lidí. Neušlo mi jak sebou vztekle cukl, když jsem demonstrativně přešel na jiné místo. A tak jsem po něm znovu sekl jazykem:

"Zajímá tě, proč stojím právě tady?"

"To bych řekl," čertil se Skokan.

"Někde musím stát, člověče. Nejsem fakír, abych visel jen tak ve vzduchu."

Pěkně jsem ho dohrál. Než se vzmohl na vtipný protivýpad, zavolaal ho kapitán. Na pochodu od konečné stanice trolejbusu k rybníkům zůstal Skokan schválně pozadu.

"Co za náma pořád lezeš?"

"Já za nikým nelezu," řekl jsem suše.

"Lezeš. Dolejzáš si."

"Nedolejzám."

"Dolejzáš."

"Nedolejzám."

Opakovali jsme tahle dvě slova ještě asi desetkrát pořád výhružnějším tónem. Sám jsem dobře věděl, že dolejzám, ale nemohl jsem dovolit, aby to nějaký Skokan o mně vytruboval do světa.

Hradba stromů se blížila a zakrátko jsme vešli do jejího stínu. Byly to duby, ohromná dubiska. Já už viděl v životě nějakých stromů, ale takovýchle velekmenev ještě nikdy. Myslím, že na břehu Opatovického průplavu stojí pár století. Jedna řada na severní, druhá na jižní straně. Jejich koruny se vzájemně proplétají a vodní hladina leží ve věčném šeru.

Admirál zabočil podle průplavu a kluci se pod mamutími stromy zdáli strašně mrňaví. Jako trpaslíci. Dokud šlapali po silnici, pořád si něco povídali, ale tady hlasy postupně utichaly, až nebylo slyšet nic než skřípot písku pod nohama. Vsadil bych se, že vím, proč všichni zavřeli zobák. Měli asi pocity podobné mým - připadali si, jako kdyby vstoupili do prastaré katedrály. Já aspoň jsem se cítil podobně jako loni na Pražském hradě, když jsem ze sluncem zalitého nádvoří vstoupil do chrámu svatého Víta, pod vysokou gotickou klenbu, mezi řady mohutných sloupů. Ale v těch pocitech je přece jistý rozdíl, v katedrále na mě dolehla divná tíseň, její obrovský prostor mi připadal prázdný. Zato pod starými duby bylo pořád nač koukat, v kmenech a sukovitých větvích je spousta děr a dutin, obývaných všelijakou ptáčí havětí. A dole v průplavu to taky co chvíli zašplouchalo a po klidně plynoucí hladině se rozeběhla kola, jediná stopa po neviditelném obyvateli vodních hlubin.

Sedmička pochodovala dubovou alejí a já - třicet kroků za ní.

U LESNÍCH RYBNÍKŮ

Po půlhodině se před námi zaleskly dva lesní rybníky, oddělené od sebe úzkou hrází. Byl na ně zvláštní pohled. Z jejich hladiny se kouřilo, jako kdyby to byly ohromné prádelní kotle. Čímsi tajemným dýchala i jejich divná jména - jednomu se odnepaměti říká Skřín, druhému Rozhrna. Kluci se na břehu svlékli do plavek a já je pak pozoroval, jak běží po hrázi mezi bílými kmeny bříz, jak se předklánějí, krouží trupem, dělají kotrmelce

Klukovská dobrodružství na řece

v orosené trávě, a když ostrá rozcvička skončila a třicet rozehřátých postav se nahnulo do mělké vody mezi kotouče stoupajících par, připadalo mi to jako magický obřad černošského kmene. Proti slunci jsem viděl jen černé obrysy jejich těl.

Uminil jsem si, že budu dělat všechno jako ostatní, a tak jsem se taky rozcvičil a pěkně si zaplaval. Přitom jsem si dával pozor, abych se nepřiblížil k nikomu víc než na třicet kroků. V tomhle odstupu od ostatních ranců ležel i můj ranec. Když si kluci po tom čarodějnickém koupání posedali na stavidlo, utábořil jsem se třicet kroků za nimi. Neušlo mi tedy ani slovíčko z toho, co Admirál řekl. Zešíroka se rozkročil na hrázi, ruce si dal za záda a spustil. Vyprávěl nejdřív o tom, že tento kraj patřil v minulosti k největším rybníkářským oblastem v Čechách a že tu pán z Pernštejna vybudovali stejně rozsáhlou vodní síť jako Rožmberkové na Třeboňsku. Kdysi tu bývalo na dvě stě rybníků.

Pocítil jsem příjemné mrazení v zádech. Od té doby, co jsem objevil Sedmičku, každá neznámá voda mě vzrušuje a neodolatelně láká. Dvě stě rybníků! Panebože, taková spousta, a já o nich nic nevím, přestože tu žiju třináct let!

Ale pak Admirál moje nadšení trochu ochladil. Dvě stě rybníků se tu vlnilo v šestnáctém století. V pozdějších dobách je lidí většinou vysušili. Dnes jich zbývá nepatrný zlomek. Tady v okolí Bohdanče asi deset, většinou malé rybníčky skryté v lesích.

"Na některé z nich se podíváme," řekl Admirál v závěru svého proslovu. "Uvidíte zajímavé věci. V mokřinách u velkého rybníka hnízdí břehouši. Jsou to vzácní mořští ptáci s tenkýma nožkama, protáhlými zobáky a mají překrásná křídla. Jestli jste ještě nikdy neviděli skutečné anděly, dnes je uvidíte. Představte si, že ty ptáky s andělskými křídly nenajdete nikde jinde, jen tady a ještě na jednom rybníku v jižních Čechách. Jinak byste za nimi museli putovat až k moři."

Admirál se odmlčel a zkoumavě se zahleděl klukům do tváří.

"Vím, co si někteří z vás myslíte. Pšá, to je toho. Nějací brkoslavové! Na ty se vykašleme. Že si něco takového myslíš, Skokane!"

"Né-e," řekl Skokan rozpačitě.

"Tak si myslíš, ať si trhnou křídlem!" útočil dál Admirál.

Kluci se začali pochechtávat, Admirál se však obrátil proti nim.

"Vidím až na dno vašich televizních dušiček. Takhle na kovbojku nebo na hokej, to byste koukali, až by se vám dělaly mžitky před očima. Ale jít se mrknout na břehouše?"

Vzápětí znovu změnil tón:

"Ale teď vážně. Zavedu vás do míst, kde žijí ptáci a zvířata tak jako v pradávných dobách, kdy byl tento kraj pustý, pokrytý nekonečnými močály a rákosovou džunglí. Je to kousek země, jaký byste jinde marně hledali, nedotčený člověkem a civilizací. Žije tu víc než stovka druhů ptáků."

Ještě dodal: "Zapamatujte si pro dnešní den heslo: Zavřené klapačky, otevřené oči. A řiďte se jím."

Brzy nato se oddíl vydal na pochod. Já samozřejmě třicet kroků za posledním klukem. Obešli jsme několik menších rybníků, skrytých v lese a celých zarostlých. Mohl bych vám o nich ledaco vyprávět, ale jen bych tím ztrácel čas. Protože to nejzajímavější přišlo až nakonec. Slunce došlo na sám vršek nebeského kopce, když nás Admirál vyvedl z nížinných lesíků do polí. Vpředu nebylo vidět nic než obilné lány, z nichž tu a tam trčely ostrůvky opelichaných topolů nebo aleje bílých bříz. Člověk si rozmrzele řekl, to zas bude otrava, nekonečný pochod po písčitých cestách. Začínali jste mít dopal na ohromný ranec, který vlečete na hřbetě. Vzpomínáte na vyhlášku v modré vývěsní skřínce? A na slova o patentních skládacích neckách? Každý kluk si přinesl nějaké plavidlo, většinou nafukovací matrace. Já se dřel s ohromnou autobusovou duší: A zatím mi nebyla skoro k ničemu.

Nešlapeme ani čtvrt hodiny polem a najednou stojíme u strouhy. Na druhém břehu roste jen kyselá tráva, nízké vrbiny, suchopýr a dál se vlní ohromné rákosové pole. Admirál měl pravdu, když mluvil o džungli, je to skutečná džungle. Neproniknutelná. Plná tajemných zvuků. Jedovatě zelená.

"Kar-kar-kar-kare-kare-kiri-kiri-kiri" ozvalo se, sotva jsem rozhrnul clonu mladého rákosí. Přiznám se, že mě ten skřípavý hlas vylekal. Zastavil jsem se a opatrně se rozhlížím. Spatřím hnědého ptáka, o něco menšího než špaček. Pohupuje se na rákosovém stvolu a jen k němu pokročím, blesku-

klukovská dobrodružství na řece rychle odstartuje a mizí v hloubi zelené džungle. Je to moje první setkání s rákosníkem velkým. Zvyšuju tempo, zůstal jsem za posledním členem sedmičky víc než třicet kroků. Nebojím se, že bych tu zabloudil, karavana za sebou nechává dobře znatelnou stopu, ale padá na mě divná tíseň, když kolem sebe nevidím žádného člověka, jen vlající rákosové listí a vysoko nad hlavou plachtící bílá obálka.

"Jé, kluci," piští vpředu Chrostík, "tady je hnízdo!"

"Neznáš heslo?" okřikuje ho tlumeným hlasem kapitán. "Zavři klapačku!"

"Když v tom hnízdě jsou vajíčka...", zalyká se nadšením Chrostík. Jeho hlásek náhle zmlká. Nejspíš mu někdo zacpal pusu.

Hnízdo, na které mě Chrostík upozornil, jsem si samozřejmě omrkl. Bylo spletené ze suchých rákosových listů a upevněné k rákosovým stvolům v metrové výšce nad zemí, vlastně nad mokřinou, protože kam jste šlapli, tam vytrysklo malé jezírko. Rákosí se kývalo v západním větříku a hnízdo se pohupovalo sem, tam, sem, tam. Až se tu vylíhnou malí cvrlikáčci, budou mít bezvadnou houpáčku.

Zatímco nahlížím do houpacího hnízda, mihne se kolem mne hnědý stín.

A znovu slyším výhružné skřipání:

"Kare-kare-kiri-kiri."

A už vím, čím je to byt.

Trochu jsem se zakoukal, kluci už jsou asi bůhví kde. Přidám tedy do kroku, valím se rákosovou pěšinkou jako nosorožec a málem vlítnu klukům do náruče. Celá sedmička stojí na břehu nové strouhy, mnohem širší než byla ta první. Strouha vede přímo od severu k jihu, jako lesní průsek a na jižní straně otvírá průhled na zvlněnou hladinu Velkého rybníka. Všechny posádky horečně pracují, nafukují různobarevná lehátka a gumové kajaky.

"Koukněte, kdo jde za náma," řekl pobaveně Krab, sotva mě zahlédl.

Admirál položil varovně prst na pusu a zašeptal:

"Teď už vážně. Absolutní klid. Kdo promluví, toho poženu zpátky!"

PLAVBA DO PTAČÍ ŘÍŠE

Obcházím kluky obloukem a shazuju svůj ranec u paty vzrostlé olše, třicet kroků od ostatních. Svlekám se do plavek, začínám hustit autobusovou veleduši. Panečku, to budou kluci zírat, duši z autobusu nemá nikdo!

Trošku jsem se přepočítal, mně vám to trvalo půl hodiny, než byl můj gumový křižník dost nahuštěný. A mezitím celá sedmička odplula průplavem do hloubky rákosové džungle. Honem spouštím duši na vodu. Vypadá znamenitě. Jako černá pirátská loď. Za okamžik na ní sedím a pádluju dvěma prkýny. Vyplouvám do rákosové džungle na nejpodivnější plavbu, jakou jsem kdy zažil.

Kdybych měl vyprávět o všem, co jsem na ní viděl, trvalo by mi to nejmíň hodinu. A vy byste možná ani neposlouchali, protože když něco vidíte a slyšíte na vlastní oči a uši, je to docela jiné, než když o tom jen čtete. Pokuste se popsat slovy děj panoramatického barevného filmu - a shoříte na tom jako papíroví čertíci. A tahle plavba se podobala dokonce velkolepému představení v cirkoramě, kruhovém kině, kde se ustavičně promítají plastické obrazy všude kolem vás, a vy nevíte, kam koukat dřív.

Představte si štavnatou zeleň nepřehledných rákosových polí, hlubokou modř červnového nebe, bílá nadýchnutá oblaka a hladinu velkého rybníka, zčeřenou nesčíslnými stříbřitými vlnkami. A uprostřed toho všeho pluju já na černé autobusové obrduši. Nezabral jsem snad ještě ani dvacetkrát a podjíždím olši, jejíž větve se sklánějí nad hladinu průplavu. Na konci jedné z větví visí velká hruška, aspoň z odstupu to jako hruška vypadá. Když na tu hrušku kouknu zblízka, vykulím překvapením oči. Kdepak hruška, je to hnízdo, upletené ze suché trávy a orobincového chmýří. A jak upletené! Hotové umělecké dílo. Zatímco ho okukuju, frnk, přiletěl ptáček. O nic větší než vrabec. Spíš menší, usadil se na opačném konci olšové koruny, párkrát mrskl ocáskem a frnk, už sedí ná větvíce vedle vchodu do hruškovitého hnízda. Aha, pan domáci. Copak to nese v zobáčku? Dvě dlouhá stébla trávy. Byl bych tam nejraději zůstal, abych se dověděl, jak tenhle cvrlikálek splétá hnízdo, pořád mi to připadá jako úplná fantazie, že by mohl sestrojít něco tak důmyslného a složitého, hruškovité hnízdo se stříškou a malým vstupním otvorem po straně. Nemá na to přece nic než zobáček. Já bych něco takového nesvedl, ani kdybych se rozkrájel na nudličky do polívky. A to mám ke svému zobáku navíc dvě ruce s deseti prsty! Říkám si tedy, chvilku tady budu kotvit a pak ostatní lehko dohoním. Jenže

vtom mě něco bodlo pod lopatku, až jsem vykvikl. A cvrlikálek byl v tu ránu pryč. Asi jsem kvikl hodně hlasitě. Nebo jsem ho zaplašil tím, jak jsem se ohnal po hovadu, které na mě podniklo zákeřný nálet.

To bylo moje první setkání s moudivláčkem, vzácným druhem sýkorky. Pamatuju se, že mi o něm táta vyprávěl, když jsem byl ještě malý capart. Mně se to jméno tenkrát moc líbilo. Jenže jsem místo moudivláček říkal vždycky moudliváček. Teď jsem viděl toho moudliváčka na vlastní oči.

Při další plavbě přede mnou pořád někdo prchal. Divoké kachny s nedávno vylihnutými kachňaty. Lysky, to jsou ti černí ptáci s bílou skvrnou nad zobákem. Roháči, které poznáte nejen podle pérové štětičky nad hlavou, ale i podle očí, v slunci jim září jako stopky brzdícího autáku.

Vesloval jsem dál a dál k jihu a najednou jsem doplul tam, kde končí průplav s rákosišti a otvírá se hladina Velkého rybníka. Kluci na lehátkách se sunuli podle rákosí a měli místo plánovaných třiceti kroků náskok dobrých sto metrů. Řekl jsem si, že jim trochu nadjedu, a místo abych se ploužil podél rákosového pole, vzal jsem to přes záliv po úhlopříčce. A tak se stalo, že jsem se ošklivě zapletl do plovoucích ostrůvků. Už při pochodu žitným polem bylo slyšet pokřik racků. A když jsem se později prodral rákosím a vyplul dolů průplavem, řev racků byl čím dál hlučnější, takže ho člověk nakonec vůbec přestal registrovat. Ve vzduchu nad rybníkem se ustavičně hemžil celý mrak těch bílých letců, prováděli kouzelnickou akrobacii, ostře měnili směr, přistávali na hladině jako hydroplány a znovu z ní vzlétali do výšky. A přitom prakticky vůbec nezavřeli zobáky.

Sotva jsem zamířil napříč zálivem, do racků jako když střelí. Začali vřeš-
tět ještě pronikavěji, i když jsem si předtím myslel, že víc hulákat ani nemůžou. A kdyby jen vřeštěli, oni na mě dokonce začali dorážet! Vylítli vždycky hrozně vysoko, pak přestali mávat křídly a spustili se střemhlav proti mně. Pěkně to se mnou cuklo, když jsem viděl prvního racka, jak se na mě řítí. Hvízdal si to tak rychle a byl už tak blízko, že jsem se přikrčil. Moc nechybělo a byl by se mi rozplácl o čelo. Nestačil jsem se ani pořádně narovnat a už na mě padal druhý racek. A hned za ním třetí. Dělalí na mne nálety! Slyšeli jste to někdy? Já tedy nikdy. Nejdřív jsem měl vítr, že do mne vážně nalitnou, a tak jsem šel při každém útoku hlavou k zemi, vlastně k vodě a ještě jsem si zakryl rukama oči. Brzy jsem ale vystihl, že mi rackové chtějí jenom nahnat strach a dávají si sami dost velký pozor, aby se do mne netrefili doopravdy. Těsně nad mým kokosem vždycky změnili polohu křídel, zlostně zakrákali a znovu se vznesli.

Jestli jsem na začátku nechápal, proč si vybrali právě mne za cíl svých manévru, brzy mi to došlo. Ukázalo se, že ty desítky plovoucích ostrůvků, které se pohupovaly na vlnách všude kolem mne, jsou vlastně sídlištěm racků. Lidičky, tam vám bylo hnízdi! Celé stovky - a nemyslete si, že kecám. A ve vzduchu se rojilo podle mého odhadu dobrých tisíc racků. Jako kdyby tu byla nebeská klenba z bílých racčích perutí.

Ty ostrůvky byly ze starých ulámaných rákosových listů. V některých hnízdech ležela vajíčka, jinde se krčila nedávno vylíhlá racčí mláďata. Ta vám byla legrační - podobala se mrňavým kuřátkům. A víte, že ti špunti uměli už plavat?

Motal jsem se mezi plovoucími ostrůvky a byl bych kluky skutečně dohonil, kdyby nebylo došlo k malé námořní katastrofě. Jak si tak kličásko vesluju na autobusové obrduši, uslyším najednou kdesi v podpalubí bublavé zvuky. Jako když ponoříte brčko do limonády a začnete tím brčkem o sto péro foukat do sklenice vzduch. Mrknu přes pravobok a hned poznám, že je zle. Potápím se! Ode dna mé velkolodi proudí k hladině řetězce stříbřitých bublinek, je jich tolik, že to vypadá, jako by voda vřela.

"No nazdar," povídám sám sobě úplně nenámořnický. Ale hned jsem se vzpamatoval a podnikl několik rázných záchranných opatření. Jenže všech-
na byla houby platná. Ať jsem se pokusil ucpat díru v podpalubí prstem nebo kouskem vlastních trenýrek, vzduch vesele utíkal z duše dál. A já místo abych plnou parou zamířil k pevné zemi, pozoroval jsem vyjeveně sám sebe, jak se potápím.

Najednou jsem stál po pás v rybníku a držel v ruce balík splasklé černé gumy. Na druhé straně zálivu se zvolna vzdalovala flotila nafukovacích lehátek a gumových kajaků. Do pytle, že musím vždycky já mít takovou smůlu!

Brodím se za odplouvající sedmičkou a proklínám svůj osud jako starý pirát. Dno rybníka zvolna klesá. Nejdřív mi voda sahala do pasu, potom stoupá vzhůru k ramenům a najednou rozrážím hladinu bradou. Našlapuju na špičky a stejně mi vlnky skáčou do pusy a do nosu. Voda by tu ani tak hluboká nebyla, jenže na dně je nejmní půl metru bahna. Když uděláte

Klukovská dobrodružství na řece

krok, zajede vaše noha až po koleno do slyžké kaše. Jestli nemám něco rád, tak právě tenhle hnusný pocit, když mi mezi prsty čvachtá bahno. To bahno samo o sobě by mi nakonec tolik nevadilo, ale měl jsem pořád strach, že se mi na tělo přisají pijavice. Odmalička nemám z ničeho větší hrůzu než z pijavic. Když jsem jako malé skvrně podnikal výpravy k mrtvým ramenům Labe, slyšel jsem od jiných kluků, že když se taková koňská pijavka přisaje člověku na tělo, nedokážete ji za nic na světě odtrhnout. Ledaže byste jí posolili zadeček. Míval jsem z těch řečí vždycky tak nahnáno, že bych nebyl vlezl ani za milión do vody, kde plavaly koňské pijavice. Dodnes vlastně nevím, jestli to s tím přisátím je pravda, nebo není. A taky jsem se nikdy nemohl přesvědčit o účinnosti soli. I kdyby to byla nakrásně pravda, stejně nemám u sebe žádnou sůl.

BOUŘKA

Zůstal jsem pozadu aspoň o dvě stě metrů. Trvalo mi to dobrou čtvrt hodinu, než jsem kluky dohonil. Leželi na svých nafukovačkách u nízké travnaté hráze a nejspíš se tam opalovali nebo odpočívali, protože se nechali jen tak nadnášet vodou a neveslovali. Zpozorovali mě až za dost dlouho, leželi totiž hlavou k hrázi a připadalo mi to, jako kdyby tam usnuli nebo co. Potom si mě všiml Jespák a zlostně mávl rukou, abych zmizel. Nevšímal jsem si toho, nikdo mi tu nemá co zakazovat. A brodil jsem se dál. Pak se po mně začali obracet z lehátek i jiní kluci a všichni na mě vztekle mávali. Skokan dokonce zatař pravou ruku v pěst a tou pěstí se zdola ťukal pod zuby. Kluci nevyskakovali pro nic za nic. Z hráze se zvedli dva ptáci s tenkýma nožkama a směšně dlouhým zobákem. Předtím jsem si jich vůbec nevšímal, měli barvu jako hlína na hlinitém svahu, byli skoro neviditelní. Jak jsem přišel blíž, zamávali křídly a rychle letěli pryč.

"Tak ti tedy děkujeme," řekl Admirál. "Právě se ti podařilo zahnat párek břehoušů. Teď už je tu neuvidíme."

Začal jsem rozpačité koktat, že jsem nevěděl, že jsem neviděl, že jsem nechtěl. Ale kluci na mne měli opravdický dopal.

"Řekněte, co mám tomu klukovi udělat," mračil se Komár.

"Pusťte mě na něj," řekl výhrůžně Skokan.

A Chrostík pronesl větu, která se později stala v sedmičce okřídleným rčením:

"Zažehťe ho do bažin."

Vtom se před mým obličejem objevila hadí hlavička s uhrančivýma očima, které na mě zíraly a ani jednou nemrkly. Z tlamičky vystřelil tenký rozeklaný jazýček a div mi neolízl nos. Nemusím vám povídat, jak jsem zařval. Zařval jsem jako tygr. Jestli by vůbec nějaký tygr dokázal tak zařvat.

"Vem si ho!"

To řekl Krab, který mě nepozorovaně obešel z boku s užovkou v ruce.

A teď mi tu šupinatou potvoru strkal k čumáku.

Užovka po mně znovu střelila jazykem, ale já už byl o dobré tři metry dál.

"Sežer ho!" řekl znovu Krab užovce, jako by to byl nějaký cvičený vlčák nebo co. A postoupil o tři metry za mnou. Hadí tělo se mu ovíjelo kolem ruky. Couvl jsem o další tři kroky. Ne že bych se snad užovky bál, jen mi byla odporná. Hrůzu mám z pijavek, užovky se mi jen hnusí. Vím, že nic nedělají, aspoň pokud člověk není žába nebo něco takového, a přesto bych je do ruky nevzal. Takže jsem před Krabem necouval proto, že bych měl strach. I když si kluci mohli myslet, že mám pěkně nahnáno. Ono to vážně vypadalo, jako když před užovkou prchám, ačkoli jsem prostě šel pryč od Kraba.

Pak zasáhl admirál. Zavolal si Kraba a něco mu říkal. Neslyšel jsem co, ale podle tónu jeho hlasu a podle gestikace jsem poznal, že to není žádná pochvala. Krab potom hned užovku pustil a byl v obličeji celý červený - jako opravdický krab.

Dál si mě nikdo nevšímal. Jednak proto, že Admirál netrpěl v sedmičce žádné pošklebování a hrubosti, ale možná že to byla spíš zásluha komárů. Najednou se jich totiž vyrojily celé mraky. A všechny ty kousavé potvůrky na nás podnikaly nálety. Pokud byl člověk namočený po prsa v rybníku, stačil je celkem snadno odhánět od hlavy. Ale když jsme se vraceli po souši k průplavu, kde zůstaly naše věci, byli jsme proti komárům skoro bezmocní. A k tomu bylo čím dál větší vedro. Západní větřík utichl před hodnou chvílí a nikde se nehnul ani lísteček. Slunce dávno došplhalo na nejvyšší bod denní dráhy a pomalu se kutálelo k západu. Jeho paprsky bodaly stejně

Klukovská dobrodružství na řece

jako komáří sosáky. Možná že ve skutečnosti nebylo tak pekelné vedro, ale nás od rána slunce dost připálilo. Tohle se vám na vodě stane jedna dvě. Hladina odráží paprsky. Ani o tom nevíte, a máte záda, jako by vám je někdo polil malinovkou. To ani nemluvím o ramenech a o nosu, tam se chytá slunce nejvíc. Jen jsme se vrátili z průzkumné plavby, kluci si rychle natahovali trička a košile. Někteří všelijak sykali a křivili bolestí hubu. To se ví, že jsem byl taky pořádně připečený, ale nehekal jsem jako někdo. Aspoň ne nahlas. Uvnitř jsem ale taky trochu kvikal, měl jsem podobné pocity, jako bych sám sebe stahoval z kůže.

Kolem páté se začalo divně stmívat. To už byla sedmička na pochodu k městečku. Vyrasila k trolejbusu, hned jak západní obzor zčernal. Já se držel v odměřené vzdálenosti za oddílem. Pěkně jsme si to meteli k Bohdanči, a stejně jsme na konečnou nedošli. Když jsem mrkl na nebe, viděl jsem, že se k nám ženou hrozným tempem inkoustové mraky. Kluci pořád zrychlovali a nakonec je hnál Admirál klusem. Já poskakoval vzadu jako postřelená koza. Moje kratší pajda mi ani tak nevadila, ale vlekl jsem splasklou autobusovou obrduši a to byla příšerná kotva.

Právě když předvoj Sedmičky dorazil ke státní silnici, zvedl se víchř. Celý kraj se v tu ránu proměnil v Saharu. Aspoň jste měli ten dojem, tolik písku bylo ve vzduchu. Člověk se ani nemohl nadechnout, dokud se neobrátil k větru zády. Za pár vteřin vám písek nalezl všude - do vlasů, za tričko, do nosu, na jazyk a hlavně do očí. V našem kraji je hodně písčité půda, stačí, aby trochu zafoukalo a už vám skřípou mezi zuby zrníčka. A tohle byl opravdický tajfun. První nápor víchru mě div neodnesl. Stromořadí u silnice se tak rozkymácelo, že jsem dostal strach, aby se na nás neskácely stromy. Z korun lítaly urvané listy a suché větve a ozyval se v nich takový hukot, jako by po silnici jela na plný plyn kolona tanků.

Potom na mě kdosi chrstl putýnku vody. A hned nato druhou. A třetí, a tak pořád dokola. Rychle jsem si položil autobusovou duši na hlavu. Moc platné to nebylo. Neochránila mě ani hustá koruna kaštanu, pod který jsem zalezl. Jen jsem pod něj zalezl, už jsem zase od něho odpálil, protože se oslnivě zablesklo a současně praskla suchá krátká rána. Předtím sice taky burácelo, ale teprve tenhle třesk mi nahnal strach. Muselo to švihnout někde hodně blízko. Odletěl jsem od kaštanu doprostřed silnice.

"Pajdo!"

Asi o padesát metrů dál stála dřevěná bouda, která slouží za autobusovou čekárnu. Kdosi z ní vyběhl a znovu volal:

"Pajdóóó! Pojď se k nám schovat!"

Rychle jsem se tam rozběhl. Nové zablesknutí a zas zlověstné praskání přímo nad mou hlavou. Rychle jsem přibrzdil. Stejně jsem až na kůži, houby na tom záleží, jestli budu pod střechou o pár vteřin dřív nebo později.

Čekárna neměla dveře ani okna a uvnitř byla hlava na hlavě. Zůstal jsem stát před vchodem.

"Polez dovnitř," řekl Rejnok, který stál hned na kraji.

Poprvé mě pozvali mezi sebe od té doby, co jsem začal chodit třicet kroků za Sedmičkou. Já vím, venku hrozně lilo a blesky dábelky trýskaly nebezpečně blízko, to byl asi hlavní důvod. A přesto jsem vstupoval do čekárny trochu rozechvělý. Co když mi něco řeknou? Ale neřekli mi nic. Aspoň ne to, co jsem čekal. Jen Chrostík na mě vyvalil očka a povídá:

"Páni, ty jsi prolil!"

Potom jsem stál těsně vedle kluků, ale cítil jsem, že je mezi námi pořád odstup. Mnohem větší než předtím těch třicet kroků.

LA MANCHE

Taktiku třiceti kroků jsem uplatňoval už třetí týden. Když oddíl v sobotu upravoval okolí loděnice, přihasil jsem si to do Vrbičkové zátoky s železnými hrabičkami a vyčistil její horní cíp od třísek, které se tam válely od podzimní stavby. Když pluly posádky po Labi k srnojedskému zdymadlu, doprovázel jsem je po břehu na kole. Moje úsilí nepřineslo zatím žádné ovoce, a přesto jsem se dál tvrdohlavě držel Sedmičky v patách. Nic jiného mi ani nezbyvalo. Měl jsem kromě toho jen jedinou možnost - zůstat doma na kanapi a navždy se vzdát oddílu, řeky, lodí, kamarádů.

Objevil jsem se tedy ke konci školního roku taky u prastarého topolu, kde byl podle tradice start k velkému každoročnímu podniku Sedmičky. K dálkovým plaveckým závodům, kterým se odnepaměti říká zkráceně La Manche. To se prostě jednoho teplého dne celý oddíl shromáždí pod řečeným

Klukovská dobrodružství na řece

pratopolem a naskáče do Labe. A potom každý plave a plave, až má toho plavání plně zuby, a pak zase plave a plave, dokud může pohybovat rukama a mrskat nohama, a teprve když je někdo absolutně vyplivnutý, vyleze na břeh. Takže je to podobně střelený podnik jako dálková plavba přes kanál La Manche. Tam, kde vylezete na břeh, zatlučete do země dlouhý kolík s červenou šešulkou, na níž je nesmytelnou barvou napsáno číslo. No - a každý kluk ze sedmičky se snaží samozřejmě doplavat dál než loni a hlavně dál než ostatní kluci.

Podle popisu by se mohly tyhle závody zdát velice jednoduché. Jenže ve skutečnosti je to pro oddíl vždycky velká událost. Plavce totiž musí doprovázet Vikingové na lodích. Jednak vezou značkové kolíky, ale především mají zasáhnout, kdyby si některý plavec náhodou spletl směr a začal plavat ke dnu místo ke břehu.

Když tedy oné červnové neděle přesně v 15 hodin středoevropského času naskákali Hroši, Mroži, Delfíni a Žraloci do Labe, skočil jsem tam taky. Viking Žabák, který měl doprovázet posledního plavce, byl přede mnou asi o tři lodní délky. Když zaslechl šplouchnutí a uviděl na hladině mokré brejle a zplihlého blbečka, zkrátka moji hlavu, přestal pádlovat.

"Tak co je?"

"Nic," řekl jsem.

"Ty plaveš taky?"

"Samo."

"Tak pohni ploutví," řekl Žabák a čekal, než doplavu k jeho slalomce. Potom jsem slyšel jeho pádlo šplouchat ve volném, pravidelném rytmu za svými zády.

Slunce zase pralo do polabské roviny jako vůbec každý den v poslední době. Tak senzační jaro jsem ještě nezažil. Voda v Labi byla jako kafe, přestože podle kalendáře léto dosud vůbec nezačalo. Někteří kluci se mazali před startem tukem, jako kdyby měli skutečně plavat přes kanál La Manche. Komár si dokonce natáhl místo svých obvyklých miniplavčiček černobílý proužkovaný trikot s dlouhými nohavicemi, který mu kryl prsa i záda a měl nahore ramínka. Jestli jste někdy viděli na fotkách plavce ze začátku našeho století, tak Komár vypadal přesně jako oni. Měl pěknou ránu, kluci se mu posmívali, ale Komár je odmrští.

"Co se šklebíte, candáti. Nemáte ve škole fyziku? Neslyšeli jste náhodou něco o tepelné izolaci? Tyhle plavky budou hrát jako kožich. Doplavu třikrát dál než vy."

Kluci se mu samozřejmě posmívat nepřestali, ale jejich vtipy už neměly tu průbojnost. Nevěděli, jestli na Komárových slovech přece něco není. Já jsem to nevěděl taky, ale jak Komára znám, vsadil bych se, že si ty plavky nechal ušít z recese.

Prvních sto metrů jsem plaval prsa, dlouhá uvolněná tempa. Při dálkovém plavání vůbec nezáleží na čase, rozhoduje jedině to, kam doplavete. Řekl jsem si hned u startu, že budu od začátku šetřit silami, abych doplavál aspoň k veslařské loděnici. Nebo radši k městské plovárně. V každém případě musím doplavat dál než Hájek s Koldou. O Chrostíkovi ani nemluví.

Záběr pažemi, střihnutí nohama. Rytmičky nadechuju pusou těsně nad hladinou a vypouštím vzduch do vody. Plavu přesným závodnickým stylem. Ne že bych se chtěl vytahovat, naučil jsem se to na tajných trénincích v bazénu, a teď už ani neumím plavat jinak.

"Člověče, tobě to nák jede," slyším za sebou Žabákov hlas. "Když jsem tě viděl plavat na podzim, uměl jsi jenom klasickou čubu."

Žabák trochu přeháněl, neplaval jsem tehdy nejhůř, ale sám dobře vím, jaký pokrok jsem udělal za těch devět měsíců.

"Že ti nevadí ta kratší pajda," promluvil zase Viking, který mě doprovázel. Zřejmě jakživ neslyšel o Némethovi.

Pak zas bylo chvíli ticho. Dostihli jsme posledního plavce, Sumce od Žraloků. A měli jsme za sebou dobrých sto padesát metrů.

"Tě vidím," řekl Sumec a vyplivl gejzír vody jako velryba.

Převrátil jsem se na záda, abych si změnou stylu odpočal. Zabíral jsem oběma pažema na znaku a Sumec zůstával po každém tempu o nějaký ten milimetr pozadu. Tenhle zavalitý kluk patří v oddíle k nejpomalejším hádátkům. Zato má pekelnou výdrž.

"Kam ten spěch?" povídá Sumec. Asi se při plavání nudí a chce si zkrátit dlouhou chvíli kecáním.

Teď jsem vážně trochu zrychlil, abych mu upláchl. A brzy jsem předjel Chrostíka a další tři menší kluky, kteří se drželi pohromadě. Doprovázel je jiný Viking na lodi. To už jsme minuli Vrbičkovou zátoku a splouvali

Klukovská dobrodružství na řece

s proudem k veslařskému klubu. V první levotočivé zátáčce jsem si chtěl nadjet, pěkně jsem ji řízl při levém břehu. Podle propočtu jsem měl získat deset patnáct metrů, většina kluků se držela při pravém břehu. Za zátáčkou se rozhlídnou a koukám jako blázen – Chrostík a ti tři další, které jsem vzal před zátáčkou, jsou zase přede mnou! Ne nějak moc, tak o dva metry, ale přece jen mě trhli. Nejdřív mi napadlo, že začali bičovat. Pak mi to došlo. Jsem to ale žábřoňka, kluci se drželi proudnice, a přestože proplavali delší trať, urazili tu vzdálenost rychleji. Od té chvíle jsem si dával pozor na proudnici, protiproudy a tišiny.

Za další zátáčkou jsem ztratil opět pár metrů a ještě mě málem napálili veslem do kokosu. Od plovky se přiřítila osma s kormidelníkem, vlastně s kormidelnicí, byly to holky. Řekl jsem si, že se mi snad vyhnou, máme tady přece závody, a to by nám měli jít všichni z dráhy. Jenže tu káču u kormidla ani nenapadlo, aby zatahla za ty svoje zatracené provázky. Pořád jen hulákala do plechového megafonku a bylo jí fuk, že jede přímo na mne. Kdybych nebyl bleskurychle změnil směr ke břehu a nezakrauloval, dostal bych veslem, až by se mi před očima rozsvítil vánoční stromček. Když se kolem mne osma mihla, chtěl jsem hlasitě říct něco o káčách u kormidla, ale sotva jsem otevřel zobák, skočila mi tam vlna od přídě osmy a já se rozkašlal, div se mi nerozsypaly plíce. A víte, že se ty holky tomu řehtaly? Možná že se nesmály tomu, jak jsem prskal, ale mým brejlím. Já totiž plaval v brejlích, protože bych jinak viděl maximálně na palec u své nohy. A při těchto závodech jsem musel mít přehled.

Tady mě znovu dohnala Chrostíkova čtyřka a já jí začal potřetí unikat. U veslařské loděnice to zabalil první závodník, Mlok. Najednou zarejdoval ke břehu, vyhrabal se z vody a zůstal ležet na přístavním molu. Viking z doprovodné lodě mu hodil kolík a houkl na něho:

"Píchni to do břehu. A pamatuj si číslo!"

Potom rychle odpadali jeden plavec za druhým. To už jsme minuli plovku a před námi byl soutok Labe s Chrudimkou. Tam vylezl na břeh kolda. Trochu mě štválo, že jsem nedohonil Hájka a že se Hájek pořád ještě drží. Musel toho mít dost. Já se taky necítil slavně. Dábelky mě bolely ramenní svaly. A stehna. A za krkem. Vlastně mě bolela celá kostra. Musel jsem si dokonce už asi pětkrát říct svoje tajné heslo: Németh. To když se mi v mozku vylihla zrádná myšlenka: Zabal to, vylez na břeh a natáhni se do trávy! Németh, řekl jsem si. A plaval jsem dál ucho. Ale ať jsem plaval prsa znak nebo ucho, svaly zůstávaly pořád stejně těžké a v kloubech jako bych měl písek. Ke všemu jsem se pral s myšlenkou, že toho nechám. Musel jsem si říkat heslo v jednom kuse, jinak bych asi skutečně vylezl z vody. Přiznám se, že mi možná víc než heslo pomáhal Hájek. Dopál na Hájka, že pořád ještě plave. Podle mých propočtů nemohl vydržet dál než k soutoku. A teď jsme na Ostende, dvě stě metrů za soutokem, a Hájek nikde. Musím doplavat aspoň tam, co on. A ještě nejmiň o metr dál.

V dohledu se objevil rosičský most. Uplaval jsem dobré dva kilometry. Pánové, dva kiláky! Bez zastávky, s tou svou pajdavou pajdou! Nikdy dřív jsem nezkoušel, kam až doplavu. Teď jsem na svůj výkon ohromně pyšný a pocit pýchy mi dává na chvíli zapomenout na tíhu, která se mi rozlévá celým tělem.

Ujel jsem novou stovku metrů a za mnou zůstali další dva kluci. Ten druhý – to je Krab. Radiotelegrafista od Hrochů. Háďátko užovkové. Vlastně jsem přeplaval půlku své bývalé posádky. Jen Hájka ještě ne. Do pytle, ten kluk snad má v kapsičce u plavek pomocný motorek. Jinak by dávno vylezl na břeh. Jedu dál! Musím ho vzít!

Sotva jsem tuhle myšlenku domyslel, už jsem věděl, že Hájka nevezmu. Moje nohy najednou samy zakormidlovaly ke břehu. Hlava chtěla plavat dál, ale tělo vypovědělo poslušnost. Takže jsem vylezl na břeh přímo před pivovarem. Povídám vylezl, ale ve skutečnosti jsem se vyplížil. A zůstal jsem sedět na prvním šutru. A bál jsem se hnout, aby mi snad neupadla nějaká ruka nebo noha.

"Tady máš kolík!" uslyšel jsem šídlův hlas z doprovodné lodi.

Neměl jsem dost síly, abych po něm otočil hlavu. Něco měkce dopadlo do trávy u mých nohou. Věděl jsem, že je to kolík s červenou šesulkou. Šídlu mi hodil kolík! Jako kdybych byl ze Sedmičky!

VÍTĚZSTVÍ

V dálkovém plaveckém závodě jsem skončil na desátém místě. Možná že

Klukovská dobrodružství na řece

by se ještě dnes našel v travnatém břehu pod pivovarem kolík, který jsem tam před lety zatloukl do země až po hlavičku. Ale i kdyby tam už náhodou nebyl, stejně bych to místo uměl přesně ukázat. A povědět každou podrobnost o tom, co se tam tehdy dělo.

Ležel jsem v trávě asi deset minut, než se mi vrátilo tolik síly, abych se mohl posadit. Teprve za další čtvrt hodinu jsem se dokázal zvednout a zatlouct kolík. Potom jsem se odšoural jako stoletý dědeček pryč. Normálně bych se vracel zpátky k loděnici, ale já chtěl vědět, kam až Hájek vlastně doplaval. Belhal jsem se k rosickému železničnímu mostu a cestou jsem potkával nejstarší, nejzdatnější kluky ze Sedmičky, kteří uplavali ještě větší kus než já. Nemyslete si, že na tom byli o moc líp než já. Taký se pohybovali, jako kdyby chytili vlka. Došoural jsem se pod most a Hájek nikde. To mě zmátlo. Snad neskončil až někde u Mělníka?!

Pak mi tu záhadu objasnil Sumec.

"Jindra?" povídá na moji otázku, jestli neviděl Hájka. "Leží na plovce. Aspoň tam ležel, když jsem plaval kolem."

Lidičky, Hájek to vlastně zabalil ještě dřív než Kolda! Koho by napadlo, že vylezl na plovárně mezi mraky lidí? Není divu, že jsem ho v tom mraveništi přehlédl. Panebože, vždyť já toho mohl nechat hned za soutokem. Zbytečně jsem se bičoval ještě takovou dálku! Ale vlastně jsem rád, že jsem se bičoval. Patnáct kluků ze Sedmičky zůstalo za mnou. Tolik jsem jich přeplavál, já plavčík. Plavčík, kterého vyhodili z oddílu!

Jindy bych došel od rosického mostu na Hráčky za čtyřicet minut, po dálkovém plavání mi však zpáteční cesta trvala snad půl druhé hodiny. A to jsem nedošel ani k topolu u peřejí. Když jsem míjel Vrbičkovou zátoku, zavolał na mne Chrostík.

"Pajdo, máš tady šaty!"

Doplížil jsem se totiž zpátky poslední a kluci mi vzali věci do loděnice, aby mi je na břehu někdo neštlpl.

V kajutě právě zasedalo vedení oddílu. Admirál mě zahlédl oknem a pozval mě dovnitř. Kolem dlouhého stolu seděli všichni kapitáni a několik vikingů. Nevím, o čem se radili, ale když jsem za sebou zavřel, Admirál řekl:

"Co je s tebou, člověče?"

Stál jsem u dveří se sklopenou hlavou a na Admirálovu otázku jsem odpověděl bezradným pokrčením ramen.

"Když někam jdu, v jednom kuse se ohlížím, jestli za mnou nešlape

Pajda," řekl Rejnok.

Pořád jsem stál s očima zapíchnutýma do podlahy, ale srdce mi rozčileně bušilo.

"Tak něco řekni," usmál se na mě povzbudivě Šídlo.

"Já bych chtěl...", promluvil jsem tichým hlasem, "já bych rád, kdybyste mě vzali zpátky do Sedmičky."

"Co o tom soudíte?" rozhlédl se Admirál po svých společnících.

"Něco vám povím," ujal se slova Kajman. "Pajda je sice číslo, ale zájem o Sedmičku má. Já třeba u nás musím některé kluky nutit, aby chodili na schůzky, a Pajda nechyběl od podzimku snad ani jednou."

"To je pravda," řekl Šídlo. "Nechyběl, ani když jsme ho z oddílu vymetli."

A tak to pokračovalo dál. Každý, kdo promluvil, se mne nějak zastal. Nejspíš to bylo tím, že jsem stál u dveří jako hromádka neštěstí.

"Nezapomeňte, že máme všechny posádky plné," řekl Ledňáček, který zatím jen poslouchal a mlčel. "Je nás přesně dvacet osm. Vezmeme zpátky Pajdu a vyhodíme Chrostíka? Nebo jiného plavčíka?"

Ledňáčkova slova mě polekala. Poprvé jsem zvedl oči a podíval jsem se, co tomu říkají ostatní.

"Na palubě Žraloka bude brzy jedno místo volné," povídá Rejnok.

"Lachtan po prázdninách odejde na filmařskou školu do Čimelic. Bude tam bydlet v internátě. Naše posádka s ním nemůže dál počítat."

Jespák neříkal nic. Otáčel v prstech tužku a díval se z okna kamsi do vrbičkové houštiny. Nepomohl mi, ale taky mi nepodrazil nohy.

"Snad můžeme udělat výjimku," řekl Šídlo, "rozšířit oddíl na dvacet devět členů. Jen přechodně, do podzimu. Stejně nás bylo od září prakticky devětadvacet."

Tím debata skončila. Aspoň prozatím. Admirál mě pak vyzval, abych šel na chvíli za dveře. V chodbičce jsem slyšel, jak říká:

"Budeme hlasovat. Kdo je pro to, abychom Pajdu přijali zpátky do Sedmičky?"

Klukovská dobrodružství na řece

Rychle jsem se sehnul ke klíčové dírce, ale dřív než jsem stačil nakouknout do kajuty, zase jsem si to rozmyslel. Admirál mě poslal pryč právě proto, abych nevěděl, kdo jak o mně hlasuje. Když si to nepřeje, nebudu se snižovat k úskoku.

Než mohl Admirál pronést další hlasovací formulky: kdo je proti, kdo se zdržel hlasování, vpadl do kajuty Žabák. Až do téhle chvíle lakoval na stojanu před loděnicí svoji slalomovou kánoí a poslouchal hudbu a řeči z tranzistoru. Teď praštil štětkou a letěl do kajuty, jako kdyby měl v patách vzteklého psa.

"Lidi, slyšeli jste to?" vykřikoval. "Racek byl v Meranu první! Racek vyhrál!"

Žabákova slova zapůsobila tak, jako kdyby v kajutě vybuchla menší puma. V příštích vteřinách se odtamtud ozývala jen změt hlasů, třeskot padajících židlí a odsouvaných lavic. Celá admiralita začala mluvit najednou, rozuměl jsem jen útržkům vět:

"... nepovídej ... to je senzace ... kdes to slyšel ..."

Na bývalého plavčíka Pajdu, stojícího v chodbičce, si nikdo ani nevzpomněl. Přiznám se, že mě v té chvíli můj vlastní osud taky trochu přestal zajímat. Žabákova zpráva na mne zapůsobila podobně jako na kapitány a Vikingy. Dobře jsem věděl, co Racek vyhrál. A nemohl jsem tomu věřit.

"Kdo ti to řekl?"

To byla první věta, které jsem rozuměl celé. V Admirálově hlasu byl zřetelný stín nedůvěry.

"Povídali to ve zprávách. Poslouchám venku tranzistor," ochotně vysvětloval Žabák.

Jestli pořád ještě nevíte, co se stalo, tak já vám to tedy povím. Racek zkrátka vyhrál mistrovství světa. Nemyslete si, že vás houpám nebo že chci, aby moje vyprávění bylo zajímavější. To, co teď říkám, je pravda do posledního písmenka. Vzpomínáte si, jak jsem vám před časem říkal, že Racek odjel do jižních Čech na soustředění slalomářů? Z přípravného tábora jelo naše reprezentační mužstvo do Itálie a tam právě dnes skončilo na divoké alpské řece mistrovství světa ve vodním slalomu. A na tomhle mistrovství byl Racek první.

Teprve asi za půl hodiny po Žabákově vpádu se znovu otevřely dveře, vedoucí z kajuty do chodbičky a Kajman mě zval dovnitř.

"Admiralita se jednomyslně usnesla," řekl Admirál, "že budeš přijat zpátky do oddílu. Věříme, že nezklameš naši důvěru."

Při těchto slovech vstal a pak mi podal ruku. S radostí jsem ji stiskl. Potom jsem obešel všechny ostatní kapitány a Vikingy a s každým jsem si potřásl rukou. Nebýt těch kilometrů, které jsem odpoledne uplaval, asi bych radostí skákal až ke stropu. Takhle jsem se jen šťastně usmíval.

SLIB VĚRNOSTI

Černé dny skončily, začalo nejkrásnější údobí mého života. I pro Sedmičku to byly vzrušené dny. Rychle se blížily prázdniny a s nimi tábor u Stříbrného jezera v nitru Železných hor. A k tomu ta neuvěřitelná zpráva o Rackově vítězství. Umíte si představit, jak na to byla Sedmička pyšná. V modré vývěsní skřínce na hlavní třídě se objevila hned druhý den zpráva s palcovým titulkem: Člen Sedmičky mistrem světa! A kromě Rackovy fotky tam byly výstřižky ze všech možných novin, které přinesly o Rackově vítězství zprávu. A to si pište, že se o tom člověk dočetl všude!

My jsme tu senzační novinku samozřejmě rozkecávali, kde jsme jen mohli. Ale ještě víc se Rackovým vítězstvím vytahovala naše Jitka. Všem těm střeleným holčkám, které k ní chodily na návštěvu, strkala pod nos pohled z italského Merana. Byl na něm pozdrav, adresovaný Jitce, a dovětek: Na tom, že jsem vyhrál, máš největší zásluhu Ty, Jituško.

Jituško! Napsal naší káče Jituško! Mně Jitka ten pohled samozřejmě neukázala, jenže já si ho přečetl dřív než ona, když ležel ve schránce. Přiznám se, že mě tím Jituško rozesmál. A taky mě dost rozčilil. Jakoupak zásluhu může mít naše káča na tom, že se Racek stal mistrem světa? Jak jen může Racek napsat takový nesmysl? Tohle jsem nechápal. Dost dlouho jsem si tím lámal hlavu a pak jsem si řekl; nejspíš tam hodně pražilo sluníčko a Racek dostal úpal. A mávl jsem nad tím rukou. Každý člověk dělá někdy koníny.

Oddíl se teď scházel v loděnici skoro každý den a domů jsme se vraceli až v pozdních večerních hodinách. Všechno to hemžení bylo ve znamení

Klukovská dobrodružství na řece

tábora. Dvacátého prvního června se jel jako obvykle závod o Modrou stuhu Labe. Tentokrát výjimečně na přehradě v Železných horách. Den slunovratu letos padl na sobotu a vedení oddílu se rozhodlo, že o tomto víkendu převezou lodě na budoucí tábořiště. Strávili jsme dva nezapomenutelné dny na Ostrově přátelství. Sotva skončil boj o Modrou stuhu, nastaly velké radovánky. Posádky zápolily v přetahu lanem, sehrály bleskový turnaj v pálkované, velké sportovní hře, kterou jsem nikdy v životě neviděl, až tady v Sedmičce. Potom jsme vypluli znovu na jezero k velkému lovu na velrybu. A jen dotáhli vítězní žraloci velrybu na laně do svého přístavu, začalo velké klání vodních rytířů. To vždycky proti sobě vyjely dvě pramice s pěti pádlaři a rytířem který stál na přídi s dlouhým dřevcem. Když se lodě k sobě přiblížily, rytíři se pustili do boje a jeden druhého shazovali do vody dřevcem. Byly to urputné souboje, stejné zajímavé pro diváky i pro posádky zápolících lodí.

Na sklonku dne postavili Delfíni uprostřed Ostrova přátelství kamenný kruh a navršili v něm pyramidu suchého dříví. A když se v jezerní hladině zatřepetaly první hvězdy, sesedla se celá Sedmička kolem táborového ohně. Dozněl ohňový kánon a Admirál začal předvolávat ty členy posádek, kteří v minulém období složili předepsané zkoušky. Předával jim diplomy, povyšovací listiny a kapitánské patenty. Nakonec zavolal i nás čtyři plavčíky - Chrostíka, Hájka, Koldu a mne. Věděli jsme už od rána, že budem při táboráku slavnostně přijati do Sedmičky.

"Ty pořád ještě nemáš oddílové jméno," řekl Admirál, když mi to označoval. "Podle naší tradice bys je měl dostat dnes večer, chceš si vybrat nějakou přezdívku sám?"

"Já nevím," pokrčil jsem bezradně rameny. Dávno před vstupem do oddílu jsem si zvykl na to, že mi všichni kluci říkali Pajda. Ve škole i na ulici. Ne že bych snad nad tím jásal, ale zvykl jsem si. Admirálova nabídka mě překvapila. Horečně jsem přemýšlel.

"Mně by se líbilo, kdybyste mi říkali třeba Rolf," vzpomněl jsem si na hrdinu své oblíbené knížky.

"To by nebylo špatné," řekl Admirál, "jenže by to odporovalo našim zvyklostem. Nevšiml sis, že u nás má každý přezdívku, která nějak souvisí s vodním živlem?"

"Já bych o něčem věděl" ozval se Chrostík. "Když mě kapitán posílal k Pajdovi vždycky mi říkal: Skoč k Jonášovi pro Pajdu. Oni totiž mají na domě Jonáše, jak ho polyká velryba."

"Jonáš, Jonáš," opakoval Admirál. "To zní docela zajímavě."

Přiznám se, že se mi to taky líbilo. Bylo to rozhodně lepší než Pajda, protože Pajda moc upozorňuje na pajdu.

"To je senzace," řekl Rejnok, můj nový kapitán. "Vždyť ty máš doma na baráku svůj osobní znak!"

Teď jsem tedy stál před Admirálem, který slavnostním hlasem říkal:

"Plavčíku Pajdo, jménem admirality tě přijímám do Vodní Sedmičky. Od chvíle, kdy složíš skautský slib, staneš se navždy členem našeho bratrstva. A zůstaneš jím ať tě osud zaneše na kteroukoliv řeku. Slibem přestaneš být pro nás plavčíkem Pajdou a staneš se lodníkem Jonášem."

Obrátil jsem se čelem k planoucímu táboráku a odříkal jsem text skautského slibu:

"Slibuji na svou čest jak nejlépe dovedu:

Milovat vlast svou republiku Československou

a sloužit ji věrně v každé době.

Plnit povinnosti vlastní a zachovávat zákony junácké.

Duší i tělem být hotov pomáhat bližnímu."

Potom jsem hodil do plamenů malý svitek březové kůry, na kterém bylo napsáno moje plavčícké jméno, a když se bílá kůra proměnila v rudě žhnoucí popel, potřásl mi Admirál rukou. Potom jsem pomalu obcházel kruh a tiskl ruku i všem ostatním klukům.

A to je vlastně všechno. Moje vyprávění tu končí, i když ve skutečnosti nic neskončilo. To je na tom snad to nejlepší. Mně aspoň bylo vždycky líto, když jsem dočetl nějakou knížku, že už je konec, příběh se uzavře, dál není nic. Tady sice skončil příběh o tom, jak jsem po dlouhé osamělé plavbě objevil loděnici a desítky kamarádů, ale za pár dní se s oddílem přestěhuju na celý měsíc do stanu na Ostrov přátelství. A tam nastane čas velkých her a velkých dobrodružství. Až se vrátíme domů, budeme zase celý rok vyjíždět na velké plavby po řekách, průplavech a rybnících, budem závodit, hrát

Klukovská dobrodružství na řece
bláznivé hry, scházet se v kajutě. Pak přijdou další prázdniny a s nimi plav-
ba po Dunaji. A v ještě vzdálenější budoucnosti snad Sedmička splní i svůj
dávný sen a vypraví se na moře.
Takže ve skutečnosti nic neskončilo. všechno teprve začíná.→